EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.9.2025
COM(2025) 339 final

ANNEX 1

BILAG

til

forslag til Rådets afgørelse

om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked, Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay på den anden side

INTERIMSAFTALE OM HANDEL MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION PÅ DEN ENE SIDE OG DET SYDAMERIKANSKE FÆLLESMARKED, DEN ARGENTINSKE REPUBLIK, DEN FØDERATIVE REPUBLIK BRASILIEN, REPUBLIKKEN PARAGUAY OG DEN ØSTLIGE REPUBLIK URUGUAY PÅ DEN ANDEN SIDE

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "Unionen" eller "EU",

på den ene side, og

DEN ARGENTINSKE REPUBLIK,

DEN FØDERATIVE REPUBLIK BRASILIEN,

REPUBLIKKEN PARAGUAY

DEN ØSTLIGE REPUBLIK URUGUAY,

deltagerstater i Det Sydamerikanske Fællesmarked, der har undertegnet denne aftale, i det følgende benævnt "undertegnende Mercosur-stater", og

DET SYDAMERIKANSKE FÆLLESMARKED, i det følgende benævnt "Mercosur",

på den anden side,

i det følgende under ét benævnt "parterne",

i denne aftale forstås ved Mercosur Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay,

SOM ERKENDER de vigtige og langvarige handelsmæssige og investeringsmæssige forbindelser mellem parterne,

SOM BEKRÆFTER deres tilsagn om yderligere at styrke, liberalisere og diversificere deres handelsmæssige og investeringsmæssige forbindelser,

SOM ANERKENDER, at bestemmelserne i denne aftale bevarer parternes ret til at regulere på deres territorium i overensstemmelse med deres interne lovgivning for at nå legitime politikmålsætninger, såsom bl.a. folkesundhed, sikkerhed, miljø, uddannelse, den offentlige moral og fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed,

SOM TAGER UDGANGSPUNKT i parternes rettigheder og forpligtelser i Verdenshandelsorganisationen,

SOM BEKRÆFTER deres tilsagn om at styrke og udvikle det multilaterale handelssystem gennem anvendelse af gennemsigtige, retfærdige og ikkeforskelsbehandlende regler med henblik på at fremme en stadig mere dynamisk og åben international handel, der sikrer, at udviklingslandene i højere grad deltager i international handel, investeringer og teknologistrømme,

SOM BEKRÆFTER deres tilsagn om at fremme international handel på en sådan måde, at den bidrager til en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand, og at den omfatter samtlige relevante interessenter, herunder civilsamfundet og den private sektor, og at gennemføre denne aftale på en måde, der er i overensstemmelse med deres respektive lovgivning og internationale engagement i arbejdsmarkedsmæssige og miljømæssige spørgsmål,

SOM ANERKENDER den foreløbige karakter af denne aftale, som vil styrke de bilaterale økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem parterne, som vil blive omfattet af partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur, og som derfor ophører med at finde anvendelse ved ikrafttrædelsen af partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur,

SOM BEKRÆFTER parternes ret til at udnytte deres naturressourcer i overensstemmelse med deres egne miljøpolitikker og mål for bæredygtig udvikling,

SOM ØNSKER at forbedre deres virksomheders konkurrenceevne ved at give dem en forudsigelig retlig ramme for deres handels- og investeringsforbindelser med særlig vægt på mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder,

SOM BEKRÆFTER behovet for at fremme respekten for internationalt anerkendte retningslinjer og principper for virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlig virksomhedsadfærd, herunder Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (i det følgende benævnt "OECD") retningslinjer for multinationale virksomheder, blandt virksomheder, der opererer på deres område,

SOM BEKRÆFTER deres tilsagn om at fremme en omfattende økonomisk og social udvikling med det formål at hæve levestandarden, udrydde fattigdom og øge arbejdstager- og miljøbeskyttelsen på deres respektive områder,

SOM HENVISER TIL betydningen af deres respektive regionale integrationsprocesser for at fremme den økonomiske og sociale udvikling på regionalt og globalt plan, for at styrke båndene mellem deres befolkninger og for den internationale stabilitet,

SOM ANERKENDER forskellene i den økonomiske og sociale udvikling mellem parterne,

SOM ANERKENDER de særlige udfordringer og vanskeligheder, som Paraguay, der er en indlandsstat og et udviklingsland, står over for,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITEL 1

INDLEDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 1.1

Oprettelse af et frihandelsområde og forhold til WTO-overenskomsten

1. Parterne i denne aftale opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

2. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til WTO-overenskomsten.

3. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forpligter en part til at handle i modstrid med sine forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 1.2

Målsætninger

Bestemmelserne i denne aftale sigter mod:

a) en moderne og gensidigt fordelagtig handelsaftale, som skaber en forudsigelig ramme for fremme af handel og økonomisk aktivitet og samtidig fremmer og beskytter vores fælles værdier og perspektiver for statens rolle i samfundet og bevarer parternes ret til at regulere på alle forvaltningsniveauer for at nå samfundspolitiske målsætninger

b) udvikling af international handel og handel mellem parterne på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling i handelens økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner, som er i overensstemmelse med og støtter parternes respektive internationale forpligtelser på disse områder

c) fremme af en mere bæredygtig, retfærdig og inkluderende økonomi med henblik på at højne levestandarden, mindske fattigdom og skabe nye beskæftigelsesmuligheder

d) sammenlægning, forøgelse og diversificering af handelen med landbrugsvarer og ikkelandbrugsvarer mellem parterne gennem reduktion eller afskaffelse af toldmæssige og ikketoldmæssige handelshindringer og yderligere integration i de globale værdikæder

e) lettelse af handelen med varer, navnlig gennem anvendelse af de aftalte bestemmelser om told og handelslettelser, standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer samt sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger

f) liberalisering og lettelse af handelen med tjenesteydelser og udvikling af et miljø, der bidrager til at øge investeringsstrømmene, konkurrenceevnen og den økonomiske vækst og navnlig til at forbedre vilkårene for etablering af virksomheder mellem parterne

g) fri kapitalbevægelse i forbindelse med direkte investeringer og løbende betalinger i overensstemmelse med kapitel 10

h) effektiv, gennemsigtig og konkurrencepræget åbning af parternes markeder for offentlige udbud

i) fremme af innovation og kreativitet ved at sikre et passende og effektivt niveau af beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med de internationale regler, der er gældende mellem parterne, for at sikre balancen mellem rettighedshavernes og offentlighedens interesser

j) gennemførelse af økonomiske aktiviteter, navnlig vedrørende forbindelserne mellem parterne i overensstemmelse med princippet om fri og ufordrejet konkurrence

k) etablering af en ramme for civilsamfundets deltagelse, herunder arbejdsgivere, fagforeninger, arbejdstager- og erhvervsorganisationer og miljøgrupper, for at støtte en effektiv gennemførelse af denne aftale

l) etablering af en hurtig og effektiv tvistbilæggelsesmekanisme, og

m) gennemsigtige og forudsigelige lovgivningsmæssige rammer og effektive procedurer for erhvervsdrivende, navnlig små og mellemstore virksomheder (i det følgende benævnt "SMV'er"), samtidig med at parternes evne til at vedtage og anvende deres egne love og forskrifter, der regulerer økonomisk aktivitet i offentlighedens interesse, bevares, og til at nå legitime samfundspolitiske målsætninger såsom beskyttelse og fremme af folkesundheden, sociale tjenester, offentlig uddannelse, sikkerhed, miljø, offentlig moral, social beskyttelse eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.

ARTIKEL 1.3

Generelle definitioner

Med henblik på denne aftale, medmindre andet er fastsat, forstås ved:

a) "landbrugsvare": et produkt, som er opført i landbrugsaftalens bilag 1

b) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges en vare eller i forbindelse med import af en vare, herunder enhver form for tillægstold eller tillægsafgift, der pålægges denne import eller i forbindelse dermed[1], men som ikke omfatter:

i) skatter eller andre interne afgifter, der pålægges i medfør af artikel III i GATT 1994

ii) antidumping- eller udligningstold, der anvendes i overensstemmelse med artikel VI og XVI i GATT 1994 og WTO-overenskomsten om anvendelsen af artikel VI i GATT 1994 og SCM-aftalen i overensstemmelse med kapitel 8

iii) foranstaltninger, der anvendes i overensstemmelse med artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger eller med andre beskyttelsesforanstaltninger, der anvendes i henhold til kapitel 8

iv) foranstaltninger, der er godkendt af WTO's tvistbilæggelsesorgan eller i henhold til kapitel 21

v) et gebyr eller en anden afgift, der pålægges i overensstemmelse med artikel VIII i GATT 1994, eller

[1] Blandt andre foranstaltninger med tilsvarende virkning omfatter dette værdiimporttold, landbrugselementer, tillægstold på sukkerindhold, tillægstold på melindhold, specifik told, blandet told, sæsontold og tillægstold fra indgangsprisordninger.

vi) foranstaltninger, der er vedtaget for at beskytte en parts finansielle stilling over for udlandet og dens betalingsbalance i overensstemmelse med artikel XII i GATT 1994 og forståelsen vedrørende betalingsbalancebestemmelserne i GATT 1994

c) "CPC": den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991)

d) "dage": kalenderdage, herunder weekender og helligdage

e) "partnerskabsaftale mellem EU og Mercosur": partnerskabsaftalen, der skal indgås mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked, Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay på den anden side

f) "eksisterende": allerede gældende på datoen for denne aftales ikrafttræden

g) "en parts vare": en indenlandsk vare som defineret i GATT 1994, hvilket omfatter varer med oprindelsesstatus i den pågældende part

h) "det harmoniserede system" eller "HS": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder dets almindelige fortolkningsregler, afsnitsbestemmelser og kapitelbestemmelser, udfærdiget i Bruxelles den 14. juni 1983

i) "position": de første fire cifre i tariferingen i det harmoniserede system

j) "juridisk person": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller statsligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning

k) "foranstaltning": enhver foranstaltning truffet af en part, hvad enten den er i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, et administrativt tiltag, krav eller en praksis[1]

l) "fysisk person fra en part": for Den Europæiske Unions vedkommende, en statsborger i en af Den Europæiske Unions medlemsstater, og for Mercosurs vedkommende, en statsborger i en undertegnende Mercosur-stat, i overensstemmelse med parternes respektive gældende lovgivning

m) "person": en fysisk eller en juridisk person

n) "sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning": en foranstaltning som defineret i bilag A til SPS-aftalen

o) "tredjeland": et land eller et territorium uden for denne aftales geografiske anvendelsesområde

p) "UNCLOS": de Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay den 10. december 1982, og

r) "WTO": Verdenshandelsorganisationen.

---

[1] Det præciseres, at udtrykket "foranstaltning" omfatter udeladelser og lovgivning, der ikke er blevet gennemført fuldt ud ved afslutningen af forhandlingerne om denne aftale og dens gennemførelsesretsakter.

ARTIKEL 1.4

WTO-overenskomster

a) "antidumpingaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VI i GATT 1994

b) "landbrugsaftalen": aftalen om landbrug i bilag 1A til WTO-overenskomsten

c) "tvistbilæggelsesforståelsen": forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse i bilag 2 til WTO-overenskomsten

d) "GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser i bilag 1B til WTO-overenskomsten

e) "GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten

f) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": aftalen om beskyttelsesforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

g) "SCM-aftalen": aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

h) "SPS-aftalen": aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

i) "TBT-aftalen": aftalen om tekniske handelshindringer i bilag 1 til WTO-overenskomsten

j) "TRIPS-aftalen": aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder i bilag 1C til WTO-overenskomsten, og

k) "WTO-overenskomsten": Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, udfærdiget den 15. april 1994.

ARTIKEL 1.5

Parter

1. Den Europæiske Union er ansvarlig for opfyldelsen af forpligtelserne i denne aftale.

2. Medmindre andet er fastsat, er hver af denne aftales undertegnende Mercosur-stater ansvarlig for opfyldelsen af forpligtelserne i denne aftale.

ARTIKEL 1.6

Regional integration

1. Parterne anerkender forskellene i deres respektive regionale integrationsprocesser, og uden at dette berører de forpligtelser, der er indgået i henhold til denne aftale, fremmer parterne betingelser, der letter bevægeligheden for varer og tjenesteydelser mellem og inden for de to regioner.

2. For så vidt angår bevægeligheden for varer er følgende fastsat i stk. 1:

a) varer med oprindelse i en undertegnende Mercosur-stat, der overgår til fri omsætning i Den Europæiske Union, er omfattet af fri bevægelighed for varer inden for Den Europæiske Unions territorium på de betingelser, der er fastsat i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

b) de undertegnende Mercosur-stater anvender på varer med oprindelse i Den Europæiske Union, som importeres på dens territorium fra en anden undertegnende Mercosur-stat, toldprocedurer, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for varer med oprindelse i den pågældende undertegnende Mercosur-stat.

Den behandling, der er omhandlet i dette stykkes litra a) og b), omfatter ikke toldbehandling af varer, der er omfattet af kapitel 2

c) de undertegnende Mercosur-stater reviderer regelmæssigt deres toldprocedurer med henblik på at lette bevægeligheden for Den Europæiske Unions varer mellem deres territorier og undgå overlapning af procedurer og kontroller, når det er praktisk muligt, og i overensstemmelse med udviklingen af deres integrationsproces, og

d) fordelene ved Mercosurs harmonisering af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, SPS-krav og godkendelsesprocedurer, herunder importcertifikater og -kontrol, udvides på ikkeforskelsbehandlende betingelser til varer med oprindelse i Den Europæiske Union, hvis de er blevet importeret i overensstemmelse med den importerende undertegnende Mercosur-stats love og forskrifter.

3. For så vidt angår bevægelighed for tjenesteydelser i henhold til stk. 1:

a) EU-medlemsstater bestræber sig på, hvis det er relevant, at lette den frie udveksling af tjenesteydelser på Den Europæiske Unions territorium for virksomheder, der ejes eller kontrolleres af fysiske eller juridiske personer fra en undertegnende Mercosur-stat, og som er etableret i en EU-medlemsstat, og

b) de undertegnende Mercosur-stater bestræber sig på, hvis det er relevant, at lette den frie udveksling af tjenesteydelser mellem deres territorier for virksomheder, der ejes eller kontrolleres af fysiske eller juridiske personer fra en EU-medlemsstat, og som er etableret i en undertegnende Mercosur-stat.

ARTIKEL 1.7

Henvisninger til love og andre aftaler

1. Når der henvises til en parts love og forskrifter, skal disse love og forskrifter forstås således, at de omfatter ændringer hertil, medmindre andet er fastsat.

2. Enhver henvisning eller hel eller delvis inkorporering ved henvisning i denne aftale til andre aftaler eller retlige instrumenter, skal, medmindre andet er angivet, forstås som omfattende tilhørende bilag, protokoller, fodnoter, fortolkende bemærkninger og forklarende bemærkninger.

3. Hvis der henvises til internationale aftaler, eller disse er helt eller delvist indarbejdet i denne aftale, forstås der ved disse aftaler ligeledes ændringer heraf eller deres efterfølgeraftaler, som træder i kraft for begge parter på eller efter datoen for undertegnelsen af denne aftale, medmindre andet er fastsat. Hvis der opstår spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen eller anvendelsen af nærværende aftales bestemmelser som følge af sådanne ændringer eller efterfølgeraftaler, kan parterne efter anmodning fra en af parterne konsultere hinanden via handelsrådet med henblik på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på dette spørgsmål, hvis det er nødvendigt. Som et resultat af en sådan konsultation kan parterne gennem en beslutning truffet i handelsrådet ændre denne aftale i overensstemmelse hermed.

4. Stk. 3 finder tilsvarende anvendelse, hvis ændringen eller efterfølgeren til en international aftale, der henvises til eller indarbejdes helt eller delvist i denne aftale, er trådt i kraft for Den Europæiske Union og en eller flere undertegnende Mercosur-stater.

KAPITEL 2

HANDEL MED VARER

ARTIKEL 2.1

Målsætning og anvendelsesområde

1. Parterne opretter et frihandelsområde for varer i en overgangsperiode, der begynder på datoen for denne aftales ikrafttræden.

2. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, finder bestemmelserne i dette kapitel anvendelse på en parts handel med varer.

AFDELING A

TOLD

ARTIKEL 2.2

National behandling

Hver part indrømmer national behandling for varer fra den anden part i henhold til artikel III i GATT 1994, inklusive bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel III i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 2.3

Definitioner

I dette kapitel forstås ved "vare med oprindelsesstatus" en vare, der kan anses for at have oprindelse i en part i henhold til oprindelsesreglerne i kapitel 3.

ARTIKEL 2.4

Nedsættelse og afskaffelse af told

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal hver part nedsætte eller afskaffe told på varer med oprindelsesstatus i overensstemmelse med bilag 2-A.

2. Tariferingen af de varer, der handles mellem parterne, skal være i overensstemmelse med parternes respektive toldnomenklaturer i henhold til det harmoniserede system. Hver part angiver i sit respektive tillæg til bilag 2-A, hvilken udgave af det harmoniserede system der er anvendt til dette formål.

3. En part kan oprette en ny toldposition. I så fald, og for så vidt angår handelen mellem parterne, skal den told, der gælder for de tilsvarende varer under den nye toldposition, være lig med eller lavere end den told, der gælder for de tilsvarende varer under den oprindelige toldposition som anført i bilag 2-A, og den aftalte toldindrømmelse forbliver uændret.

4. For hver vare med oprindelse i den anden part er basistoldsatsen for import, som de successive nedsættelser finder anvendelse på i henhold til stk. 1, anført i bilag 2-A.

5. Uden at det berører stk. 1 og 3 må Den Europæiske Union i en periode på 2 (to) år fra datoen for denne aftales ikrafttræden ikke forhøje den told, der blev anvendt den 31. december 2017 på varer med oprindelse i Paraguay, der er klassificeret under følgende toldpositioner i tillæg 2-A-1 som "PY" -varer: 20019030, 21012098, 21069098 og 33021029. I dette stykke forstås ved "varer med oprindelse i Paraguay" varer, der opfylder oprindelseskravene i afsnit II, kapitel 1, afdeling 2, underafdeling 2 og 3, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/2446 af 28. juli 2015 til supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 med nærmere regler angående visse bestemmelser i EU-toldkodeksen[1] og afsnit II, kapitel 2, afdeling 2, underafdeling 3-9, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447 af 24. november 2015 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen[2].

[1] EUT L 343 af 29.12.2015, s. 1.
[2] EUT L 343 af 29.12.2015, s. 558.

6. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må en part ikke indføre ny told eller forhøje told, der allerede anvendes i overensstemmelse med basissatserne i bilag 2-A på handel med varer med oprindelsesstatus mellem parterne fra datoen for denne aftales ikrafttræden. Det præciseres, at en part kan forhøje en told, der finder anvendelse på handelen mellem parterne som fastsat i bilag 2-A, og som ensidigt er blevet nedsat til det niveau, der er fastsat i nævnte bilag, for det pågældende år efter denne ensidige nedsættelse.

7. Hvis en part nedsætter sin mestbegunstigelsestoldsats til et niveau under basistoldsatsen for en bestemt toldposition som anført i bilag 2-A, anses denne toldsats for at erstatte basistoldsatsen i bilag 2-A, hvis og så længe den er lavere end basistoldsatsen, med henblik på beregningen af præferencetoldsatsen for den pågældende toldposition. I den forbindelse anvender parten toldnedsættelsen på den mestbegunstigelsessats, der anvendes til at beregne den gældende toldsats, idet den til enhver tid opretholder den relative præferencemargen for enhver toldposition. En sådan relativ præferencemargen for en toldposition svarer til forskellen mellem basissatsen i bilag 2-A og den anvendte toldsats for den pågældende toldposition i overensstemmelse med bilag 2-A, divideret med basissatsen og udtrykt i procent.

8. Hver part kan fremskynde afskaffelsen af told på varer med oprindelsesstatus fra den anden part eller på anden måde forbedre vilkårene for markedsadgang for varer med oprindelsesstatus fra den anden part, hvis dens generelle økonomiske situation og situationen i den pågældende økonomiske sektor tillader det.

9. Fra 3 (tre) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden overvejer det i artikel 2.14 omhandlede underudvalg om handel med varer efter anmodning fra en af parterne foranstaltninger til forbedring af markedsadgangen. Handelsrådet har beføjelse til at vedtage afgørelser om ændring af bilag 2-A. Sådanne afgørelser træder i stedet for enhver toldsats eller afviklingskategori, der er fastsat i bilag 2-A for sådanne varer med oprindelsesstatus.

ARTIKEL 2.5

Varer, der genindføres efter reparation

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "reparation" enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:

a) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare

b) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller

c) en vares tekniske ydeevne forbedres.

2. En part må uanset varens oprindelse ikke lægge told på en vare, som genindføres på partens toldområde, efter at varen har været midlertidigt eksporteret fra dens toldområde til den anden parts toldområde med henblik på reparation, uanset om en sådan reparation kunne være blevet udført på den parts toldområde, hvorfra varen blev eksporteret med henblik på reparation som defineret i stk. 1.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller zoner med tilsvarende status, og som eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller zoner med tilsvarende status.

4. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der indføres midlertidigt fra den anden parts toldområde med henblik på reparation.

AFDELING B

IKKETOLDMÆSSIGE FORANSTALTNINGER

ARTIKEL 2.6

Gebyrer og andre afgifter ved import og eksport

1. Hver part sikrer i overensstemmelse med artikel VIII i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, at alle gebyrer og afgifter af enhver art[1], bortset fra import- og eksporttold pålagt varer eller i forbindelse med import eller eksport af varer, begrænses beløbsmæssigt til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester, ikke beregnes på et ad valorem-grundlag og ikke udgør en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.

2. Hver part må kun opkræve afgifter eller inddrive omkostninger, hvis der ydes specifikke tjenesteydelser, navnlig for følgende:

a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller i andre lokaler end toldmyndighedernes lokaler efter anmodning

[1] Det præciseres, at "tasa consular" for Den Østlige Republik Uruguay og "tasa estadística" for Den Argentinske Republik er omfattet af stk. 3.

b) analyser eller ekspertrapporter om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår beslutninger vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af love og forskrifter på toldområdet

c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer med henblik på verifikation eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale, eller

d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvis de er nødvendige som følge af varernes art eller en potentiel risiko.

3. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af varer fra den anden part. Parterne har en overgangsperiode på 3 (tre) år fra datoen for denne aftales ikrafttræden til at opfylde kravene i dette stykke[1].

4. Hver part offentliggør en liste over de gebyrer og afgifter, den pålægger i forbindelse med import eller eksport af varer.

[1] Uanset dette stykke er overgangsperioden for Republikken Paraguay 10 (ti) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 2.7

Import- og eksportlicensprocedurer

1. Parterne sikrer, at alle import- og eksportlicensprocedurer, der gælder for handel med varer mellem parterne, anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikkeforskelsbehandlende og gennemsigtig måde.

2. Hver part indfører eller opretholder kun licensprocedurer som en betingelse for import til sit territorium fra den anden part eller eksport fra sit territorium til den anden part, hvis der ikke findes andre passende, rimeligt tilgængelige procedurer til opfyldelse af et administrativt formål.

3. Parterne indfører eller opretholder ikke ikkeautomatiske import- eller eksportlicensprocedurer[1], medmindre det er nødvendigt for at gennemføre en foranstaltning i overensstemmelse med denne aftale. En part, der indfører ikkeautomatiske import- eller eksportlicensprocedurer, skal klart angive, hvilken foranstaltning der gennemføres ved hjælp af en sådan licensprocedure.

4. Parterne indfører og forvalter licensprocedurer i henhold til artikel 1-3 i WTO-aftalen om importlicensprocedurer (i det følgende benævnt "importlicensaftalen"). Med henblik herpå er artikel 1-3 i aftalen om importlicensprocedurer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer og finder anvendelse på alle eksportlicensprocedurer.

---

[1] I denne artikel forstås ved "ikkeautomatiske import- eller eksportlicensprocedurer" licensprocedurer, i forbindelse med hvilke ansøgningen ikke godkendes for alle juridiske og fysiske personer, der opfylder den pågældende parts krav til udførelse af import og eksport af varer, der er omfattet af licensprocedurer.

5. En part, der indfører eller ændrer en import- og eksportlicensprocedure, gør alle relevante oplysninger tilgængelige på et officielt websted. Disse oplysninger gøres om muligt tilgængelige mindst 21 (enogtyve) dage før datoen for indførelsen eller ændringen af licensprocedurerne og under alle omstændigheder senest på denne dato. Oplysningerne, der er tilgængelige på internettet, skal indeholde de oplysninger, der kræves i henhold til importlicensaftalens artikel 5. Hver part meddeler den anden part enhver indførelse eller ændring af eksportlicensprocedurer, og en sådan meddelelse skal indeholde de samme oplysninger som omhandlet i importlicensaftalens artikel 5.

6. Efter anmodning fra en part forelægger den anden part straks alle relevante oplysninger om import- og/eller eksportlicensprocedurer, som den part, som anmodningen er rettet til, har til hensigt at indføre eller har indført eller opretholdt, herunder de oplysninger, der er omhandlet i artikel 1-3 i importlicensaftalen, med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 2.8

Eksportkonkurrence

1. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til WTO's ministerbeslutning om eksportkonkurrence af 19. december 2015 (WT/MIN (15)/45, WT/L/980) (i det følgende benævnt "ministerbeslutningen om eksportkonkurrence").

2. I denne artikel forstås ved "eksportsubsidier" subsidier som omhandlet i SCM-aftalens artikel 1 og 3, der er betinget af eksportresultater, herunder de subsidier, der er anført i bilag I til SCM-aftalen, og de subsidier, der er anført i artikel 9 i landbrugsaftalen.

3. En part må ikke opretholde, indføre eller genindføre eksportsubsidier for en landbrugsvare, der eksporteres eller indgår i et produkt, der eksporteres.

4. En part må ikke opretholde, indføre eller genindføre eksportkreditter, eksportkreditgarantier, forsikringsprogrammer, statslige handelsforetagender eller international fødevarehjælp eller andre foranstaltninger med virkninger svarende til eksportsubsidier for en landbrugsvare, der eksporteres eller indgår i en vare, der eksporteres til den anden parts territorium, medmindre disse foranstaltninger opfylder den eksporterende parts forpligtelser i henhold til WTO-aftalerne og -afgørelserne fra WTO's ministerkonference og WTO's Almindelige Råd, herunder navnlig ministerbeslutningen om eksportkonkurrence.

5. Parterne bekræfter deres tilsagn i ministererklæringen fra Bali, der blev vedtaget den 7. december 2013 (WT/MIN (13)/DEC) af WTO, og som blev styrket ved ministerbeslutningen om eksportkonkurrence, for at øge gennemsigtigheden og forbedre overvågningen i forbindelse med alle former for eksportsubsidier og eksportkreditter, eksportkreditgarantier, forsikringsprogrammer, statslige handelsforetagender og international fødevarehjælp samt andre foranstaltninger med virkninger svarende til eksportsubsidier.

6. Parterne bekræfter de forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til ministerbeslutningen om eksportkonkurrence med hensyn til international fødevarehjælp, og samarbejder om at fremme bedste praksis for levering af fødevarehjælp i de relevante internationale fora ved at forsøge at begrænse monetariseringen af fødevarehjælp og leveringen af fødevarehjælp i naturalier til nødsituationer alene.

ARTIKEL 2.9

Told, skatter eller andre gebyrer og afgifter ved eksport

En part må ikke indføre eller opretholde told eller afgifter af nogen art på eller i forbindelse med eksport af en vare til den anden part, undtagen i overensstemmelse med bilag 2-B, i 3 (tre) år fra datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 2.10

Statslige handelsforetagender

1. Intet i denne aftale er til hinder for, at en part opretholder eller etablerer et statsligt handelsforetagende i henhold til artikel XVII i GATT 1994, samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, og WTO-forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i GATT 1994, der med de fornødne ændringer er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

2. Hvis en part anmoder om oplysninger fra den anden part om individuelle tilfælde af statslige handelsforetagender, driften heraf eller deres aktiviteters indvirkning på den bilaterale handel, sikrer den anmodede part fuld gennemsigtighed i overensstemmelse med artikel XVII i GATT 1994.

3. Uanset stk. 1 må en part ikke udpege eller opretholde et udpeget import- eller eksportmonopol, bortset fra dem, der allerede er oprettet af en part eller foreskrevet i dens forfatning som opført i bilag 2-C. Med henblik på dette stykke forstås ved et import- eller eksportmonopol eneretten til eller en parts bemyndigelse af en enhed til at importere en vare fra eller eksportere en vare til den anden part.

ARTIKEL 2.11

Forbud mod kvantitative restriktioner

1. En part må ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af en vare bestemt til den anden part, uanset om de er pålagt ved kvoter, licenser eller andre foranstaltninger, jf. dog artikel XI i GATT 1994, samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel XI i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.

2. En part må ikke indføre eller opretholde krav vedrørende eksport- eller importpriser, medmindre det er tilladt i forbindelse med håndhævelsen af antidumping- og udligningstold eller pristilsagn.

ARTIKEL 2.12

Præferenceudnyttelse

1. Med henblik på at overvåge denne aftales virkemåde og beregne præferenceudnyttelsesgraden udveksler parterne årligt importstatistikker for en periode, der begynder 1 (et) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden og slutter 10 (ti) år efter afslutningen af toldafviklingen for alle varer i overensstemmelse med bilag 2-A. Medmindre handelsudvalget træffer anden afgørelse, forlænges denne periode automatisk med 5 (fem) år, og handelsudvalget kan beslutte at forlænge den yderligere.

2. Den i stk. 1 nævnte udveksling af importstatistikker omfatter oplysninger vedrørende det senest tilgængelige dataår, herunder værdi og, hvis det er relevant, volumen, baseret på toldpositionsniveauet for importen af varer fra den anden part, som drager fordel af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale, og varer, der ikke er indrømmet præferencebehandling.

3. Med forbehold af stk. 2 og med forbehold af fortrolighedskrav i henhold til hver parts love og forskrifter er parterne ikke forpligtet til at udveksle importstatistikker.

ARTIKEL 2.13

Særlige foranstaltninger vedrørende forvaltning af præferencebehandling

1. Parterne samarbejder om forebyggelse, afsløring og bekæmpelse af overtrædelser af deres love og forskrifter, uregelmæssigheder og svig i forbindelse med den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel, i overensstemmelse med kapitel 3 og bilag 4-A.

2. En part kan i overensstemmelse med proceduren i stk. 4 beslutte midlertidigt at suspendere den relevante præferencebehandling af de pågældende produkter, hvis den på grundlag af objektive, overbevisende og verificerbare oplysninger konstaterer, at:

a) der er begået omfattende systematiske overtrædelser af de relevante love og forskrifter, uregelmæssigheder eller svig med henblik på at opnå præferencetoldbehandling i henhold til dette kapitel, og

b) den anden part systematisk nægter eller på anden måde undlader at opfylde sine forpligtelser som omhandlet i stk. 1 i overensstemmelse med kapitel 3 og bilag 4-A.

3. Med henblik på denne artikel forstås ved manglende overholdelse af de forpligtelser, der er omhandlet i stk. 1, bl.a. klart påvist og systematisk:

a) manglende opfyldelse af forpligtelsen til at kontrollere de pågældende produkters oprindelsesstatus i overensstemmelse med de i artikel 3.24 og 3.25 fastsatte procedurer

b) afslag på eller uberettiget forsinkelse i at meddele resultatet af en verifikation af oprindelsesstatus, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 3.25 og 3.26, eller

c) manglende administrativt samarbejde i henhold til bilag 4-A.

4. Den part, der har konstateret et forhold som omhandlet i stk. 2, underretter uden unødig forsinkelse handelsudvalget herom og giver det de oplysninger, der danner grundlag for konstateringen.

5. Når kravene i stk. 4 er opfyldt, indleder den part, der har konstateret et forhold, konsultationer med den anden part i handelsudvalget med henblik på at nå frem til en løsning, der er acceptabel for begge parter. Hvis parterne ikke når til enighed om en gensidigt acceptabel løsning senest 3 (tre) måneder efter datoen for meddelelsen, kan den part, der har foretaget konstateringen, beslutte midlertidigt at suspendere den pågældende præferencebehandling af de pågældende produkter. I sådanne tilfælde underretter den part, der har foretaget konstateringen, handelsudvalget om den midlertidige suspension uden unødig forsinkelse.

6. En beslutning om midlertidigt at suspendere den relevante præferencebehandling af det pågældende produkt i henhold til stk. 4 finder kun anvendelse i en periode, der står i et rimeligt forhold til indvirkningen på den pågældende parts finansielle interesser, og ikke længere end 3 (tre) måneder. Hvis det objektivt og verificerbart kan fastslås, at de betingelser, der gav anledning til beslutningen om suspension, fortsat består ved udløbet af suspensionsperioden, kan den berørte part beslutte at forlænge denne beslutning om suspension i en tilsvarende periode. En suspension skal være genstand for regelmæssige konsultationer i handelsudvalget. I tilfælde af fornyelse afholdes der konsultationer i handelsudvalget mindst 15 (femten) dage før udløbet af suspensionsperioden.

7. Hver part offentliggør i overensstemmelse med sine interne procedurer meddelelser til importører om enhver meddelelse om en konstatering i henhold til stk. 4 og en beslutning vedrørende midlertidige suspensioner som omhandlet i stk. 5 og 6.

AFDELING C

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 2.14

Underudvalget om handel med varer

1. Underudvalget om handel med varer, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3 og 5.14, følgende funktioner:

a) fremme handel med varer mellem parterne

b) årligt evaluere anvendelsen og forvaltningen af de kontingenter og præferencer, der indrømmes i henhold til nærværende aftale, og

c) drøfte, afklare og behandle eventuelle tekniske spørgsmål, der måtte opstå mellem parterne i spørgsmål vedrørende anvendelsen af hver parts toldnomenklatur som defineret i punkt 3 og 4 i bilag 2-A.

ARTIKEL 2.15

Underudvalget om handel med vinprodukter og spiritus

1. Underudvalget om handel med vinprodukter og spiritus, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, følgende funktioner:

a) sikre rettidig underretning om ændringer af love og forskrifter på områder, der er omfattet af bilag 2-D, og som har indvirkning på vinprodukter og spiritus, der handles mellem parterne, og

b) vedtage afgørelser med henblik på at fastlægge de nærmere bestemmelser i stk. 2 i tillæg 2-D-3, navnlig hvilke formularer der skal anvendes, og hvilke oplysninger analyserapporten skal indeholde.

ARTIKEL 2.16

Samarbejde om handel med vinprodukter og spiritus samt kontaktpunkter

1. Parterne samarbejder om og behandler spørgsmål vedrørende handel med vinprodukter og spiritus, navnlig for så vidt angår:

a) produktdefinitioner, certificering og mærkning af vinprodukter

b) anvendelsen af druesorter til vinfremstilling og mærkning heraf, og

c) produktdefinitioner, certificering og mærkning af spiritus.

2. Parterne arbejder tæt sammen og søger at forbedre den gensidige bistand i forbindelse med anvendelsen af bilag 2-D, navnlig med henblik på at bekæmpe svigagtig praksis.

3. For at lette den gensidige bistand mellem parternes håndhævelsesorganer og -myndigheder for så vidt angår spørgsmål, der er omfattet af dette bilag, udpeger hver part de organer og myndigheder, der er ansvarlige for anvendelsen og håndhævelsen af bilag 2-D. Hvis en part udpeger mere end ét kompetent organ eller én kompetent myndighed, sikrer den, at disse organers og myndigheders arbejde koordineres. I sådanne tilfælde udpeger en part også ét forbindelsesorgan eller én forbindelsesmyndighed, der fungerer som det centrale kontaktpunkt for den anden parts myndighed eller organ.

4 Senest 6 (seks) måneder efter datoen for denne aftales ikrafttræden meddeler parterne hinanden via underudvalget om handel med vinprodukter og spiritus kontaktoplysningerne for de organer, myndigheder og kontaktpunkter, der er omhandlet i stk. 3. Parterne underretter hinanden om enhver ændring af kontaktoplysningerne for sådanne organer, myndigheder og kontaktpunkter.

KAPITEL 3

OPRINDELSESREGLER OG OPRINDELSESPROCEDURER

AFDELING A

OPRINDELSESREGLER

ARTIKEL 3.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

a) "tariferet": et produkts eller materiales tarifering under et bestemt afsnit, et bestemt kapitel, en bestemt position eller underposition i det harmoniserede system

b) "sending": produkter, som enten sendes samtidigt fra en bestemt eksportør til en bestemt modtager eller er omfattet af et gennemgående transportdokument, der dækker transporten fra eksportøren til modtageren, eller, såfremt et sådant dokument ikke foreligger, af én samlet faktura

c) "toldmyndighed eller kompetent offentlig myndighed":

   i) i Den Europæiske Union, Europa-Kommissionens tjenestegrene med ansvar for toldanliggender, og toldmyndighederne og andre myndigheder i EU-medlemsstaterne med beføjelse til at gennemføre og håndhæve toldlovgivningen, og

ii) i Mercosur, de kompetente myndigheder i de undertegnende Mercosur-stater eller deres efterfølgere som anført nedenfor:

A) Argentina: Secretaría de Industria y Gestión Comercio under Ministerio de Economía

B) Brasilien: Secretaria de Comércio Exterior do Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços og Secretaria Especial da Receita Federal do Brasil under Ministério da Fazenda

C) Paraguay: Subsecretaría de Estado de Comercio y Servicios under Ministerio de Industria y Comercio, og

D) Uruguay: Asesoría de Política Comercial under Ministerio de Economía y Finanzas

d) "eksportør": en person, der er hjemmehørende i en part, og som eksporterer produktet med oprindelsesstatus og udfærdiger en udtalelse om oprindelse

e) "fungible materialer": materialer, som er af samme art og kommercielle kvalitet, har de samme tekniske og fysiske egenskaber, og som ikke kan skelnes fra hinanden, når de indgår i produktet

f) "varer": både materialer og produkter

g) "importør": en person, der importerer produktet med oprindelsesstatus og anmoder om præferencetoldbehandling for det

h) "fremstilling": alle former for bearbejdning eller forarbejdning, herunder også samling eller specifikke processer

i) "materiale": alle former for bestanddele, råmaterialer, komponenter eller dele, der er anvendt til fremstilling af et produkt, og

j) "produkt": det produkt, der fremstilles, også når det er bestemt til senere anvendelse i en anden fremstillingsproces.

ARTIKEL 3.2

Generelle krav

1. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på varer med oprindelsesstatus fra den anden part i overensstemmelse med denne aftale anses følgende produkter for at have oprindelse i Den Europæiske Union, forudsat at de opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel:

a) produkter, der fuldt ud er fremstillet i Den Europæiske Union i henhold til artikel 3.4

b) produkter, der er fremstillet i Den Europæiske Union udelukkende af materialer med oprindelsesstatus, eller

c) produkter, der er fremstillet i Den Europæiske Union og indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i bilag 3-B.

2. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på varer med oprindelsesstatus fra den anden part i overensstemmelse med denne aftale anses følgende produkter for at have oprindelse i Mercosur, forudsat at de opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel:

a) produkter, der fuldt ud er fremstillet i Mercosur i henhold til artikel 3.4

b) produkter, der er fremstillet i Mercosur udelukkende af materialer med oprindelsesstatus, eller

c) produkter, der er fremstillet i Mercosur og indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i bilag 3-B.

3. Hvis et produkt har opnået oprindelsesstatus, anses de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i fremstillingen af det pågældende produkt, ikke som materialer uden oprindelsesstatus, hvis det pågældende produkt indgår som materiale i et andet produkt.

ARTIKEL 3.3

Bilateral kumulation af oprindelse

1. Produkter med oprindelse i Den Europæiske Union anses som materialer med oprindelse i Mercosur, når de indgår i et produkt, der fremstilles dér, forudsat at de har undergået en mere vidtgående bearbejdning eller forarbejdning end den, der er omhandlet i artikel 3.6.

2. Produkter med oprindelse i Mercosur anses som materialer med oprindelse i Den Europæiske Union, når de indgår i et produkt, der fremstilles dér, forudsat at de har undergået en mere vidtgående bearbejdning eller forarbejdning end den, der er omhandlet i artikel 3.6.

ARTIKEL 3.4

Fuldt ud fremstillede produkter

1. Følgende anses for at være fuldt ud fremstillede produkter i Den Europæiske Union eller i Mercosur:

a) mineralske produkter og andre naturlige stoffer, der er udvundet af deres jord eller havbund

b) planter og vegetabilske produkter, der er dyrket eller høstet dér

c) levende dyr, som er født og opdrættet dér

d) produkter fra levende dyr, som er opdrættet dér

e) produkter fra slagtede dyr, som er født og opdrættet dér

f) produkter fra jagt og fiskeri, som drives dér

g) akvakulturprodukter, hvor fisk, krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse akvatiske invertebrater er født og opdrættet dér

h) produkter fra fiskeri og andre produkter fra havet, som er hentet op af deres fartøjer[1]

i) produkter, som er fremstillet på deres fabriksskibe udelukkende på grundlag af de af litra h) omhandlede produkter

[1] Dette punkt berører ikke parternes suveræne rettigheder og forpligtelser i henhold til UNCLOS, navnlig inden for den eksklusive økonomiske zone og kontinentalsoklen.

j) mineralske produkter og andre ikkelevende naturressourcer, som er taget fra eller udvundet af havbunden, undergrunden eller dybhavsbunden i:

i) den eksklusive økonomiske zone for undertegnende Mercosur-stater eller EU-medlemsstater som fastlagt ved deres love og forskrifter og i overensstemmelse med del V i UNCLOS

ii) de undertegnende Mercosur-staters eller EU-medlemsstaternes kontinentalsokkel som fastlagt ved deres love og forskrifter og i overensstemmelse med del VI i UNCLOS, eller

iii) området som defineret i artikel 1, stk. 1, i UNCLOS, hvor en part eller en person fra en part har eksklusive udnyttelsesrettigheder i overensstemmelse med del XI i UNCLOS og aftalen om gennemførelsen af del XI i UNCLOS

k) brugte genstande, der er indsamlet dér, og som kun kan anvendes til genindvinding af råmaterialer

l) affald og skrot hidrørende fra fremstillingsprocesser, som udføres dér[1], eller

m) varer, som er fremstillet dér udelukkende på grundlag af de i litra a)-l) nævnte produkter.

[1] Litra k) og l) berører ikke parternes love og forskrifter vedrørende import af de deri nævnte varer.

2. Udtrykket "deres fartøjer" og "deres fabriksskibe" i stk. 1, litra h) og i), omfatter kun de fartøjer og fabriksskibe, som:

a) er registreret i en EU-medlemsstat eller i en undertegnende Mercosur-stat og, hvis det er relevant, har fiskerilicenser udstedt af en undertegnende Mercosur-stat eller Den Europæiske Union på vegne af fiskerivirksomheder, der er behørigt registreret til at operere i den pågældende EU-medlemsstat eller den pågældende undertegnende Mercosur-stat

b) sejler under den samme registrerende EU-medlemsstats eller en undertegnende Mercosur-stats flag[1], og

c) opfylder én af følgende betingelser:

i) de for mindst 50 % (halvtreds procents) vedkommende er ejet af en eller flere fysiske personer[2] fra en part

ii) de er ejet af juridiske personer[3]:

A) hvis hovedkontor og vigtigste forretningssted er i en part, og

---

[1] Produkter fra fiskeri eller andre produkter, der er optaget fra havet af chartrede fartøjer, som sejler under en EU-medlemsstats eller en undertegnende Mercosur-stats flag, anses for at have oprindelse i den EU-medlemsstat eller den undertegnende Mercosur-stat, hvor fartøjet er chartret, og licensen er udstedt, forudsat at de opfylder alle kriterierne i dette stykke.

[2] Med henblik på denne artikel finder definitionen i artikel 10.2, litra m), anvendelse.

[3] Med henblik på denne artikel finder definitionen i artikel 10.2, litra h), anvendelse.

B) hvori mindst 50 % (halvtreds procent) af ejerskabet er placeret under fysiske personer eller juridiske personer fra en part, eller

iii) mindst to tredjedele af besætningen er fysiske personer fra parterne.

ARTIKEL 3.5

Tolerancer

1. Hvis materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i fremstillingen af et produkt, ikke opfylder kravene i bilag 3-B, betragtes produktet ikke desto mindre som et produkt med oprindelse i en part, hvis:

a) den samlede værdi af materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 10 % (ti procent) af produktets pris ab fabrik, og

b) enhver af de procentsatser for maksimumsværdien eller vægten af materialer uden oprindelsesstatus, der er fastsat i bilag 3-B, ikke overskrides ved anvendelse af dette stykke.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for produkter henhørende under kapitel 50 til 63 i det harmoniserede system, for hvilke tolerancerne i bemærkning 6 og 7 i bilag 3-A finder anvendelse.

ARTIKEL 3.6

Utilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning

1. Uanset artikel 3.2, stk. 1, litra c), og artikel 3.2, stk. 2, litra c), anses et produkt ikke for at have oprindelse i en part, hvis fremstillingen af det pågældende produkt kun består af følgende aktiviteter, der udføres på materialer uden oprindelsesstatus i den pågældende part:

a) bevarende behandlinger, som har til formål at sikre, at produkternes tilstand ikke forringes under transport og oplagring

b) udskiftning af emballage og adskillelse og samling af kolli

c) vask, rensning eller afstøvning samt fjernelse af oxidlag, olie, maling eller andre belægninger

d) strygning eller presning af tekstiler

e) simpel maling og polering

f) afskalning, hel eller delvis blegning, polering eller glasering af korn og ris

g) farvning af eller tilsætning af smagsstoffer til sukker eller formning af sukker i stykker, hel eller delvis formaling af krystalsukker

h) skrælning, udstening og afskalning/udbælgning af frugter, nødder og grøntsager

i) hvæsning, simpel slibning, adskillelse eller simpel tilskæring

j) sigtning, sortering, klassificering og tilpasning, herunder samling i sæt

k) enkel aftapning på flasker, påfyldning af dåser, flakoner, anbringelse i sække, kasser, æsker, på bræt, plader eller bakker samt alle andre enkle emballeringsarbejder

l) anbringelse eller trykning af mærker, etiketter, logoer og andre lignende kendetegn på selve produkterne eller deres emballage

m) enkel blanding af produkter, også af forskellig art, og enkel blanding af sukker med ethvert materiale

n) enkel samling af dele uden oprindelsesstatus for at kunne danne et komplet produkt eller adskillelse af produkter i dele

o) enkel tilsætning af vand, fortynding, dehydrering eller denaturering af produkter

p) kombination af to eller flere af de i litra a) til o) nævnte behandlinger, eller

q) slagtning af dyr.

2. I forbindelse med stk. 1 anses behandlinger for at være enkle, hvis der hverken kræves særlige færdigheder eller maskiner, apparater eller redskaber, som er specielt fremstillet eller installeret til udførelsen deraf.

ARTIKEL 3.7

Kvalificerende enhed

1. Den kvalificerende enhed ved anvendelsen af dette kapitel er det pågældende produkt, der tariferes i overensstemmelse med det harmoniserede system.

2. Når et produkt består af en gruppe eller samling af genstande, som tariferes under én og samme position i det harmoniserede system, udgør helheden den kvalificerende enhed.

3. Hvis en sending består af et antal identiske produkter, der tariferes under samme position i det harmoniserede system, tages hvert produkt for sig ved anvendelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 3.8

Emballeringsmateriale, emballagemateriale og beholdere

1. Hvis emballagen i henhold til punkt 5 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende det harmoniserede system er indbefattet i produktet ved tariferingen, skal dette også være tilfældet ved bestemmelsen af oprindelsen.

2. Emballeringsmateriale og beholdere til forsendelse, som beskytter produkter under transporten, lades ude af betragtning ved bestemmelse af sådanne produkters oprindelse.

ARTIKEL 3.9

Tilbehør, reservedele og værktøj

Tilbehør, reservedele og værktøj, der leveres som standardudstyr til materiel, maskiner, apparater eller køretøjer, som er sædvanlige for det pågældende produkt, og som er indbefattet i produktets pris eller ikke faktureres særskilt, betragtes som værende en del af dette udstyr eller disse maskiner, apparater eller køretøjer.

ARTIKEL 3.10

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Hvis fungible materialer med og uden oprindelsesstatus anvendes til fremstilling af et produkt, skal disse materialer være fysisk adskilt efter deres oprindelse under oplagringen, for at materialerne med oprindelsesstatus kan bevare deres oprindelsesstatus.

2. Uanset stk. 1 kræves der ikke fysisk adskillelse af fungible materialer med og uden oprindelsesstatus ved fremstillingen af et produkt, hvis det pågældende produkts oprindelse bestemmes efter metoden med regnskabsmæssig adskillelse til forvaltning af lagre.

3. Den regnskabsmæssige adskillelse skal registreres og anvendes i overensstemmelse med de almindeligt accepterede regnskabsprincipper, der gælder i den part, hvor produktet fremstilles.

4. Metoden med regnskabsmæssig adskillelse anvendes kun, hvis det kan sikres, at der til enhver tid ikke er flere produkter, der får oprindelsesstatus, end det ville have været tilfældet, hvis materialerne havde været fysisk adskilt.

5. En part kan kræve, at anvendelsen af metoden med regnskabsmæssig adskillelse kræver forudgående tilladelse fra de relevante kompetente myndigheder. De kompetente myndigheder kan give tilladelse på de betingelser, de finder hensigtsmæssige, og de overvåger i så fald brugen af tilladelsen. Disse myndigheder kan når som helst inddrage tilladelsen, hvis indehaveren af tilladelsen på nogen måde gør ukorrekt brug af metoden med regnskabsmæssig adskillelse eller ikke opfylder nogen af de øvrige betingelser i dette kapitel.

ARTIKEL 3.11

Sæt

Sæt som defineret i punkt 3 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende fortolkningen af det harmoniserede system betragtes som produkter med oprindelsesstatus, når alle dele har oprindelsesstatus. Hvis et sæt består af produkter med og uden oprindelsesstatus, anses sættet som helhed for at have oprindelsesstatus , forudsat at værdien af produkterne uden oprindelsesstatus ikke overstiger 15 % (femten procent) af sættets pris ab fabrik.

ARTIKEL 3.12

Neutrale elementer

Ved bestemmelse af, om et produkt har oprindelsesstatus, er det ikke nødvendigt at bestemme oprindelsen af følgende elementer, som anvendes i fremstillingen heraf:

a) energi og brændsel

b) anlæg og udstyr

c) maskiner og værktøj, eller

d) varer, som ikke indgår og ikke er bestemt til at indgå i det pågældende produkts endelige sammensætning.

ARTIKEL 3.13

Territorialprincippet

1. Betingelserne i nærværende kapitel vedrørende erhvervelse af oprindelsesstatus skal opfyldes uden afbrydelse i Den Europæiske Union eller Mercosur.

2. Hvis varer med oprindelsesstatus, der er eksporteret fra Den Europæiske Union eller Mercosur til et tredjeland, returneres, anses de som værende uden oprindelsesstatus, medmindre det kan godtgøres over for toldmyndighederne, at returvarerne:

a) er de samme som dem, der blev eksporteret, og

b) ikke har undergået nogen behandling, ud over hvad der var nødvendigt for at bevare dem i god stand, mens de befandt sig i det pågældende tredjeland, eller under eksporten.

ARTIKEL 3.14

Transportbetingelser

1. De produkter, som angives til import i en part, skal være de samme som dem, der er eksporteret fra den anden part, i hvilken de anses for at have oprindelse. De må ikke være ændret, omdannet på nogen måde eller være gjort til genstand for andre behandlinger end dem, som var nødvendige for at bevare dem i god stand, eller for at anbringe mærker, etiketter, segl eller andre særlige kendetegn med henblik på at sikre overholdelse af specifikke nationale krav i den importerende part, før de angives til import.

2. Oplagring af produkter eller sendinger og deling af sendinger kan finde sted, hvis det sker under eksportørens eller en efterfølgende vareihændehavers ansvar, og produkterne forbliver under toldtilsyn i transitlandet eller transitlandene.

3. Hvis der er tvivl om, hvorvidt kravene i stk. 1 og 2 er overholdt, kan toldmyndighederne i den importerende part kræve, at importøren godtgør overholdelsen, hvilket kan gøres ved hjælp af ethvert middel, herunder kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer eller faktuelle eller konkrete beviser på grundlag af mærkning eller nummerering af kolli eller enhver form for bevis med tilknytning til selve produktet.

ARTIKEL 3.15

Udstillinger

1. Produkter med oprindelsesstatus, der afsendes til en udstilling i et tredjeland, og som efter udstillingen sælges til import til Den Europæiske Union eller Mercosur, opnår ved import de fordele, som følger af denne aftales bestemmelser, forudsat at det over for den importerende parts toldmyndigheder kan godtgøres:

a) at en eksportør har afsendt produkterne fra Den Europæiske Union eller Mercosur til det tredjeland, hvor udstillingen holdes, og har udstillet dem der

b) at eksportøren har solgt produkterne eller på anden måde overdraget produkterne til en person i Den Europæiske Union eller Mercosur

c) at produkterne under udstillingen eller umiddelbart derefter er afsendt i den stand, i hvilken de blev sendt til udstillingen, og

d) at produkterne fra det tidspunkt, hvor de blev afsendt til udstillingen, ikke har været benyttet til andre formål end til fremvisning på udstillingen.

2. Der skal udfærdiges en udtalelse om oprindelse i henhold til afdeling B, og denne udtalelse skal fremlægges for den importerende parts toldmyndigheder. Udstillingens navn og adresse skal anføres derpå.

3. Stk. 1 gælder for alle udstillinger, messer eller tilsvarende offentlige arrangementer af kommerciel, industriel, landbrugsmæssig eller håndværksmæssig karakter, som er tilrettelagt med andre end private formål i forretninger eller handelslokaler med henblik på salg af udenlandske produkter, forudsat at produkterne er under konstant toldkontrol.

AFDELING B

OPRINDELSESPROCEDURER

ARTIKEL 3.16

Generelle krav

Ved import til Mercosur af produkter med oprindelse i Den Europæiske Union og ved import til Den Europæiske Union af produkter med oprindelse i Mercosur er produkterne omfattet af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale, hvis der indgives en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 3.17 og hver parts love og forskrifter[1].

[1] Et oprindelsescertifikat vil være gyldigt i overensstemmelse med overgangsforanstaltningerne i bilag 3-D i den periode, der er angivet deri.

ARTIKEL 3.17

Betingelser for udfærdigelse af en udtalelse om oprindelse

1. En udtalelse om oprindelse som omhandlet i artikel 3.16 kan udfærdiges af:

a) en eksportør i overensstemmelse med den eksporterende parts relevante love og forskrifter, eller

b) en eksportør af små sendinger, der består af en eller flere pakker indeholdende produkter med oprindelsesstatus, hvis samlede værdi ikke overstiger den tærskel, der er fastsat i den eksporterende parts relevante love og forskrifter.

2. Parterne udveksler oplysninger om de relevante love og forskrifter som omhandlet i stk. 1:

a) på datoen for denne aftales ikrafttræden

b) hvis der er ændringer af sådanne love og forskrifter, inden sådanne ændringer træder i kraft, og

c) efter anmodning fra en af parterne på et hvilket som helst tidspunkt efter denne aftales ikrafttræden.

3. Der kan udfærdiges en udtalelse om oprindelse, hvis de pågældende produkter er produkter med oprindelse i Den Europæiske Union eller Mercosur og opfylder de øvrige betingelser i dette kapitel.

4. En eksportør, som udfærdiger en udtalelse om oprindelse, skal når som helst på begæring af toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder i den eksporterende part kunne fremlægge alle egnede dokumenter, som beviser, at de pågældende produkter har oprindelsesstatus, og at de øvrige betingelser i dette kapitel er opfyldt.

5. Eksportøren udfærdiger en udtalelse om oprindelse på fakturaen, følgesedlen eller ethvert andet handelsdokument, der beskriver produktet med oprindelsesstatus tilstrækkelig detaljeret til, at det kan identificeres ved hjælp af en af de sprogudgaver, der er anført i bilag 3-C, og i overensstemmelse med den eksporterende parts love og forskrifter.

6. En udtalelse om oprindelse skal være forsynet med eksportørens originale håndskrevne underskrift, medmindre andet er fastsat i den eksporterende parts relevante love og forskrifter.

7. Eksportøren kan udfærdige en udtalelse om oprindelse ved eksporten af de produkter, som den vedrører, eller efterfølgende, forudsat at udtalelsen forelægges for den importerende part senest 2 (to) år efter importen af de produkter, som den vedrører.

ARTIKEL 3.18

Gyldighed af en udtalelse om oprindelse

1. En udtalelse om oprindelse er gyldig i 12 (tolv) måneder fra den dato, hvor den blev udfærdiget af eksportøren, og skal inden for denne frist indgives til den importerende parts toldmyndigheder.

2. Udtalelser om oprindelse, der indgives efter den frist, der er fastsat i stk. 1, kan kun accepteres med henblik på anvendelse af præferencebehandling, hvis den manglende indgivelse af dem inden for denne frist skyldtes ekstraordinære omstændigheder.

3. I andre tilfælde af forsinket indgivelse kan den importerende parts toldmyndigheder godtage udtalelsen om oprindelse, når produkterne frembydes for dem inden udløbet af fristen.

ARTIKEL 3.19

Import i form af delforsendelser

Hvis produkter på importørens anmodning og på de af den importerende parts toldmyndigheder fastsatte vilkår importeres i demonteret eller ikkemonteret stand i henhold til punkt 2a i de almindelige bestemmelser vedrørende det harmoniserede system, som er henhørende under afsnit XV til XXI i det harmoniserede system, og denne import finder sted i form af delforsendelser, skal der ved importen af den første delforsendelse fremlægges et samlet bevis for disse produkters oprindelse for toldmyndighederne.

ARTIKEL 3.20

Undtagelser fra en udtalelse om oprindelse

1. Produkter, der indgår i små forsendelser fra private afsendere til private modtagere eller medbringes af rejsende i deres personlige bagage, kan importeres som produkter med oprindelsesstatus, uden at det er nødvendigt at fremlægge en udtalelse om oprindelse, hvis der ikke er tale om import i erhvervsmæssigt øjemed, og det er blevet erklæret, at produkterne opfylder kravene i dette kapitel, og at der ikke er nogen tvivl om denne erklærings rigtighed. For så vidt angår produkter sendt pr. post, kan denne erklæring afgives på toldangivelse CN22/CN23 eller på et ark papir, der vedlægges det nævnte dokument.

2. Lejlighedsvis import, der udelukkende består af produkter bestemt til modtagernes eller rejsende og deres families personlige brug, anses ikke for import i erhvervsmæssigt øjemed, hvis det af varernes art og mængde fremgår, at der ikke er tale om et kommercielt formål.

3. Den samlede værdi af de produkter, der er omhandlet i stk. 1, må ikke overstige de værdier, der er fastsat i den importerende parts love og forskrifter. Parterne udveksler oplysninger om disse værdier.

ARTIKEL 3.21

Støttedokumenter

De i artikel 3.17, stk. 4, omhandlede dokumenter kan omfatte:

a) direkte dokumentation for fremstillingsprocessen for de omhandlede varer hos den pågældende eksportør eller leverandør, f.eks. hidrørende fra dennes regnskaber eller interne bogholderi

b) dokumenter, der beviser de anvendte materialers oprindelsesstatus, og som er udstedt eller udfærdiget i Den Europæiske Union eller Mercosur, hvis disse dokumenter er anvendt, udstedt eller udfærdiget i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter

c) dokumenter, der beviser, at en bearbejdning eller forarbejdning af materialerne har fundet sted i Den Europæiske Union eller Mercosur, og som er udstedt eller udfærdiget i Den Europæiske Union eller Mercosur, hvis disse dokumenter benyttes eller er udstedt eller udfærdiget i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter, og

d) en udtalelse om oprindelse, der beviser de anvendte materialers oprindelsesstatus, og som er udfærdiget i Den Europæiske Union eller Mercosur i overensstemmelse med dette kapitel.

ARTIKEL 3.22

Krav vedrørende opbevaring af optegnelser

En eksportør, der udfærdiger en udtalelse om oprindelse, skal i mindst 3 (tre) år fra datoen for udfærdigelsen af udtalelsen om oprindelse opbevare en kopi af udtalelsen om oprindelse og af de i artikel 3.17, stk. 4, omhandlede dokumenter. Importøren opbevarer denne udtalelse om oprindelse eller en kopi heraf, hvis originalen opbevares af toldmyndigheden eller den kompetente offentlige myndighed, i mindst 3 (tre) år fra datoen for importen af de produkter, som udtalelsen om oprindelse henviser til.

ARTIKEL 3.23

Uoverensstemmelser og formelle fejl

1. Mindre uoverensstemmelser mellem udtalelserne om oprindelse og de dokumenter, der forelægges toldstedet med henblik på opfyldelse af formaliteterne i forbindelse med import af produkterne, medfører ikke, at udtalelsen om oprindelse er ugyldig, hvis det på fyldestgørende måde godtgøres, at udtalelsen om oprindelse svarer til de fremlagte produkter.

2. Åbenlyse formelle fejl i en udtalelse om oprindelse medfører ikke, at udtalelsen om oprindelse afvises, hvis sådanne fejl ikke rejser tvivl om rigtigheden af oplysningerne i udtalelsen om oprindelse.

ARTIKEL 3.24

Samarbejde mellem toldmyndigheder og kompetente offentlige myndigheder

1. Toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder i Den Europæiske Unions medlemsstater og i den undertegnende Mercosur-stat forsyner ved hjælp af kommunikation mellem Europa-Kommissionen og sekretariatet for Mercosur hinanden med adresserne på de toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder, der er ansvarlige for at verificere udtalelser om oprindelse.

2. For at sikre en korrekt anvendelse af dette kapitel yder Den Europæiske Union og Mercosur gennem deres toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder hinanden bistand ved kontrollen af ægtheden af udtalelser om oprindelse og rigtigheden af de oplysninger, der afgives i disse udtalelser.

3. For at forebygge, efterforske og bekæmpe overtrædelser af toldlovgivningen indeholder bilag 4-A bestemmelser om samarbejde mellem toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder, herunder tilstedeværelsen af behørigt bemyndigede embedsmænd fra den ene part på den anden parts territorium, med forbehold af samtykke fra og på de betingelser, der er fastsat af den part, på hvis territorium bistanden ydes.

ARTIKEL 3.25

Verifikation af udtalelser om oprindelse

1. Verifikation af udtalelser om oprindelse foretages ved stikprøver og i øvrigt, når den importerende parts toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder nærer begrundet tvivl om disse udtalelsers ægthed, de pågældende produkters oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i dette kapitel.

2. Med henblik på gennemførelsen af stk. 1, tilbagesender toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part udtalelsen om oprindelse eller en kopi heraf til den eksporterende parts toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder med angivelse af årsagerne til anmodningen om verifikation. Samtlige dokumenter og oplysninger, som de er kommet i besiddelse af, og som tyder på, at oplysningerne: i udtalelsen om oprindelse er ukorrekte, fremsendes til støtte for anmodningen om verifikation.

3. Anmodningen om verifikation og det efterfølgende svar indgives på et af den importerende parts toldmyndigheds eller kompetente offentlige myndigheds officielle sprog, og der anmodes om verifikation på et sprog, der kan accepteres af den pågældende part, eller i overensstemmelse med artikel 5, stk. 3, i bilag 4-A.

4. Verifikationen gennemføres af den eksporterende parts toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder. Med henblik herpå er de bemyndiget til at kræve alle oplysninger og foretage alle former for kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, som de finder hensigtsmæssig.

5. Hvis toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part beslutter at suspendere præferencebehandlingen af de pågældende produkter, mens de afventer resultatet af verifikationen, skal de tilbyde at frigive produkterne til importøren med forbehold af eventuelle sikkerhedsforanstaltninger, som toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder anser for nødvendige. Enhver suspension af præferencebehandlingen bringes til ophør hurtigst muligt, efter at den importerende part har fastlagt produkternes oprindelse.

6. Den eksporterende parts toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder underretter hurtigst muligt den importerende parts myndigheder, der anmoder om verifikation, om resultaterne heraf. Den eksporterende part giver toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part følgende oplysninger:

a) resultaterne af verifikationen

b) en beskrivelse af det produkt, der er genstand for verifikationen, og den tarifering, som er relevant for anvendelsen af oprindelsesreglerne

c) en beskrivelse af og redegørelse for fremstillingen, der er tilstrækkelig til at støtte begrundelsen for produktets oprindelsesstatus

d) oplysninger om den måde, hvorpå verifikationen blev gennemført, og

e) hvis relevant, de understøttende dokumenter.

7. Hvis der ikke foreligger noget svar senest 10 (ti) måneder efter datoen for anmodningen om verifikation, eller hvis svaret ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastslå ægtheden af den pågældende udtalelse eller produkternes oprindelse, afslår de anmodende toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder, undtagen under ekstraordinære omstændigheder, at indrømme de produkter, der er omfattet af udtalelsen om oprindelse, præferencetoldbehandling. Perioden på 10 (ti) måneder kan forlænges efter fælles overenskomst mellem parterne under hensyntagen til antallet af anmodninger om verifikation og verifikationernes kompleksitet.

8. Toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part, der anmoder om verifikation, underretter efter anmodning fra toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den eksporterende part disse myndigheder om deres afgørelse om verifikationsprocessen.

ARTIKEL 3.26

Konsultationer

1. Hvis toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part i forbindelse med de verifikationsprocedurer, der er fastsat i artikel 3.25, agter at foretage en bestemmelse af oprindelse, der ikke er i overensstemmelse med svaret fra den eksporterende parts toldmyndigheder eller kompetente offentlige myndigheder i overensstemmelse med artikel 3.25, stk. 6, underretter den importerende part den eksporterende part herom senest 60 (tres) dage efter modtagelsen af svaret i overensstemmelse med artikel 3.25, stk. 6.

2. Efter anmodning fra en af parterne afholder parterne konsultationer senest 90 (halvfems) dage efter datoen for den i stk. 1 omhandlede meddelelse eller inden for en aftalt frist med henblik på at løse uoverensstemmelser i forbindelse med verifikationsprocedurerne. Perioden for konsultation kan forlænges fra sag til sag efter skriftlig aftale mellem parterne.

3. Hvis der er forskelle med hensyn til verifikationsprocedurerne, der ikke kan afgøres mellem toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part, der anmoder om verifikation, og toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den eksporterende part, der er ansvarlig for at foretage denne verifikation, eller hvis sådanne forskelle rejser spørgsmål om fortolkningen af dette kapitel, forelægges sådanne forskelle eller spørgsmål for det i artikel 3.32 omhandlede underudvalg om told, handelslettelser og oprindelsesregler.

4. Toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part, der anmoder om verifikation, kan træffe afgørelse om oprindelse efter konsultationer i underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler og kun på grundlag af en tilstrækkelig begrundelse efter at have givet importøren ret til at blive hørt. Den eksporterende part underrettes om afgørelsen.

5. Intet i denne artikel berører parternes procedurer eller rettigheder i henhold til kapitel 21.

6. Under alle omstændigheder bilægges tvister mellem importøren og toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder hos den importerende part i henhold til den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 3.27

Fortrolighed

1. Hver part skal i overensstemmelse med sin lovgivning bevare fortroligheden af de oplysninger, som den har indsamlet i henhold til dette kapitel, og beskytte disse oplysninger mod videregivelse.

2. Oplysninger, der indhentes af myndighederne i den importerende part, må kun anvendes af disse myndigheder i forbindelse med dette kapitel. Hver part sikrer, at fortrolige oplysninger, der indsamles i henhold til dette kapitel, ikke anvendes til andre formål end administration og håndhævelse af bestemmelse af oprindelse og toldspørgsmål, undtagen med tilladelse fra den person eller part, som har afgivet sådanne fortrolige oplysninger.

3. Uanset stk. 2 kan den importerende part tillade, at oplysninger, der indhentes i henhold til dette kapitel, anvendes eller videregives til administrative, retslige eller jurisdiktionelle procedurer, som indledes på grund af manglende overholdelse af toldrelateret lovgivning til gennemførelse af dette kapitel. I så fald underretter den importerende part den eksporterende part om brugen eller videregivelsen af oplysningerne.

ARTIKEL 3.28

Administrative foranstaltninger og sanktioner

I overensstemmelse med sine love og forskrifter skal en part pålægge administrative foranstaltninger og sanktioner på enhver person, der udfærdiger eller lader et dokument udfærdige med urigtige oplysninger for at opnå præferencetoldbehandling for produkter.

AFDELING C

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 3.29

Ceuta og Melilla

1. Med henblik på anvendelsen af dette kapitel for så vidt angår Den Europæiske Union omfatter udtrykket "part" ikke Ceuta og Melilla.

2. Når produkter med oprindelsesstatus i Mercosur importeres til Ceuta eller Melilla, skal de i enhver henseende underlægges samme toldbehandling i henhold til denne aftale, som der indrømmes produkter med oprindelse i Den Europæiske Unions toldområde i henhold til protokol nr. 2 til akten vedrørende Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af Den Europæiske Union. Mercosur skal ved import af produkter, der er omfattet af denne aftale, og som har oprindelse i Ceuta og Melilla, indrømme dem den samme toldbehandling, som der indrømmes produkter, der importeres fra og med oprindelse i Den Europæiske Union.

3. Med de fornødne ændringer finder oprindelsesreglerne og -procedurerne, der er omhandlet i dette kapitel, anvendelse på produkter, der eksporteres fra Mercosur til Ceuta og Melilla, og på produkter, der eksporteres fra Ceuta og Melilla til Mercosur.

4. Ceuta og Melilla betragtes som et enkelt territorium.

5. Eksportøren skal anføre "Mercosur" eller "Ceuta og Melilla" i felt 2 i teksten til udtalelsen om oprindelse, afhængigt af produktets oprindelse.

6. Toldmyndighederne i Kongeriget Spanien er ansvarlig for anvendelsen og gennemførelsen af dette kapitel i Ceuta og Melilla.

ARTIKEL 3.30

Toldkontingenter

Produkter, der eksporteres under toldkontingenter, der er indrømmet af Den Europæiske Union, ledsages af et officielt dokument udstedt af de undertegnende Mercosur-stater, og skabelonen hertil bør meddeles til Den Europæiske Union af Mercosur senest på datoen for denne aftales ikrafttræden[1].

ARTIKEL 3.31

Varer i transit eller under oplagring

Denne aftale kan anvendes på varer, som opfylder kravene i dette kapitel, og som på datoen for denne aftales ikrafttræden enten er i transit eller midlertidigt opbevares på toldoplag eller i frizoner i Den Europæiske Union eller i Mercosur, forudsat at der senest 6 (seks) måneder efter nævnte dato forelægges toldmyndighederne i den importerende part en udtalelse om oprindelse og i givet fald dokumenter, der godtgør, at varerne er i overensstemmelse med artikel 3.14.

[1] Denne bestemmelse berører ikke de øvrige bestemmelser i dette kapitel.

ARTIKEL 3.32

Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler

1. Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, artikel 4.6, stk. 10, og artikel 4.21, følgende funktioner:

a) udføre det forberedende interne arbejde, der er nødvendigt for handelsudvalget, vedrørende:

i) gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel, og

ii) enhver ændring i dette kapitel, som foreslås af en part

b) vedtage forklarende bemærkninger for at lette gennemførelsen af dette kapitel, og

c) om nødvendigt gennemføre de konsultationer, der er omhandlet i artikel 3.26.

ARTIKEL 3.33

Forklarende bemærkninger

Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler vedtager, hvis det er relevant, forklarende bemærkninger vedrørende fortolkningen, anvendelsen og forvaltningen af dette kapitel.

ARTIKEL 3.34

Ændringer til dette kapitel

Handelsrådet kan ændre dette kapitel i medfør af artikel 22.1, stk. 6, litra f).

KAPITEL 4

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 4.1

Målsætninger og anvendelsesområde

1. Parterne anerkender vigtigheden spørgsmål vedrørende told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår.

2. Parterne anerkender, at internationale handels- og toldinstrumenter og -standarder danner grundlaget for import-, eksport- og transitkrav og -procedurer.

3. Parterne anerkender, at deres lovgivning skal være ikkeforskelsbehandlende, og at toldprocedurerne og andre handelsrelaterede procedurer bør være baseret på anvendelsen af moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig, beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed og fremme lovlig handel. Hver part bør regelmæssigt revidere sin lovgivning og sine toldprocedurer. Parterne anerkender også, at deres toldprocedurer og andre handelsrelaterede procedurer ikke bør være mere administrativt byrdefulde eller handelsbegrænsende end nødvendigt for at nå legitime målsætninger, og at de bør anvendes på en forudsigelig, konsekvent og gennemsigtig måde.

4. Parterne skal styrke deres samarbejde med henblik på at sikre, at de relevante love og forskrifter samt de relevante myndigheders administrative kapacitet opfylder målsætningerne for foranstaltninger til fremme af handelslettelser, samtidig med at de sikrer effektiv kontrol af import, eksport og transit af varer ved grænsen.

5. Parterne samarbejder med henblik på at støtte udviklingen af regional integration i både Den Europæiske Union og Mercosur.

ARTIKEL 4.2

Toldsamarbejde

1. Parterne skal gennem deres respektive myndigheder samarbejde på toldområdet og andre handelsrelaterede områder for at sikre, at målsætningerne i artikel 4.1 opfyldes.

2. Samarbejdet kan omfatte:

a) udveksling af oplysninger om toldlove og anden handelsrelateret lovgivning, gennemførelsen af en sådan lovgivning og toldprocedurer navnlig på følgende områder:

i) forenkling og modernisering af toldprocedurer

ii) toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

iii) fri omsætning af varer og regional integration

iv) lettelse af transitforsendelser og omladning

v) koordinering mellem myndigheder ved grænsen

vi) forbindelser med erhvervslivet

vii) forsyningskædesikkerhed og risikostyring, og

viii) anvendelse af informationsteknologi, data- og dokumentationskrav og one-stop-shopsystemer, herunder arbejde hen imod deres fremtidige interoperabilitet

b) udveksling af oplysninger om internationale handels- og toldinstrumenter og -standarder

c) samarbejde om de toldrelaterede aspekter af at sikre og lette de internationale handelsforsyningskæder i overensstemmelse med Verdenstoldorganisationens (i det følgende benævnt "WCO") rammestandarder til sikring og fremme af den globale samhandel (Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade) (i det følgende benævnt "SAFE-rammen")

d) udvikling af fælles initiativer vedrørende import- og eksportprocedurer, herunder teknisk bistand, kapacitetsopbygning og foranstaltninger, der har til formål at tilbyde effektive tjenesteydelser til erhvervslivet

e) styrkelse af samarbejdet mellem parterne om told og foranstaltninger til fremme af handelslettelser i internationale organisationer såsom WTO, WCO og De Forenede Nationers Konference om Handel og Udvikling (i det følgende benævnt "UNCTAD")

f) hvis det er relevant og hensigtsmæssigt, etablering af en gensidig anerkendelse af handelspartnerskabsprogrammer og toldkontrol, herunder ensartede foranstaltninger til fremme af handelslettelser

g) fremme af samarbejdet mellem toldmyndighederne og andre statslige myndigheder eller organer i forbindelse med programmer for autoriserede erhvervsdrivende, f.eks. ved at ensrette krav, lette adgangen til fordele og minimere unødvendig overlapning

h) samarbejde med henblik på at nå frem til en fælles holdning til spørgsmål vedrørende toldværdiansættelse, og

i) samarbejde om yderligere at reducere frigivelsestiden og frigive varer uden unødig forsinkelse, navnlig letfordærvelige varer.

3. Parterne yder hinanden gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål i overensstemmelse med bilag 4-A.

ARTIKEL 4.3

toldlove og andre handelsrelaterede love og forskrifter

1. Hver parts told- og handelsrelaterede love og forskrifter[1] skal være baseret på:

a) internationale instrumenter og standarder, der finder anvendelse på told- og handelsområdet, herunder: WTO-aftalen om handelslettelser udfærdiget på Bali den 7. december 2013 (i det følgende benævnt "WTO-aftalen om handelslettelser") Den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, udfærdiget i Bruxelles den 14. juni 1983 SAFE-rammen og WCO's datamodel, der blev vedtaget i juni 2005, og så vidt muligt de væsentlige elementer i den reviderede Kyoto-konvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurerne, udfærdiget i Kyoto den 18. maj 1973

b) den fælles målsætning om at fremme lovlig handel gennem effektiv håndhævelse og efterlevelse af lovgivningsmæssige krav, og

c) lovgivning, der er forholdsmæssig og ikkeforskelsbehandlende for at undgå unødvendige byrder for erhvervsdrivende, giver mulighed for yderligere lettelser for erhvervsdrivende, der skal leve op til høje krav for overholdelse af gældende regler, herunder fordelagtig behandling for så vidt angår toldkontrol inden varernes frigivelse, og sikrer beskyttelsesforanstaltninger mod svig og ulovlige eller skadelige aktiviteter.

[1] Det præciseres, at henvisninger til love og forskrifter omfatter procedurer, der er nedfældet deri.

2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikkeforskelsbehandling, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i transaktionerne skal hver part:

a) hvis det er muligt, forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer

b) bestræbe sig på yderligere at forenkle og standardisere de oplysninger og den dokumentation, der kræves af toldmyndigheder og andre organer, og

c) sikre, at de højeste standarder for integritet opretholdes gennem anvendelse af foranstaltninger, der afspejler principperne i de relevante internationale konventioner og instrumenter på dette område.

ARTIKEL 4.4

Frigivelse af varer

1. Hver part indfører eller opretholder krav og procedurer, som:

a) muliggør hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, der ikke er længere end nødvendigt til at sikre overholdelse af deres toldlove og andre handelsrelaterede love og formaliteter

b) giver mulighed for forudgående elektronisk indsendelse og behandling af dokumentation og andre nødvendige oplysninger inden varernes ankomst, således at varerne kan frigives ved ankomsten[1], og

c) muliggør frigivelse af varer før den endelige fastsættelse af told, skatter, gebyrer og afgifter, hvis en sådan fastsættelse ikke sker før eller ved ankomsten eller så hurtigt som muligt efter ankomsten, og forudsat at alle andre forskrifter er opfyldt.

2. Med henblik på stk. 1, litra c), som en betingelse for denne frigivelse, kan hver part kræve en garanti for ethvert beløb, der endnu ikke er fastsat, i form af en kaution, et depositum eller et andet egnet middel, der er fastsat i partens love og forskrifter. En sådan garanti må ikke overstige det beløb, den pågældende part kræver for at sikre betaling af den told samt de skatter, gebyrer og afgifter, som i sidste ende skal betales for de varer, der er omfattet af garantien. Garantien frigives, når den ikke længere er påkrævet[2].

3. Hver part skal bestræbe sig på yderligere at reducere denne periode og at frigive varerne uden unødig forsinkelse.

---

[1] Undertegnende Mercosur-stater skal opfylde forpligtelserne i dette stykke i overensstemmelse med artikel 16 (Anmeldelse af de endelige datoer for gennemførelse af kategori B og C) i WTO-aftalen om handelslettelser.

[2] Undertegnende Mercosur-stater skal opfylde forpligtelserne i dette stykke i overensstemmelse med artikel 16 (Anmeldelse af de endelige datoer for gennemførelse af kategori B og C) i WTO-aftalen om handelslettelser.

ARTIKEL 4.5

Letfordærvelige varer

1. Letfordærvelige varer betyder ved anvendelsen af denne bestemmelse varer, der hurtigt går i forrådnelse som følge af deres naturlige egenskaber, navnlig uden hensigtsmæssige lagerbetingelser.

2. Hvert part giver passende prioritet til letfordærvelige varer i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af eventuelle nødvendige undersøgelser.

3. Efter anmodning fra en erhvervsdrivende skal hver part, hvis det er praktisk muligt og i overensstemmelse med dens love og forskrifter:

a) sikre toldklarering af en sending af letfordærvelige varer uden for toldmyndighedernes eller andre relevante myndigheders normale arbejdstid, og

b) muliggøre toldbehandling af sendinger med letfordærvelige varer hos den erhvervsdrivende.

ARTIKEL 4.6

Forhåndsafgørelser

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "forhåndsafgørelse" en skriftlig afgørelse, der gives til en ansøger forud for import af en vare, der er omfattet af ansøgningen, og som fastsætter den behandling, som parten skal give varen på importtidspunktet med hensyn til:

a) varens tarifering, og

b) varens oprindelse.

2. Hver part udsteder gennem sine toldmyndigheder en forhåndsafgørelse, som beskriver den behandling, der skal gives de pågældende varer. Hvis en ansøger indgiver en skriftlig anmodning, herunder i elektronisk format, indeholdende alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med den udstedende parts love og forskrifter, udstedes afgørelsen inden for en rimelig frist.

3. En forhåndsafgørelse skal gælde i mindst 3 (tre) år efter udstedelsen, medmindre den lov, de kendsgerninger eller de omstændigheder, der ligger til grund for den oprindelige forhåndsafgørelse, ændrer sig.

4. En part kan afvise at udstede en forhåndsafgørelse, hvis det spørgsmål, der rejses, er genstand for administrativ eller retslig prøvelse, eller hvis ansøgningen ikke vedrører en påtænkt anvendelse af forhåndsafgørelsen. Afviser en part at udstede en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren straks herom skriftligt med angivelse af relevante kendsgerninger og grundlaget for afgørelsen.

5. Hver part offentliggør som minimum:

a) betingelserne for ansøgningen om en forhåndsafgørelse, herunder oplysningerne, der skal forelægges, og formatet

b) fristen for udstedelse af en forhåndsafgørelse, og

c) forhåndsafgørelsens gyldighedsperiode.

6. Hvis en part tilbagekalder, ændrer eller ophæver gyldigheden af en forhåndsafgørelse, meddeles ansøgeren dette skriftligt med angivelse af de relevante faktiske omstændigheder og grundlaget for afgørelsen. En part kan kun tilbagekalde, ændre eller ophæve gyldigheden af en forhåndsafgørelse med tilbagevirkende kraft, hvis afgørelsen var baseret på ufuldstændige, ukorrekte, urigtige eller vildledende oplysninger.

7. En parts forhåndsafgørelse er bindende for den pågældende part, for så vidt angår den ansøger, som anmodede om den. Parten kan bestemme, at forhåndsafgørelsen er bindende for ansøgeren.

8. Hver part forelægger efter skriftlig anmodning fra en ansøger en revision af en forhåndsafgørelse eller en afgørelse om tilbagekaldelse, ændring eller ugyldiggørelse heraf[1].

9. Med forbehold af eventuelle fortrolighedskrav skal væsentlige elementer i disse afgørelser offentliggøres online eller i andre passende formater.

[1] I henhold til dette stykke kan den embedsmand, det kontor eller den myndighed, som udstedte afgørelsen, en højere eller uafhængig administrativ myndighed eller en retslig myndighed revidere afgørelsen, før eller efter at der er blevet reageret på den.

10. For at lette handelen drøfter underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler, der er omhandlet i artikel 4.21, regelmæssigt ajourføringer om ændringer i parternes respektive love og forskrifter om de spørgsmål, der er anført i denne artikel.

11. Parterne kan nå til enighed om forhåndsafgørelser om ethvert andet spørgsmål.

ARTIKEL 4.7

Transit og omladning

1. Hver part sikrer fri transit for varer gennem sit territorium ad den hertil bedst egnede rute.

2. Med forbehold af lovlig kontrol indrømmer hver part transittrafik til eller fra den anden parts territorium, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne tilsvarende varer og deres bevægelser, herunder import og eksport, når sådanne varer transporteres på samme rute på lignende betingelser.

3. Hver part anvender så vidt muligt toldprocedurer for omladede varer, der er mindre byrdefulde end dem, der anvendes på transittrafik.

4. Hver part indfører ordninger for transport under toldlukke, der tillader varetransit, uden at der skal betales told og andre afgifter, forudsat at der gives passende garantier.

5. Hver part fremmer og gennemfører regionale transitordninger med henblik på at lette transittrafik og reducere handelsbarrierer.

6. Hver part henholder sig til og anvender internationale standarder og instrumenter, der er relevante for transit.

7. Toldforsendelsesprocedurer kan også anvendes, hvis forsendelsen af varer påbegyndes eller afsluttes på en parts territorium (indlandstransport).

8. Parterne sikrer, at alle berørte myndigheder og organer på deres respektive områder samarbejder og koordinerer toldspørgsmål med henblik på at lette transittrafikken.

ARTIKEL 4.8

Autoriseret erhvervsdrivende

1. Hver part opretter eller opretholder et partnerskabsprogram for handelslettelser for erhvervsdrivende, der opfylder fastsatte kriterier (i det følgende benævnt "autoriserede erhvervsdrivende").

2. De fastsatte kriterier, som erhvervsdrivende skal opfylde for at blive betragtet som autoriserede erhvervsdrivende, i det følgende benævnt "de fastsatte kriterier", skal vedrøre overholdelse eller risiko for manglende overholdelse af krav, der er fastsat i hver parts love og forskrifter. De fastsatte kriterier, som offentliggøres, kan omfatte:

a) ingen alvorlige overtrædelse eller gentagne overtrædelser af told- og skattelovgivningen og -forskrifter, herunder ingen alvorlige strafbare handlinger i forbindelse med ansøgerens økonomiske aktivitet

b) ansøgerens dokumentation for en høj grad af kontrol over sin virksomhed og over varestrømmen i kraft af et system til forvaltning af forretningsregnskaber og, om nødvendigt, transportdokumenter, som gør det muligt at gennemføre passende toldkontrol

c) økonomisk solvens, der anses for dokumenteret, hvis ansøgeren har en god økonomisk formåen, der sætter vedkommende i stand til at opfylde sine forpligtelser, under behørig hensyntagen til den berørte erhvervsaktivitets særlige karakteristika

d) dokumentation for kompetencer eller faglige kvalifikationer, som er direkte forbundet med den udførte aktivitet, og

e) passende sikkerheds- og sikringsstandarder.

3. De fastsatte kriterier udformes eller anvendes ikke med henblik på at udøve eller give anledning til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af erhvervsdrivende, hvor de samme forhold gør sig gældende, og muliggør deltagelse af SMV'er.

4. Partnerskabsprogrammet for handelslettelser skal omfatte mindst fire af følgende fordele:

a) færre data- og dokumentationskrav, alt efter tilfældet

b) begrænsede fysiske kontroller og undersøgelser, hvis det er relevant

c) kort frigivelsestid, hvis det er relevant

d) henstand med betaling af told, skatter, afgifter og gebyrer

e) anvendelse af omfattende garantier eller reducerede garantier

f) en enkelt toldangivelse for al import eller eksport i en given periode, og

g) fortoldning af varerne hos den autoriserede erhvervsdrivende eller et andet sted, som er godkendt af toldmyndighederne.

5. Parterne bør sikre koordinering mellem toldmyndighederne og andre grænsemyndigheder i forbindelse med udviklingen af deres respektive programmer for autoriserede erhvervsdrivende ved hjælp af f.eks. tilpasning af krav, minimering af unødvendig overlapning og adgang til fordele i forbindelse med kontrol og krav, der forvaltes af andre instanser end toldmyndighederne.

ARTIKEL 4.9

One-stop-shop

Hver part bestræber sig på at etablere one-stop-shopsystemer, der gør det muligt for handelsdrivende via et enkelt indgangssted at indgive dokumentations- og datakrav til import, eksport eller transit af varer til de deltagende myndigheder eller agenturer.

ARTIKEL 4.10

Gennemsigtighed

1. Parterne anerkender, at det er vigtigt rettidigt at konsultere repræsentanter for de erhvervsdrivende i forbindelse med en parts forslag til lovgivning og procedurer vedrørende told og handelslettelser.

2. Hver part sørger for, at dens respektive toldkrav og andre handelsrelaterede krav og procedurer fortsat modsvarer erhvervslivets behov, følger bedste praksis og forbliver så lidt handelsbegrænsede som muligt.

3. Hver part sørger i passende omfang for regelmæssige konsultationer mellem sine grænsemyndigheder og handelsdrivende eller andre interessenter på partens territorium.

4. Hver part offentliggør straks på en ikkeforskelsbehandlende og lettilgængelig måde, og så vidt muligt elektronisk, nye love, forskrifter og generelle procedurer vedrørende told og foranstaltninger til fremme af handelslettelser forud for anvendelsen af sådanne love, forskrifter eller generelle procedurer samt ændringer og fortolkninger af sådanne love, forskrifter og generelle procedurer. Dette skal omfatte:

a) import-, eksport- og transitprocedurer, herunder procedurer ved havn, lufthavn og andre indgangssteder og åbningstider, samt de påkrævede formularer og dokumenter

b) anvendte told- og afgiftssatser af enhver art, der pålægges i forbindelse med import eller eksport

c) gebyrer og afgifter pålagt af eller på vegne af offentlige organer ved eller i forbindelse med import, eksport eller transit

d) regler for klassificering eller værdiansættelse af produkter med henblik på fortoldning

e) almengyldige love, forskrifter og administrative afgørelser vedrørende oprindelsesregler

f) import-, eksport- eller transitbegrænsninger eller -forbud

g) bestemmelser om sanktioner for tilsidesættelse af import-, eksport- eller transitformaliteter

h) klageprocedurer

i) aftaler eller dele deraf med andre lande med hensyn til import, eksport eller transit

j) procedurer vedrørende forvaltning af toldkontingenter

k) informationskontorer, og

l) andre relevante meddelelser af administrativ karakter i forbindelse med ovenstående.

5. Hver part sikrer, at der er en rimelig frist mellem offentliggørelsen af nye eller ændrede love, forskrifter, generelle procedurer, gebyrer eller afgifter og deres ikrafttræden.

6. Hver part stiller følgende til rådighed online og ajourfører i passende omfang følgende:

a) en beskrivelse af sine procedurer for import, eksport og transit, herunder klageprocedurer, med oplysninger om de praktiske skridt, der er nødvendige ved import, eksport og transit

b) de formularer og dokumenter, der er nødvendige for import til, eksport fra eller transit gennem den pågældende parts territorium, og

c) kontaktoplysninger for informationskontorer.

7. Hver part opretter eller opretholder et eller flere informationskontorer, som inden for en rimelig frist kan besvare forespørgsler fra myndigheder, handelsdrivende og andre interesserede parter om toldanliggender og andre handelsrelaterede anliggender. Parterne må ikke opkræve gebyr for besvarelse af forespørgsler eller tilvejebringelse af de fornødne formularer og dokumenter. Informationskontorerne besvarer forespørgsler og udleverer formularer og dokumenter inden for en rimelig frist, der fastsættes af hver part og kan variere afhængig af arten og kompleksiteten af forespørgslen.

ARTIKEL 4.11

Toldværdiansættelse

Aftalen om anvendelsen af artikel VII i GATT 1994 gælder for toldværdiansættelsesreglerne for den gensidige samhandel mellem parterne. Nævnte aftales bestemmelser er hermed indarbejdet i og gjort til en integreret del af denne aftale.

ARTIKEL 4.12

Risikostyring

1. Hver part indfører eller opretholder et risikostyringssystem for toldkontrol.

2. Hver part udformer og anvender risikostyring således, at vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller skjulte hindringer af den internationale handel undgås.

3. Hver part fokuserer toldkontrollen og anden relevant grænsekontrol på højrisikoforsendelser og fremskynder frigivelsen af lavrisikoforsendelser. Hver part kan også udtage vilkårligt udvalgte sendinger til en sådan kontrol som led i sin risikostyring.

4. Hver part baserer sin risikostyring på en risikovurdering, der foretages ved hjælp af passende udvælgelseskriterier.

5. Bestemmelserne i denne artikel finder så vidt muligt anvendelse på procedurer, der forvaltes af andre grænsemyndigheder.

ARTIKEL 4.13

Efterfølgende audit af toldbehandlingen

1. For at fremskynde frigivelsen af varer indfører eller opretholder hver part efterfølgende audit af toldbehandlingen for at sikre overholdelsen af toldlove og andre relaterede love og forskrifter.

2. Hver part foretager en efterfølgende risikobaseret audit af toldbehandlingen.

3. Hver part foretager en efterfølgende audit af toldbehandlingen på gennemsigtig vis. Når der er gennemført audit og opnået afgørende resultater, underretter parten uden unødigt ophold den pågældende person, hvis registre er blevet underlagt audit, om resultaterne, personens rettigheder og forpligtelser og baggrunden for resultaterne.

4. Parterne anerkender, at de oplysninger, der indhentes i forbindelse med en efterfølgende audit af toldbehandlingen, kan anvendes i forbindelse med efterfølgende administrative eller retlige procedurer.

5. Parterne anvender, når det er praktisk muligt, resultaterne af en efterfølgende audit af toldbehandlingen i deres risikostyring.

ARTIKEL 4.14

Toldklarerere

Hver part offentliggør sine foranstaltninger vedrørende anvendelse af toldklarerere. Hver part anvender gennemsigtige, ikkeforskelsbehandlende og forholdsmæssigt afpassede regler, hvis og når de godkender toldklarerere. En part må ikke indføre nye foranstaltninger, der indfører obligatorisk anvendelse af toldklarerere.

ARTIKEL 4.15

Inspektion før afsendelse

En part må ikke kræve obligatorisk inspektion før afsendelse som defineret i WTO-aftalen om inspektion før afsendelse eller enhver anden inspektion udført inden toldbehandlingen af private virksomheder på bestemmelsesstedet.

ARTIKEL 4.16

Klageadgang

1. Hver part indfører effektive, hurtige, ikkeforskelsbehandlende og lettilgængelige procedurer, der sikrer retten til at klage over toldmyndighedernes eller andre kompetente myndigheders administrative tiltag, kendelser og afgørelser, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.

2. Klageprocedurerne kan omfatte administrativ efterprøvelse foretaget af tilsynsmyndigheden og domstolsprøvelse af afgørelser truffet på administrativt plan i henhold til hver parts love og forskrifter.

3. Enhver person, der har henvendt sig til toldmyndighederne og anmodet om en afgørelse, og som ikke har opnået en afgørelse om denne anmodning inden for de gældende frister, har også ret til at klage.

4. Hver part giver en person, som den udsteder en administrativ afgørelse til, begrundelsen for denne afgørelse, således at personen om nødvendigt kan gøre brug af klageprocedurer.

ARTIKEL 4.17

Import-, eksport- og transitformaliteter samt data- og dokumentationskrav

1. Hver part sikrer, at import-, eksport- og transitformaliteterne samt data- og dokumentationskravene:

a) indføres eller anvendes med henblik på hurtig frigivelse af varer, navnlig letfordærvelige varer, forudsat at betingelserne for frigivelsen er opfyldt

b) indføres eller anvendes på en måde, der sigter mod at reducere tidsforbruget og omkostningerne til overholdelse for handelsdrivende og erhvervsdrivende

c) omfattes af den mindst handelsbegrænsende foranstaltning, hvis to eller flere alternative foranstaltninger med rimelighed kan forventes at være tilgængelige for opfyldelsen af politikmålsætningerne eller målsætningerne på det pågældende område, og

d) ikke opretholdes, heller ikke delvist, hvis der ikke længere er behov for dem eller dele heraf.

2. Mercosur bestræber sig på at anvende fælles toldprocedurer og ensartede tolddatakrav for frigivelse af varer.

ARTIKEL 4.18

Anvendelse af informationsteknologi

1. Hver part skal anvende informationsteknologi, der fremskynder procedurerne for frigivelse af varer, med henblik på at lette handelen mellem parterne.

2. Hver part skal:

a) gøre toldangivelser og, så vidt muligt, andre dokumenter, der er nødvendige for import, transit eller eksport af varer, tilgængelige elektronisk

b) tillade, at en toldangivelse og, så vidt muligt, andre datakrav i forbindelse med import og eksport af varer, indgives i elektronisk format

c) give mulighed for elektronisk udveksling af toldoplysninger med erhvervslivet

d) fremme elektronisk udveksling af data mellem deres respektive handelsdrivende, toldmyndigheder og andre handelsrelaterede agenturer, og

e) anvende elektroniske risikostyringssystemer til vurdering og målretning, som sætter toldmyndighederne og, så vidt muligt, andre grænsemyndigheder i stand til at fokusere deres inspektioner på højrisikovarer, og som letter frigivelse af og bevægelighed for lavrisikovarer.

3. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der muliggør elektronisk betaling i forbindelse med told, skatter, gebyrer og afgifter, der opkræves af toldmyndighederne ved import og eksport og, hvis det er muligt og relevant, af andre grænsemyndigheder.

ARTIKEL 4.19

Sanktioner

1. Hver part sikrer, at dens love og forskrifter på toldområdet fastsætter, at sanktioner, der pålægges for tilsidesættelse af forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsen og er ikkeforskelsbehandlende.

2. Sanktioner for overtrædelse af en parts toldlovgivning, -forskrifter eller -proceduremæssige krav pålægges kun den person, der i henhold til den pågældende parts lovgivning er ansvarlig for en sådan overtrædelse.

3. De pålagte sanktioner afhænger af sagens kendsgerninger og omstændigheder og skal stå i forhold til overtrædelsens omfang og alvor. Hver part skal undgå incitamenter til ansættelse eller opkrævning af en sanktion eller interessekonflikter i forbindelse med ansættelsen og opkrævningen af sanktioner.

4. I tilfælde af frivillig forudgående videregivelse af oplysninger til en toldmyndighed vedrørende omstændighederne ved en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav opfordres hver part til at overveje dette som en potentiel formildende omstændighed ved fastsættelsen af en sanktion.

5. Ved pålæggelsen af en sanktion for en overtrædelse af en toldlov, toldbestemmelse eller de proceduremæssige krav gives en skriftlig redegørelse til den person, som sanktionen pålægges, med angivelse af overtrædelsens art og den gældende lov, bestemmelse eller procedure, som ligger til grund for fastsættelsen af sanktionens beløbsmæssige størrelse og art.

ARTIKEL 4.20

Midlertidig indførsel

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "midlertidig indførsel" den toldprocedure, hvorefter visse varer, inklusive de benyttede transportmidler, som føres ind på en parts toldområde med et specifikt formål, omfattes af betinget fritagelse for betaling af importafgifter og skatter uden anvendelse af importforbud eller -restriktioner af økonomisk karakter. Sådanne varer skal være bestemt til reeksport inden for en bestemt periode og uden at have undergået nogen ændring bortset fra normal værdiforringelse som følge af anvendelsen af varerne.

2. Intet i denne artikel bør fortolkes således, at importerede varer fritages for at opfylde handelsrelaterede krav af ikkeøkonomisk karakter, navnlig sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger.

3. Hver part bevilger, som fastsat i dens lovgivning, midlertidig indførsel med fuldstændig betinget fritagelse for importafgifter og skatter og uden anvendelse af importrestriktioner eller forbud af økonomisk karakter for følgende varer:

a) varer til forevisning eller anvendelse på udstillinger, messer, kongresser eller lignende arrangementer

b) professionelt udstyr til brug for pressen eller til radio- eller fjernsynsudsendelser; udstyr til filmoptagelse (kinematografisk udstyr); alt andet udstyr, som er nødvendigt, for at en person, der rejser ind på et andet lands territorium, kan løse en bestemt opgave, kan udøve sit erhverv eller fag

c) varer, der indføres i forbindelse med en erhvervsmæssig transaktion, men hvor import heraf ikke i sig selv udgør en erhvervsmæssig transaktion

d) varer, der importeres i forbindelse med en fremstillingsproces (f.eks. plader, tegninger, forme, planer og modeller til brug under en fremstillingsproces); erstatningsproduktionsmidler

e) varer, der udelukkende indføres i uddannelsesmæssigt, videnskabeligt eller kulturelt øjemed

f) personlige ejendele for passagerer og varer, der indføres i sportsøjemed

g) turistreklamemateriale

h) varer, der importeres til humanitære formål, og

i) dyr, der importeres til særlige formål.

3. Hver part accepterer, til midlertidig indførsel af de i stk. 2 omhandlede varer samt, uanset deres oprindelse, de A.T.A.-carneter, der er udstedt og påtegnet af den anden part i overensstemmelse med toldkonventionen om A.T.A.-carnet for midlertidig indførsel af varer, udfærdiget i Bruxelles den 6. december 1961, og som er garanteret af en sammenslutning, der indgår i den internationale garantikæde, og som er attesteret af de kompetente myndigheder og gyldigt på den importerende parts territorium[1].

[1] Denne bestemmelse finder kun anvendelse på Den Europæiske Union og de undertegnende Mercosur-stater, der er kontraherende parter i konventionen om midlertidig indførsel, udfærdiget i Istanbul den 26. juni 1990, og i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået i denne konvention.

ARTIKEL 4.21

Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler

Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over de funktioner, der er anført i artikel 3.32, artikel 4.6, stk. 10, og artikel 22.3, til opgave at styrke samarbejdet om udvikling, anvendelse og håndhævelse af told- og handelsrelaterede procedurer, gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, oprindelsesregler og administrativt samarbejde.

ARTIKEL 4.22

Handelsrådet

Med henblik på gennemførelsen af de relevante bestemmelser i dette kapitel har handelsrådet beføjelse til at træffe beslutninger vedrørende programmer for autoriserede erhvervsdrivende og gensidig anerkendelse heraf samt fælles initiativer vedrørende toldprocedurer og handelslettelser.

KAPITEL 5

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 5.1

Målsætning

Formålet med dette kapitel er at lette handelen med varer mellem parterne ved at forebygge, identificere og fjerne unødige tekniske handelshindringer (i det følgende benævnt "TBT") og at styrke samarbejdet mellem parterne om spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel.

ARTIKEL 5.2

Forhold til TBT-aftalen

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til TBT-aftalen, som hermed er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

2. Henvisninger til "nærværende aftale" i TBT-aftalen skal, hvis det er relevant, forstås som henvisninger til interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked, Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay på den anden side.

3. Ved "medlemmer" i TBT-aftalen forstås parterne i denne aftale.

ARTIKEL 5.3

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som kan påvirke varehandelen mellem parterne.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:

a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug, og

b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som defineret i bilag A til SPS-aftalen.

ARTIKEL 5.4

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) definitionerne i bilag 1 til TBT-aftalen

b) "leverandørens overensstemmelseserklæring": en attestering foretaget af en førstepart, som udstedes på eget ansvar af fabrikanten på grundlag af resultaterne af en passende type overensstemmelsesvurderingsaktivitet, bortset fra obligatorisk tredjepartsvurdering

c) "ISO": Den Internationale Standardiseringsorganisation

d) "IEC": Den Internationale Elektrotekniske Kommission

e) "ITU": Den Internationale Telekommunikationsunion

f) "Codex Alimentarius": Codex Alimentarius-Kommissionen (i det følgende benævnt "Codex Alimentarius")

g) "ILAC": International Laboratory Accreditation Cooperation

h) "IAF": International Accreditation Forum, og

i) "IECEE-ordningen": ordningen under IEC-systemet for overensstemmelsesvurderingsordninger for elektrisk udstyr og komponenter til gensidig anerkendelse af prøvningscertifikater for elektrisk udstyr.

ARTIKEL 5.5

Samarbejde om initiativer til fremme af handelslettelser

1. Parterne anerkender betydningen af at intensivere deres samarbejde med henblik på at øge den gensidige forståelse af deres respektive systemer og bidrage til at eliminere eller undgå oprettelsen af TBT. I den forbindelse arbejder parterne hen imod at identificere, fremme, udarbejde og gennemføre initiativer til fremme af handelslettelser fra sag til sag--, alt efter hvad der er relevant.

2. En part kan foreslå den anden part sektorspecifikke initiativer på områder, der er omfattet af dette kapitel. Disse forslag fremsendes til koordinatoren for TBT-kapitlet, der er udpeget i henhold til artikel 5.13, og kan omfatte:

a) udveksling af oplysninger om reguleringsmetoder og -praksis

b) fælles analyse af en sektor eller gruppe af produkter

c) initiativer til yderligere tilpasning af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer til relevante internationale standarder

d) fremme af anvendelsen af akkreditering til vurdering af overensstemmelsesvurderingsorganers kompetence, og

e) overvejelse af gensidig eller ensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurderingsresultater.

3. Når en af parterne foreslår et særligt initiativ til fremme af handelslettelser, skal den anden part tage behørigt hensyn til et sådant forslag og svare inden for en rimelig frist. Hvis den anden part afviser det foreslåede initiativ, begrunder den sin beslutning over for den forslagsstillende part.

4. Betingelserne for det arbejde, der er omhandlet i denne artikel, defineres på den ene side af Den Europæiske Union og på den anden side af Mercosur eller de undertegnende Mercosur-stater, der er involveret i hver aktivitet til fremme af handelslettelser, hvis det er nødvendigt, og kan omfatte nedsættelse af ad hoc-arbejdsgrupper. For at drage fordel af ikkestatslige synspunkter om spørgsmål vedrørende denne artikel kan hver part, hvis det er relevant og i overensstemmelse med partens regler og procedurer, rådføre sig med interessenter og andre interesserede parter.

5. Underudvalget om handel med varer, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, drøfter resultaterne af det arbejde, der er udført i henhold til denne artikel, og kan overveje passende tiltag.

6. Intet i denne artikel må fortolkes således, at en part forpligtes til at:

a) afvige fra interne procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger

b) iværksætte tiltag, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine samfundspolitiske målsætninger, eller

c) vedtage et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

7. Hvis der opnås enighed om de initiativer, der er omhandlet i denne artikel, og hvis det er nødvendigt for at gennemføre dem, fremmer hver part samspillet mellem tekniske hold, så de kan vise deres overensstemmelsesvurderingsordninger og -systemer med henblik på at øge den gensidige forståelse.

8. Med henblik på denne artikel handler Den Europæiske Union gennem Europa-Kommissionen.

ARTIKEL 5.6

Tekniske forskrifter

1. Hver part gør bedst mulig brug af god reguleringspraksis med hensyn til udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter som fastsat i TBT-aftalen, herunder f.eks. præference for præstationsbaserede tekniske forskrifter, brug af konsekvensanalyser eller konsultation af interessenter.

2. Parterne skal især:

a) bruge relevante internationale standarder som grundlag for deres tekniske forskrifter, herunder eventuelle elementer vedrørende overensstemmelsesvurderinger, undtagen hvis de kan påvise, at sådanne internationale standarder ville være et ineffektivt eller uegnet middel til at realisere de legitime målsætninger, der forfølges; hvis der ikke anvendes internationale standarder som grundlag for en teknisk forskrift, der kan have en betydelig indvirkning på handelen, skal en part efter anmodning fra den anden part redegøre for årsagerne til, at sådanne standarder anses for uhensigtsmæssige eller ineffektive til at opfylde det legitime mål, der forfølges

b) ved revisionen af deres respektive tekniske forskrifter ud over TBT-aftalens artikel 2.3 og med forbehold af TBT-aftalens artikel 2.4 og 12.4 øge tilpasningen af disse forskrifter til relevante internationale standarder; en part tager bl.a. hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder, og til hvorvidt de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder, fortsat gør sig gældende

c) fremme udviklingen af regionale tekniske forskrifter og tilskynde til, at disse vedtages på nationalt plan og erstatter de eksisterende for at lette samhandelen mellem parterne

d) afsætte en passende periode mellem offentliggørelsen af de tekniske forskrifter og datoen for ikrafttrædelsen heraf, således at den anden parts erhvervsdrivende kan tilpasse sig[1]

[1] Ved "en passende periode" forstås normalt en periode på mindst 6 (seks) måneder, undtagen hvis dette vil være uegnet til opfyldelsen af de forfulgte legitime målsætninger.

e) gennemføre konsekvensanalysen af planlagte tekniske forskrifter i overensstemmelse med deres respektive regler og procedurer, og

f) ved udarbejdelsen af tekniske forskrifter tage behørigt hensyn til mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders særlige karakteristika og behov.

ARTIKEL 5.7

Standarder

1. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til TBT-aftalens artikel 4.1, navnlig med henblik på at træffe alle rimelige foranstaltninger for at sikre, at standardiseringsorganerne på deres territorier tiltræder og overholder adfærdskodeksen for udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder i bilag 3 til TBT-aftalen.

2. Internationale standarder udviklet af ISO, IEC, ITU eller Codex Alimentarius betragtes som de relevante internationale standarder i henhold til artikel 2 og 5 og bilag 3 til TBT-aftalen.

3. En standard udviklet af andre internationale organisationer kan også betragtes som en relevant international standard i henhold til artikel 2 og 5 i og bilag 3 til TBT-aftalen, forudsat at:

a) den er udviklet af et standardiseringsorgan, der søger at opnå konsensus enten:

   i) blandt de deltagende WTO-medlemmers nationale delegationer, der repræsenterer alle de nationale standardiseringsorganer på deres territorium, som har vedtaget eller forventer at vedtage standarder om det emneområde, som den internationale standardiseringsaktivitet vedrører, eller

   ii) blandt de deltagende WTO-medlemmers statslige organer, og

b) den er udviklet i overensstemmelse med beslutningen om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og anbefalinger med hensyn til nævnte aftales artikel 2 og 5 og bilag 3 til TBT-aftalen, som WTO-udvalget har truffet.

4. Med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder skal hver part inden for rammerne af sin kompetence og sine ressourcer tilskynde standardiseringsorganerne på deres territorium samt de regionale standardiseringsorganer, som den pågældende part eller standardiseringsorganerne på deres territorium er medlemmer af, til at:

a) deltage i internationale standardiseringsorganers udarbejdelse af standarder inden for rammerne af deres ressourcer

b) samarbejde med den anden parts relevante nationale og regionale standardiseringsorganer om internationale standardiseringsaktiviteter

c) anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau eller væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer

d) undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer

e) fremme udviklingen af standarder på regionalt plan og de nationale standardiseringsorganers vedtagelse af sådanne standarder og dermed erstatte eksisterende nationale standarder

f) revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge tilpasning heraf til relevante internationale standarder, og

g) fremme bilateralt samarbejde med den anden parts standardiseringsorganer.

5. Parterne bør udveksle oplysninger gennem de koordinatorer for TBT-kapitlet, der er udpeget i henhold til artikel 5.13, om:

a) deres anvendelse af standarder som grundlag eller støtte for tekniske forskrifter

b) samarbejdsaftaler, som de hver især gennemfører, vedrørende standardisering, f.eks. standardiseringsspørgsmål i frihandelsaftaler med tredjelande, og

c) deres respektive standardiseringsprocesser og anvendelsen af internationale, regionale eller subregionale standarder som grundlag for deres nationale standarder.

ARTIKEL 5.8

Overensstemmelsesvurderingsprocedurer og akkreditering

1. Bestemmelserne i artikel 5.6 om udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter finder tilsvarende anvendelse på overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

2. Hvis en part kræver en overensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift, skal den:

a) udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der står i rimeligt forhold til den pågældende risiko

b) i reguleringsprocessen overveje at anvende leverandørens overensstemmelseserklæring til sikring af overensstemmelse, bl.a. med henblik på at påvise overensstemmelse med tekniske forskrifter, og

c) efter anmodning give den anden part oplysninger om årsagerne til at vælge en bestemt overensstemmelsesvurderingsprocedure vedrørende specifikke produkter.

3. Hvis en part kræver en tredjemandsoverensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift og ikke har overdraget denne opgave til et statsligt organ som angivet i stk. 4, skal den:

a) fortrinsvis anvende akkreditering til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer

b) gøre bedst mulig brug af internationale standarder for akkreditering og overensstemmelsesvurdering og af internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, f.eks. gennem mekanismerne i ILAC og IAF

c) overveje at tilslutte sig eller eventuelt opfordre sine prøvnings-, kontrol- og certificeringsorganer til at tilslutte sig internationale operative aftaler eller ordninger, som har til formål at fremme harmonisering eller accept af overensstemmelsesvurderingsresultater

d) fremme konkurrencen på sit territorium mellem overensstemmelsesvurderingsorganer, der er udpeget af myndighederne for et bestemt produkt eller en bestemt gruppe af produkter, med henblik på at give de erhvervsdrivende mulighed for at vælge mellem dem

e) sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganerne er uafhængige af fabrikanter, importører og distributører i den forstand, at de udfører deres aktiviteter objektivt og uafhængigt

f) sikre, at der ikke er interessekonflikter mellem akkrediteringsorganer og overensstemmelsesvurderingsorganer eller mellem markedsovervågningsmyndighedernes aktiviteter og overensstemmelsesvurderingsorganernes aktiviteter

g) i videst muligt omfang tillade, at overensstemmelsesvurderingsorganer anvender underleverandører til at udføre prøvninger eller inspektioner i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen, herunder underleverandører, der er beliggende på den anden parts territorium, og

h) offentliggøre en liste online over de organer, parten har udpeget til at foretage en sådan overensstemmelsesvurdering, og relevante oplysninger om omfanget af udpegelsen af hvert af disse organer.

4. Intet i stk. 3, litra g), må fortolkes således, at en part hindres i at kræve, at underleverandører skal opfylde de samme krav, som det overensstemmelsesvurderingsorgan, de har kontrakt med, vil skulle opfylde for selv at kunne udføre de prøver eller den inspektion, der er indgået kontrakt om.

5. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at en overensstemmelsesvurdering i forbindelse med specifikke produkter udføres af nærmere angivne statslige myndigheder i denne part. I så fald skal den pågældende part:

a) fastsætte gebyrerne for overensstemmelsesvurdering i overensstemmelse med de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og efter anmodning fra en ansøger om overensstemmelsesvurdering fremlægge de forskellige elementer, der indgår i disse gebyrer, og

b) i princippet gøre gebyrerne for overensstemmelsesvurdering offentligt tilgængelige eller, hvis sådanne oplysninger ikke er offentligt tilgængelige, stille dem til rådighed efter anmodning.

6. Uanset denne artikels stk. 3-5 skal den undertegnende Mercosur-stat på de områder, der er opført i bilag 5-A, hvor Den Europæiske Union accepterer leverandørens overensstemmelseserklæring som garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med en teknisk forskrift, og hvor en undertegnende Mercosur-stat kræver obligatorisk tredjepartsprøvning eller -certificering for disse områder, som en garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med kravene i en undertegnende Mercosur-stats tekniske forskrifter, acceptere certifikater eller, i tilfælde, hvor en sådan accept ikke er fastsat i dens relevante love og bestemmelser, acceptere prøvningsrapporter udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på Den Europæiske Unions territorium, og som er akkrediteret til de relevante anvendelsesområder af et akkrediteringsorgan, der er medlem af de internationale ordninger for gensidig anerkendelse af ILAC og IAF, eller acceptere certifikater, der er udstedt i henhold til IECEE-ordningen. For at acceptere sådanne certifikater eller prøvningsrapporter kan en undertegnende Mercosur-stat i sine relevante love og forskrifter kræve, at der findes bilaterale ordninger, herunder aftalememoranda, mellem overensstemmelsesvurderingsorganet, der er beliggende på Den Europæiske Unions territorium, og overensstemmelsesvurderingsorganet, der er beliggende på den undertegnende Mercosur-stats territorium.

7. Hvis leverandørens overensstemmelseserklæringer anses for at være en gyldig overensstemmelsesvurderingsprocedure i Den Europæiske Union, accepteres prøvningsrapporter udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på den undertegnende Mercosur-stats territorium, som et gyldigt dokument til påvisning af, at et produkt er i overensstemmelse med Den Europæiske Unions tekniske forskrifter. Fabrikanten forbliver i alle tilfælde ansvarlig for, at produktet er i overensstemmelse med de gældende regler.

8. Stk. 6 finder også anvendelse, hvis en undertegnende Mercosur-stat indfører nye obligatoriske krav til tredjepartsprøvning eller certificering for de områder, der er angivet i bilag 5-A, i overensstemmelse med denne artikels stk. 10. Hvis Den Europæiske Union indfører obligatoriske krav til tredjepartsprøvning eller certificering for de områder, der er anført i bilag 5-A, i overensstemmelse med denne artikels stk. 10, drøfter parterne i det underudvalg om handel med varer, der er omhandlet i artikel 5.14, om der er behov for at tage skridt til at sikre gensidighed med hensyn til accept af prøvningsrapporter eller certifikater udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på den undertegnende Mercosur-stats territorium.

9. Handelsrådet kan vedtage en beslutning om ændring af Afdeling A i bilag 5-A.

10. Uanset nærværende artikels punkt 6 kan hver part indføre krav om obligatorisk tredjepartsprøvning eller certificering af de områder, der er anført i bilag 5-A, af produkter, der er omfattet af dette bilag, når følgende er tilfældet:

a) indførelsen af sådanne krav eller procedurer er berettiget i henhold til de legitime målsætninger, der er omhandlet i TBT-aftalens artikel 2.2

b) indførelsen af sådanne krav eller procedurer er begrundet i dokumenterede tekniske eller videnskabelige oplysninger om de pågældende produkters ydeevne

c) de pågældende krav eller procedurer er ikke mere handelsbegrænsende end nødvendigt i forhold til at opfylde partens legitime målsætning under hensyntagen til de risici, ikkeopfyldelse af en sådan målsætning ville medføre, og

d) parten ikke med rimelighed kunne have forudset behovet for at indføre de pågældende krav eller procedurer på datoen for aftalens ikrafttræden.

11. Stk. 6 berører ikke en parts myndigheder og deres udøvelse af markedsovervågningskompetence på en ikkeforskelsbehandlende måde, herunder yderligere prøvning på stikprøver på indgangsstedet.

ARTIKEL 5.9

Gennemsigtighed

1. For så vidt angår udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer skal hver part:

a) tage hensyn til den anden parts synspunkter, hvis processen med at udarbejde en teknisk forskrift er helt eller delvist åben for offentlig konsultation

b) ved udarbejdelsen af større tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som kan have en væsentlig indvirkning på samhandelen, i overensstemmelse med deres respektive love og forskrifter sikre, at der findes gennemsigtighedsprocedurer, der gør det muligt for personer fra parterne at komme med input gennem en formel offentlig konsultationsproces, undtagen når der opstår eller er fare for at opstå akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed

c) give personer fra den anden part tilladelse til at deltage i de i litra b) nævnte konsultationer på betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der indrømmes personer fra den pågældende part, og så vidt muligt gør resultaterne af disse konsultationer offentligt tilgængelige

d) i princippet give den anden part en frist på mindst 60 (tres) dage til at fremsætte skriftlige bemærkninger til de foreslåede tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og overveje en rimelig anmodning om forlængelse af fristen for fremsættelse af bemærkninger

e) i tilfælde hvor den meddelte tekst ikke er affattet på et af WTO's officielle sprog, give en klar og udtømmende beskrivelse af indholdet af den pågældende foranstaltning i WTO-meddelelsesformat

f) hvis en part modtager bemærkninger til sin foreslåede tekniske forskrift eller procedure for overensstemmelsesvurdering fra den anden part, skal den:

   i) hvis den anden part anmoder herom, drøfte de skriftlige bemærkninger, så vidt muligt med deltagelse af dens egen kompetente reguleringsmyndighed og på et tidspunkt, hvor de kan tages i betragtning, og

   ii) skriftligt besvare bemærkningerne, så vidt muligt senest på datoen for offentliggørelse af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren

g) hvis den anden part anmoder herom, give oplysninger om målsætningerne, retsgrundlaget og begrundelsen for en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som parten har vedtaget eller agter at vedtage

h) give oplysninger om vedtagelsen og ikrafttrædelsen af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren og den vedtagne endelige tekst i form af et tillæg til den oprindelige meddelelse til WTO

i) overveje en rimelig anmodning fra den anden part, der er modtaget inden udløbet af fristen for fremsættelse af bemærkninger, efter fremsendelsen af et forslag til tekniske forskrifter, om at forlænge perioden mellem vedtagelsen af den tekniske forskrift og den dag, hvor den træder i kraft, medmindre forsinkelsen ikke gør det muligt at opfylde de forfulgte legitime målsætninger, og

j) give gratis adgang til den elektroniske udgave af den meddelte tekst sammen med meddelelsen.

2. Med henblik på stk. 1, litra d), finder artikel 2.10 og 5.7 i TBT-aftalen anvendelse, hvis der opstår eller er fare for at opstå akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed.

3. Hvis standarderne gøres obligatoriske ved at indarbejde dem eller henvise hertil i et udkast til teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, skal gennemsigtighedsforpligtelserne vedrørende TBT-meddelelsen som fastsat i nærværende artikel og i TBT-aftalens artikel 2 eller 5 opfyldes.

4. Hver part sikrer, at alle tekniske forskrifter og obligatoriske overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er vedtaget og trådt i kraft, er offentligt tilgængelige på et officielt og gratis websted. Hver part giver altid ubegrænset adgang til alle oplysninger, der er relevante for opnåelse af overensstemmelse med en teknisk forskrift. Hvis standarder giver formodning om overensstemmelse med tekniske forskrifter, og der ikke henvises til disse standarder i disse tekniske forskrifter, sikrer hver part, at der er adgang til oplysningerne om tilsvarende standarder.

5. Hver part giver efter rimelig anmodning fra den anden part eller dens erhvervsdrivende og uden unødig forsinkelse oplysninger om gældende tekniske forskrifter og, hvis det er relevant og til rådighed, skriftlig vejledning om overholdelse af de tekniske forskrifter.

ARTIKEL 5.10

Mærkning og etikettering

1. Parternes tekniske forskrifter, der omfatter eller udelukkende vedrører obligatorisk mærkning eller etikettering, overholder principperne i artikel 2 i TBT-aftalen.

2. Hvis en part kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af produkter, skal den:

a) kun kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet eller myndighederne, for at angive produktets overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav

b) hvis en part kræver forudgående godkendelse, registrering eller certificering eller mærkning af produkterne som en forudsætning for at bringe produkter i omsætning, der i øvrigt opfylder dens obligatoriske tekniske krav, sikrer den, at der træffes afgørelse om de anmodninger, der indgives af den anden parts erhvervsdrivende, uden unødig forsinkelse og på et ikkeforskelsbehandlende grundlag

c) hvis en part kræver anvendelse af et unikt identifikationsnummer, skal parten udstede et sådant nummer til den anden parts erhvervsdrivende uden unødig forsinkelse og på et ikkeforskelsbehandlende grundlag

d) forudsat at det ikke er vildledende, selvmodsigende eller forvirrende i forhold til den importerende parts reguleringsmæssige krav, og at de legitime målsætninger i henhold til TBT-aftalen ikke derved bringes i fare, tillader parten:

i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den part, der importerer produkterne, og

ii) nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafik, der er vedtaget i internationale standarder

e) så vidt muligt acceptere, at etikettering, herunder supplerende etikettering og rettelser til etiketteringen, finder sted i toldlagre eller andre udpegede områder på importstedet som et alternativ til etikettering i oprindelseslandet

f) hvis den finder, at beskyttelsen af folkesundheden og miljøet, beskyttelsen mod vildledende praksis og andre legitime målsætninger i henhold til TBT-aftalen ikke bringes i fare, bestræber den sig på at acceptere ikkepermanente eller aftagelige etiketter i stedet for etiketter, der er fysisk fastgjort til produktet, eller medtagelse af relevante oplysninger i den ledsagende dokumentation.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på mærkning eller etikettering af lægemidler.

4. Hvis en part finder, at kravene til mærkning eller etikettering for et produkt eller en sektor i den anden part kan forbedres, kan den foreslå et handelsfremmende initiativ til at imødekomme dens betænkeligheder i overensstemmelse med artikel 5.5.

ARTIKEL 5.11

Samarbejde og teknisk bistand

1. For at bidrage til opfyldelsen af målsætningerne i dette kapitel skal hver part bl.a.:

a) fremme samarbejde og fælles aktiviteter og projekter mellem deres respektive offentlige eller private, nationale eller regionale organisationer inden for tekniske forskrifter, standardisering, overensstemmelsesvurdering, metrologi og akkreditering

b) fremme god reguleringspraksis gennem udveksling af oplysninger, erfaringer og bedste praksis vedrørende bl.a. reguleringsmæssige konsekvensanalyser, reguleringsmæssig lagerforvaltning og risikovurdering samt offentlig konsultation

c) udveksle synspunkter om markedsovervågning

d) styrke den tekniske og institutionelle kapacitet i de nationale regulerings-, metrologi-, standardiserings-, overensstemmelsesvurderings- og akkrediteringsorganer, støtte udviklingen af deres tekniske infrastruktur, herunder laboratorier og prøvningsudstyr, og opretholde den løbende efter- og videreuddannelse af menneskelige ressourcer

e) fremme, lette og, så vidt muligt, koordinere deres deltagelse i internationale organisationer og andre fora vedrørende tekniske forskrifter, overensstemmelsesvurdering, standarder, akkreditering og metrologi

f) støtte nationale, regionale og internationale organisationers tekniske bistandsaktiviteter inden for tekniske forskrifter, standardisering, overensstemmelsesvurdering, metrologi og akkreditering, og

g) bestræbe sig på at dele tilgængelig videnskabelig dokumentation og tekniske oplysninger mellem parternes reguleringsmyndigheder i det omfang, det er nødvendigt for at samarbejde eller fortsætte tekniske drøftelser i henhold til dette kapitel, med undtagelse af fortrolige eller andre følsomme oplysninger.

2. En part tager behørigt hensyn til forslag fra den anden part om samarbejde i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 5.12

Tekniske drøftelser

1. Hver part kan anmode om drøftelse af eventuelle betænkeligheder, der måtte opstå i forbindelse med dette kapitel, herunder eventuelle udkast eller forslag til tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer fra den anden part, som efter partens opfattelse kan have betydelige skadelige virkninger for samhandelen mellem parterne. Den anmodende part indgiver sin anmodning til den anden parts koordinator for TBT-kapitlet, som er udpeget i henhold til artikel 5.13, og gør rede for:

a) problematikken

b) bestemmelserne i dette kapitel, som betænkelighederne vedrører, og

c) begrundelsen for anmodningen, herunder en redegørelse for den anmodende parts betænkeligheder.

2. Alle oplysninger eller forklaringer, der anmodes om i henhold til stk. 1, skal fremlægges senest 60 (tres) dage efter datoen for en parts anmodning i overensstemmelse med stk. 1. Fristen kan forlænges med forudgående begrundelse af den anmodede part.

3. Hvis et spørgsmål tidligere er blevet behandlet mellem parterne i et hvilket som helst forum, kan en part direkte anmode om, at der afholdes en drøftelse, personligt eller via video- eller telekonference, senest 60 (tres) dage efter datoen for en sådan anmodning. I sådanne tilfælde skal den anmodede part gøre sit yderste for at stå til rådighed for en sådan drøftelse.

4. Hvis parterne ikke har haft drøftelser i henhold til denne artikel inden for den foregående 12-måneders periode, kan anmodningen ikke afslås af den anden part. Hvis den anmodende part mener, at sagen haster, kan den anmode om, at mødet afholdes inden for en kortere frist. I sådanne tilfælde overvejer den besvarende part velvilligt en sådan anmodning. Parterne skal bestræbe sig bedst muligt på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet.

5. Det præciseres, at en part også kan anmode om tekniske drøftelser med den anden part i henhold til stk. 2, også med hensyn til nationale, regionale eller lokale myndigheders tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer, alt efter omstændighederne, på et niveau, der ligger direkte under centrale statslige myndigheders niveau, som kan have en væsentlig indvirkning på handelen.

6. Efter den tekniske drøftelse kan parterne konkludere, at spørgsmålet bedre kan løses gennem et initiativ til fremme af handelslettelser i overensstemmelse med artikel 5.5.

7. Denne artikel berører ikke en parts rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel 21.

ARTIKEL 5.13

Koordinator for TBT-kapitlet

1. Hver part udpeger en koordinator for TBT-kapitlet og underretter den anden part i tilfælde af eventuelle ændringer. Koordinatorerne for TBT-kapitlet arbejder i fællesskab for at fremme gennemførelsen af dette kapitel og samarbejdet mellem parterne i alle TBT-spørgsmål.

2. Koordinatorerne for TBT-kapitlet har bl.a. til opgave at:

a) støtte underudvalget om handel med varer, jf. artikel 5.14, i udøvelsen af sine funktioner

b) støtte initiativer til fremme af handelslettelser og tekniske drøftelser, alt efter hvad der er relevant, i overensstemmelse med henholdsvis artikel 5.5 og 5.12

c) udveksle oplysninger om arbejde i ikkestatslige, regionale og multilaterale fora vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, og

d) rapportere om enhver relevant udvikling i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel til underudvalget om handel med varer, jf. artikel 5.14, når det er relevant.

3. Koordinatorerne af TBT-kapitlet kommunikerer med hinanden ved hjælp af en hvilken som helst i fællesskab aftalt metode, som gør det muligt for dem at udføre deres opgaver, hvilket kan omfatte e-mail, telekonferencer, videokonferencer og møder.

ARTIKEL 5.14

Underudvalget om handel med varer

Underudvalget om handel med varer, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3 og 2.14, følgende funktioner:

a) drøfte resultaterne af det arbejde, der er udført i henhold til artikel 5.5, og overveje passende tiltag

b) udgøre et forum, hvor parterne kan drøfte behovet for at tage skridt til at sikre gensidighed i overensstemmelse med artikel 5.8, stk. 8

c) fremme samarbejde i overensstemmelse med artikel 5.11 og støtte tekniske drøftelser, hvis det er relevant, i overensstemmelse med artikel 5.12

d) bestræbe sig på mindst en gang om året at drøfte de spørgsmål, der er omfattet af bilag 5-B, Afdeling C, stk. 2, og

e) udgøre et forum, hvor parterne kan samarbejde og udveksle oplysninger om alle spørgsmål, der er relevante for gennemførelsen af bilag 5-B.

KAPITEL 6

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 6.1

Målsætninger

Dette kapitel har følgende målsætninger:

a) at beskytte menneskers, dyrs og planters liv og sundhed på parternes respektive territorier og samtidig lette handelen mellem parterne for så vidt angår sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "SPS-foranstaltninger")

b) at etablere et samarbejde om gennemførelsen af SPS-aftalen

c) at sikre, at SPS-foranstaltninger ikke skaber uberettigede handelshindringer mellem parterne

d) at styrke samarbejdet om tekniske og videnskabelige spørgsmål i forbindelse med vedtagelse og anvendelse af SPS-foranstaltninger

e) at forbedre udvekslingen af oplysninger og konsultationerne mellem parterne om SPS-spørgsmål, og

f) at etablere et samarbejde om multilaterale fora, der beskæftiger sig med SPS-spørgsmål.

ARTIKEL 6.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på alle SPS-foranstaltninger[1], der direkte eller indirekte kan påvirke handelen mellem parterne.

2. Dette kapitel finder anvendelse på samarbejde om multilaterale fora, der beskæftiger sig med SPS-spørgsmål.

[1] I tilfælde af konflikt har dette kapitel forrang for andre kapitler i denne aftale, når det anvendes på SPS-foranstaltninger, herunder når sådanne foranstaltninger er en del af en foranstaltning.

ARTIKEL 6.3

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) de definitioner, der er fastsat i bilag A til SPS-aftalen

b) de definitioner, der er vedtaget af Codex Alimentarius

c) de definitioner, der er vedtaget inden for rammerne af Verdensorganisationen for Dyresundhed (i det følgende benævnt "OIE")

d) de definitioner, der er vedtaget af den internationale plantebeskyttelseskonvention (i det følgende benævnt "IPPC"), og

e) "beskyttelseszone": en officielt afgrænset geografisk del af Den Europæiske Unions territorium, hvor en bestemt reguleret skadegører vides ikke at forekomme på trods af gunstige betingelser for dens etablering og dens tilstedeværelse i andre dele af Den Europæiske Unions territorium.

Beskyttelseszoner er skadegørerfri områder under Den Europæiske Unions kontrol på Den Europæiske Unions territorium. De er anerkendt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF[1]. Dette begreb anvendes ikke uden for Den Europæiske Unions territorium. I handelsøjemed må Den Europæiske Union ikke kræve, at den anden part opretter beskyttelseszoner på sit territorium. I sådanne tilfælde gælder betingelserne for skadegørerfri områder. Med henblik på kapitel 6 og som anerkendelse af beskyttelseszoner gælder de samme betingelser som for skadegørerfri områder.

2. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem definitionerne i bilag A til SPS-aftalen og de definitioner, som parterne er blevet enige om, eller de definitioner, der er vedtaget af Codex Alimentarius, OIE og IPPC, har definitionerne i bilag A til SPS-aftalen forrang.

ARTIKEL 6.4

Rettigheder og forpligtelser

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til SPS-aftalen. Intet i dette kapitel berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til SPS-aftalen.

[1] EUT L 317 af 23.11.2016, s. 4.

ARTIKEL 6.5

Kompetente myndigheder

1. Med henblik på dette kapitel er en parts officielle kompetente myndighed den myndighed, der i overensstemmelse med en parts lovgivning har beføjelse til at håndhæve dens love og forskrifter, der falder ind under dette kapitels anvendelsesområde, for at sikre overholdelse af dens krav, eller enhver anden myndighed, som disse myndigheder har delegeret denne beføjelse til (i det følgende benævnt "kompetente myndigheder").

2. På datoen for denne aftales ikrafttræden meddeler hver part skriftligt den anden part navnet på de kompetente myndigheder, der er omhandlet i stk. 1, med angivelse af, hvor disse oplysninger gøres offentligt tilgængelige, og en beskrivelse af kompetencefordelingen mellem de respektive kompetente myndigheder.

3. Parterne underretter i overensstemmelse med artikel 6.11, stk. 4, hinanden om enhver ændring af disse kompetente myndigheder.

ARTIKEL 6.6

Generelle forpligtelser

1. Produkter, der eksporteres fra en part, skal opfylde den importerende parts gældende SPS-krav.

2. Den importerende parts SPS-krav skal være de samme for hele den eksporterende parts territorium, så længe de samme sundheds- og plantesundhedsmæssige betingelser gør sig gældende på hele det pågældende territorium, uden at dette berører beslutninger og foranstaltninger, der vedtages i overensstemmelse med artikel 6.10. Hver part sikrer, at deres SPS-foranstaltninger anvendes på en forholdsmæssig måde og ikke vilkårligt eller uberettiget forskelsbehandler EU-medlemsstater eller undertegnende Mercosur-stater, hvor identiske eller lignende forhold gør sig gældende, herunder mellem dens eget territorium og den anden parts territorium. SPS-foranstaltninger må ikke anvendes på en måde, der kan udgøre en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

3. De procedurer, der er omhandlet i dette kapitel, anvendes uden unødig forsinkelse og på en gennemsigtig måde, og de oplysninger, der anmodes om, begrænses til det, der er nødvendigt af hensyn til passende godkendelse, kontrol, inspektion og verifikation.

4. Hver part sikrer, at gebyrer, der pålægges for importprocedurer for at kontrollere og sikre opfyldelsen af SPS-kravene, er rimelige i forhold til gebyrer, der opkræves for lignende indenlandske produkter eller produkter med oprindelse i et andet WTO-medlem, og må ikke være højere end de faktiske omkostninger ved tjenesteydelsen.

5. Med forbehold af artikel 6.14 skal hver part, og i givet fald Mercosur, ved ændring af SPS-importkravene tillade en overgangsperiode under hensyntagen til ændringens art for at undgå unødvendige afbrydelser eller forstyrrelser af handelsstrømmene for produkter og for at give den eksporterende part mulighed for at tilpasse sine eksportprocedurer i overensstemmelse med en sådan ændring.

6. Gennemførelsen af dette kapitel må ikke bringe de SPS-krav for handel mellem parterne, der gælder på datoen for denne aftales ikrafttræden, i fare.

7. Med forbehold af lignende bestemmelser i andre kapitler i denne aftale berører intet i dette kapitel hver parts rettigheder og forpligtelser til at beskytte fortrolige oplysninger i overensstemmelse med hver parts relevante love og forskrifter. Hver part sikrer, at der findes procedurer til at forhindre videregivelse af fortrolige oplysninger, der er indhentet i forbindelse med de procedurer, der er omhandlet i dette kapitel.

8. Hver part sikrer, at de nødvendige ressourcer er til rådighed for en effektiv gennemførelse af dette kapitel.

ARTIKEL 6.7

Foranstaltninger til fremme af handelslettelser

Godkendelse af virksomheder til import af dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter

1. Den importerende part kan kræve godkendelse af virksomheder, som befinder sig på den eksporterende parts territorium, til import af dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter fra sådanne virksomheder.

2. En sådan godkendelse gives uden forudgående inspektion af individuelle virksomheder fra den importerende parts side, hvis:

a) den importerende part har anerkendt den eksporterende parts kompetente myndigheds offentlige kontrolsystem

b) den importerende part har givet tilladelse til import af de pågældende produkter, og

c) den eksporterende parts kompetente myndighed har givet tilstrækkelige garantier for, at sådanne virksomheder opfylder den importerende parts sundhedskrav.

3. Den eksporterende part tillader kun eksport fra godkendte virksomheder som omhandlet i stk. 1. Den eksporterende part suspenderer eller tilbagekalder sin godkendelse af virksomheder, der ikke opfylder den importerende parts sundhedskrav, og underretter den importerende part om en sådan suspension eller tilbagetrækning.

4. Den eksporterende part foreslår den importerende part en liste over virksomheder, der skal godkendes. Denne liste ledsages af garantier fra den eksporterende parts kompetente myndighed for, at virksomhederne overholder de garantier, der er omhandlet i stk. 2, litra c).

5. Den importerende part tillader import fra godkendte virksomheder senest 40 (fyrre) arbejdsdage efter den eksporterende part har modtaget den liste og de garantier, der er omhandlet i stk. 4. Hvis der anmodes om yderligere oplysninger, og der derfor ikke kan gives tilladelse inden for fristen på 40 (fyrre) arbejdsdage, underretter den importerende part den eksporterende part herom og fastsætter en ny frist for en sådan tilladelse. Denne frist må ikke overstige 40 (fyrre) arbejdsdage efter modtagelsen af de supplerende oplysninger.

6. Den importerende part udarbejder og offentliggør lister over godkendte virksomheder.

7. Den importerende part kan nægte at godkende virksomheder, der ikke opfylder dens sundhedskrav. I sådanne tilfælde underretter den importerende part den eksporterende part om et sådant afslag, herunder begrundelsen herfor.

8. Den importerende part kan foretage verifikation af det offentlige kontrolsystem i overensstemmelse med artikel 6.15. På grundlag af resultaterne af disse verifikationer kan den importerende part ændre listerne over godkendte virksomheder.

SPS-importkontrol

9. Hver part indfører eller opretholder procedurer vedrørende SPS-importkontrol, der giver mulighed for hurtig frigivelse af produkter til import uden unødig forsinkelse.

10. Hver part skal, hvis det er relevant, forenkle kontrol og verifikation og reducere hyppigheden af den SPS-importkontrol, som den importerende part foretager af produkter fra den eksporterende part. Hver part baserer sin afgørelse på følgende:

a) de relevante risici

b) den kontrol, der foretages af producenterne eller importørerne, og som er godkendt af parternes kompetente myndigheder

c) de garantier, der er givet af den eksporterende parts kompetente myndighed for, at sådanne virksomheder opfylder den importerende parts sundhedskrav, og

d) de internationale retningslinjer, standarder og anbefalinger fra Codex Alimentarius, OIE eller IPPC, alt efter hvad der er relevant.

11. Hver part kan anvende andre kriterier til at forenkle kontroller og verifikationer i henhold til stk. 10, hvis de ikke underminerer de i fællesskab aftalte kriterier, der er anført deri.

12. Hvis importkontrollen afslører manglende overholdelse af SPS-importkravene, og produkter eller sendinger afvises, underretter den importerende part den eksporterende part herom efter proceduren i artikel 6.12 hurtigst muligt og senest 5 (fem) arbejdsdage efter afvisningen.

13. Konstateres der ved importkontrol manglende overholdelse af de relevante SPS-importkrav, skal de tiltag, der iværksættes af den importerende part, være baseret på den konstaterede manglende overholdelse og må ikke være mere handelsbegrænsende, end det er nødvendigt for, at parten kan opnå et passende sundheds- og plantesundhedsbeskyttelsesniveau.

Forenkling af Mercosurs import- og godkendelsesprocedurer

14. Parterne anerkender de forskellige niveauer, der er opnået gennem regionale integrationsprocesser i Den Europæiske Union på den ene side og Mercosur på den anden side. Med henblik på at lette handelen mellem deres respektive territorier gør Mercosur sit bedste for gradvist at vedtage procedurer for import og godkendelse af produkter og virksomheder i Den Europæiske Union, hvis det er relevant:

a) ét enkelt spørgeskema

b) ét enkelt certifikat, og

c) én liste over godkendte virksomheder.

15. Mercosur vil gøre sit bedste for at harmonisere SPS-importkrav, -certifikater og -importkontrol i de enkelte undertegnende Mercosur-stater.

ARTIKEL 6.8

Alternative foranstaltninger

1. Efter anmodning fra den eksporterende part undersøger den importerende part, om en SPS-foranstaltning, der er et alternativ til den importerende parts SPS-foranstaltning, undtagelsesvis sikrer et passende beskyttelsesniveau for den importerende part. Den alternative foranstaltning kan baseres på internationale retningslinjer, standarder og anbefalinger fra Codex Alimentarius, OIE eller IPPC eller på den eksporterende parts SPS-foranstaltninger.

2. Artikel 6.9 finder ikke anvendelse på alternative SPS-foranstaltninger.

ARTIKEL 6.9

Ækvivalens

1. En eksporterende part kan anmode den importerende part om en konstatering af ækvivalens om, at en specifik SPS-foranstaltning eller specifikke SPS-foranstaltninger vedrørende et produkt eller en gruppe af produkter eller på systemplan svarer til dens egne SPS-foranstaltninger.

2. Med henblik på gennemførelsen af denne artikel fremsætter det i artikel 6.18 omhandlede underudvalg henstillinger med henblik på at fastlægge en procedure for anerkendelse af ækvivalens på grundlag af beslutningen om gennemførelse af artikel 4 i aftalen om sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger under WTO's Udvalg om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger[1] og eventuelle efterfølgende ajourføringer heraf samt internationale retningslinjer, standarder og henstillinger vedtaget inden for rammerne af Codex Alimentarius, OIE og IPPC. Denne procedure bør omfatte en proces, hvorved parterne afholder konsultationer med henblik på at fastslå ækvivalensen af SPS-foranstaltninger, de oplysninger, der skal kræves af parterne, parternes ansvar og fristerne for anerkendelse af ækvivalens.

3. Efter modtagelse af en specifik anmodning indleder parterne konsultationer på grundlag af den procedure, der skal fastlægges i henhold til stk. 2, med henblik på at nå frem til en aftale om anerkendelse af ækvivalens.

4. Efter anmodning fra den eksporterende part underretter den importerende part den eksporterende part om trinnet i proceduren for vurdering af ækvivalens.

[1] WTO-dokument G/SPS/19/Rev.2 af 13. juli 2004.

ARTIKEL 6.10

Anerkendelse af status for dyresundhed og skadegørere og af regionale betingelser

1. Parterne anerkender begrebet zoneinddeling og afgrænsning af kompartmenter, herunder skadegørerfrie områder eller sygdomsfrie områder og områder med lav forekomst af skadegørere eller sygdomme, og anvender det i samhandelen mellem parterne i overensstemmelse med SPS-aftalen, herunder retningslinjerne for den praktiske gennemførelse af artikel 6 i aftalen om anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger vedtaget af WTO's Udvalg om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger[1] og de relevante retningslinjer, henstillinger og standarder fra OIE eller IPPC.

2. Efter anmodning fra den eksporterende part træffer den importerende part afgørelse om anerkendelse af skadegører- og sygdomsfrie områder, områder med lav forekomst af skadegørere og sygdomme og kompartmenter i den eksporterende part, uanset om det er første gang eller efter et udbrud af en dyresygdom eller en planteskadegører. Den importerende part baserer denne beslutning på de oplysninger, som den eksporterende part har fremlagt i overensstemmelse med SPS-aftalen og OIE- og IPPC-standarderne, og tager hensyn til den eksporterende parts oprettelse af skadegører- og sygdomsfrie områder, områder med lav forekomst af skadegørere og lav forekomst af sygdomme og kompartmenter. Parterne følger de procedurer, der er fastsat i bilag 6-A.

3. Den importerende parts beslutning i henhold til stk. 2 træffes uden unødig forsinkelse. Hvis den importerende part beslutter at anerkende skadegører- og sygdomsfrie områder, områder med lav forekomst af skadegørere og sygdomme og kompartmenter i den eksporterende part, skal den uden unødig forsinkelse tillade handel fra disse områder eller kompartmenter, jf. dog artikel 6.14.

[1] WTO-dokument G/SPS/48 af 16. maj 2008.

4. Underudvalget, der er omhandlet i artikel 6.18, kan fastlægge yderligere detaljer for proceduren for anerkendelse af skadegører- og sygdomsfrie områder, områder med lav forekomst af skadegørere og sygdomme og kompartmenter, der er fastsat i stk. 2, under hensyntagen til SPS-aftalen og IPPC's og OIE's retningslinjer, standarder og anbefalinger.

Dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter

5. Proceduren for anerkendelse af sygdomsfrie zoner eller kompartmenter for dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter er fastsat i stk. 7-9 og i bilag 6-A.

6. Når parterne opretter eller opretholder zoner eller kompartmenter som omhandlet i stk. 2 for dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter, tager de hensyn til faktorer såsom geografisk beliggenhed, økosystemer, epidemiologisk overvågning og sundhedskontrollens effektivitet.

7. Senest 60 (tres) arbejdsdage, efter at den eksporterende part har modtaget de i stk. 2 omhandlede oplysninger, kan den importerende part:

a) udtrykkeligt gøre indsigelse mod anmodningen om anerkendelse af sygdomsfrie zoner eller kompartmenter for dyr, animalske produkter, produkter af animalsk oprindelse og animalske biprodukter

b) anmode om yderligere oplysninger fra den eksporterende part, eller

c) anmode om verifikation i henhold til artikel 6.15.

Den importerende part vurderer eventuelle yderligere oplysninger senest 30 (tredive) arbejdsdage efter modtagelsen. Hvis den importerende part kræver verifikation, afbrydes fristen for vurdering af de supplerende oplysninger.

8. Den importerende part fremskynder proceduren i stk. 7, hvis de zoner eller kompartmenter, for hvilke den eksporterende part ansøger om anerkendelse, officielt anerkendes af OIE som havende status som sygdomsfri, eller hvis status som sygdomsfri er blevet genoprettet efter et udbrud.

9. Hvis den importerende part efter at have fulgt proceduren i stk. 7 beslutter ikke at anerkende de zoner eller kompartmenter, for hvilke den eksporterende part har anmodet om anerkendelse, underretter den den eksporterende part om sin beslutning og redegør for årsagerne til ikke at anerkende de pågældende zoner eller kompartmenter og afholder efter anmodning konsultationer i overensstemmelse med artikel 6.13.

Planter og planteprodukter

10. Hver part opstiller en liste over regulerede skadegørere og regulerede planter og planteprodukter, for hvilke der findes plantesundhedskrav. Den importerende part stiller sin liste over regulerede skadegørere og regulerede planter og planteprodukter og de plantesundhedsmæssige importkrav, der gælder herfor, til rådighed for den anden part. De plantesundhedsmæssige importkrav for regulerede planter og planteprodukter begrænses til det, der er nødvendigt for at beskytte plantesundheden eller beskytte den påtænkte anvendelse af planterne og planteprodukterne. Den importerende part underretter den anden part om enhver påkrævet supplerende erklæring.

11. Den importerende parts plantesundhedskrav fastsættes under hensyntagen til plantesundhedsstatus i den eksporterende part og, hvis den importerende part kræver det, resultatet af en skadegørerrisikoanalyse. Skadegørerrisikoanalysen gennemføres i overensstemmelse med de relevante internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "ISPM") i IPPC. En sådan risikoanalyse skal tage hensyn til foreliggende videnskabelige og tekniske oplysninger samt den påtænkte anvendelse af de pågældende planter og planteprodukter.

12. Den importerende part ajourfører de i stk. 10 omhandlede lister, når den eksporterende part anmoder om at eksportere nye produkter til den anden part. Når den importerende part kræver en skadegørerrisikoanalyse med henblik på at tillade import af et bestemt produkt, kan en skadegørerrisikoanalyse, der allerede er gennemført for de samme eller lignende produkter, for a fremskynde processen anvendes som grundlag sammen med eventuelle yderligere oplysninger, som den importerende part finder nødvendige at analysere.

13. Den importerende part skal, når den gennemfører processen til bestemmelse af den eksporterende parts skadegørerstatus, tage hensyn til denne artikels stk. 10-17, bilag 6-A og anbefalingerne fra IPPC's ISPM.

14. Parterne anerkender begreberne skadegørerfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder og skadegørerfrie produktionsanlæg samt områder med lav forekomst af skadegørere som specificeret i IPPC's ISPM og beskyttelseszoner, som de skal anvende i samhandelen mellem dem.

15. Ved fastlæggelsen eller opretholdelsen af plantesundhedsforanstaltninger tager den importerende part hensyn til skadegørerfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder, skadegørerfrie produktionsanlæg og områder med lav forekomst af skadegørere samt beskyttelseszoner, hvis de er oprettet af den eksporterende part.

16. Den eksporterende part meddeler oplysninger om skadegørerfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder, skadegørerfrie produktionsanlæg eller områder med lav forekomst af skadegørere til den anden part og fremlægger efter anmodning en forklaring og understøttende oplysninger som fastsat i den relevante ISPM, eller hvis det på anden måde anses for hensigtsmæssigt. Medmindre den importerende part:

a) udtrykkeligt over for den anden part gør indsigelse mod anmodningen om godkendelse af skadegørerfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder, skadegørerfrie produktionsanlæg eller områder med lav forekomst af skadegørere eller beskyttelseszoner, hvis de er oprettet af den eksporterende part

b) anmoder om yderligere oplysninger fra den eksporterende part

c) anmoder om verifikation i henhold til artikel 6.15, eller

d) indleder konsultationer i henhold til artikel 6.13 senest 150 (et hundrede og halvtreds) arbejdsdage efter modtagelsen af sådanne oplysninger, anerkender den importerende part den eksporterende parts status.

17. Den importerende part vurderer eventuelle yderligere oplysninger i henhold til stk. 16 senest 90 (halvfems) arbejdsdage efter modtagelsen. Enhver verifikation, som den importerende part anmoder om i henhold til stk. 16, skal foretages i overensstemmelse med artikel 6.15 under hensyntagen til skadegørerens og plantens biologi. Hvis den importerende part anmoder om en sådan verifikation, afbrydes fristen for vurdering af yderligere oplysninger.

18. Hvis den importerende part efter at have fulgt proceduren i stk. 16 beslutter ikke at anerkende de skadegørerfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder, skadegørerfrie produktionsanlæg eller områder med lav forekomst af skadegørere eller beskyttelseszoner, hvis de er oprettet af den eksporterende part, for hvilke den eksporterende part har anmodet om anerkendelse, underretter den den eksporterende part om sin beslutning og redegør for årsagerne til ikke at anerkende de pågældende zoner eller kompartmenter og afholder efter anmodning konsultationer i overensstemmelse med artikel 6.13.

ARTIKEL 6.11

Gennemsigtighed og udveksling af oplysninger

1. Efter anmodning fra en part og senest 15 (femten) arbejdsdage efter datoen for en sådan anmodning udveksler parterne oplysninger om:

a) procedurer for tilladelse til at importere et produkt, herunder om muligt den forventede tidsramme

b) krav vedrørende import af specifikke produkter, herunder skabelonen til et certifikat, alt efter hvad der er relevant

c) deres skadegørerstatus, herunder overvågnings-, udryddelses- og inddæmningsprogrammer og resultaterne heraf med henblik på at støtte en sådan skadegørerstatus og plantesundhedsforanstaltninger for import

d) status hvad angår proceduren for importgodkendelse af specifikke produkter, og

e) forholdet mellem en SPS-foranstaltning og de internationale retningslinjer, standarder og henstillinger og, hvis en SPS-foranstaltning ikke er baseret på internationale retningslinjer, standarder og henstillinger, de videnskabelige oplysninger om, hvordan SPS-foranstaltningen ikke er i overensstemmelse med internationale retningslinjer, standarder og henstillinger, og en redegørelse for årsagerne til en sådan foranstaltning.

2. I tilfælde, hvor den relevante videnskabelige dokumentation er utilstrækkelig, skal en part, der indfører en midlertidig SPS-foranstaltning, fremlægge de tilgængelige relevante oplysninger, som foranstaltningen er baseret på, og, hvis de foreligger, yderligere oplysninger med henblik på en mere objektiv risikovurdering og revidere SPS-foranstaltningen inden for en rimelig frist.

3. Parterne offentliggør på en hvilken som helst måde ajourførte oplysninger om deres:

a) SPS-importkrav og godkendelsesprocedurer, og

b) en liste over regulerede skadegørere.

4. Parterne underretter hinanden om:

a) enhver ændring i sundheds- og plantesundhedsstatus, der kan påvirke handelen mellem parterne

b) spørgsmål vedrørende udvikling og anvendelse af SPS-foranstaltninger, der kan påvirke handelen mellem parterne, og

c) alle andre oplysninger, der er relevante for en effektiv gennemførelse af dette kapitel.

5. Uden at det berører stk. 1, er udveksling af oplysninger i henhold til stk. 1 ikke påkrævet, hvis de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, er blevet stillet til rådighed af parterne gennem en meddelelse til WTO eller det relevante internationale standardiseringsorgan i overensstemmelse med dets relevante regler eller på parternes offentligt tilgængelige og gratis websteder.

6. Hver part udpeger et kontaktpunkt for kommunikation om alle spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel, og underretter den anden part herom senest 1 (en) måned efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Hver part underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktpunkter.

ARTIKEL 6.12

Meddelelser

1. Enhver alvorlig eller betydelig risiko for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, herunder akutte krisesituationer vedrørende fødevare- eller foderkontrol, meddeles den anden parts kontaktpunkter, der er udpeget i artikel 6.11, senest 2 (to) arbejdsdage efter konstateringen af denne risiko.

2. Risici for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, som ikke er alvorlige, skal også meddeles den anden parts kontaktpunkter inden for en rimelig frist, der er tilstrækkelig til, at den ikke udgør en trussel for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, eller bringer den eksisterende handel mellem parterne i fare.

3. Meddelelser som omhandlet i stk. 1 og 2 foretages gennem en etableret meddelelsesordning eller gennem specifikke ad hoc-meddelelser i overensstemmelse med den underrettende parts lovgivning. I begge tilfælde sendes meddelelsen til de berørte parters kompetente myndigheder.

4. Hvis den anmeldende part indfører eller opretholder SPS-foranstaltninger i forbindelse med meddelelsen (herunder afvisning af et produkt eller en sending), skal denne meddelelse ledsages af en redegørelse for årsager, der berettiger til en sådan foranstaltning.

5. Den underrettende part trækker enhver meddelelse tilbage på grundlag af oplysninger, der efterfølgende anses for at være udokumenterede, eller som er blevet fremsendt ved en fejl. En sådan tilbagetrækning skal finde sted så hurtigt som muligt og meddeles den eksporterende part for at undgå en negativ indvirkning på handelen mellem parterne.

6. Parterne udpeger kontaktpunkter for meddelelser i henhold til denne artikel og underretter den anden part herom, hvis de ikke er identiske med de kontaktpunkter, der er udpeget i henhold til artikel 6.11, stk. 6.

ARTIKEL 6.13

Konsultationer

1. Hvis den importerende parts SPS-foranstaltninger eller udkast til foranstaltninger eller gennemførelsen heraf anses for at være uforenelige med dette kapitel, indleder parterne konsultationer senest 60 (tres) dage efter, at den eksporterende part har indgivet en begrundet anmodning om sådanne konsultationer, jf. dog kapitel 21.

2. Uanset stk. 1 afholdes der hurtigst muligt konsultationer, hvis en part har givet meddelelse i henhold til artikel 6.12, eller hvis en part har alvorlige betænkeligheder med hensyn til en risiko for folke-, dyre- eller plantesundheden, som påvirker produkter, der handles mellem parterne. I sådanne tilfælde bestræber hver part sig på at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at undgå en afbrydelse af handelen, herunder en begrænsning heraf.

3. Efter anmodning fra den eksporterende part fremlægger den importerende part de oplysninger, der er nødvendige for at undgå en afbrydelse af handelen, herunder en begrænsning heraf. Sådanne oplysninger omfatter de oplysninger, der er omhandlet i artikel 6.11, stk. 1.

4. Der kan afholdes konsultationer i en rimelig periode, der gør det muligt for parterne at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning.

5. Der kan afholdes konsultationer pr. e-mail, via video- eller audiokonference eller ved hjælp af ethvert andet kommunikationsmiddel, som begge parter har adgang til. Den part, der har anmodet om konsultationer, er ansvarlig for udarbejdelsen af referatet. Referatet godkendes formelt af parterne i konsultationerne.

6. Hvis parterne i konsultationerne ikke når frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning, kan spørgsmålet forelægges det i artikel 6.18 omhandlede underudvalg.

ARTIKEL 6.14

Nødforanstaltninger

1. Hvis en part indfører foranstaltninger til kontrol af alvorlige risici for menneskers, dyrs og planters liv eller sundhed, skal en sådan foranstaltning, jf. dog stk. 2, også have til formål at forhindre, at der indføres sundheds- og plantesundhedsmæssige risici på den anden parts territorium.

2. Den importerende part kan i tilfælde af alvorlige risici for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed træffe nødforanstaltninger mod sådanne risici.

3. For produkter i transit mellem parterne skal den importerende part søge den mest hensigtsmæssige og forholdsmæssige løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser.

4. De i stk. 2 omhandlede foranstaltninger kan vedtages uden forudgående meddelelse i henhold til artikel 6.12. Den part, der indfører nødforanstaltninger, underretter hurtigst muligt den anden part om indførelsen af disse foranstaltninger og under alle omstændigheder senest 48 (otteogfyrre) timer derefter.

5. Hver part kan anmode om oplysninger vedrørende den sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige situation og de nødforanstaltninger, der måtte være indført. Hver part besvarer sådanne anmodninger, så snart de ønskede oplysninger foreligger.

6. Parterne skal efter anmodning fra en af parterne og i overensstemmelse med artikel 6.13 afholde konsultationer om nødforanstaltningen senest 15 (femten) arbejdsdage efter meddelelsen om nødforanstaltninger. Parterne kan overveje muligheder for at lette gennemførelsen eller udskiftningen af nødforanstaltningerne med andre foranstaltninger.

ARTIKEL 6.15

Verifikation af det offentlige kontrolsystem

1. Hver part har inden for dette kapitels anvendelsesområde ret til at:

a) foretage verifikationer, herunder auditter, af den anden parts offentlige kontrolsystem, herunder verifikationsbesøg, og

b) modtage oplysninger om den anden parts offentlige kontrolsystem og resultaterne af den kontrol, der er gennemført i henhold til dette system.

2. Arten og hyppigheden af verifikationerne, herunder auditter, fastlægges af den importerende part under hensyntagen til importkravene, det pågældende produkts iboende egenskaber, resultaterne af tidligere importkontrol og andre tilgængelige oplysninger, såsom auditter og inspektioner foretaget af den eksporterende parts kompetente myndighed.

3. Formålet med verifikationerne er at evaluere den eksporterende parts kompetente myndigheders kapacitet til at sikre, at de produkter, der eksporteres eller skal eksporteres, opfylder den importerende parts SPS-krav.

4. Verifikationsbesøg gennemføres uden unødig forsinkelse og meddeles den eksporterende part mindst 60 (tres) arbejdsdage før en sådan verifikation foretages, medmindre der er tale om nødsituationer, eller hvis parterne beslutter andet. Enhver ændring vedrørende datoen for besøget aftales parterne imellem.

5. Verifikation gennemføres i overensstemmelse med den auditplan, som de berørte parter er enige om, på grundlag af retningslinjerne for udformning, drift, vurdering og akkreditering af fødevareimport- og eksportinspektions- og certificeringssystemer[1]. Den importerende part giver den anden part en begrundelse for enhver ændring af besøgets auditplan.

6. De udgifter, en part pådrager sig i forbindelse med verifikationen, afholdes af den pågældende part.

[1] FAO, CAC/GL 26-1997.

7. Den part, der foretager verifikationen, sender et udkast til rapport om verifikationen til den part, der er genstand for verifikationen, senest 60 (tres) arbejdsdage efter afslutningen af verifikationsbesøget. Den part, der er genstand for verifikationen, kan fremsætte bemærkninger til udkastet til rapport senest 60 (tres) arbejdsdage efter modtagelsen. Bemærkninger og om nødvendigt en handlingsplan vedlægges den endelige rapport. Den part, der foretager verifikationen, sender den endelige rapport til den part, der er genstand for verifikationen, senest 30 (tredive) arbejdsdage efter at have modtaget bemærkningerne til udkastet til rapporten.

8. Enhver foranstaltning, der træffes som følge af verifikationen, skal stå i et rimeligt forhold til konstaterede mangler eller risici. Hvis der anmodes herom, afholdes der tekniske konsultationer om situationen i overensstemmelse med artikel 6.13.

9. Hvis der er konstateret en stor risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed under verifikationen, skal den part, der er genstand for verifikationen, underrettes hurtigst muligt, og under alle omstændigheder senest 10 (ti) arbejdsdage efter at verifikationen er afsluttet.

ARTIKEL 6.16

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne fremmer deres indbyrdes samarbejde i alle de multilaterale fora, der er relevante for SPS-spørgsmål, navnlig i internationale standardiseringsorganer, der er anerkendt inden for rammerne af SPS-aftalen, og udveksler oplysninger med henblik herpå.

2. Underudvalget om SPS-spørgsmål, der er omhandlet i artikel 6.18, er det forum for fremme af samarbejde, der er omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 6.17

Samarbejde

1. Parterne bestræber sig på at samarbejde om gennemførelsen af dette kapitel og optimere resultaterne heraf med henblik på at udvide mulighederne og opnå de største fordele for parterne. Dette samarbejde udvikles inden for de retlige og institutionelle rammer, der regulerer samarbejdet mellem parterne.

2. For at nå de målsætninger, der er omhandlet i stk. 1, tager parterne hensyn til de samarbejdsbehov, som underudvalget om SPS-spørgsmål har identificeret, jf. artikel 6.18.

ARTIKEL 6.18

Underudvalget om SPS-spørgsmål

1. Underudvalget om SPS-spørgsmål, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, træder sammen første gang senest 1 (et) år efter denne aftales ikrafttræden.

2. Underudvalget har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, følgende funktioner:

a) udgøre et forum for drøftelse af problemer, der opstår i forbindelse med anvendelsen af SPS-foranstaltningerne, med henblik på at nå frem til gensidigt acceptable løsninger, forudsat at parterne først har forsøgt at løse dem gennem tekniske konsultationer i henhold til artikel 6.13, og sagen derefter er blevet henvist til underudvalget

b) udgøre et forum for drøftelse af de oplysninger, der udveksles i overensstemmelse med artikel 6.11

c) fremme udveksling af oplysninger og samarbejde om multilaterale fora i henhold til artikel 6.16

d) udveksle lister over kontaktpunkter i henhold til artikel 6.11, stk. 6, for at udveksle oplysninger vedrørende dette kapitel

e) udføre det forberedende interne arbejde, der er nødvendigt for handelsrådets ændring af bilag 6-A

f) fremsætte henstillinger om indførelse af en procedure for anerkendelse af ækvivalens i overensstemmelse med artikel 6.9, stk. 2

g) kan fastlægge yderligere detaljer for proceduren for anerkendelse af skadegører- og sygdomsfrie områder, områder med lav forekomst af skadegørere og lav forekomst af sygdomme og kompartmenter i overensstemmelse med artikel 6.10, stk. 4, og

h) identificere samarbejdsbehov i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel i henhold til artikel 6.17, stk. 2.

ARTIKEL 6.19

Særlig og differentieret behandling

Hvis Paraguay konstaterer vanskeligheder med en foreslået foranstaltning, som Den Europæiske Union har meddelt, kan Paraguay i sine bemærkninger, der indgives til Den Europæiske Union i henhold til bilag B til SPS-aftalen, i overensstemmelse med artikel 10 i SPS-aftalen, anmode om lejlighed til at drøfte spørgsmålet. Med forbehold af artikel 6.13 indleder Den Europæiske Union og Paraguay konsultationer med henblik på at nå til enighed om:

a) alternative importbetingelser, der skal anvendes af den importerende part i overensstemmelse med dette kapitels artikel 6.8

b) ydelse af teknisk bistand i overensstemmelse med artikel 6.17 i dette kapitel, eller

c) en overgangsperiode på 6 (seks) måneder for de foreslåede foranstaltninger for produkter fra Paraguay, som undtagelsesvis kan forlænges med endnu en periode på højst 6 (seks) måneder.

KAPITEL 7

DIALOGER OM SPØRGSMÅL VEDRØRENDE FØDEVAREKÆDEN

ARTIKEL 7.1

Målsætninger

Med henblik på at styrke deres gensidige tillid og forståelse indleder parterne dialoger og udveksler oplysninger om følgende emner:

a) dyrevelfærd

b) anvendelse af landbrugsbioteknologi

c) bekæmpelse af antimikrobiel resistens, og

d) videnskabelige spørgsmål vedrørende fødevaresikkerhed og dyre- og plantesundhed.

ARTIKEL 7 2

Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden

Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, skal ud over de funktioner, der er anført i artikel 22.3 og artikel 7.7, mødes på ekspertniveau for at gennemføre de dialoger, der er omhandlet i artikel 7.1.

ARTIKEL 7.3

Dyrevelfærd

I anerkendelse af, at dyr er følende væsener, fører underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden en dialog, der bl.a. omfatter følgende:

a) specifikke emner vedrørende dyrevelfærd, der kan påvirke den gensidige handel

b) udveksling af oplysninger, ekspertise og erfaringer på dyrevelfærdsområdet med henblik på – og til fordel for parterne – at forbedre deres respektive tilgange til reguleringsmæssige standarder i forbindelse med at opdrætte, holde, håndtere, transportere og slagte dyr

c) styrkelse af deres forskningssamarbejde, og

d) samarbejde i internationale fora med henblik på at fremme OIE's videreudvikling af internationale standarder for dyrevelfærd og bedste praksis for dyrevelfærd og gennemførelsen heraf.

ARTIKEL 7.4

Landbrugsbioteknologi

Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden fører en dialog om landbrugsbioteknologi, der bl.a. vil omfatte følgende spørgsmål:

a) udveksling af oplysninger om politikker, lovgivning, retningslinjer, god praksis og projekter vedrørende bioteknologiske produkter

b) drøftelser om specifikke emner vedrørende bioteknologi, der kan påvirke den gensidige handel, herunder samarbejde om prøvning af genetisk modificerede organismer (i det følgende benævnt "GMO'er")

c) udveksling af oplysninger om emner vedrørende asynkrone godkendelser af GMO'er for at minimere den mulige indvirkning på handelen

d) udveksling af oplysninger om de økonomiske og handelsmæssige udsigter for godkendelser af GMO'er, og

e) udveksling af oplysninger om tilfælde af lav forekomst af GMO'er, som den importerende part ikke har tilladt, men som er godkendt af den eksporterende part.

ARTIKEL 7.5

Bekæmpelse af antimikrobiel resistens

Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden fører en dialog om bekæmpelse af antimikrobiel resistens, der bl.a. vil omfatte følgende spørgsmål:

a) samarbejde om opfølgning af eksisterende og fremtidige retningslinjer, standarder, anbefalinger og tiltag udviklet i relevante internationale organisationer, initiativer og nationale planer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antibiotika i animalsk produktion og veterinærpraksis

b) samarbejde om gennemførelsen af anbefalingerne fra OIE, Verdenssundhedsorganisationen (i det følgende benævnt "WHO") og Codex Alimentarius, navnlig adfærdskodeks for minimering og inddæmning af fødevarebåren mikrobiel resistens (CAC/RCP 61-2005)

c) udveksling af oplysninger om god landbrugspraksis

d) fremme af forskning, innovation og udvikling, og

e) fremme af tværfaglige tilgange til bekæmpelse af antimikrobiel resistens, herunder One Health-tilgangen i WHO, OIE og Codex Alimentarius.

ARTIKEL 7.6

Videnskabelige spørgsmål vedrørende fødevaresikkerhed og dyre- og plantesundhed.

1. Parterne bør fremme samarbejdet mellem deres respektive officielle videnskabelige organer med ansvar for fødevaresikkerhed og dyre- og plantesundhed. Et sådant samarbejde har til formål at uddybe de videnskabelige oplysninger, der er til rådighed for parterne, for at støtte deres respektive tilgange til reguleringsmæssige standarder, der kan påvirke den gensidige handel.

2. Underudvalget fører en dialog om videnskabelige spørgsmål vedrørende fødevaresikkerhed og dyre- og plantesundhed, som bl.a. skal omfatte følgende:

a) udveksling af videnskabelige og tekniske oplysninger om fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, herunder risikovurdering og videnskabelige oplysninger til støtte for fastsættelsen af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer

b) indsamling af data, og

c) samarbejde om opbygning af en fælles forståelse vedrørende OIE, IPPC og Codex Alimentarius-standarderne.

ARTIKEL 7.7

Supplerende bestemmelser

1. Parterne sikrer, at underudvalgets aktiviteter, jf. artikel 7.2, ikke bringer deres respektive nationale eller regionale agenturers uafhængighed i fare. Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden fastsætter regler om interessekonflikter for deltagerne i dets møder.

2. Intet i dette kapitel berører parternes rettigheder og forpligtelser til at beskytte fortrolige oplysninger i overensstemmelse med hver parts relevante lovgivning. Hver part sikrer, at der findes procedurer til at forhindre videregivelse af fortrolige oplysninger, der er indhentet i forbindelse med den proces, der er fastsat i dette kapitel.

3. I fuld respekt for parternes ret til at regulere må intet i dette kapitel fortolkes således, at parterne forpligtes til:

a) afvige fra interne procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger

b) iværksætte tiltag, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine samfundspolitiske målsætninger, eller

c) vedtage et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

KAPITEL 8

HANDELSBESKYTTELSE OG GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

AFDELING A

GENERELLE PRINCIPPER

ARTIKEL 8.1

Forholdet til andre WTO-aftaler

1. Dette kapitel berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til antidumpingaftalen, SCM-aftalen, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og tvistbilæggelsesforståelsen.

2. Parterne fritager bilateral handel, der er omfattet af præferencebehandling, fra anvendelsen af den særlige landbrugsbeskyttelse i landbrugsaftalen.

3. Præferenceoprindelsesreglerne i denne aftale finder ikke anvendelse på handelsbeskyttelsesundersøgelser og globale beskyttelsesundersøgelser, der gennemføres i overensstemmelse med dette kapitel.

ARTIKEL 8.2

Gennemsigtighed

1. Handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger bør anvendes i fuld overensstemmelse med de relevante WTO-krav og være baseret på et retfærdigt og gennemsigtigt system.

2. Hurtigst muligt efter indførelsen af en midlertidig foranstaltning giver en part de interesserede parter fuld adgang til de kendsgerninger, der ligger til grund for afgørelserne, skadesvurderingen, beregningerne af dumping- og subsidiemargenerne og årsagssammenhængen. Inden den endelige afgørelse skal en part desuden fuldt ud og på en meningsfuld måde videregive alle væsentlige kendsgerninger og betragtninger, der danner grundlag for beslutningen om at anvende en foranstaltning. Dette stykke berører ikke anvendelsen af antidumpingaftalens artikel 6.5, SCM-aftalens artikel 12.4 og artikel 3.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

3. En part fremsender alle de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, skriftligt, helst i elektronisk format, og de interesserede parter bør have tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger. For parter, hvis undersøgelsesmyndigheder fører elektroniske sagsakter, kan alle de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, gøres tilgængelige online.

AFDELING B

ANTIDUMPING- OG UDLIGNINGSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 8.3

Betragtninger vedrørende antidumping- og udligningsforanstaltninger

Hver part skal:

a) med særlig omhu analysere de pristilsagn, der er afgivet af den anden parts eksportører

b) fremme indførelsen af en told, der er lavere end dumping- eller subsidiemargenen, hvis dette niveau er tilstrækkeligt til at afhjælpe den skade, der er forvoldt den indenlandske erhvervsgren

c) med særlig omhu analysere anmodninger om forlængelse af de gældende foranstaltninger over for den anden parts eksportører, og

d) tage oplysningerne fra industrielle brugere af det undersøgte produkt, importører og, hvis det er relevant, fra repræsentative forbrugerorganisationer i forbindelse med antidumpingaftalens artikel 6.12 og artikel 12.10 i SCM-aftalen i betragtning.

AFDELING C

GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 8.4

Gennemsigtighed med hensyn til globale beskyttelsesforanstaltninger

1. Efter anmodning fra den eksporterende part, og forudsat at den har en væsentlig interesse i at eksportere det pågældende produkt som defineret i denne artikels stk. 3, skal den part, der indleder en beskyttelsesundersøgelse eller agter at træffe midlertidige eller endelige beskyttelsesforanstaltninger, straks fremlægge:

a) de i artikel 12.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger omhandlede oplysninger i det format, der foreskrives af WTO's Komité for Beskyttelsesforanstaltninger

b) den offentlige udgave af klagen, der blev indgivet af den indenlandske erhvervsgren, hvis dette er relevant, og

c) den offentlige rapport om de resultater og begrundede konklusioner om alle relevante faktiske og retlige spørgsmål, der tages i betragtning i beskyttelsesundersøgelsen.

Den offentlige rapport, der er omhandlet i dette stykkes litra c), skal indeholde en analyse, der tillægger skade til de faktorer, der forårsager den, og fastsætte den metode, der er anvendt til at definere beskyttelsesforanstaltningerne.

2. Hvis der afgives oplysninger i henhold til denne artikel skal den importerende part tilbyde at afholde uformelle konsultationer med den eksporterende part for at gennemgå de fremlagte oplysninger.

3. Med henblik på denne artikel anses en part for at have en betydelig interesse, hvis den er blandt de 5 (fem) største leverandører af de importerede pågældende produkter i den seneste periode på 3 (tre) år, målt enten i absolut mængde eller i værdi.

ARTIKEL 8.5

Anvendelse af endelige foranstaltninger

1. Anvender en part beskyttelsesforanstaltninger, skal den tilstræbe at gøre dette på en måde, der griber mindst muligt ind i den bilaterale handel.

2. Den importerende part skal tilbyde at afholde uformelle konsultationer med den eksporterende part for at gennemgå den i stk. 1 omhandlede sag. Den importerende part må ikke indføre foranstaltninger senest 30 (tredive) dage efter den dato, hvor tilbuddet om at afholde uformelle konsultationer blev fremsat.

AFDELING D

TVISTBILÆGGELSE

ARTIKEL 8.6

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Ingen part må gøre brug af tvistbilæggelse i henhold til kapitel 21 i forbindelse med spørgsmål, der opstår vedrørende dette kapitel.

KAPITEL 9

BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

AFDELING A

ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 9.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitels afdeling B-I finder anvendelse på andre varer end køretøjer henhørende under HS-position 8703 og 8704.

2. De bestemmelser, der gælder for køretøjer henhørende under HS-position 8703 og 8704 er nærmere beskrevet i bilag 9-A.

AFDELING B

DEFINITIONER

ARTIKEL 9.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) "kompetent undersøgelsesmyndighed":

i) for Den Europæiske Union: Europa-Kommissionen, og

ii) for Mercosur: Ministerio de Economía eller dets efterfølger i Argentina, Secretaria de Comércio Exterior for Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços eller dets efterfølger i Brasilien, Ministerio de Industria y Comercio eller dets efterfølger i Paraguay og Asesoría de Política Comercial del Ministerio de Economía y Finanzas eller dets efterfølger i Uruguay

b) "indenlandsk erhvervsgren": alle producenter af samme eller direkte konkurrerende produkter på en parts territorium, eller, hvis dette ikke er muligt, producenter, hvis samlede produktion af samme eller direkte konkurrerende produkter normalt udgør mere end 50 %(halvtreds procent), og under ekstraordinære omstændigheder mindst 25 % (femogtyve procent) af den samlede produktion af sådanne produkter

c) "interesserede parter" omfatter:

i) eksportører eller udenlandske producenter eller importører af et produkt, der er genstand for undersøgelse, eller en handels- eller erhvervssammenslutning, hvor flertallet af medlemmerne er producenter, eksportører eller importører af et sådant produkt

ii) den eksporterende parts regering, og

iii) producenter af det samme eller direkte konkurrerende produkt i den importerende part eller en handels- og erhvervssammenslutning, hvor flertallet af medlemmerne producerer det samme eller et direkte konkurrerende produkt på den importerende parts territorium.

Denne liste udelukker ikke, at parterne kan lade andre indenlandske eller udenlandske parter end de ovenfor nævnte indgå i definitionen af "interesserede parter".

d) "samme eller direkte konkurrerende produkt":

i) et produkt, der er identisk med, dvs. i alle henseender det samme som det undersøgte produkt

ii) et andet produkt, der, selv om det ikke i alle henseender er det samme, har egenskaber, der ligger tæt op ad det pågældende produkts egenskaber, eller

iii) et produkt, der konkurrerer direkte på den importerende parts indre marked grundet dets grad af substituerbarhed, grundlæggende fysiske egenskaber og tekniske specifikationer, endelige anvendelsesformål og distributionskanaler.

Denne liste over faktorer er ikke udtømmende, og hverken en eller flere af disse faktorer er nødvendigvis udslagsgivende for beslutningen.

e) "alvorlig skade": en væsentlig samlet forringelse af den indenlandske erhvervsgrens stilling

f) "trussel om alvorlig skade": en alvorlig skade, som baseret på kendsgerninger og ikke blot påstande, formodninger eller en fjern mulighed er af klart overhængende karakter, og

g) "overgangsperiode":

i) 12 (tolv) år fra datoen for denne aftales ikrafttræden, eller

ii) for andre varer end køretøjer henhørende under HS-position 8703 og 8704, for hvilke toldafviklingsplanen for den part, der anvender foranstaltningerne, indeholder bestemmelser om toldafvikling over 10 (ti) år eller derover, 18 (atten) år fra datoen for denne aftales ikrafttræden.

AFDELING C

BETINGELSER FOR ANVENDELSE AF BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 9.3

Anvendelse af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Uden at det berører de rettigheder og forpligtelser, der er omhandlet i kapitel 8, kan en part under særlige omstændigheder, for andre varer end køretøjer henhørende under HS-position 8703 og 8704, anvende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger på de betingelser, der er fastsat i denne afdeling, hvis importen fra den anden part af et produkt på præferencevilkår, efter datoen for denne aftales ikrafttræden, er steget i sådanne mængder, i absolutte tal eller i forhold til den indenlandske produktion eller det indenlandske forbrug, og under sådanne vilkår, at det forvolder, eller der er fare for, at det vil forvolde alvorlig skade for dens indenlandske erhvervsgren for samme eller direkte konkurrerende produkter.

2. For så vidt angår varer, der er anført i stk. 1, anvendes bilaterale beskyttelsesforanstaltninger kun i det omfang, det er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade.

3. Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger anvendes efter en undersøgelse foretaget af den importerende parts kompetente undersøgelsesmyndigheder i henhold til de procedurer, der er fastsat i dette kapitel.

ARTIKEL 9.4

Frist for anvendelsen af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

En part må ikke anvende, forlænge eller opretholde en bilateral beskyttelsesforanstaltning efter overgangsperiodens udløb.

ARTIKEL 9.5

Betingelser og begrænsninger

1. Mercosur kan indføre bilaterale beskyttelsesforanstaltninger over for import fra Den Europæiske Union:

a) som én samlet enhed, forudsat at alle krav til konstatering af, hvorvidt der foreligger alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade som følge af import af et produkt på præferencevilkår, er blevet opfyldt på grundlag af de betingelser, der gælder for Mercosur, eller

b) på vegne af en eller flere af de undertegnende Mercosur-stater, i hvilket tilfælde kravene til konstatering af, om der foreligger alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade som følge af import af et produkt på præferencevilkår baseres på de gældende betingelser i den relevante undertegnende Mercosur-stat eller de relevante undertegnende Mercosur-stater i toldunionen, og foranstaltningen skal være begrænset til den pågældende undertegnende Mercosur-stat eller de pågældende undertegnende Mercosur-stater. Mercosurs indførelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning på vegne af en eller flere undertegnende Mercosur-stater forhindrer ikke en anden undertegnende Mercosur-stat i efterfølgende at indføre en foranstaltning vedrørende samme produkt.

2. Den Europæiske Union kan anvende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger over for import fra Mercosur som én samlet enhed eller fra en eller flere undertegnende Mercosur-stater, hvis den alvorlige skade eller truslen om alvorlig skade er forvoldt af import af produkter på præferencevilkår.

3. Hvis Den Europæiske Union fastslår, at en foranstaltning skal anvendes over for Mercosur som én samlet enhed, fritages Paraguay for anvendelsen af foranstaltningen, medmindre resultatet af en undersøgelse påviser, at forekomsten af alvorlig skade eller truslen om alvorlig skade også forvoldes af import af produkter fra Paraguay på præferencevilkår.

AFDELING D

BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGERS FORM OG VARIGHED

ARTIKEL 9.6

Bilaterale beskyttelsesforanstaltningers form

For andre varer end køretøjer henhørende under HS-position 8703 og 8704 består de bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, der indføres i henhold til dette kapitel, af:

a) en midlertidig suspension af bilag 2-A for det pågældende produkt i henhold til denne aftale, eller

b) en midlertidig nedsættelse af toldpræferencen for det pågældende produkt, således at toldsatsen ikke overstiger den laveste værdi af:

i) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for produktet på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træffes, og

ii) basistoldsatsen for produktet som omhandlet i bilag 2-A.

ARTIKEL 9.7

Præferencemargen

Ved den bilaterale beskyttelsesforanstaltnings ophør er præferencemargenen den, der ville blive anvendt på produktet i mangel af foranstaltningen i henhold til bilag 2-A.

ARTIKEL 9.8

Bilaterale beskyttelsesforanstaltningers varighed

Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger anvendes kun i den periode, der er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe den alvorlige skade og lette justeringen af den indenlandske erhvervsgren. Denne periode, herunder anvendelsesperioden for eventuelle midlertidige foranstaltninger, må ikke overstige 2 (to) år.

ARTIKEL 9.9

Forlængelse af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger kan forlænges én gang med en maksimal periode svarende til den oprindeligt planlagte anvendelsesperiode, hvis det i overensstemmelse med procedurerne i dette kapitel er fastslået, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade, og hvis den indenlandske erhvervsgren fremlægger bevis for, at den er i gang med at foretage justeringer. De forlængede foranstaltninger må ikke være mere restriktive, end de var ved afslutningen af den indledende periode.

2. Der må ikke anvendes en beskyttelsesforanstaltning over for import af et produkt i henhold til bilag 2-A, som allerede har været genstand for en sådan foranstaltning, medmindre der er forløbet en periode svarende til halvdelen af den samlede varighed af den foregående beskyttelsesforanstaltning.

AFDELING E

UNDERSØGELSES- OG GENNEMSIGTIGHEDSPROCEDURER

ARTIKEL 9.10

Undersøgelse

1. Ved gennemførelsen af undersøgelsen til konstatering af, hvorvidt øget import har forvoldt eller truer med at forvolde alvorlig skade for en indenlandsk erhvervsgren som omhandlet i artikel 9.3, vurderer den kompetente undersøgelsesmyndighed alle relevante objektive og kvantificerbare faktorer, der har indflydelse på den pågældende erhvervsgrens situation, navnlig hastigheden og størrelsen af stigningen i importen af det pågældende produkt i absolutte og relative tal, den øgede imports andel på hjemmemarkedet, og ændringer i salgsniveauet, herunder priser, produktion, produktivitet, kapacitetsudnyttelse, fortjeneste og tab samt beskæftigelse.

2. Den kompetente undersøgelsesmyndighed skal også på grundlag af objektive beviser påvise, at der findes en årsagssammenhæng mellem den øgede import af det pågældende produkt og den alvorlige skade eller truslen om alvorlig skade. Den kompetente undersøgelsesmyndighed vurderer også alle andre kendte faktorer end øget import på præferencevilkår i denne aftale, som samtidig kan forvolde skade for den indenlandske erhvervsgren. Virkningerne af en øget import af de pågældende produkter fra andre lande må ikke tilskrives importen på præferencevilkår.

3. Ved gennemførelsen af en skadesundersøgelse som omhandlet i stk. 1 bør en kompetent undersøgelsesmyndighed indsamle data over en periode på mindst 36 (seksogtredive) måneder, der slutter så tæt på datoen for indgivelse af en anmodning om indledning af en undersøgelse, som det er praktisk muligt.

ARTIKEL 9.11

Indledning af en undersøgelse

1. Hvis der foreligger tilstrækkelige umiddelbare beviser til at berettige en sådan indledning, kan der indledes en bilateral beskyttelsesundersøgelse efter anmodning fra:

a) den indenlandske erhvervsgren eller en handels- og erhvervssammenslutning, der handler på vegne af indenlandske producenter af samme eller direkte konkurrerende produkter i den importerende part, eller

b) en eller flere importerende EU-medlemsstater eller undertegnende Mercosur-stater.

2. Anmodningen om at indlede en undersøgelse skal som minimum indeholde følgende oplysninger:

a) navn på og beskrivelse af det pågældende importerede produkt, dets toldposition og den gældende toldbehandling samt navn på og beskrivelse af samme eller direkte konkurrerende produkt

b) navn og adresse på de producenter eller den sammenslutning, der indgiver anmodningen, hvis det er relevant

c) en liste over alle kendte producenter af samme eller direkte konkurrerende produkt, hvis dette med rimelighed er tilgængeligt, og

d) beviser for, at betingelserne for at indføre beskyttelsesforanstaltningen som fastsat i artikel 9.3, stk. 1, er opfyldt.

Med henblik på dette stykkes litra d) skal anmodningen om at indlede en undersøgelse indeholde følgende oplysninger:

i) produktionsmængden for producenter, der indgiver eller er repræsenteret i ansøgningen, og et skøn over andre kendte producenters produktion af samme eller direkte konkurrerende produkt

ii) hastigheden og størrelsen af stigningen i den samlede og bilaterale import af det pågældende produkt i absolutte og relative tal i mindst 36 (seksogtredive) måneder forud for datoen for indgivelsen af en anmodning om indledning af en undersøgelse, for hvilke der foreligger oplysninger

iii) importprisniveauet i samme periode, og

iv) hvis der foreligger oplysninger, objektive og kvantificerbare data om samme eller direkte konkurrerende produkt, om den samlede produktionsmængde og det samlede salg på det indre marked, lagerbeholdninger, priser på det indre marked, produktivitet, kapacitetsudnyttelse, beskæftigelse, fortjeneste og tab samt markedsandel for de anmodende virksomheder eller for dem, der er repræsenteret i anmodningen, for mindst de seneste 36 (seksogtredive) måneder forud for indgivelsen af anmodningen, for hvilke der foreligger oplysninger.

ARTIKEL 9.12

Fortrolige oplysninger

1. De kompetente undersøgelsesmyndigheder behandler, når det er berettiget, alle oplysninger, der i sagens natur er fortrolige, eller som gives på fortroligt grundlag, som sådanne. Sådanne oplysninger må ikke videregives uden tilladelse fra den interesserede part, der har indgivet dem. En interesseret part, der indgiver fortrolige oplysninger, kan anmodes om at afgive ikkefortrolige sammendrag deraf, eller, hvis denne part angiver, at disse oplysninger ikke kan sammenfattes, grundene til dette.

2. Uanset stk. 1, hvis de kompetente myndigheder finder, at en anmodning om fortrolig behandling ikke er berettiget, og hvis den interesserede part enten ikke er villig til at offentliggøre oplysningerne eller til at tillade videregivelse heraf i generaliseret form eller i sammendrag, kan myndighederne undlade at tage hensyn til sådanne oplysninger, medmindre det fra relevante kilder på tilfredsstillende måde kan godtgøres overfor myndighederne, at oplysningerne er korrekte.

3. Hvis oplysninger om produktion, produktionskapacitet, beskæftigelse, lønninger, mængde og værdi af salg på hjemmemarkedet eller gennemsnitsprisen fremlægges på fortroligt grundlag, skal de kompetente undersøgelsesmyndigheder sikre, at der indgives meningsfulde ikkefortrolige sammendrag, der som minimum indeholder aggregerede data, eller der indgives, i tilfælde, hvor fremlæggelse af aggregerede data ville bringe den fortrolige behandling af virksomhedens data i fare, indeks for hver periode på 12 (tolv) måneder, der er omfattet af undersøgelsen, for at sikre de interesserede parters passende ret til forsvar. I den forbindelse bør anmodninger om fortrolig behandling tages i betragtning i situationer, hvor særlige markedsstrukturer eller indenlandske erhvervsstrukturer berettiger det. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at der kan fremlægges mere detaljerede ikkefortrolige sammendrag.

4. Anmodninger om fortrolig behandling er ikke berettigede for så vidt angår oplysninger om grundlæggende tekniske og kvalitetsmæssige standarder eller anvendelser af det pågældende produkt. Anmodninger om fortrolig behandling af oplysninger om identiteten på ansøgere og andre kendte fremstillingsvirksomheder, der ikke er en del af andragendet, er kun berettigede under særlige omstændigheder, der skal begrundes behørigt af de kompetente undersøgelsesmyndigheder. I denne forbindelse er simple påstande ikke tilstrækkelige til at begrunde anmodninger om fortrolig behandling. Hvis ansøgernes identitet ikke kan oplyses, skal de kompetente undersøgelsesmyndigheder oplyse det samlede antal producenter, der indgår i den indenlandske erhvervsgren, og den andel af produktionen, som ansøgerne udgør i forhold til den indenlandske erhvervsgrens samlede produktion.

ARTIKEL 9.13

Tidsrammen for undersøgelsen

Perioden mellem datoen for offentliggørelse af beslutningen om at indlede undersøgelsen og offentliggørelse af den endelige beslutning bør ikke overstige 1 (et) år. Denne periode kan forlænges under særlige omstændigheder, men må under ingen omstændigheder overstige 18 (atten) måneder. En part må ikke anvende beskyttelsesforanstaltninger, hvis denne tidsramme ikke er blevet overholdt af de kompetente undersøgelsesmyndigheder.

ARTIKEL 9.14

Gennemsigtighed

Hver part indfører eller opretholder gennemsigtige, effektive og retfærdige procedurer med henblik på en upartisk og rimelig anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med dette kapitel.

AFDELING F

MIDLERTIDIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 9.15

Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger

1. Under kritiske omstændigheder, hvor forsinkelse kan forårsage skade, der ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part efter behørig meddelelse træffe en midlertidig beskyttelsesforanstaltning efter en foreløbig konstatering af, at der er klare beviser for, at importen på præferencevilkår er steget, og at en sådan import har forårsaget eller truer med at forårsage alvorlig skade. Den midlertidige foranstaltnings varighed må ikke overstige 200 (to hundrede) dage, og i denne periode skal kravene i dette kapitel være opfyldt. Hvis det i den endelige beslutning konkluderes, at der ikke forekom nogen alvorlig skade eller trussel for den indenlandske erhvervsgren som følge af import på præferencevilkår, tilbagebetales den forhøjede told eller den midlertidige garanti, hvis en sådan er opkrævet eller indført i henhold til midlertidige foranstaltninger, straks i overensstemmelse med den pågældende parts interne lovgivning.

2. Der træffes ikke midlertidige beskyttelsesforanstaltninger over for Paraguay, medmindre resultatet af den foreløbige konstatering i henhold til stk. 1 viser, at import af produkter fra Paraguay på præferencevilkår også forvolder alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade.

AFDELING G

OFFENTLIG MEDDELELSE

ARTIKEL 9.16

Offentlig meddelelse om indledning af en undersøgelse

Den offentlige meddelelse om indledning af en beskyttelsesundersøgelse skal indeholde følgende oplysninger:

a) ansøgerens navn

b) en fuldstændig beskrivelse af det undersøgte importerede produkt og tariferingen heraf i det harmoniserede system

c) fristen for anmodning om høringer

d) fristerne for registrering som interesseret part og for indgivelse af oplysninger, erklæringer og andre dokumenter

e) den adresse, hvor ansøgningen og andre dokumenter vedrørende undersøgelsen kan gennemgås

f) navn, adresse og e-mailadresse eller telefon- eller faxnummer på den institution, der kan fremlægge yderligere oplysninger, og

g) et sammendrag af de kendsgerninger, hvorpå indledningen af undersøgelsen var baseret, herunder data om import, der angiveligt er steget i absolutte eller relative tal i forhold til den samlede produktion og en analyse af den indenlandske erhvervsgrens situation på baggrund af alle de elementer, der fremgår af ansøgningen.

ARTIKEL 9.17

Offentlig meddelelse om anvendelsen af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

Den offentlige meddelelse om beslutningen om at anvende en midlertidig beskyttelsesforanstaltning og om at anvende eller ikke at anvende en endelig beskyttelsesforanstaltning skal indeholde følgende oplysninger:

a) den fuldstændige beskrivelse af de produkter, der er omfattet af beskyttelsesforanstaltningen, og tariferingen heraf i det harmoniserede system

b) oplysninger og beviser, der førte til beslutningen, såsom:

i) den stigende eller øgede import på præferencevilkår, hvis det er relevant

ii) den indenlandske erhvervsgrens situation

iii) forekomsten af en årsagssammenhæng mellem den øgede import på præferencevilkår af de pågældende produkter og den alvorlige skade eller trussel om alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren, hvis det er relevant, og

iv) i tilfælde af en foreløbig undersøgelse, forekomsten af kritiske omstændigheder

c) andre begrundede konstateringer og konklusioner vedrørende alle relevante faktiske og retlige forhold

d) en beskrivelse af den foranstaltning, der skal vedtages, hvis det er relevant, og

e) datoen for foranstaltningens ikrafttræden og dens varighed, hvis det er relevant.

AFDELING H

MEDDELELSER OG KONSULTATIONER

ARTIKEL 9.18

Meddelelser

1. Den importerende part meddeler skriftligt den eksporterende part beslutningen om at:

a) indlede undersøgelsen i henhold til dette kapitel

b) anvende en midlertidig beskyttelsesforanstaltning, og

c) anvende eller ikke at anvende en endelig beskyttelsesforanstaltning.

2. Beslutningen meddeles af den importerende part senest 10 (ti) dage efter offentliggørelsen heraf og skal være ledsaget af den relevante offentlige meddelelse. Hvis der træffes beslutning om at indlede en undersøgelse, skal meddelelsen indeholde en kopi af anmodningen om indledning af undersøgelse.

ARTIKEL 9.19

Konsultationer

1. Hvis en part fastslår, at betingelserne for at indføre en endelig foranstaltning er opfyldt, skal den skriftligt meddele den anden part herom og samtidig invitere denne til at deltage i konsultationer.

2. Meddelelsen og opfordringen til konsultationer, jf. stk. 1, skal indgives mindst 30 (tredive) dage forud for en endelig foranstaltnings forventede ikrafttræden. En part må ikke anvende en endelig foranstaltning, hvis der ikke foreligger en sådan meddelelse.

3. Den i stk. 1 omhandlede meddelelse skal indeholde:

a) data og objektive oplysninger, der påviser forekomsten af alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren som følge af den øgede import på præferencevilkår

b) en fuldstændig beskrivelse af det importerede produkt, der er omfattet af foranstaltningen, og dets tarifering i det harmoniserede system

c) en beskrivelse af den foreslåede foranstaltning

d) datoen for foranstaltningens ikrafttræden og dens varighed, og

e) opfordring til konsultationer.

4. Formålet med de i stk. 1 omhandlede konsultationer er at opnå en gensidig forståelse af de almindeligt kendte forhold og at udveksle synspunkter med henblik på at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 30 (tredive) dage efter den i stk. 1 omhandlede meddelelse, kan parten anvende foranstaltningen ved udgangen af perioden på 30 (tredive) dage.

5. På et hvilket som helst tidspunkt i undersøgelsen kan den part, der modtager en meddelelse, anmode om konsultationer med den anden part eller om yderligere oplysninger, som den finder nødvendige.

AFDELING I

REGIONER I DEN EUROPÆISKE UNIONS YDERSTE PERIFERI[1]

ARTIKEL 9.20

Regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi

1. Uanset artikel 9.3 kan Den Europæiske Union, hvis et produkt med oprindelse i en eller flere undertegnende Mercosur-stater importeres på præferencevilkår til territorier i en eller flere regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi i så forhøjede mængder og under sådanne betingelser, at det forårsager, eller der er fare for, at det vil forårsage en alvorlig forværring af den økonomiske situation i regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi, undtagelsesvis træffe beskyttelsesforanstaltninger begrænset til den eller de pågældende regioners territorium, medmindre der opnås en gensidigt tilfredsstillende løsning.

2. Med forbehold af stk. 1 finder andre regler i dette kapitel, der finder anvendelse på bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, også anvendelse på enhver beskyttelsesforanstaltning, der vedtages i henhold til denne artikel.

[1] På tidspunktet for denne aftales ikrafttræden er regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi: Guadeloupe, Fransk Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, St. Martin, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer. Denne artikel finder også anvendelse på et land eller et oversøisk territorium, der ændrer status til en region i den yderste periferi ved en afgørelse vedtaget af Det Europæiske Råd i overensstemmelse med proceduren i artikel 355, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, efter den pågældende afgørelses ikrafttræden. Såfremt en region i Den Europæiske Unions yderste periferi ændrer sin status ved samme procedure, ophører denne artikel med at finde anvendelse efter Det Europæiske Råds afgørelses ikrafttræden. Den Europæiske Union underretter skriftligt den anden part om eventuelle ændringer for så vidt angår de territorier, der anses for at være regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi.

3. Med henblik på stk. 1 forstås ved "alvorlig forværring" store vanskeligheder i en økonomisk sektor, hvor der produceres samme eller direkte konkurrerende produkter. Konstateringen af alvorlig forværring skal være baseret på objektive faktorer, herunder følgende elementer:

a) stigningen i importmængden i absolutte tal eller i forhold til indenlandsk produktion og import fra andre lande, og

b) virkningerne af denne import på den relevante erhvervsgrens eller den pågældende økonomiske sektors situation, herunder på salgstallene, produktionen, den finansielle situation og beskæftigelsen.

KAPITEL 10

HANDEL MED TJENESTEYDELSER OG ETABLERING

AFDELING A

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 10.1

Målsætning og anvendelsesområde

1. Parterne, der bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten, fastlægger hermed de ordninger, der er nødvendige for liberalisering af handelen med tjenesteydelser og etablering.

2. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det nødvendiggør privatisering af offentlige tjenesteydelser eller indfører en forpligtelse med hensyn til offentlige udbud.

3. Bestemmelserne i dette kapitel finder ikke anvendelse på subsidier eller tilskud, der ydes af en part, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

4. I overensstemmelse med dette kapitel bevarer hver part retten til at regulere, indføre nye forskrifter eller til at levere tjenesteydelser med henblik på at opfylde politikmålsætninger.

5. Bestemmelserne i dette kapitel finder ikke anvendelse på den enkelte parts sociale sikringsordninger.

6. Bestemmelserne i dette kapitel finder ikke anvendelse på tjenesteydelser, der leveres, eller aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed, dvs. enhver tjenesteydelse eller aktivitet, der ikke leveres eller udføres på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere tjenesteydere eller investorer.

7. Dette kapitel finder anvendelse på hver parts foranstaltninger, der påvirker handelen med tjenesteydelser og etablering, med undtagelse af:

a) national cabotagesejlads til havs[1]

[1] Uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som cabotage i henhold til den relevante nationale lovgivning, omfatter national cabotagesejlads til havs i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en undertegnende Mercosur-stat eller en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme undertegnende Mercosur-stat eller EU-medlemsstat, herunder på deres kontinentalsokkel som defineret i UNCLOS, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i den undertegnende Mercosur-stat eller EU-medlemsstaten.

b) nationale og internationale lufttransportydelser, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med udøvelsen af trafikrettigheder, bortset fra:

i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift

ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser

iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer, og

iv) groundhandlingydelser

c) indlandsskibsfart, og

d) audiovisuelle tjenesteydelser.

ARTIKEL 10.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

a) "forbrug i udlandet": levering af en tjenesteydelse på en parts territorium til den anden parts forbruger af tjenesteydelsen (leveringsmåde 2)

b) "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse fra en parts territorium til den anden parts territorium (leveringsmåde 1)

c) "økonomisk aktivitet": enhver aktivitet af økonomisk karakter, uanset om den er knyttet til servicesektorer eller andre sektorer, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 10.1

d) "virksomhed": en juridisk person fra en part eller en filial eller et repræsentationskontor for en sådan juridisk person i en part, der er oprettet ved etablering som defineret i henhold til denne artikel

e) "midlertidig indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer": indrejse og midlertidigt ophold for nøglepersonale, praktikanter, salgsrepræsentanter, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende fra en part på den anden parts territorium i overensstemmelse med afdeling B i dette kapitel

f) "etablering":

i) stiftelse, erhvervelse eller opretholdelse af en juridisk person[1], eller

ii) etablering eller opretholdelse af en juridisk persons filial eller repræsentationskontor på en parts territorium med det formål at udøve en økonomisk aktivitet

[1] Ved "stiftelse" og "erhvervelse" af en juridisk person forstås også kapitalinteresser i en juridisk person med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser.

g) "investor" fra en part: enhver person, der søger at udøve eller udøver en økonomisk aktivitet gennem etablering på den anden parts territorium[1]

h) "juridisk person": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller statsligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning

i) en juridisk person er:

   i) "ejet" af fysiske eller juridiske personer i en part, hvis over 50 % (halvtreds procent) af dens aktiekapital har fysiske eller juridiske personer i den pågældende part som egentlige ejere, og

   ii) "kontrolleret" af fysiske eller juridiske personer fra en part, hvis disse fysiske eller juridiske personer har beføjelse til at udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne eller lovligt styre dens aktiviteter

j) "juridisk person fra en part": en juridisk person, der enten er:

   i) oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til den pågældende parts lovgivning og har væsentlige forretningsaktiviteter på den pågældende parts eller den anden parts territorium, eller

---

[1] Hvis den økonomiske aktivitet ikke udøves direkte af en juridisk person, men gennem andre former for etablering såsom en filial eller et repræsentationskontor, indrømmes investoren (dvs. den juridiske person) alligevel, gennem en sådan etablering, den behandling, der gives investorer i henhold til denne aftale. En sådan behandling udstrækkes til den etablering, gennem hvilken den økonomiske aktivitet udøves, og behøver ikke udstrækkes til nogen anden del af investoren, som befinder sig uden for det territorium, hvor den økonomiske aktivitet udøves.

ii) i tilfælde af etablering, ejes eller kontrolleres af:

A) fysiske personer fra den pågældende part, eller

B) juridiske personer fra den pågældende part, som defineret i henhold til litra j), nr. i)

Uanset nr. ii), er rederier, der er etableret uden for Den Europæiske Union eller Mercosur, og som kontrolleres af fysiske personer, der er statsborgere i henholdsvis en EU-medlemsstat eller en undertegnende Mercosur-stat, også omfattet af bestemmelserne i dette kapitel, hvis deres fartøjer er registreret i overensstemmelse med love og forskrifter i den pågældende EU-medlemsstat eller den undertegnende Mercosur-stat og fører en EU-medlemsstats eller en undertegnende Mercosur-stats flag[1]

k) "foranstaltning": enhver foranstaltning truffet af en part, det være sig i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling eller andet

l) "foranstaltninger indført eller opretholdt af en part": foranstaltninger truffet af:

i) centrale, regionale eller lokale myndigheder, og

ii) ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, der er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder

[1] Denne artikels litra j) må under ingen omstændigheder fortolkes på en sådan måde, at et rederi, der er oprettet eller etableret i, eller stiftet, etableret eller på anden måde organiseret i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse på et område, der er omfattet af en suverænitetstvist, der involverer Den Argentinske Republik, kan drage fordel af bestemmelserne i dette kapitel. Denne bestemmelse må ikke fortolkes således, at den indebærer, at de love, der finder anvendelse på disse områder, er lovlige.

m) "parternes foranstaltninger, der påvirker etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, forbrug i udlandet og fysiske personers indrejse og midlertidige ophold" omfatter foranstaltninger vedrørende:

i) køb, betaling eller brug af en tjenesteydelse

ii) adgang til og brug af tjenesteydelser, som af disse parter kræves tilbudt offentligheden i almindelighed, i forbindelse med udøvelse af en økonomisk aktivitet, og

iii) adgang, herunder gennem etablering, for personer fra en part til den anden parts territorium med henblik på at udøve en økonomisk aktivitet på det pågældende territorium

n) "fysisk person": en person, der er statsborger eller har fast bopæl[1] i en af de undertegnende Mercosur-stater eller i en EU-medlemsstat i henhold til deres respektive lovgivning

o) "sektor" for en økonomisk aktivitet:

i) med henvisning til en specifik forpligtelse, én, flere eller alle delsektorer for den pågældende tjenesteydelse eller andre sektorer, som anført i de specifikke forpligtelser i bilag 10-A til 10-E, eller

ii) i andre tilfælde hele den pågældende servicesektor eller den anden sektor, herunder alle dens undersektorer

---

[1] Hvis en part i det væsentlige indrømmer personer med fast bopæl samme behandling som fysiske personer, der er statsborgere i den pågældende part, er personer med fast bopæl omfattet af definitionen af fysiske personer for så vidt angår foranstaltninger, der påvirker grænseoverskridende handel med tjenesteydelser, forbrug i udlandet og etablering.

p) "tjenesteyder": enhver person, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse[1], og

q) "levering af en tjenesteydelse": produktion, distribution, markedsføring, salg og levering af en tjenesteydelse.

ARTIKEL 10.3

Markedsadgang

1. Med hensyn til markedsadgang gennem etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, forbrug i udlandet og fysiske personers indrejse og midlertidige ophold som fastsat i afdeling B, indrømmer hver part virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der er fastsat i henhold til de vilkår, begrænsninger og betingelser, der er aftalt og nærmere angivet i de specifikke forpligtelser i bilag 10-A til 10-E.

2. I sektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på regionalt plan eller på hele sit territorium, opretholde eller indføre følgende foranstaltninger, medmindre andet er fastsat i bilag 10-A til 10-E:

a) begrænsninger af antallet af tjenesteydere eller virksomheder i form af numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve

[1] Hvis tjenesteydelsen ikke leveres direkte af en juridisk person, udvides behandlingen i henhold til dette kapitel til den filial eller det repræsentationskontor, hvorigennem tjenesteydelsen leveres, og kan ikke udvides til at omfatte dele af leverandøren, der er beliggende uden for det territorium, hvor tjenesteydelsen leveres.

b) begrænsning af den samlede værdi af transaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

c) begrænsning af det samlede antal transaktioner eller af den samlede produktion udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

d) begrænsninger af udenlandsk kapitaldeltagelse udtrykt i maksimumsgrænser for procentdelen af udenlandsk ejede aktier eller den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer

e) foranstaltninger, der begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en investor eller en tjenesteyder fra den anden part kan udøve en økonomisk aktivitet, eller

f) begrænsning af det samlede antal fysiske personer, som kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en virksomhed må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af den økonomiske aktivitet, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

3. Økonomiske behovsprøver skal beskrives kortfattet og klart med angivelse af de elementer, der gør dem uforenelige med denne artikel, og nærmere angivelse af de kriterier, som prøven er baseret på.

ARTIKEL 10.4

National behandling

1. I de sektorer, der er opført i bilag 10-A til 10-E, og med forbehold af de deri fastsatte betingelser og kvalifikationer, indrømmer hver part virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, som den indrømmer sine egne tilsvarende virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere for så vidt angår alle foranstaltninger, der påvirker etablering[1], grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, forbrug i udlandet og fysiske personers indrejse og midlertidige ophold som fastsat i afdeling B.

2. En part kan opfylde kravet i stk. 1 ved at indrømme virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer dens egne tilsvarende virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere.

3. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for partens virksomheder, investorer, tjenesteydelser eller tjenesteydere i forhold til den anden parts tilsvarende virksomheder, investorer, tjenesteydelser og tjenesteydere.

4. Specifikke forpligtelser indgået i henhold til denne artikel må ikke fortolkes således, at det kræves af en part, at den skal kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af, at de pågældende virksomheder, investorer, tjenesteydelser eller tjenesteydere er udenlandske.

---

[1] Forpligtelsen i dette stykke gælder også foranstaltninger vedrørende sammensætningen af en virksomheds bestyrelse, f.eks. statsborgerskabs- og bopælskrav.

ARTIKEL 10.5

Liste over specifikke forpligtelser

1. De sektorer, som hver part liberaliserer i medfør af dette kapitel, og de begrænsninger for markedsadgang og national behandling, der i form af forbehold finder anvendelse på den anden parts tjenesteydelser, tjenesteydere, virksomheder og investorer i disse sektorer, fremgår af bilag 10-A til 10-E.

2. Parterne må ikke anvende andre begrænsninger for markedsadgang eller national behandling end dem, der er indeholdt i bilag 10-A til 10-E.

AFDELING B

INDREJSE OG MIDLERTIDIGT OPHOLD FOR FYSISKE PERSONER, DER LEVERER TJENESTEYDELSER, OG I FORRETNINGSØJEMED

ARTIKEL 10.6

Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger vedrørende indrejse i og midlertidigt ophold på dens territorium for den anden parts nøglepersonale, praktikanter, salgsrepræsentanter, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

2. Bestemmelserne i denne afdeling finder ikke anvendelse på foranstaltninger over for fysiske personer, der søger adgang til en parts arbejdsmarked, og heller ikke på en parts foranstaltninger vedrørende statsborgerskab, bopæl eller fast beskæftigelse.

3. Bestemmelserne i denne afdeling forhindrer ikke nogen af parterne i at anvende foranstaltninger, der er nødvendige for at regulere fysiske personers indrejse i, midlertidige ophold på og velordnede bevægelighed inden for deres territorium eller for at beskytte deres grænsers integritet, hvis sådanne foranstaltninger ikke ophæver eller forringer de fordele, som hver part opnår i henhold til en specifik forpligtelse[1].

4. Med forbehold af artikel 10.17 og 10.18 er intet i denne afdeling til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer skal have de nødvendige kvalifikationer eller den nødvendige erhvervserfaring for den pågældende sektor på det territorium, hvor tjenesteydelsen leveres.

ARTIKEL 10.7

Definitioner

1. Med henblik på denne afdeling anvendes følgende definitioner:

a) "salgsrepræsentanter": fysiske personer, som repræsenterer en juridisk person i en part, og som søger adgang til og midlertidigt ophold på den anden parts territorium med henblik på at forhandle om salg af varer eller tjenesteydelser eller indgå aftaler om salg af varer eller tjenesteydelser for nævnte tjenesteyder. De er ikke involveret i direkte salg til offentligheden, modtager ikke vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten og er ikke provisionslønnede

[1] Den omstændighed alene, at der stilles visumkrav for fysiske personer fra bestemte lande og ikke for fysiske personer fra andre lande, anses ikke for at ophæve eller forringe fordelene i forbindelse med en specifik forpligtelse.

b) "leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser": fysiske personer, som er ansat af en juridisk person i en part, som ikke er etableret på den anden parts territorium, og som har indgået en kontrakt om levering af tjenesteydelser med en endelig forbruger i sidstnævnte part, hvilket kræver den juridiske persons ansattes midlertidige tilstedeværelse i denne part med henblik på at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser[1]

c) "praktikanter": fysiske personer, som har været ansat hos en juridisk person i en part i mindst 1 (et) år, har en universitetsgrad og midlertidigt er overflyttet til en virksomhed på den anden parts territorium i forbindelse med deres karriereudvikling eller for at uddanne sig i forretningsteknikker eller -metoder[2]

d) "selvstændige erhvervsdrivende": fysiske personer, som er involveret i leveringen af en tjenesteydelse og har bosat sig som selvstændige på en parts territorium, som ikke er etableret på den anden parts territorium, og som har indgået en kontrakt om levering af tjenesteydelser med en endelig forbruger på den anden parts territorium, hvilket kræver deres midlertidige tilstedeværelse i denne part med henblik på at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser[3]

---

[1] Den i litra b) omhandlede tjenesteydelseskontrakt indgås i god tro og overholder love og forskrifter i den part, hvor kontrakten udføres.

[2] Den modtagende virksomhed kan blive bedt om, med henblik på forudgående godkendelse, at fremlægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. De kompetente myndigheder kan kræve, at uddannelsen skal være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

[3] Den i litra d) omhandlede tjenesteydelseskontrakt indgås i god tro og overholder love og forskrifter i den part, hvor kontrakten udføres.

e) "nøglepersonale": fysiske personer ansat i en juridisk person i en part, dog ikke en nonprofitorganisation, som er ansvarlige for etableringen eller den nødvendige kontrol med samt forvaltning og drift af en virksomhed, og som består af:

i) "forretningsrejsende": fysiske personer i en overordnet stilling, som er ansvarlige for etablering af en virksomhed; de er ikke involveret i direkte transaktioner med offentligheden og modtager ikke vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten, og

ii) "virksomhedsinternt udstationerede": fysiske personer, der har været ansat af en juridisk person i en part eller har været partnere heri i mindst 1 (et) år, og som midlertidigt er overflyttet til en virksomhed eller et hovedkontor tilhørende den pågældende juridiske person på den anden parts territorium, og som tilhører en af følgende kategorier:

A) ledere:

Fysiske personer i en overordnet stilling hos en juridisk person, som primært forestår ledelsen af virksomheden, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder:

– leder virksomheden eller en afdeling eller underafdeling heraf

– forestår tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde, eller

– har personlig beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse, afskedigelse eller andre personaledispositioner.

B) specialister:

Fysiske personer, der arbejder hos en juridisk person, og som besidder specialiseret viden, der er væsentlig for virksomhedens økonomiske aktivitet, teknikker eller ledelse.

ARTIKEL 10.8

Nøglepersonale og praktikanter

For hver sektor, for hvilken der er indgået forpligtelser med hensyn til etablering som opført i bilag 10-B og 10-E, og med forbehold af eventuelle begrænsninger, der er anført i bilag 10-C og 10-E, tillader hver part investorer fra den anden part at ansætte fysiske personer fra den pågældende part i deres virksomhed, hvis sådanne ansatte er nøglepersonale eller praktikanter som defineret i artikel 10.7. Tilladelse til indrejse og midlertidigt ophold for nøglepersonale og praktikanter gives:

a) i den periode, der er nødvendig for opfyldelsen af kontrakten, eller op til 3 (tre) år for virksomhedsinternt udstationerede, alt efter hvad der er kortest

b) op til 60 (tres) dage inden for en periode på 12 (tolv) måneder for forretningsrejsende, og

c) op til 1 (et) år for praktikanter.

ARTIKEL 10.9

Salgsrepræsentanter

For hver sektor, for hvilken der er indgået forpligtelser med hensyn til grænseoverskridende levering af tjenesteydelser og etablering som opført i bilag 10-A, 10-B og 10-E, og med forbehold af eventuelle begrænsninger, der er opført i bilag 10-C og 10-E, tillader hver part midlertidig indrejse og midlertidigt ophold for salgsrepræsentanter i en periode på op til 90 (halvfems) dage inden for en periode på 12 (tolv) måneder[1].

ARTIKEL 10.10

Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende

1. Med hensyn til de sektorer, der er opført i bilag 10-D og 10-E, og med forbehold af eventuelle begrænsninger, der er anført deri, tillader hver part, at leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser fra den anden part leverer tjenesteydelser på deres territorium gennem fysiske personers tilstedeværelse, på følgende betingelser:

a) Den juridiske person, der beskæftiger den fysiske person, skal have fået tildelt en tjenesteydelseskontrakt for en periode på højst 12 (tolv) måneder.

b) De fysiske personer, der indrejser i den anden part, skal have en passende uddannelse eller erfaring af relevans for den tjenesteydelse, der skal leveres.

[1] Denne artikel berører ikke de rettigheder og forpligtelser, der følger af bilaterale aftaler om visumfritagelse mellem enkelte undertegnende Mercosur-stater og enkelte EU-medlemsstater.

c) Den fysiske person modtager ikke vederlag for leveringen af en tjenesteydelse ud over det vederlag, der betales af leverandøren af kontraktbaserede tjenesteydelser under den fysiske persons ophold i den anden part.

d) Fysiske personers midlertidige indrejse i og ophold på den pågældende parts område må ikke overstige en kumulativ periode på mere end 6 (seks) måneder inden for en periode på 12 (tolv) måneder eller kontraktens varighed, alt efter hvad der er kortest.

e) Adgang, der indrømmes i henhold til denne artikels bestemmelser, vedrører kun den tjenesteydelsesaktivitet, der er genstand for kontrakten, og giver ikke fysiske personer ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.

2. Med hensyn til de sektorer, der er anført i bilag 10-D og 10-E, og med forbehold af eventuelle begrænsninger, der er anført deri, tillader hver part, at selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part leverer tjenesteydelser på dens territorium gennem fysiske personers tilstedeværelse, på følgende betingelser:

a) De fysiske personer, skal have fået tildelt en tjenesteydelseskontrakt for en periode på højst 12 (tolv) måneder.

b) De fysiske personer, der indrejser i den anden part, skal have en passende uddannelse og faglige kvalifikationer af relevans for den tjenesteydelse, der skal leveres.

c) Fysiske personers midlertidige indrejse og ophold i den pågældende part må ikke overstige en kumulativ periode på mere end 6 (seks) måneder inden for en periode på 12 (tolv) måneder eller kontraktens varighed, alt efter hvad der er kortest.

d) Adgang, der indrømmes i henhold til denne artikels bestemmelser, vedrører kun den tjenesteydelsesaktivitet, der er genstand for kontrakten, og giver ikke den fysiske person ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.

AFDELING C

LOVGIVNINGSMÆSSIG RAMME

UNDERAFDELING 1

ALMENT GÆLDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 10.11

Gensidig anerkendelse

1. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer har de nødvendige kvalifikationer eller den faglige erfaring, som er fastsat for den pågældende sektor på det territorium, hvor aktiviteten udføres.

2. Med henblik på hel eller delvis opfyldelse af sine standarder eller kriterier for tilladelse, licensudstedelse til eller certificering af investorer og tjenesteydere kan en part anerkende opnået uddannelse eller erfaring, opfyldte krav eller licenser eller certificeringer, der er udstedt i den anden part. En sådan anerkendelse, der kan opnås gennem harmonisering eller på anden måde, kan være baseret på en aftale eller ordning eller kan indrømmes selvstændigt.

ARTIKEL 10.12

Gennemsigtighed

1. Hver part offentliggør straks og, undtagen i nødsituationer, senest ved deres ikrafttræden alle relevante alment gældende foranstaltninger, som gælder for eller berører dette kapitel.

2. De foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, omfatter foranstaltninger, der finder anvendelse på alle leveringsmåder, herunder vedrørende proceduren for indrejse og midlertidigt ophold for de kategorier af fysiske personer, der er defineret i artikel 10.7. Oplysninger om disse foranstaltninger holdes ajourført. Hver part fremmer adgangen til relevante oplysninger ved at oplyse den anden part om, hvor der findes relevante publikationer og websteder.

3. Hvis offentliggørelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, ikke er praktisk mulig, gøres sådanne foranstaltninger offentligt tilgængelige på anden måde.

4. Hver part besvarer straks alle anmodninger fra den anden part om specifikke oplysninger om alle dens relevante alment gældende foranstaltninger som omhandlet i stk. 1, herunder foranstaltninger vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for tjenesteydere som omhandlet i stk. 2.

5. Hver part etablerer et eller flere informationskontorer med henblik på efter anmodning at fremlægge specifikke oplysninger for tjenesteydere fra den anden part om enhver af dens alment gældende foranstaltninger som omhandlet i stk. 1. Parterne skal senest 1 (et) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden give hinanden meddelelse om deres informationskontorer. Informationskontorerne behøver ikke at være depositarer for love og forskrifter.

6. Intet i dette kapitel forpligter en part til at udlevere fortrolige oplysninger, hvis videregivelse vil vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med offentlige interesser, eller som ville skade bestemte offentlige eller private virksomheders legitime forretningsinteresser.

UNDERAFDELING 2

INTERN REGULERING

ARTIKEL 10.13

Anvendelsesområde

1. Denne underafdeling finder kun anvendelse på sektorer, for hvilke en part har indgået specifikke forpligtelser som anført i bilag 10-A til 10-E, og i det omfang disse specifikke forpligtelser finder anvendelse.

2. Denne underafdeling finder ikke anvendelse på foranstaltninger, såfremt de udgør begrænsninger i henhold til artikel 10.3 og 10.4.

3. I sektorer, hvor der er indgået specifikke forpligtelser som anført i bilag 10-A til 10-E, sikrer hver part, at alle alment gældende foranstaltninger, der påvirker handel med tjenesteydelser og etablering, forvaltes på en rimelig, objektiv og upartisk måde.

4. Hver part skal overholde denne underafdeling med hensyn til foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer og kvalifikationskrav og -procedurer.

5. Denne underafdeling finder anvendelse på hver parts foranstaltninger vedrørende licens- og kvalifikationskrav og -procedurer, der påvirker:

a) den grænseoverskridende levering af tjenesteydelser

b) etablering på deres territorium af en virksomhed, som defineret i artikel 10.2, eller

c) det midlertidige ophold på deres territorium af kategorier af fysiske personer som defineret i artikel 10.2.

ARTIKEL 10.14

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

a) "kompetent myndighed": enhver central, regional eller lokal forvaltning eller myndighed, eller ethvert ikkestatsligt organ, der har beføjelse til at træffe en afgørelse om tilladelse til levering af en tjenesteydelse, eller om tilladelse til at etablere en virksomhed med henblik på at udøve en økonomisk aktivitet, der under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale forvaltninger eller myndigheder, træffer en sådan afgørelse

b) "licensprocedurer": administrative regler og procedureregler, som en tjenesteyder eller en investor, der søger om tilladelse til at levere en tjenesteydelse eller etablere en virksomhed, skal følge for at påvise overholdelse af de gældende licenskrav

c) "licenskrav": andre væsentlige krav end kvalifikationskrav, som en tjenesteyder eller investor skal opfylde for at opnå en afgørelse fra en kompetent myndighed om tilladelse til at levere en tjenesteydelse eller om tilladelse til at etablere en virksomhed med henblik på at udøve en økonomisk aktivitet, herunder en afgørelse om at ændre eller forny en sådan tilladelse

d) "kvalifikationsprocedurer": administrative eller proceduremæssige regler, som en fysisk person skal følge for at påvise overholdelse af kvalifikationskravene med henblik på at opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse, og

e) "kvalifikationskrav": væsentlige krav vedrørende en fysisk persons kompetence til at levere en tjenesteydelse, som skal dokumenteres for at opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse.

ARTIKEL 10.15

Betingelser for licensudstedelse

1. Hver parts foranstaltninger vedrørende licenskrav skal være baseret på kriterier, som er:

a) forholdsmæssigt afpassede efter en samfundspolitisk målsætning

b) klare og utvetydige

c) objektive, og

d) offentliggjort på forhånd.

2. Der bør udstedes en licens af den kompetente myndighed, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for at opnå en licens er opfyldt.

3. Hvis antallet af mulige licenser for en given aktivitet er begrænset på grund af knappe naturressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, udvælger hver part kandidater ved en upartisk og gennemsigtig udvælgelsesprocedure, der navnlig sørger for behørig offentliggørelse af indledningen, gennemførelsen og afslutningen af proceduren. Med forbehold af bestemmelserne i denne artikel kan hver part tage hensyn til samfundspolitiske målsætninger, når de fastlægger reglerne for udvælgelsesprocedurerne.

ARTIKEL 10.16

Licensprocedurer

1. Licensprocedurerne skal være klare og offentliggøres på forhånd. Hver part sikrer, at de licensprocedurer, som deres kompetente myndigheder anvender, og de beslægtede beslutninger, de træffer, er objektive og upartiske over for alle ansøgere.

2. Licensprocedurer må ikke have afskrækkende virkning og må ikke komplicere eller forsinke leveringen af tjenesteydelsen unødigt.

3. Enhver licensafgift[1], som ansøgningen kan medføre for ansøgerne, skal være rimelig og må ikke i sig selv begrænse tjenesteydelsens levering. Så vidt det er praktisk muligt, bør disse afgifter stå i et rimeligt forhold til omkostningerne ved de pågældende licensprocedurer.

4. En parts kompetente myndigheder skal, i det omfang, det er praktisk muligt, fastsætte en vejledende tidsramme for behandlingen af en ansøgning. Ansøgninger skal behandles inden for en rimelig frist. Fristen løber først fra det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder har modtaget al dokumentation. Den kompetente myndighed kan forlænge fristen med et rimeligt tidsrum, hvis spørgsmålets kompleksitet berettiger hertil. Forlængelsen og varigheden heraf skal være behørigt begrundet og meddeles ansøgeren, så vidt det er praktisk muligt, inden udløbet af den oprindelige frist.

5. Hvis anmodningen er ufuldstændig, oplyses ansøgeren hurtigst muligt om, at der skal indgives yderligere dokumentation. De kompetente myndigheder kan i så fald suspendere den i stk. 4 omhandlede periode, indtil de har modtaget al dokumentation.

6. Hvis en anmodning afvises, fordi den ikke overholder de krævede procedurer eller formaliteter, underrettes ansøgeren hurtigst muligt om afvisningen og om de klagemuligheder, der er til rådighed.

---

[1] Licensafgifter omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkeforskelsbehandlende metoder til koncessionstildeling og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

ARTIKEL 10.17

Kvalifikationskrav

1. Kvalifikationskravene skal være baseret på kriterier, som er:

a) forholdsmæssigt afpassede efter en samfundspolitisk målsætning

b) klare og utvetydige

c) objektive, og

d) offentliggjort på forhånd.

2. Hvis en part pålægger kvalifikationskrav for levering af en tjenesteydelse, skal den sikre, at der findes passende procedurer for verifikation og vurdering af de kvalifikationer, som tjenesteydere fra den anden part er i besiddelse af. Hvis en parts kompetente myndighed finder, at medlemskab af en relevant faglig sammenslutning på en anden parts territorium er udtryk for ansøgerens kompetence- eller erfaringsniveau, tages et sådant medlemskab behørigt i betragtning.

3. For så vidt angår levering af liberale tjenesteydelser skal omfanget af eksaminer og eventuelle andre kvalifikationskrav fra en kompetent myndigheds side vedrøre retten til at udøve et erhverv, for hvilket der ansøges om tilladelse, for at undgå, at personer fra den anden part uretmæssigt får begrænset deres mulighed for at ansøge.

4. Forudsat at en ansøger har fremlagt al nødvendig dokumentation for sine kvalifikationer, skal den kompetente myndighed i forbindelse med verifikation og vurdering af sådanne kvalifikationer identificere eventuelle mangler og underrette ansøgeren om kravene om at afhjælpe denne mangel. Sådanne krav kan omfatte kursusforløb, eksaminer og undervisning. Hvis en ansøger fra en part fremlægger et kvalifikationsbevis, der er opnået på et tredjelands territorium, udgør dette ikke i sig selv en umiddelbar grund til, at den anden parts kompetente myndighed afviser ansøgningen og afholder sig fra at foretage en vurdering af de fremlagte kvalifikationer.

5. Hvis der kræves eksaminer, skal hver part sikre, at disse afholdes med forholdsvis jævnlige mellemrum. Ansøgere til eksaminer skal have en rimelig frist til at indgive ansøgninger.

6. Når kvalifikationskravene og eventuelle andre gældende reguleringsmæssige krav er opfyldt, bør hver part sikre, at en tjenesteyder har tilladelse til at levere tjenesteydelsen uden unødig forsinkelse.

ARTIKEL 10.18

Kvalifikationsprocedurer

1. Kvalifikationsprocedurer skal være baseret på kriterier, som er:

a) klare og utvetydige

b) objektive, og

c) offentliggjort på forhånd.

2. Hver part sikrer, at de kvalifikationsprocedurer, som deres kompetente myndigheder anvender, og de beslægtede beslutninger, de træffer, er upartiske over for alle ansøgere.

3. En ansøger er i princippet ikke forpligtet til at henvende sig til mere end 1 (én) kompetent myndighed i forbindelse med kvalifikationsprocedurer.

4. Hvis der gælder specifikke frister for indgivelse af ansøgninger, skal ansøgere gives en rimelig frist for indgivelse af en ansøgning. Den kompetente myndighed skal uden unødig forsinkelse indlede behandlingen af ansøgningen. I det omfang det er praktisk muligt, accepterer den kompetente myndighed ansøgninger i elektronisk format på samme gyldighedsbetingelser som ansøgninger i papirformat.

5. Den kompetente myndighed bør om muligt acceptere bekræftede kopier i stedet for originale dokumenter.

6. Hvis den kompetente myndighed giver afslag på en ansøgning, underretter den, i det omfang det er praktisk muligt, skriftligt ansøgeren herom uden unødig forsinkelse. Efter anmodning underretter den ansøgeren om årsagerne til afvisningen af ansøgningen og identificerer eventuelle mangler og måder, hvorpå disse mangler kan afhjælpes. Den underretter ansøgeren om fristen for at klage over beslutningen, hvis dette er muligt. Den skal give en ansøger mulighed for at indgive en ansøgning på ny inden for en rimelig frist.

7. Hver part sikrer, at behandlingen af en ansøgning, herunder verifikation og vurdering af en kvalifikation, afsluttes inden for en rimelig frist efter datoen for indgivelse af en fuldstændig ansøgning. Hver part bestræber sig på at fastsætte en almindelig tidsfrist for behandlingen af en ansøgning.

8. Hver part sikrer, at eventuelle gebyrer i forbindelse med kvalifikationsprocedurer står i et rimeligt forhold til de kompetente myndigheders omkostninger og ikke i sig selv begrænser leveringen af tjenesteydelsen.

ARTIKEL 10.19

Prøvelse af administrative beslutninger

Hver part opretholder eller opretter retlige, voldgiftsmæssige eller administrative instanser eller procedurer, der efter anmodning fra en berørt investor eller tjenesteyder fra den anden part drager omsorg for, at der gennemføres en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en passende afhjælpning af administrative beslutninger, der påvirker etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser eller fysiske personers midlertidige ophold i forbindelse med levering af tjenesteydelser. Er sådanne procedurer ikke uafhængige af det organ, som er betroet med den pågældende administrative beslutning, skal hver part sikre, at procedurerne faktisk fører til en objektiv og upartisk prøvelse.

UNDERAFDELING 3

POSTTJENESTER

ARTIKEL 10.20

Anvendelsesområde

1. I denne underafdeling fastsættes principperne for den reguleringsmæssige ramme for posttjenester, med hensyn til hvilke hver part har påtaget sig specifikke forpligtelser som opført i bilag 10-A og 10-E, i overensstemmelse med denne underafdeling.

2. Denne underafdeling foreskriver ikke, at en part skal liberalisere tjenester, der er forbeholdt 1 (én) eller flere udpegede aktører som opført i bilag 10-A og 10-E.

ARTIKEL 10.21

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

a) "væsentlige krav": generelle, ikkeøkonomiske grunde til at fastsætte betingelser for levering af posttjenester, hvilket kan omfatte brevhemmeligheden, postnettets sikkerhed i forbindelse med transport af farligt gods, databeskyttelse, miljøbeskyttelse og regionplanlægning

b) "licens": enhver form for autorisation eller tilladelse[1], der fastsætter rettigheder og forpligtelser, som er specifikke for postsektoren, og som udstedes til en individuel leverandør af en reguleringsmyndighed eller et andet kompetent organ, og som kræves forud for levering af en given tjenesteydelse

c) "postforsendelse": en forsendelse, som er adresseret i den endelige form, hvori den skal befordres af en udbyder af posttjenester, både offentlige og private, og som kan omfatte forsendelser såsom breve, pakker, aviser, kataloger eller andet

d) "posttjeneste"[2]: tjenester, der omfatter indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser, uanset bestemmelsessted (indenlandsk eller udenlandsk), tjenestens hastighed (prioriteret, ikkeprioriteret, haste- eller ekspresforsendelse eller andet) eller operatøren (offentlig eller privat)

e) "reguleringsmyndighed": det eller de uafhængige organ(er), der har til opgave at regulere de posttjenester, der er omhandlet i denne underafdeling, og

f) "forsyningspligtydelser": permanent udbud af posttjenester af nærmere fastlagt kvalitet overalt på en parts territorium til priser, der er overkommelige for alle brugere.

---

[1] Det præciseres, at dette omfatter tildeling af en koncession, registrering, erklæring, meddelelse eller individuelle licenser.

[2] "Posttjenester" omfatter CPC, CPC 7511 og CPC 7512.

ARTIKEL 10.22

Forebyggelse af konkurrencebegrænsende praksis i postsektoren

Hver part sikrer, at en leverandør af posttjenester, som er underlagt forsyningspligtydelser eller et postmonopol, ikke udøver konkurrencebegrænsende praksis som f.eks. at:

a) anvende indtægter fra leveringen af en sådan tjeneste til at krydssubsidiere levering af en ekspresposttjeneste eller enhver posttjeneste, der ikke er omfattet af forsyningspligtydelser, og

b) skelne mellem kunder som f.eks. virksomheder, afsendere af masseforsendelser eller samlegodsspeditører med hensyn til priser eller andre vilkår og betingelser for leveringen af en tjeneste, som er omfattet af forsyningspligt eller et postmonopol, hvis en sådan skelnen ikke er baseret på objektive eller upartiske kriterier.

ARTIKEL 10.23

Forsyningspligtydelser

Hver part kan fastlægge den form for forsyningspligt, de ønsker at opretholde, og træffe beslutning om omfanget og gennemførelsen heraf. Hver part kan vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre gennemførelse, udvikling og opretholdelse af forsyningspligten i forbindelse med posttjenester. Sådanne foranstaltninger og forpligtelser betragtes ikke i sig selv som konkurrencebegrænsende, hvis de anvendes på en gennemsigtig, ikkeforskelsbehandlende og forholdsmæssig måde.

ARTIKEL 10.24

Licenser til at udbyde posttjenester

1. Hver part kan stille krav om licenser til levering af posttjenester. En licens bør så vidt muligt udstedes ved hjælp af en forenklet godkendelsesprocedure i overensstemmelse med nationale love og forskrifter.

2. I en licens kan det kræves, at væsentlige krav, herunder kvalitetsstandarder og overholdelse af enerettigheder og særlige rettigheder for udpegede operatører af tjenesteydelser, der er omfattet af eneret, eller af forsyningspligtydelser vedrørende posttjenester.

3. Hvis en part stiller krav om en licens:

a) skal den i en lettilgængelig form offentliggøre følgende:

i) rettigheder og forpligtelser, der følger af en sådan licens

ii) kriterier, vilkår og betingelser for udstedelse af licenser, og

iii) i det omfang det er praktisk muligt, den normale frist for behandling af en licensansøgning.

b) procedurer for udstedelse af en licens skal være gennemsigtige, ikkeforskelsbehandlende, forholdsmæssige og baseret på objektive kriterier, og

c) enhver licensafgift[1], som ansøgningen kan medføre for ansøgerne, skal være rimelig og må ikke i sig selv begrænse levering af tjenesteydelsen.

4. Efter anmodning meddeles ansøgeren om status for en ansøgning om licens og begrundelsen for afslaget på at udstede en licens. Hver part opretholder eller indfører i overensstemmelse med sine love og forskrifter en procedure for, hvordan ansøgere kan klage til et nationalt uafhængigt organ over afslaget på at udstede en licens. Proceduren skal være gennemsigtig, ikkeforskelsbehandlende og baseret på objektive kriterier.

ARTIKEL 10.25

Reguleringsorganets uafhængighed

Hver part kan udpege et reguleringsorgan, uanset om det er specifikt for postsektoren eller ej. Reguleringsorganet skal være juridisk adskilt fra og ikke stå til ansvar over for leverandører af posttjenesteydelser. Reguleringsorganers beslutninger og procedurer skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.

[1] Licensafgifter omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkeforskelsbehandlende metoder til koncessionstildeling og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

UNDERAFDELING 4

TELEKOMMUNIKATIONSTJENESTER

ARTIKEL 10.26

Anvendelsesområde

1. I denne underafdeling fastsættes principperne for de reguleringsmæssige rammer for telekommunikationstjenester, bortset fra radio- og TV-spredning[1], for hvilke hver part har påtaget sig specifikke forpligtelser i henhold til dette kapitel.

2. Intet i denne underafdeling må fortolkes som:

a) et krav om, at en part skal tillade en leverandør af telekommunikationstjenester fra den anden part at etablere, konstruere, erhverve, lease, drive eller levere andre telekommunikationsnet eller -tjenester end dem, der er fastsat i bilag 10-A, 10-B, 10-C og 10-E, eller

b) et krav om, at en part skal forpligte tjenesteydere inden for dens jurisdiktion til at etablere, konstruere, erhverve, lease, drive eller levere telekommunikationsnet eller -tjenester, der ikke udbydes til offentligheden i almindelighed.

---

[1] "Radio- og TV-spredning": radiokommunikation, hvor transmissioner er beregnet til direkte modtagelse af offentligheden, og som kan omfatte lydtransmission og TV-transmission. Leverandører af radio- og TV-spredningstjenester skal betragtes som leverandører af offentlige telekommunikationstjenester og deres net som offentlige telekommunikationsnet, hvis og i det omfang disse net også anvendes til levering af offentlige telekommunikationstjenester.

ARTIKEL 10.27

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

a) "væsentlige telekommunikationsfaciliteter[1]": faciliteter i et offentligt telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester, som:

   i) udelukkende eller fortrinsvis stilles til rådighed af en enkelt eller et begrænset antal leverandører, og

   ii) ikke økonomisk eller teknisk set er muligt at erstatte med henblik på levering af en tjeneste

b) "sammenkobling": forbindelse med leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester, således at en leverandør af telekommunikationstjenesters brugere kan kommunikere med en anden leverandør af telekommunikationstjenesters brugere og få adgang til en anden leverandørs telekommunikationstjenester

[1] I forbindelse med Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay forstås ved "væsentlige telekommunikationsfaciliteter" faciliteter i et offentligt telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester i overensstemmelse med den definition, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

c) "licens": enhver form for tilladelse, herunder registrerings-, erklærings- eller notifikationsprocedurer eller andre procedurer som defineret i en parts love og forskrifter, som fastsætter rettigheder og forpligtelser, der er specifikke for telekommunikationssektoren, udstedt til en individuel tjenesteyder af en reguleringsmyndighed, og som er påkrævet til levering af en telekommunikationstjeneste

d) "storleverandør": i telekommunikationssektoren en leverandør af telekommunikationsnet eller -tjenester, der kan påvirke de materielle vilkår for deltagelse, hvad angår priser og udbud på et relevant marked for telekommunikationstjenester i kraft af sin kontrol over væsentlige faciliteter eller anvendelsen af sin stilling på dette marked

e) "offentligt telekommunikationsnet": den offentlige telekommunikationsinfrastruktur, der muliggør telekommunikation mellem og blandt definerede netterminingspunkter

f) "offentlig telekommunikationstjeneste": enhver telekommunikationstjeneste, der af en part enten udtrykkelig eller faktisk kræves tilbudt offentligheden i almindelighed

g) "reguleringsmyndighed": det eller de organ(er), der har til opgave at regulere de telekommunikationstjenester, der er omhandlet i denne underafdeling

h) "tjenesteyder": en person, der har fået udstedt en licens til at levere telekommunikationstjenester

i) "telekommunikationstjenester": alle tjenester, der består i transmission og modtagelse af elektromagnetiske signaler, og som ikke omfatter tjenester, der består i tilrådighedsstillelse af eller udøvelse af redaktionel kontrol over det transmitterede indhold, og

j) "forsyningspligtydelse": det sæt af tjenester af en bestemt kvalitet, som alle brugere på en parts territorium skal have adgang til, uanset hvor de befinder sig geografisk, til en overkommelig pris.

ARTIKEL 10.28

Reguleringsmyndighed

1. Hver part sikrer, at deres reguleringsmyndigheder for telekommunikationstjenester er retligt adskilt og funktionelt uafhængige af leverandører af telekommunikationstjenester.

2. Reguleringsmyndigheden skal have tilstrækkelige beføjelser og ressourcer til at regulere sektoren. Reguleringsmyndighedens kompetencer offentliggøres lettilgængeligt og klart, navnlig hvis disse opgaver er fordelt på flere organer.

3. Reguleringsmyndighedens beslutninger og procedurer skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.

4. En leverandør af telekommunikationstjenester, der berøres af en beslutning truffet af en reguleringsmyndighed, har ret til at påklage denne beslutning til en national klageinstans, som er uafhængig af de involverede parter og reguleringsmyndigheden. Hvis klageinstansen ikke er en retsinstans, skal dens beslutninger begrundes skriftligt, og de skal desuden kunne prøves ved en upartisk og uafhængig national retslig eller administrativ myndighed.

ARTIKEL 10.29

Licenser til at udbyde telekommunikationstjenester

1. Hver part sikrer, at en licens så vidt muligt udstedes ved hjælp af en forenklet procedure.

2. Hver part sikrer, at vilkårene og betingelserne for tildeling af brugsrettigheder til numre og frekvenser gøres offentligt tilgængelige.

3. Hvis en part stiller krav om en licens:

a) alle licenskriterierne gøres offentligt tilgængelige

b) den rimelige frist, der normalt er nødvendig for at træffe beslutning om, hvorvidt der skal udstedes en licens, efter indgivelsen af den fuldstændige ansøgning, være offentligt tilgængelig

c) begrundelsen i tilfælde af afslag på udstedelse af en licens, meddeles skriftligt til ansøgeren efter anmodning, og

d) licensansøgeren have klageadgang ved en national klageinstans med henblik på at fastslå, hvorvidt en licensudstedelse uretmæssigt er blevet afvist.

ARTIKEL 10.30

Konkurrencebegrænsende praksis

Hver part skal indføre eller opretholde passende foranstaltninger med henblik på at forhindre alle leverandører af telekommunikationstjenester, som alene eller sammen udgør en storleverandør[1], i at indlede eller opretholde konkurrencebegrænsende praksis. En sådan konkurrencebegrænsende praksis kan omfatte misbrug af en dominerende stilling og enhver form for individuel eller samordnet praksis, adfærd eller henstillinger, der har den virkning at begrænse, indskrænke, hindre, fordreje eller forhindre nuværende eller fremtidig konkurrence på det relevante marked.

ARTIKEL 10.31

Adgang til væsentlige telekommunikationsfaciliteter

Hver part sikrer, at en storleverandør[2] på dens territorium giver leverandører adgang til sine væsentlige telekommunikationsfaciliteter på rimelige og ikkeforskelsbehandlende[3] vilkår og betingelser, herunder med hensyn til takster, tekniske standarder, specifikationer, kvalitet og vedligeholdelse.

---

1 For Den Østlige Republik Uruguay finder denne artikels anvendelsesområde anvendelse på alle leverandører af telekommunikationstjenester.

2 For Den Østlige Republik Uruguay finder denne artikels anvendelsesområde anvendelse på alle leverandører.

3 Med henblik på denne underafdeling forstås "ikkeforskelsbehandling" som henvisende til national behandling som defineret i artikel 10.4 samt som afspejling af den sektorspecifikke brug af begrebet i betydningen vilkår og betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der ydes enhver anden bruger af tilsvarende offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester under tilsvarende omstændigheder.

ARTIKEL 10.32

Sammenkobling

1. Hver part sikrer, at enhver leverandør, der har tilladelse til at levere telekommunikationstjenester på dens territorium, har ret til at forhandle om sammenkobling med andre leverandører af offentlige telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester. Sammenkobling bør i princippet aftales på grundlag af kommercielle forhandlinger mellem de berørte leverandører.

2. Hver part sikrer, at leverandører af telekommunikationstjenester, der får oplysninger fra en anden leverandør af telekommunikationstjenester under forhandlingerne om sammenkoblingsaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er indgivet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt.

3. Sammenkobling med en storleverandør[1] sker ved ethvert teknisk muligt punkt i nettet. En sådan sammenkobling skal gives:

a) på ikkeforskelsbehandlende vilkår og betingelser, herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer samt til takster og med en kvalitet, der ikke er mindre gunstig(e) end det, der tilbydes i forbindelse med den pågældende storleverandørs egne eller ikkeassocierede tjenesteyderes tilsvarende tjenester eller dens datterselskaber eller andre associerede selskaber

[1] For Den Østlige Republik Uruguay finder denne artikels anvendelsesområde anvendelse på alle leverandører af telekommunikationstjenester.

b) rettidigt på vilkår og betingelser, herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer, som er gennemsigtige og rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder og tilstrækkeligt detaljerede til, at leverandøren ikke er nødt til at betale for netkomponenter eller -faciliteter, som ikke er nødvendige for at kunne levere tjenesteydelsen, og

c) efter anmodning fra en anden leverandør af telekommunikationstjenester og med forbehold af reguleringsmyndighedens vurdering, hvis det er relevant, ved ethvert teknisk muligt punkt ud over de netterminering spunkter, der tilbydes flertallet af brugerne, til rimelige takster.

4. Reglerne for sammenkobling med en storleverandør skal gøres offentligt tilgængelige.

5. Storleverandører skal gøre deres sammenkoblingsaftaler eller deres standardtilbud på sammenkobling offentligt tilgængelige, hvis det er relevant.

6. Hver part sikrer, at en leverandør af telekommunikationstjenester, der anmoder om sammenkobling med en storleverandør, til enhver tid eller efter en rimelig frist, der er blevet offentliggjort, har ret til at klage til et uafhængigt nationalt organ med henblik på at bilægge tvister vedrørende passende vilkår, betingelser og takster for sammenkobling. Et sådant uafhængigt nationalt organ kan være den reguleringsmyndighed, der er omhandlet i artikel 10.28.

ARTIKEL 10.33

Knappe ressourcer

Hver part gennemfører sine procedurer for tildeling af brugsrettigheder til knappe ressourcer, herunder frekvenser, numre og fremføringsrettigheder, på en objektiv, rettidig, gennemsigtig og ikkeforskelsbehandlende måde. Hver part offentliggør så vidt muligt den gældende allokering af frekvensbånd; dog skal der ikke gives detaljerede oplysninger om frekvenser, der er allokeret til særlige statslige anvendelser.

ARTIKEL 10.34

Forsyningspligtydelser

1. Hver part kan fastlægge den form for forsyningspligt, de ønsker at opretholde, og træffe beslutning om omfanget og gennemførelsen heraf. Hver part forvalter forsyningspligtydelserne på en gennemsigtig, objektiv, ikkeforskelsbehandlende og forholdsmæssig måde.

2. Hvis udpegelsen af en leverandør af forsyningspligtydelser er åben for flere leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester, skal sådanne procedurer være åbne for alle tjenesteydere. Udpegelsen sker ved hjælp af en effektiv, gennemsigtig og ikkeforskelsbehandlende ordning.

ARTIKEL 10.35

Fortrolig behandling af oplysninger

Hver part sikrer fortrolig behandling af telekommunikation og relaterede trafikdata, der videregives ved hjælp af offentlige telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester, med forbehold af kravet om, at de foranstaltninger, der træffes med henblik herpå, ikke udgør et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser.

ARTIKEL 10.36

Tvister mellem leverandører

I tilfælde af, at der opstår en tvist mellem leverandører, sikrer hver part, at den pågældende reguleringsmyndighed[1], efter anmodning fra en af tvistens parter, træffer en bindende beslutning for at bilægge tvisten hurtigst muligt.

[1] Det præciseres, at for så vidt angår Mercosur henviser dette til den regulerende myndighed i hver undertegnende Mercosur-stat.

ARTIKEL 10.37

Internationale roamingtjenester

1. Hver part bestræber sig på at samarbejde om at fremme gennemsigtige og rimelige takster for internationale roamingtjenester med henblik på at fremme væksten i handelen mellem parterne og at forbedre forbrugernes velfærd.

2. Hver part sikrer, at leverandører af telekommunikationstjenester, der udbyder internationale roamingtjenester til tale- og tekstbeskeder og data, leverer disse tjenester:

a) i en kvalitet svarende til den, som de yder til deres egne detailkunder i det land, hvor de er etableret, og

b) med klare og umiddelbart tilgængelige oplysninger om adgangen til tjenesterne og priserne herfor.

3. Parterne samarbejder om at overvåge opfyldelsen af stk. 1 og 2 samt om andre spørgsmål vedrørende internationale roamingtjenester, der måtte blive konstateret.

4. Denne artikel udgør ikke en forpligtelse for en part til at regulere takster eller vilkår for internationale roamingtjenester.

UNDERAFDELING 5

FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 10.38

Anvendelsesområde

Denne underafdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger, som påvirker leveringen af finansielle tjenesteydelser.

ARTIKEL 10.39

Definitioner

1. Med henblik på denne underafdeling anvendes følgende definitioner:

a) "finansiel tjenesteydelse": enhver tjenesteydelse af finansiel art, der tilbydes af en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra/i en part; finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:

i) forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser

A) direkte forsikring (herunder coassurance):

1) livsforsikring, og

2) skadesforsikring

B) genforsikring og retrocession

C) forsikringsformidling, f.eks. via mægler og agentur, og

D) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, f.eks. rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skadebehandling, og

ii) bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring):

A) modtagelse af indskud eller andre tilbagebetalingspligtige midler fra offentligheden

B) långivning af alle typer, herunder forbrugslån, realkredit, factoring og finansiering af handelsmæssige transaktioner

C) finansiel leasing

D) alle betalings- og pengeoverførselstjenesteydelser, herunder kredit- og betalingskort, rejsechecks og bankveksler

E) garantier og forpligtelser

F) handel for egen eller kunders regning på børsen, OTC-markedet eller på en anden af følgende måder:

1) pengemarkedsinstrumenter (herunder checks, veksler, indskudsbeviser)

2) udenlandsk valuta

(3) derivatprodukter, herunder, men ikke begrænset til, futures og optioner

(4) valutakurs- og renteinstrumenter, herunder produkter såsom swaps, aftaler om fremtidig rentesikring

(5) værdipapirer, og

(6) andre omsættelige papirer og finansielle aktiver, herunder guldbarrer

G) deltagelse i udstedelse af alle former for værdipapirer, herunder tegningsgaranti og placering i egenskab af agent (såvel offentligt som privat) og levering af tjenesteydelser i forbindelse med sådanne udstedelser

H) låneformidling på pengemarkedet (money broking)

I) forvaltning af aktiver såsom likviditets- eller porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler

J) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivatprodukter og andre omsætningspapirer

K) tilvejebringelse og videregivelse af finansielle oplysninger samt finansiel databehandling og relateret software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser, og

L) rådgivning og formidling samt andre finansielle hjælpetjenesteydelser i forbindelse med de under litra A) til K) nævnte aktiviteter, herunder kreditvurdering og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om opkøb og om selskabsomstrukturering og -strategi

b) "leverandør af finansielle tjenesteydelser": enhver fysisk eller juridisk person fra en part, bortset fra offentlige enheder, der leverer eller ønsker at levere finansielle tjenesteydelser

c) "ny finansiel tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiel art, herunder tjenesteydelser vedrørende eksisterende og nye produkter eller den måde, hvorpå produktet leveres, som ingen anden leverandør af finansielle tjenesteydelser leverer på en parts territorium, men som leveres på den anden parts territorium

d) "selvregulerende organisation": et ikkestatsligt organ, herunder enhver organisation eller sammenslutning, der regulerer eller fører tilsyn med leverandører af finansielle tjenesteydelser ved en parts delegation

e) "offentlig enhed":

i) en statslig myndighed, centralbank eller monetær myndighed i en part, eller en enhed ejet eller kontrolleret af en part, der hovedsagelig beskæftiger sig med at gennemføre statslige funktioner eller aktiviteter med statsligt formål, men som ikke omfatter en enhed, der hovedsagelig beskæftiger sig med at levere finansielle tjenesteydelser på kommercielle vilkår, eller

ii) en privat enhed, som udfører funktioner, der normalt udføres af en centralbank eller monetær myndighed, når den udfører disse funktioner.

2. Med henblik på denne underafdeling og kun i forbindelse med tjenesteydelser, der er omfattet af denne underafdeling, forstås ved "tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed":

a) aktiviteter, der gennemføres af en centralbank eller monetær myndighed eller enhver anden offentlig enhed som led i penge- eller valutakurspolitikker

b) aktiviteter, der udgør en del af en lovmæssig ordning for social sikkerhed eller offentlige pensionsplaner, og

c) anden virksomhed, der udøves af en offentlig enhed på statens vegne, med dens garanti eller med anvendelse af dens finansielle midler.

Hvis en part tillader, at en af de aktiviteter, der er omhandlet i litra b) eller c), udøves af dens leverandører af finansielle tjenesteydelser i konkurrence med en offentlig enhed eller en leverandør af finansielle tjenesteydelser, omfatter "finansielle tjenesteydelser" sådanne aktiviteter, som dermed vil blive omfattet af dette kapitel.

3. Den generelle definition af "tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed" i dette kapitels artikel 10.1, stk. 6, finder ikke anvendelse på tjenesteydelser, der er omfattet af denne underafdeling.

ARTIKEL 10.40

Tilsynsklausul

1. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forhindrer en part i at træffe foranstaltninger af forsigtighedshensyn, herunder:

a) beskyttelse af investorer, indlånere, deltagere i finansmarkedet, forsikringstagere eller personer, over for hvem en leverandør af finansielle tjenesteydelser har en tillidsforpligtelse, eller

b) sikring af en parts finansielle systems integritet og stabilitet.

2. Hvis sådanne foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne underafdeling, må parten ikke benytte dem til at unddrage sig sine tilsagn eller forpligtelser i henhold til denne underafdeling.

3. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part forpligtes til at videregive oplysninger om individuelle kunders forhold og konti eller fortrolig eller privat information, som offentlige enheder ligger inde med.

ARTIKEL 10.41

Effektiv og gennemsigtig regulering i den finansielle sektor

1. Hver part gør deres bedste for på forhånd at underrette alle interesserede personer om enhver alment gældende foranstaltning, som parten foreslår at indføre. Der gives meddelelse om en sådan foranstaltning:

a) i en officiel publikation, eller

b) i anden skriftlig eller elektronisk form.

2. Hver parts relevante finansielle myndighed stiller sine krav til udfyldelse af ansøgninger vedrørende levering af finansielle tjenesteydelser til rådighed for interesserede parter.

3. På anmodning fra en ansøger underretter den relevante finansielle myndighed ansøgeren om den aktuelle situation vedrørende dennes ansøgning. Hvis en sådan myndighed har brug for yderligere oplysninger fra ansøgeren, underretter den uden unødig forsinkelse denne derom.

4. Hver part bestræber sig på at sikre, at internationalt anerkendte standarder for regulering og tilsyn i sektoren for finansielle tjenesteydelser og for bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse gennemføres og anvendes på deres territorium. Sådanne internationalt vedtagne standarder omfatter dem, der er vedtaget af G20, Rådet for Finansiel Stabilitet, Baselkomitéen for Banktilsyn, Den Internationale Forsikringstilsynsorganisation, Den Internationale Børstilsynsorganisation, Den Finansielle Aktionsgruppe vedrørende Hvidvaskning af Penge og OECD's Globale Forum for Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet og IFRS-standarderne. Med henblik herpå samarbejder og udveksler parterne oplysninger og erfaringer om disse anliggender.

ARTIKEL 10.42

Nye finansielle tjenesteydelser

1. Hver part tillader en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra den anden part, der er etableret på dens territorium, at levere nye finansielle tjenesteydelser på sit territorium inden for anvendelsesområdet for de delsektorer af finansielle tjenesteydelser, der er omfattet af forpligtelserne i bilag 10-A, 10-B, 10-C og 10-E, og med forbehold af de vilkår, begrænsninger, betingelser og kvalifikationer, der er fastsat deri.

2. En ny finansiel tjenesteydelse leveres i overensstemmelse med love og forskrifter i den part, på hvis territorium tjenesteydelsen påtænkes leveret, og er underlagt den pågældende parts kompetente myndigheders godkendelse, regulering og tilsyn.

ARTIKEL 10.43

Anerkendelse af tilsynsforanstaltninger

1. En part kan anerkende den anden parts tilsynsforanstaltninger ved fastlæggelsen af, hvordan partens foranstaltninger vedrørende finansielle tjenesteydelser skal anvendes. En sådan anerkendelse, der kan opnås gennem harmonisering eller på anden måde, kan være baseret på en aftale eller ordning eller kan indrømmes selvstændigt.

2. En part, der er part i en fremtidig eller eksisterende aftale eller ordning med et tredjeland som omhandlet i stk. 1, skal give den anden part tilstrækkelig mulighed for at forhandle om sin tilslutning til sådanne aftaler eller ordninger eller for at forhandle om tilsvarende aftaler eller ordninger på vilkår, der indebærer tilsvarende regler, overvågning, gennemførelse af sådanne regler og i givet fald tilsvarende procedurer for udveksling af oplysninger mellem parterne i aftalen eller ordningen. Når en part ensidigt indrømmer anerkendelse, skal den give den anden part passende mulighed for at påvise, at sådanne vilkår er til stede.

ARTIKEL 10.44

Selvregulerende organisationer

1. Hvis en part kræver medlemskab af, deltagelse i eller adgang til enhver selvregulerende organisation, med henblik på at leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part kan levere finansielle tjenesteydelser på lige fod med den pågældende parts leverandører af finansielle tjenesteydelser, eller hvis en part direkte eller indirekte giver den selvregulerende organisation privilegier eller fordele i forbindelse med leveringen af finansielle tjenesteydelser, skal den pågældende part sikre, at sådanne selvregulerende organisationer overholder anvendelsen af artikel 10.4 på leverandører af finansielle tjenesteydelser, der er etableret på den pågældende parts territorium.

2. Det præciseres, at intet i denne artikel forhindrer en selvregulerende organisation som omhandlet i stk. 1 i at vedtage sine egne ikkeforskelsbehandlende krav eller procedurer. For så vidt som sådanne foranstaltninger træffes af ikkestatslige organer og ikke træffes i forbindelse med udøvelsen af beføjelser, der er delegeret af centrale, regionale eller lokale regeringer eller myndigheder, betragtes de ikke som en parts foranstaltninger og falder ikke ind under dette kapitels anvendelsesområde.

ARTIKEL 10.45

Betalings- og clearingsystemer

På baggrund af reguleringsmæssige krav og i overensstemmelse med artikel 10.4, indrømmer hver part leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part, som er etableret på dens territorium, adgang til betalings- og clearingsfaciliteter, der drives af offentlige enheder, og til offentlig finansiering og genfinansiering, der er til rådighed som led i den normale forretningsgang. Denne artikel har ikke til formål at give adgang til partens faciliteter med hensyn til långiver i sidste instans (den nationale centralbank eller enhver anden monetær myndighed).

UNDERAFDELING 6

E-HANDEL

ARTIKEL 10.46

Målsætning og anvendelsesområde

1. Parterne, der erkender, at elektronisk handel øger handelsmulighederne inden for mange økonomiske aktiviteter, er enige om at fremme udviklingen af deres indbyrdes elektroniske handel, herunder ved at samarbejde om de emner, der bringes op i denne underafdeling i forbindelse med elektronisk handel.

2. Denne underafdeling finder anvendelse på foranstaltninger, som påvirker den elektroniske handel.

3. Parterne anerkender princippet om teknologisk neutralitet i elektronisk handel.

4. Bestemmelserne i denne underafdeling finder ikke anvendelse på spil og væddemål, radio- og TV-spredningstjenester, audiovisuelle tjenesteydelser, tjenesteydelser leveret af notarer eller tilsvarende erhverv og juridisk repræsentation.

ARTIKEL 10.47

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

a) "forbruger": enhver fysisk person eller juridisk person, hvis fastsat i hver parts nationale love og forskrifter, der anvender eller anmoder om en offentlig telekommunikationstjeneste, som defineret i artikel 10.27, litra e), til formål, der ligger uden for deres erhverv, forretning eller profession

b) "direkte markedsføringsmeddelelse": enhver form for reklame, hvorved en person formidler markedsføringsmeddelelser direkte til slutbrugere via et offentligt telekommunikationsnet og som med henblik på denne aftale som minimum omfatter e-mail og tekst- og multimediebeskeder (SMS og MMS)

c) "elektronisk autentificeringstjeneste": tjeneste, som gør det muligt at bekræfte:

   i) den elektroniske identifikation af en person, eller

   ii) oprindelsen og integriteten af data i elektronisk form

d) "elektronisk signatur": data i elektronisk form, der er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre elektroniske data og opfylder følgende krav:

   i) den anvendes af en fysisk person til at samtykke om de elektroniske data, som den vedrører

ii) den er knyttet til de elektroniske data, som den vedrører, således at en eventuel senere ændring af dataene kan påvises, og

iii) den anvendes af en juridisk person til at sikre oprindelsen og integriteten af de elektroniske data, som den vedrører, og

e) "slutbruger": enhver person, der anvender eller anmoder om en offentligt tilgængelig telekommunikationstjeneste, enten som forbruger eller til formål relateret til dennes erhverv, forretning eller profession.

ARTIKEL 10.48

Told på elektroniske overførsler

1. En part må ikke indføre told på elektroniske overførsler mellem en person fra den ene part og en person fra den anden part.

2. Det præciseres, at stk. 1 ikke forhindrer en part i at pålægge interne skatter, gebyrer eller andre afgifter på elektroniske overførsler, forudsat at sådanne skatter, gebyrer eller afgifter pålægges på en måde, der er forenelig med denne aftale.

ARTIKEL 10.49

Princippet om ingen forudgående tilladelse

1. Parterne bestræber sig på ikke at kræve forudgående tilladelse til elektronisk levering af en tjenesteydelse alene med den begrundelse, at tjenesten leveres elektronisk, eller at indføre eller opretholde andre krav med tilsvarende virkning.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på telekommunikationstjenester som defineret i artikel 10.27, litra i), og finansielle tjenesteydelser som defineret i artikel 10.39, stk. 1, litra a).

3. Det præciseres, at intet er til hinder for, at en part indfører eller opretholder foranstaltninger, der er uforenelige med stk. 1, for at nå en legitim samfundspolitisk målsætning i overensstemmelse med:

a) artikel 10.1, stk. 4

b) artikel 10.40

c) artikel 20.1, og

d) artikel 20.2.

ARTIKEL 10.50

Indgåelse af kontrakter ad elektronisk vej

Hver part sikrer, at deres retssystem gør det muligt at indgå kontrakter ad elektronisk vej, og at deres love og forskrifter vedrørende kontraktprocesser hverken skaber hindringer for anvendelsen af elektroniske kontrakter eller medfører, at sådanne kontrakter mister deres retsvirkning og gyldighed med den begrundelse, at de er indgået ad elektronisk vej, medmindre det er fastsat i deres love og forskrifter[1].

ARTIKEL 10.51

Elektroniske signatur- og autentificeringstjenester

1. En part må ikke afvise retsvirkningen og antageligheden af en elektronisk signatur- og autentificeringstjeneste som bevis i retslige procedurer udelukkende på det grundlag, at den er i elektronisk form.

[1] Denne artikel finder ikke anvendelse på kontrakter, der skaber eller overdrager rettigheder til fast ejendom, kontrakter, der ifølge loven kræver medvirken af domstole, offentlige myndigheder eller erhverv, som udøver offentlig myndighed kontrakter om kaution og om sikkerhedsstillelse fra personer, der ikke handler som led i deres erhverv, forretning eller profession, og kontrakter, der henhører under familieretten eller arveretten.

2. En part ikke må indføre eller opretholde foranstaltninger til regulering af elektroniske signatur- og autentificeringstjenester, som ville:

a) forbyde parterne i en elektronisk transaktion indbyrdes at fastlægge passende elektroniske metoder for deres transaktion, eller

b) forhindre parterne i en elektronisk transaktion i at få mulighed for at bevise over for retslige og administrative myndigheder, at deres elektroniske transaktion overholder alle lovkrav med hensyn til elektroniske signatur- og autentificeringstjenester.

ARTIKEL 10.52

Uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser

1. Hver part bestræber sig på effektivt at beskytte slutbrugere mod uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser.

2. Hver part bestræber sig på at sikre, at personer ikke sender direkte markedsføringsmeddelelser til forbrugere, der ikke har givet deres samtykke[1] til at modtage sådanne meddelelser.

3. Uanset stk. 2 tillader hver part personer, der i overensstemmelse med deres love og forskrifter har indsamlet en forbrugers kontaktoplysninger i forbindelse med salg af et produkt eller en tjenesteydelse, at sende direkte markedsføringsmeddelelser til den pågældende forbruger for deres egne tilsvarende produkter eller tjenesteydelser.

[1] Samtykke defineres i overensstemmelse med hver parts egne love og forskrifter.

4. Hver part bestræber sig på at sikre, at direkte markedsføringsmeddelelser klart kan identificeres som sådan, tydeligt oplyser, på hvis vegne de er sendt, og indeholder de oplysninger, der er nødvendige for at sætte slutbrugerne i stand til gratis og til enhver tid at anmode om standsning.

ARTIKEL 10.53

Forbrugerbeskyttelse

1. Parterne anerkender betydningen af at indføre og opretholde gennemsigtige og effektive foranstaltninger til beskyttelse af forbrugere, herunder mod svigagtig og vildledende handelspraksis, når de foretager elektroniske handelstransaktioner.

2. Med henblik på stk. 1 indfører eller opretholder parterne foranstaltninger, der bidrager til forbrugernes tillid, herunder foranstaltninger, der forbyder svigagtig og vildledende handelspraksis. Sådanne foranstaltninger skal bl.a. omfatte:

a) forbrugernes ret til klare og detaljerede oplysninger om tjenesten og dens udbyder

b) handelsdrivendes forpligtelse til at handle i god tro og overholde loyal markedspraksis, herunder som svar på spørgsmål fra forbrugerne

c) forbuddet mod at opkræve betaling fra forbrugere for tjenester, som forbrugeren ikke har anmodet om, eller for en periode, som forbrugeren ikke har givet tilladelse til, og

d) klageadgang for forbrugere med henblik på at gøre deres rettigheder gældende, herunder for så vidt angår deres ret til retsmidler i forbindelse med tjenester, der er betalt og ikke leveret som aftalt.

3. Parterne anerkender vigtigheden af samarbejde mellem deres respektive instanser med ansvar for forbrugerbeskyttelse eller andre relevante organer om aktiviteter vedrørende elektronisk handel med henblik på at beskytte forbrugerne og øge forbrugernes tillid

ARTIKEL 10.54

Reguleringssamarbejde om elektronisk handel

1. Parterne opretholder samarbejdet og dialogen om de reguleringsmæssige spørgsmål, der opstår i forbindelse med elektronisk handel, på grundlag af indbyrdes aftalte vilkår og betingelser, som bl.a. behandler følgende spørgsmål:

a) anerkendelse og fremme af interoperable grænseoverskridende elektroniske signatur- og autentificeringstjenester

b) formidlende tjenesteyderes ansvar med hensyn til videreformidling eller lagring af oplysninger

c) behandling af direkte markedsføringsmeddelelser

d) forbrugerbeskyttelse i forbindelse med elektronisk handel

e) fremme af papirløs handel, og

f) andre emner af relevans for udviklingen af elektronisk handel.

2. Det i stk. 1 omhandlede samarbejde skal fokusere på udveksling af oplysninger om parternes respektive love og forskrifter om disse spørgsmål og på gennemførelsen af sådanne love og forskrifter.

ARTIKEL 10.55

Aftale om computertjenesteydelser

1. Parterne er enige om, at med henblik på at liberalisere handelen med tjenesteydelser i overensstemmelse med artikel 10.3 og 10.4 betragtes følgende som computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, uanset om de leveres via et netværk, herunder internettet:

a) rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, support, teknisk bistand eller forvaltning af eller vedrørende computere og edb-systemer

b) computerprogrammer defineret som den række instruktioner, der er nødvendige for at få computere til at fungere og kommunikere (uden videre), samt rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, tilpasning, vedligeholdelse, support, teknisk bistand og forvaltning eller anvendelse af eller vedrørende computerprogrammer

c) databehandling, -lagring og -hosting eller databasetjenester

d) vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og -udstyr, herunder computere, og

e) uddannelse af kunders personale i forbindelse med computerprogrammer, computere og computersystemer, der ikke er nævnt andetsteds.

2. Det præciseres, at tjenesteydelser, der muliggøres af computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, ikke nødvendigvis i sig selv betragtes som computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser.

AFDELING D

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER OG UNDTAGELSER

ARTIKEL 10.56

Kontaktpunkter

1. Senest 1 (et) år efter datoen for aftalens ikrafttræden udpeger hver part kontaktpunkter og underretter den anden part om deres kontaktoplysninger med henblik på at:

a) lette forelæggelse af oplysninger til den anden part vedrørende gennemførelsen af dette kapitel, f.eks.:

   i) kommercielle og tekniske aspekter vedrørende levering af tjenesteydelser, og

   ii) registrering, godkendelse og opnåelse af faglige kvalifikationer, og

b) overveje alle andre spørgsmål vedrørende gennemførelsen af dette kapitel, som en part forelægger.

2. Hver part underretter straks den anden part om enhver ændring til disse kontaktpunkter.

ARTIKEL 10.57

Underudvalget om handel med tjenesteydelser og etablering

1. Underudvalget om handel med tjenesteydelser og etablering, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, følgende funktioner:

a) udføre det forberedende tekniske arbejde i tilfælde af en revision af dette kapitel i overensstemmelse med artikel 10.58, og

b) drøfte emner af relevans for handel med tjenesteydelser og etablering, herunder mulighederne for at udvide de gensidige investeringer i servicesektorer og andre sektorer.

2. Underudvalget kan på ad hoc-basis invitere repræsentanter for relevante enheder med den nødvendige ekspertise af relevans for de spørgsmål, der skal behandles.

ARTIKEL 10.58

Revisionsklausul

I lyset af målsætningerne heri kan dette kapitel tidligst tages op til revision 3 (tre) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden eller i forbindelse med en samlet revision af denne aftale.

ARTIKEL 10.59

Nægtelse af fordele

En part kan nægte at indrømme fordelene i medfør af dette kapitel til:

a) leveringen af en tjenesteydelse, hvis den fastslår, at tjenesteydelsen leveres fra eller på et tredjelands territorium, eller

b) en juridisk person, hvis den fastslår, at den er en juridisk person fra et tredjeland.

KAPITEL 11

OVERFØRSLER ELLER BETALINGER FOR TRANSAKTIONER PÅ LØBENDE POSTER, KAPITALBEVÆGELSER OG MIDLERTIDIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 11.1

Kapitalkonto

For så vidt angår transaktioner på kapitalposterne og de finansielle poster på betalingsbalancen, tillader hver part fri kapitalbevægelse med henblik på etablering af direkte investeringer som omhandlet i kapitel 10. Sådanne bevægelser omfatter afvikling eller hjemtagelse af en sådan kapital.

ARTIKEL 11.2

Løbende konto

Hver part tillader, at alle betalinger og overførsler for så vidt angår transaktioner på betalingsbalancens løbende poster, der er omfattet af denne aftale, kan foretages i frit konvertibel valuta og i overensstemmelse med artiklerne i overenskomsten om Den Internationale Valutafond, der blev vedtaget på De Forenede Nationers monetære og finansielle konference i Bretton Woods, New Hampshire, den 22. juli 1944 ("overenskomsten om Den Internationale Valutafond").

ARTIKEL 11.3

Anvendelse af love og forskrifter vedrørende overførsler eller betalinger for transaktioner på løbende poster og kapitalbevægelser

Intet i artikel 11.1 og 11.2 skal fortolkes således, at det hindrer en part i på en rimelig og ikkeforskelsbehandlende måde, og således at det ikke udgør en skjult begrænsning af overførsler eller betalinger for transaktioner på løbende poster eller på kapitalbevægelser, at anvende dens love og forskrifter vedrørende:

a) konkurs, insolvens eller beskyttelse af kreditorrettigheder

b) udstedelse eller handel med værdipapirer

c) strafbare handlinger[1]

d) regnskabsaflæggelse for eller registrering af overførsler, hvis det er nødvendigt til støtte for de lovhåndhævende myndigheder eller finanstilsynsmyndighederne, eller

e) fuldbyrdelse af retsafgørelser i forbindelse med retlige procedurer.

ARTIKEL 11.4

Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger

Hvis overførsler eller betalinger for transaktioner på løbende poster eller kapitalbevægelser under ekstraordinære omstændigheder forårsager eller truer med at forårsage alvorlige vanskeligheder for gennemførelsen af Den Europæiske Unions Økonomiske og Monetære Union, kan Den Europæiske Union indføre beskyttelsesforanstaltninger, der er strengt nødvendige for at afhjælpe disse vanskeligheder eller truslen herom, i en periode på højst 6 (seks) måneder.

[1] Det præciseres, at dette omfatter love og forskrifter om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

ARTIKEL 11.5

Restriktioner til beskyttelse af betalingsbalancen

1. Hvis en part under ekstraordinære omstændigheder oplever alvorlige betalingsbalanceproblemer, herunder med hensyn til gennemførelsen af den monetære politik eller valutakurspolitikken eller eksterne finansielle vanskeligheder eller truslen herom, kan den indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger med hensyn til overførsler eller betalinger for transaktioner på løbende poster eller kapitalbevægelser.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger skal:

a) være ikkeforskelsbehandlende i forhold til de foranstaltninger, der anvendes over for tredjelande i tilsvarende situationer

b) være i overensstemmelse med artiklerne i overenskomsten om Den Internationale Valutafond, hvis det er relevant

c) undgå at forvolde unødvendig skade på den anden parts handelsmæssige, økonomiske og finansielle interesser, og

d) være midlertidige, forholdsmæssige og strengt nødvendige for at afhjælpe vanskelighederne og udfases gradvist efterhånden som den i stk. 1 omhandlede situation forbedres. Hvis der opstår yderst ekstraordinære omstændigheder, som bevirker, at en part ønsker at forlænge disse foranstaltninger ud over en periode på 1 (et) år, skal parten underrette den anden part om, at den vil indføre en sådan forlængelse.

ARTIKEL 11.6

Afsluttende bestemmelser

1. Intet i dette kapitel skal fortolkes således, at det begrænser rettighederne for parternes erhvervsdrivende til eventuelt at opnå en gunstigere behandling i henhold til en eksisterende bilateral eller multilateral aftale, som en part indgår i.

2. Parterne rådfører sig med hinanden med henblik på at lette de kapitalbevægelser, der henhører under anvendelsesområdet for denne aftale mellem dem, med henblik på at fremme denne aftales målsætninger.

KAPITEL 12

OFFENTLIGE UDBUD

ARTIKEL 12.1

Målsætninger

Parterne anerkender, at gennemsigtige, konkurrenceprægede og offentlige udbud bidrager til den økonomiske udvikling og har som målsætning at bevirke en effektiv åbning af deres respektive markeder

ARTIKEL 12.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) "kommercielle varer eller tjenesteydelser": varer eller tjenesteydelser af en type, der generelt sælges eller udbydes til salg på det kommercielle marked til, og som sædvanligvis købes af, ikkestatslige købere til ikkestatslig brug

b) "bygge- og anlægstjenesteydelse": en tjenesteydelse, der har til formål at udføre et bygge- eller anlægsarbejde ved et hvilket som helst middel, baseret på hovedgruppe 51 i CPC

c) "elektronisk auktion": en iterativ proces, der involverer brug af elektroniske midler, således at leverandører kan præsentere enten nye priser eller nye værdier for kvantificerbare, ikkeprismæssige elementer i tilbuddet i tilknytning til evalueringskriterierne eller begge dele, og som fører til tilbuddenes klassificering eller fornyede klassificering

d) "på skrift" eller "skriftligt": ethvert udtryk i ord eller tal, der kan læses, gengives og senere videreformidles; sådanne udtryk kan omfatte elektronisk fremsendte og lagrede oplysninger

e) "udbud med forhandling": en udbudsprocedure, hvorved den ordregivende enhed kontakter en eller flere leverandører efter eget valg

f) "foranstaltning": enhver lov, forskrift, procedure, administrativ vejledning eller praksis eller en ordregivende enheds handlinger i forbindelse med et omfattet udbud

g) "leverandørliste": en liste over leverandører, som en ordregivende enhed har fastslået opfylder betingelserne for deltagelse på den pågældende liste, og som den ordregivende enhed agter at anvende mere end en gang

h) "forhandling": en måde, hvorpå udbudsproceduren kan gennemføres med forbehold af principperne om gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandling, som er begrænset til specifikke situationer, hvor ordregivende enheder tillades at forhandle med leverandører, når visse betingelser er opfyldt

i) "bekendtgørelse om påtænkt udbud": en bekendtgørelse offentliggjort af en ordregivende enhed, som opfordrer interesserede leverandører til at indsende en anmodning om deltagelse, et tilbud eller begge dele

j) "kompensationskøb": foranstaltninger, der anvendes til fremme af lokal udvikling eller forbedrer en parts betalingsbalancesituation ved anvendelse af indenlandsk indhold, tildeling af licens på teknologi, investeringskrav, modkøb eller lignende krav

k) "åbent udbud": en udbudsprocedure, hvorved alle interesserede leverandører kan afgive tilbud

l) "ordregivende enhed": en enhed, der er omfattet af tillæggene til bilag 12-A til 12-E

m) "kvalificeret leverandør": en leverandør, som en ordregivende enhed anerkender har opfyldt betingelserne for deltagelse

n) "begrænset udbud": en udbudsprocedure, hvor den ordregivende enhed kun opfordrer kvalificerede leverandører til at afgive tilbud

o) "tjenesteydelser": omfatter tjenesteydelser inden for bygge- og anlægsvirksomhed, medmindre andet er angivet

p) "standard": et dokument, der er godkendt af et anerkendt organ, og som muliggør konstant og gentagen anvendelse, regler, retningslinjer eller karakteristika for varer eller tjenesteydelser eller de dermed forbundne processer og produktionsmetoder, hvis overholdelse ikke er obligatorisk; det kan også omfatte eller udelukkende fastsætte de krav til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, som en vare, tjenesteydelse, produktionsproces eller produktionsmetode skal opfylde

q) "leverandør": en person eller personer, der leverer eller kan levere varer eller tjenesteydelser, og

r) "teknisk specifikation": et krav i udbuddet, som:

i) fastsætter kendetegnene for de varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation, sikkerhed og dimensioner eller processerne og metoderne for produktion eller levering heraf, eller

ii) vedrører kravene til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, således som de finder anvendelse på en vare eller tjenesteydelse.

ARTIKEL 12.3

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på omfattede udbud. Ved omfattede udbud forstås udbud til statslig brug:

a) af varer, tjenesteydelser eller alle kombinationer heraf:

i) som anført i hver parts tillæg til bilag 12-A til 12-E, og

ii) som ikke indkøbes med henblik på kommercielt salg eller videresalg eller til brug i forbindelse med produktion eller levering af varer eller tjenesteydelser til kommercielt salg eller videresalg

b) foretaget på basis af en kontrakt, uanset dennes form, herunder: køb, leasing og leje med eller uden forkøbsret

c) hvis værdi er lig med eller overstiger den relevante tærskel, der er specificeret i hver parts tillæg til bilag 12-A til 12-E på tidspunktet for offentliggørelsen af en bekendtgørelse i medfør af artikel 12.13

d) foretaget af en ordregivende enhed som anført i hver parts tillæg til bilag 12-A til 12-E, og

e) som ikke på anden vis er udelukket fra at være omfattet.

2. Medmindre andet er anført i hver parts tillæg til bilag 12-A til 12-E, finder dette kapitel ikke anvendelse på:

a) erhvervelse eller leje af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller rettigheder hertil

b) ikkekontraktbaserede aftaler eller enhver form for bistand, som en part yder, herunder kooperative aftaler, tilskud, lån, kapitalindskud, garantier og skatteincitamenter, statslig levering af varer og tjenesteydelser til statslige, regionale eller lokale offentlige enheder

c) indkøb eller erhvervelse af finansformidler- og depositartjenester, likvidations- og forvaltningstjenesteydelser for regulerede finansielle institutioner eller tjenesteydelser i forbindelse med salg, indfrielse og distribution af offentlig gæld, herunder lån og statsobligationer, gældsbeviser og andre værdipapirer

d) offentlige ansættelseskontrakter, eller

e) udbud, der foretages:

i) med det specifikke formål at yde international bistand, herunder udviklingsbistand

ii) inden for rammerne af den særlige procedure eller betingelse, der gælder for en international aftale om udstationering af tropper

iii) inden for rammerne af den særlige procedure eller betingelse, der gælder for en international aftale om de undertegnende landes fælles gennemførelse af et projekt, eller

iv) inden for rammerne af den særlige procedure eller betingelse, der gælder for en international organisation, eller finansieres gennem internationale tilskud, lån eller andre former for bistand, når den gældende procedure eller betingelse ville være uforenelig med dette kapitel.

3. Hver part skal i hvert af tillæggene til bilag 12-A til 12-E angive følgende oplysninger:

a) i tillæg 12-A-1, 12-B-1, 12-C-1, 12-D-1 og 12-E-1, de centrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

b) i tillæg 12-A-2, 12-B-2, 12-C-2, 12-D-2 og 12-E-2, de decentrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

c) i tillæg 12-A-3, 12-B-3, 12-C-3, 12-D-3 og 12-E-3, alle andre enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

d) i tillæg12-A-4, 12-B-4, 12-C-4, 12-D-4 og 12-E-4, de varer, der er omfattet af dette kapitel

e) i tillæg 12-A-5, 12-B-5, 12-C-5, 12-D-5 og 12-E-5, de tjenesteydelser, der er omfattet af dette kapitel, bortset fra bygge- og anlægstjenesteydelser

f) i tillæg12-A-6, 12-B-6, 12-C-6, 12-D-6 og 12-E-6, de bygge- og anlægstjenesteydelser, der er omfattet af dette kapitel, og

g) i tillæg 12-A-7, 12-B-7, 12-C-7, 12-D-7 og 12-E-7, eventuelle generelle bemærkninger.

4. Hvis en ordregivende enhed i forbindelse med de omfattede udbud kræver, at personer, der ikke er omfattet af en parts tillæg til bilag 12-A til 12-E, foretager indkøb på dens vegne, finder artikel 12.6 tilsvarende anvendelse.

ARTIKEL 12.4

Beregning af kontraktværdien

1. Ved vurdering af værdien af et udbud med henblik på at konstatere, om der er tale om et omfattet udbud skal en ordregivende enhed:

a) hverken opdele udbuddet i særskilte udbud eller vælge eller anvende en særlig beregningsmetode til at vurdere et udbuds værdi med den hensigt helt eller delvis at udelukke det fra anvendelsen af denne aftale, og

b) inkludere den højeste anslåede samlede værdi af udbuddet over den samlede varighed, uanset om kontrakten tildeles en eller flere leverandører, under hensyntagen til alle former for aflønning, herunder:

i) afgifter, gebyrer, provision og renter, og

ii) den samlede værdi af optioner, hvis udbuddet giver mulighed for sådanne optioner.

2. Fører et individuelt krav i et udbud til tildeling af mere end én kontrakt eller til, at der tildeles kontrakter i separate dele (begge tilfælde i det følgende benævnt "tilbagevendende udbud"), baseres beregningen af den højeste anslåede samlede værdi på:

a) værdien af tilbagevendende udbud for samme type vare eller tjenesteydelse, som er tildelt inden for de foregående 12 (tolv) måneder eller i den ordregivende enheds foregående regnskabsår, om muligt justeret for at tage højde for forventede ændringer i mængden eller værdien af den vare eller tjenesteydelse, der indkøbes, i de efterfølgende 12 (tolv) måneder, eller

b) den anslåede værdi af tilbagevendende udbud for samme type vare eller tjenesteydelse, der tildeles inden for 12 (tolv) måneder efter tildelingen af den oprindelige kontrakt eller i den ordregivende enheds regnskabsår.

3. I tilfælde af udbud i form af leasing eller leje af varer eller tjenesteydelser eller udbud, hvor den samlede pris ikke er specificeret, er grundlaget for værdiansættelsen:

a) i tilfælde af tidsbegrænsede kontrakter:

i) hvor kontrakten løber i maksimalt 12 (tolv) måneder, den samlede anslåede maksimumværdi i hele løbetiden, eller

ii) den samlede anslåede maksimumværdi inklusive en eventuel anslået restværdi, hvis kontraktens løbetid overstiger 12 (tolv) måneder

b) hvis kontrakten er tidsubegrænset, den anslåede månedlige betaling ganget med 48 (otteogfyrre), og

c) hvis det er usikkert, om kontrakten er tidsbegrænset eller tidsubegrænset, finder litra b) anvendelse.

ARTIKEL 12.5

Sikkerhed og generelle undtagelser

1. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part forhindres i at træffe foranstaltninger eller i at undlade at fremlægge oplysninger, som den anser for nødvendigt af hensyn til beskyttelsen af dens vitale sikkerhedsinteresser i forbindelse med udbud vedrørende våben, ammunition, forsvarsprodukter eller krigsmateriel eller udbud, der er uomgængeligt nødvendige for den nationale sikkerhed eller det nationale forsvar.

2. Med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parterne, hvis de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne, må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller opretholde foranstaltninger:

a) som vedrører varer eller tjenesteydelser fremstillet af fysiske personer med handicap, af filantropiske institutioner eller ved fængselsarbejde

b) som er nødvendige for at beskytte den offentlige moral, orden eller sikkerhed

c) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, herunder miljøforanstaltninger, eller

d) som er nødvendige for at beskytte intellektuel ejendomsret.

ARTIKEL 12.6

Ikkeforskelsbehandling

1. Med hensyn til enhver foranstaltning vedrørende omfattede udbud:

a) indrømmer Den Europæiske Union, herunder dens ordregivende enheder, straks og betingelsesløst de undertegnende Mercosur-staters varer og tjenesteydelser og leverandører fra de undertegnende Mercosur-stater, der tilbyder disse varer og tjenesteydelser, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, der indrømmes dens indenlandske varer, tjenesteydelser og leverandører

b) indrømmer hver af de undertegnende Mercosur-stater, herunder deres ordregivende enheder, straks og betingelsesløst varer og tjenesteydelser fra Den Europæiske Union og leverandører fra Den Europæiske Union, der tilbyder disse varer og tjenesteydelser, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, der indrømmes deres indenlandske varer, tjenesteydelser og leverandører.

2. Med hensyn til enhver foranstaltning vedrørende omfattede udbud må Den Europæiske Union og hver af de undertegnende Mercosur-stater, herunder deres respektive ordregivende enheder, ikke:

a) behandle en lokalt etableret leverandør mindre gunstigt end en anden lokalt etableret leverandør på grundlag af graden af udenlandsk tilhørsforhold eller ejerskab ved personer fra den anden part[1][2], eller

b) forskelsbehandle en lokalt etableret leverandør på grundlag af, at de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes af denne leverandør til et givet udbud, er varer eller tjenesteydelser fra den anden part.

3. Denne artikel finder ikke anvendelse på told eller andre foranstaltninger af tilsvarende art, som har indvirkning på udenrigshandelen, eller på andre importforskrifter og foranstaltninger, der påvirker handelen med tjenesteydelser, end dem, der specifikt regulerer offentlige udbud, der er omfattet af dette kapitel.

---

[1] Uanset artikel 12.3, stk. 1, finder stk. 2, litra a), for Den Europæiske Union og Argentina anvendelse på alle indkøb i Argentina for så vidt angår leverandører fra Den Europæiske Union, som er juridiske personer, der er etableret i Argentina, og i Den Europæiske Union, for så vidt angår leverandører fra Argentina, som er juridiske personer, der er etableret i Den Europæiske Union. Dette er underlagt sikkerhed og generelle undtagelser som defineret i artikel 12.5.

[2] Uanset artikel 12.3, stk. 1), finder stk. 2, litra a), for så vidt angår Den Europæiske Union og Brasilien anvendelse på alle indkøb i Brasilien vedrørende leverandører fra Den Europæiske Union, som er juridiske personer, der er etableret i Brasilien, og i Den Europæiske Union, for så vidt angår leverandører fra Brasilien, som er juridiske personer, der er etableret i Den Europæiske Union. Dette er underlagt sikkerhed og generelle undtagelser som defineret i artikel 12.5.

ARTIKEL 12.7

Anvendelse af elektroniske midler

1. Hver part gennemfører i videst muligt omfang omfattede udbud ved hjælp af elektroniske midler og samarbejder om at udvikle og udvide anvendelsen af elektroniske midler i offentlige udbudssystemer.

2. Hvis en ordregivende enhed gennemfører et omfattet udbud ved hjælp af elektroniske midler, skal den:

a) sikre, at udbuddet gennemføres under anvendelse af informationsteknologisystemer og software, herunder sådanne, som vedrører autentificering og kryptering af oplysninger, som er alment tilgængelige og interoperable med andre alment tilgængelige informationsteknologisystemer og anden tilgængelig software, og

b) opretholde mekanismer, der sikrer integriteten af anmodninger om deltagelse og tilbud, herunder fastsættelse af tidspunktet og modtagelsen og forebyggelse af uretmæssig adgang.

ARTIKEL 12.8

Gennemførelse af udbud

En ordregivende enhed gennemfører omfattede udbud på en gennemsigtig og upartisk måde, således at den undgår interessekonflikter, forhindrer korrupt praksis, og som er i overensstemmelse med dette kapitel ved hjælp af følgende metoder: åbent udbud, begrænset udbud eller udbud med forhandling. Hver part indfører eller opretholder sanktioner mod korrupt praksis i henhold til sin lovgivning.

ARTIKEL 12.9

Oprindelsesregler

Med henblik på artikel 12.6 foretages bestemmelsen af varers oprindelse på et ikkepræferentielt grundlag.

ARTIKEL 12.10

Nægtelse af fordele

Uden at det berører tidsfristerne for udbudsproceduren, og med forbehold af forudgående underretning af en tjenesteyder fra den anden part og, hvis der anmodes herom, konsultationer med en tjenesteyder fra den anden part, kan en part nægte at indrømme den pågældende leverandør fordelene i medfør af dette kapitel, hvis den pågældende leverandør er en juridisk person fra den anden part, som ikke har væsentlige forretningsaktiviteter på den anden parts territorium.

ARTIKEL 12.11

Kompensationskøb

Hvad angår de omfattede udbud, må en part ikke søge, tage hensyn til, pålægge eller gennemtvinge kompensationskøb.

ARTIKEL 12.12

Offentliggørelse af oplysninger om offentlige udbud

1. Hver part:

a) offentliggør straks alle love, forskrifter, retsafgørelser, alment gældende administrative afgørelser og standardbestemmelser i kontrakter, der er påbudt i medfør af love eller forskrifter, og som med henvisning er indarbejdet i udbudsbekendtgørelser og udbudsmateriale og procedurer i forbindelse med de omfattede udbud samt eventuelle ændringer heraf i officielt udpegede elektroniske medier eller papirmedier, som offentliggøres bredt og fortsat er let tilgængelige for offentligheden

b) fremlægger yderligere oplysninger om anvendelsen af sådanne bestemmelser, hvis den anden part anmoder herom

c) opfører de elektroniske medier eller papirmedier, hvori parten offentliggør de i litra a) omhandlede oplysninger, i tillæg 12-F-1, 12-G-1, 12-H-1, 12-I-1 og 12-J-1

d) opfører, hvis det er relevant, de elektroniske medier, hvori parten offentliggør de meddelelser, der kræves i henhold til artikel 12.13, 12.15, stk. 4, og 12.23, stk.2, i tillæg 12-F-2, 12-G-2, 12-H-2, 12-I-2 og 12-J-2.

2. Hver part underretter straks den anden part om enhver ændring af de oplysninger, der er opført i dens tillæg til bilag 12-F til 12-J. Handelsrådet ændrer bilag 12-F til 12-J i overensstemmelse hermed i henhold til artikel 22.1, stk. 6, litra f).

ARTIKEL 12.13

Offentliggørelse af bekendtgørelser

Bekendtgørelse om påtænkte udbud

1. For hvert omfattet udbud, undtagen under de omstændigheder, der er beskrevet i artikel 12.20, offentliggør en ordregivende enhed en bekendtgørelse om påtænkte udbud, som skal være direkte og gratis tilgængelig ved hjælp af elektroniske midler via et enkelt adgangspunkt, for Den Europæiske Union på europæisk plan og for undertegnende Mercosur-stater på nationalt plan, eller når et sådant enkelt adgangspunkt er etableret på Mercosur-niveau. Bekendtgørelsen om påtænkte udbud skal mindst indtil udløbet af den periode, der er anført i bekendtgørelsen, være lettilgængelig for offentligheden. Hver part opfører det elektroniske medie i sine tillæg til bilag 12-F til 12-J. Alle sådanne bekendtgørelser skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag 12-O.

Bekendtgørelsesresumé

2. I forbindelse med hvert påtænkt udbud offentliggør den ordregivende enhed på et af de WTO-sprog, som WTO-overenskomsten er autentisk på, et lettilgængeligt bekendtgørelsesresumé samtidig med offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkte udbud. Alle sådanne bekendtgørelser skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag 12-K.

Bekendtgørelse om planlagt udbud

3. Ordregivende enheder opfordres til så tidligt som muligt i hvert regnskabsår at offentliggøre en bekendtgørelse om deres fremtidige udbudsplaner i det relevante papirmedie eller elektroniske medie, som er opført i tillæg til bilag 12-F til 12-J. En sådan bekendtgørelse skal indeholde genstanden for udbuddet og den planlagte dato for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud.

4. En ordregivende enhed i tillæg 12-A-2, 12-A-3, 12-B-2, 12-B-3, 12-C-2, 12-C-3, 12-D-2, 12-D-3, 12-E-2 og 12-E-3 til bilag 12-A til 12-E, kan anvende en bekendtgørelse om planlagte udbud som en bekendtgørelse om påtænkte udbud, forudsat at den indeholder så mange af oplysningerne i bilag 12-O, som er tilgængelige, og en erklæring om, at interesserede leverandører bør give udtryk for deres interesse i udbuddene over for den ordregivende enhed.

ARTIKEL 12.14

Betingelser for deltagelse

1. En ordregivende enhed skal begrænse betingelserne for deltagelse i et udbud til de betingelser, der er væsentlige for at sikre, at en leverandør har juridisk og finansiel kapacitet samt de kommercielle og tekniske evner til at påtage sig det relevante udbud.

2. I forbindelse med vurderingen af, hvorvidt en leverandør opfylder betingelserne for deltagelse, skal en ordregivende enhed evaluere en leverandørs finansielle kapacitet og kommercielle og tekniske evner på grundlag af den pågældende leverandørs forretningsaktiviteter inden for og uden for den ordregivende enheds parts territorium.

3. Den ordregivende enhed kan kræve, at en leverandør kan påvise relevant tidligere erfaring; enheden må imidlertid ikke stille som betingelse, at en leverandør for at kunne deltage i et udbud tidligere skal have fået tildelt en eller flere kontrakter af en ordregivende enhed fra en bestemt part, eller at leverandøren har tidligere arbejdserfaringer på den pågældende parts område.

4. Ved denne vurdering baserer den ordregivende enhed sin evaluering på de betingelser, der er specificeret på forhånd i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsmaterialet.

5. En ordregivende enhed kan udelukke en leverandør af følgende grunde:

a) konkurs

b) urigtige erklæringer

c) betydelige manglende resultater i forbindelse med væsentlige krav eller forpligtelser i medfør af en eller flere tidligere kontrakter

d) endelige domme for alvorlige forbrydelser eller alvorlige offentlige lovovertrædelser

e) andre sanktioner, der udelukker leverandøren fra at indgå kontrakter med enheder i en part

f) alvorlig forsømmelse i forbindelse med udøvelsen af deres erhverv, som sår tvivl om leverandørernes integritet, eller

g) manglende indbetaling af skatter og afgifter.

6. De betingelser for deltagelse, der er fastsat af en ordregivende enhed, jf. stk. 1, 2 og 3, opfyldes af parternes leverandører ved fremlæggelse af den dokumentation, der kræves i henhold til udbuddet, eller ved hjælp af tilsvarende dokumentation.

ARTIKEL 12.15

Kvalifikationskrav til leverandører

Begrænset udbud

1. Når en ordregivende enhed har til hensigt at anvende begrænset udbud, skal enheden:

a) i bekendtgørelsen om påtænkte udbud som minimum medtage de oplysninger, der er anført i litra a), b), c), i), j) og k), i: bilag 12-O og opfordre leverandører til at indgive en anmodning om deltagelse, og

b) som minimum forelægge de kvalificerede leverandører de oplysninger, der er anført i litra d) - h), i bilag 12-O, ved begyndelsen af perioden for afgivelse af tilbud.

2. En ordregivende enhed anerkender enhver indenlandsk leverandør og enhver leverandør fra den anden part, som opfylder betingelserne for deltagelse i et givet udbud, som kvalificeret leverandør, medmindre den ordregivende enhed i bekendtgørelsen om det påtænkte udbud angiver en eventuel begrænsning i antallet af leverandører, der kan afgive tilbud, og kriterierne for at udvælge et begrænset antal leverandører.

3. Er udbudsmaterialet ikke gjort offentligt tilgængeligt på datoen for offentliggørelsen af den i stk. 1 omhandlede bekendtgørelse, skal den ordregivende enhed sikre, at de pågældende dokumenter gøres tilgængelige samtidigt for alle kvalificerede leverandører, der er udvalgt i overensstemmelse med stk. 2.

Leverandørlister

4. Hvis en parts lovgivning foreskriver, at ordregivende enheder kan føre en leverandørliste, skal den sikre, at en bekendtgørelse, der opfordrer interesserede leverandører til at anmode om optagelse på listen:

a) offentliggøres en gang om året, og

b) løbende gøres tilgængelig i det relevante medie, der er opført i tillæg til bilag 12-F til 12-J, hvis bekendtgørelsen offentliggøres elektronisk. En sådan bekendtgørelse skal indeholde de oplysninger, der er fastsat i bilag 12-L.

5. Hvis en leverandørliste er gyldig i 3 (tre) år eller mindre, kan en ordregivende enhed, uanset stk. 4, nøjes med at offentliggøre den i stk. 4 omhandlede bekendtgørelse én gang i begyndelsen af listens gyldighedsperiode, forudsat at bekendtgørelsen:

a) angiver gyldighedsperioden, og at der ikke vil blive offentliggjort yderligere bekendtgørelser, og

b) offentliggøres elektronisk og er løbende tilgængelig i hele listens gyldighedsperiode.

6. En ordregivende enhed skal give leverandører mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at ansøge om at blive optaget på leverandørlisten og skal indskrive alle kvalificerede leverandører på listen inden for en rimelig frist.

7. Hvis en leverandør, som ikke er optaget på leverandørlisten, indgiver en anmodning inden for fristen fastsat i bilag 12-M, om at deltage i et udbud, som er baseret på en leverandørliste, samt alle de nødvendige dokumenter i forbindelse hermed, skal den ordregivende enhed behandle anmodningen. Den ordregivende enhed må ikke udelukke leverandører fra at komme i betragtning til udbuddet med den begrundelse, at enheden ikke har tilstrækkelig tid til at behandle anmodningen, medmindre enheden i særlige tilfælde, som følge af udbuddets komplekse karakter, ikke er i stand til at afslutte behandlingen af anmodningen inden for den frist, der er fastsat for afgivelse af tilbud.

Enheder opført i tillæg 12-A-2, 12-A-3, 12-B-2, 12-B-3, 12-C-2, 12-C-3, 12-D-2, 12-D-3, 12-E-2 og 12-E-3

8. En ordregivende enhed, der er opført i tillæg 12-A-2, 12-A-3, 12-B-2, 12-B-3, 12-C-2, 12-C-3, 12-D-2, 12-D-3, 12-E-2 og 12-E-3, kan lade en bekendtgørelse, hvori leverandører opfordres til at ansøge om optagelse på leverandørlisten, træde i stedet for en bekendtgørelse om påtænkt udbud, forudsat:

a) at bekendtgørelsen offentliggøres i overensstemmelse med stk. 4 og omfatter de oplysninger, der er anført i bilag 12-L, så mange som muligt af de oplysninger, der er anført i bilag 12-O, som er tilgængelige, og en erklæring om, at den udgør en bekendtgørelse om påtænkt udbud, eller om, at kun leverandører på leverandørlisten vil modtage yderligere bekendtgørelser om udbud, der er omfattet af leverandørlisten, og

b) at den ordregivende enhed straks giver leverandører, som har udtrykt interesse i et bestemt udbud, tilstrækkelige oplysninger til, at de har mulighed for at vurdere, hvorvidt de er interesserede i udbuddet, herunder alle de resterende oplysninger, der kræves i bilag 12-O, i det omfang sådanne oplysninger foreligger.

9. En ordregivende enhed, der er omfattet af tillæg 12-A-2, 12-A-3, 12-B-2, 12-B-3, 12-C-2, 12-C-3, 12-D-2, 12-D-3, 12-E-2 og 12-E-3, kan give en leverandør, der har ansøgt om optagelse på leverandørlisten i overensstemmelse med stk. 6, tilladelse til at afgive tilbud i forbindelse med et givet udbud, hvis den ordregivende enhed har tilstrækkelig tid til at undersøge, om leverandøren opfylder betingelserne for deltagelse.

Oplysninger om en ordregivende enheds beslutninger

10. En ordregivende enhed underretter straks enhver leverandør, der indgiver en anmodning om deltagelse i et udbud eller en ansøgning om optagelse på en leverandørliste, om den ordregivende enheds beslutning med hensyn til anmodningen eller ansøgningen.

11. Den ordregivende enhed underretter straks leverandøren og fremlægger på dennes anmodning straks en skriftlig begrundelse for sin beslutning for leverandøren, hvis enheden:

a) afviser en leverandørs anmodning om deltagelse i et udbud eller dennes ansøgning om optagelse på en leverandørliste

b) ophører med at anerkende en leverandør som kvalificeret, eller

c) fjerner en leverandør fra en leverandørliste.

ARTIKEL 12.16

Tekniske specifikationer

1. En ordregivende enhed må ikke udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer eller foreskrive en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som har til formål eller virkning at begrænse konkurrence, skabe unødvendige hindringer for den internationale handel eller forskelsbehandle leverandører.

2. Ved fastsættelsen af de tekniske specifikationer for de varer eller tjenesteydelser, der er genstand for det offentlige udbud, skal en ordregivende enhed, når det er relevant:

a) fastsætte de tekniske specifikationer på grundlag af præstations- og funktionskrav og ikke på grundlag af design eller beskrivende egenskaber, og

b) basere de tekniske specifikationer på internationale standarder, hvis sådanne forefindes, og hvis det ikke er tilfældet, på nationale tekniske forskrifter, anerkendte nationale standarder eller byggeforskrifter; hver henvisning efterfølges af udtrykket "eller tilsvarende".

3. Når der anvendes konstruktionsmæssige eller beskrivende egenskaber i de tekniske specifikationer, bør den ordregivende enhed, når det er relevant, angive, at den vil tage hensyn til tilbud baseret på tilsvarende varer eller tjenesteydelser, som påviseligt opfylder kravene i udbuddet, ved at anvende udtryk som "eller tilsvarende" i udbudsmaterialet.

4. En ordregivende enhed må ikke stille krav om tekniske specifikationer, der kræver eller henviser til et bestemt varemærke eller handelsnavn, patent, ophavsret, design eller type eller en bestemt oprindelse, producent eller leverandør, medmindre der ikke findes nogen anden tilstrækkelig nøjagtig eller forståelig måde at beskrive udbudskravene på, og forudsat at enheden i sådanne tilfælde anvender udtryk som "eller tilsvarende" i udbudsmaterialet.

5. En ordregivende enhed må ikke på en måde, der kan have til følge at forhindre konkurrence, søge eller modtage rådgivning, der kan anvendes til at forberede vedtagelse af en teknisk specifikation til et bestemt udbud, fra personer, som kan have en forretningsmæssig interesse i det pågældende udbud.

6. Det præciseres, at en part, herunder dens ordregivende enheder, i overensstemmelse med denne artikel kan udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer til at fremme bevarelsen af naturressourcer eller miljøbeskyttelsen.

ARTIKEL 12.17

Udbudsmateriale

1. En ordregivende enhed skal forelægge leverandørerne et udbudsmateriale, der indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige, for at leverandørerne kan udarbejde og afgive deres tilbud. Udbudsmaterialet skal, medmindre det allerede fremgår af bekendtgørelsen om påtænkt udbud, indeholde en fuldstændig beskrivelse af følgende:

a) udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, eller, hvis mængden ikke kendes, den skønnede mængde og eventuelle krav, der skal opfyldes, herunder tekniske specifikationer, certificering af overensstemmelsesvurdering, planer, tegninger eller brugsanvisninger

b) eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder en liste over oplysninger og dokumenter, som leverandører skal indgive i forbindelse hermed

c) alle evalueringskriterier, som skal tages i betragtning ved tildeling af kontrakten, og hvert kriteriums relative betydning, undtagen hvis prisen er det eneste kriterium

d) eventuelle autentificerings- eller krypteringskrav eller andre krav vedrørende elektronisk indsendelse af oplysninger, når den ordregivende enhed gennemfører udbudsproceduren ved brug af elektroniske midler

e) reglerne for den elektroniske auktion, hvis den ordregivende enhed afholder en sådan, herunder præcisering af de elementer i tilbuddet, der er relevante for evalueringskriterierne, i henhold til hvilke auktionen vil blive afholdt

f) datoen, tidspunktet og stedet for åbning af tilbuddene i tilfælde af en offentlig åbning, samt eventuelt hvilke personer der må være til stede

g) eventuelle andre vilkår eller betingelser, herunder betalingsbetingelser og eventuelle begrænsninger i de midler, der må anvendes til at afgive tilbuddene, f.eks. i papirform eller elektronisk, og

h) eventuelle datoer for levering af de pågældende varer eller tjenesteydelser.

2. Ved fastsættelsen i udbudsmaterialet af en leveringsdato for varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, skal en ordregivende enhed tage hensyn til faktorer såsom udbuddets kompleksitet, omfanget af den forventede underentreprise og den tid, der realistisk set kræves til produktion, udtagning fra lager og transport af varer fra forsendelsesstedet eller til levering af tjenesteydelser.

3. Evalueringskriterierne i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet kan bl.a. omfatte prisen og andre omkostningsfaktorer, kvalitet, teknisk værdi, miljøegenskaber og leveringsvilkår.

4. En ordregivende enhed fremlægger straks udbudsmaterialet til enhver leverandør, der deltager i udbuddet, hvis en sådan leverandør anmoder herom, og besvarer alle rimelige anmodninger om relevante oplysninger fra en leverandør, der deltager i udbuddet, forudsat at sådanne oplysninger ikke giver den pågældende leverandør en fordel i forhold til konkurrenterne i udbuddet og at anmodningen blev fremsat inden for de gældende frister.

5. Hvis en ordregivende enhed, forud for vurderingen af tilbud i overensstemmelse med artikel 12.22, ændrer de kriterier eller krav, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkte udbud eller i udbudsmaterialet til de deltagende leverandører, skal den skriftligt fremsende alle sådanne ændringer:

a) til alle leverandører, der deltager på det tidspunkt, hvor oplysningerne ændres, hvis den ordregivende enhed er bekendt med disse leverandører, og i alle andre tilfælde på samme måde som de oprindelige oplysninger, og

b) med en frist, der gør det muligt for disse leverandører eventuelt at ændre deres oprindelige tilbud og afgive ændrede tilbud, alt efter hvad der er relevant.

6. Ordregivende enheder kan kræve, at de deltagende leverandører stiller garantier for opretholdelse af tilbuddet og at den valgte leverandør stiller en garanti for udførelsen.

ARTIKEL 12.18

Frister

En ordregivende enhed skal i overensstemmelse med sine egne behov give leverandørerne tilstrækkelig tid til at udarbejde og indgive anmodninger om deltagelse og afgive tilbud, idet der tages hensyn til faktorer såsom udbuddets art og kompleksitet, omfanget af den forventede underentreprise og den tid, det tager at fremsende bud fra såvel udlandet som selve landet, når de ikke fremsendes elektronisk. Sådanne frister, herunder eventuelle forlængelser heraf, skal være ens for alle interesserede eller deltagende leverandører. De gældende tidsfrister er fastsat i bilag 12-M.

ARTIKEL 12.19

Forhandlinger

1. Hvis en parts lovgivning foreskriver, at ordregivende enheder kan gennemføre udbud gennem forhandlinger, kan ordregivende enheder gøre dette i følgende tilfælde:

a) i forbindelse med udbud, hvor de har tilkendegivet hensigt herom i bekendtgørelsen om påtænkte indkøb, eller

b) hvis det ved evalueringen konstateres, at intet tilbud indlysende er mest fordelagtigt ud fra de specifikke evalueringskriterier, der er fastlagt i bekendtgørelserne eller i udbudsmaterialet.

2. En ordregivende enhed skal:

a) sikre, at enhver udelukkelse af leverandører, der deltager i forhandlinger, sker i overensstemmelse med de evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelserne eller i udbudsmaterialet, og

b) når forhandlingerne er afsluttet, fastsætte en fælles frist for alle de resterende leverandører, inden for hvilken de kan afgive nye eller ændrede tilbud.

ARTIKEL 12.20

Udbud med forhandling

1. Forudsat at udbudsproceduren ikke anvendes til at undgå konkurrence eller til at beskytte indenlandske leverandører, kan en ordregivende enhed tildele kontrakter ved udbud med forhandling under følgende omstændigheder:

a) hvis:

i) der ikke blev afgivet tilbud, eller ingen leverandører anmodede om at deltage

ii) der ikke blev afgivet tilbud, som er i overensstemmelse med udbudsmaterialets væsentlige krav

iii) ingen leverandører har opfyldt betingelserne for at deltage, eller

iv) de afgivne tilbud er genstand for samordning,

forudsat at der ikke er sket en væsentlig ændring af kravene i udbudsmaterialet

b) hvis varerne eller tjenesteydelserne vedrørende kunstværker eller af årsager forbundet med beskyttelse af eksklusive intellektuelle ejendomsrettigheder såsom patenter, ophavsrettigheder eller fortrolige oplysninger, eller i tilfælde, hvor der af tekniske årsager er en manglende konkurrence, kun kan leveres af en bestemt leverandør, og der ikke findes et rimeligt alternativ eller en rimelig erstatning

c) med henblik på yderligere leverancer fra den oprindelige leverandør af varer og tjenesteydelser, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud, hvis en udskiftning af leverandøren af sådanne supplerende varer og tjenesteydelser:

   i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager, herunder krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, software, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud, og

   ii) ville forårsage betydelige gener eller væsentlig forøgelse af den ordregivende enheds omkostninger

d) når der er tale om varer, der indkøbes på et råvaremarked

e) når en ordregivende enhed indkøber prototyper eller en ny vare eller tjenesteydelse, der er blevet udviklet på den ordregivende enheds foranledning som led i og med henblik på en bestemt kontrakt vedrørende forskning, forsøg, undersøgelse eller nyudvikling; når sådanne kontrakter er opfyldt, er efterfølgende indkøb af varer eller tjenesteydelser omfattet af dette kapitel

f) for så vidt det er strengt nødvendigt, når tvingende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende enhed ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at fremskaffe varerne eller tjenesteydelserne i tide ved en åben udbudsprocedure eller ved begrænset udbud

g) hvis en kontrakt tildeles vinderen af en designkonkurrence, forudsat at konkurrencen blev organiseret på en måde, der er i overensstemmelse med principperne i dette kapitel, og deltagerne blev bedømt af en uafhængig jury med henblik på at tildele vinderen en designkontrakt, eller

h) i forbindelse med indkøb på ekstraordinært gunstige vilkår, der kun opstår inden for en meget kort tidsramme såsom usædvanlige salg foretaget af juridiske personer, der normalt ikke er leverandører, eller salg af aktiver i virksomheder under likvidation eller tvangsadministration.

2. En ordregivende enhed fører fortegnelser eller udarbejder skriftlige rapporter med specifik begrundelse for kontrakter tildelt i henhold til stk. 1.

ARTIKEL 12.21

Elektroniske auktioner

Har en ordregivende enhed til hensigt at gennemføre omfattede udbud ved brug af elektronisk auktion, skal enheden, inden den elektroniske auktion starter, forelægge hver deltager:

a) oplysninger om den automatiske evalueringsmetode, herunder den matematiske formel, der er baseret på de evalueringskriterier, der er fastsat i udbudsmaterialet, og som skal anvendes i den automatiske prioritering eller fornyede prioritering i forbindelse med auktionen

b) resultaterne af en eventuel oprindelig evaluering af elementerne i den pågældendes tilbud, hvis kontrakten skal tildeles på grundlag af det mest fordelagtige tilbud, og

c) alle andre relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af auktionen.

ARTIKEL 12.22

Behandling af tilbud og kontrakttildeling

1. En ordregivende enhed modtager, åbner og behandler alle tilbud efter procedurer, der garanterer en fair og upartisk udbudsprocedure, og at tilbuddenes indhold behandles fortroligt.

2. En ordregivende enhed må ikke stille en leverandør, hvis tilbud modtages efter fristen for indgivelse af tilbud, dårligere, hvis forsinkelsen udelukkende kan tilskrives den ordregivende enheds behandling.

3. For at komme i betragtning ved tildeling af en kontrakt skal tilbuddet være indgivet skriftligt og på tidspunktet for åbningen heraf opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i udbudsmaterialet og, i givet fald, i bekendtgørelserne, samt være fra en leverandør, der opfylder betingelserne for at deltage.

4. Medmindre den ordregivende enhed beslutter, at det ikke er i offentlighedens interesse at tildele en kontrakt, giver den ordregivende enhed kontrakten til den leverandør, som enheden har fastslået er i stand til at opfylde kontraktens vilkår, og som udelukkende på grundlag af de evalueringskriterier, der er specificeret i bekendtgørelserne og udbudsmaterialet, har afgivet det mest fordelagtige bud, eller hvis prisen er det eneste kriterium, den laveste pris.

5. Modtager en ordregivende enhed et tilbud med en pris, der er unormalt lavere end priserne i de andre indkomne tilbud, kan denne verificere med leverandøren, at vedkommende opfylder betingelserne for deltagelse og er i stand til at opfylde kontraktens vilkår.

6. En ordregivende enhed må ikke anvende optioner, aflyse et udbud eller ændre tildelte kontrakter på en måde, der omgår forpligtelserne i dette kapitel.

7. Hver part kan fastsætte, at hvis kontrakten af årsager, der kan tilskrives den valgte leverandør, ikke indgås inden for en rimelig frist, eller hvis den valgte leverandør ikke opfylder den garanti for gennemførelse af kontrakten, der er omhandlet i artikel 12.17, eller ikke overholder kontraktbetingelserne, kan kontrakten tildeles den leverandør, der har afgivet det næstmest fordelagtige tilbud.

ARTIKEL 12.23

Gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om udbud

1. En ordregivende enhed underretter straks deltagende leverandører om enhedens beslutning om tildeling af kontrakten, og dette skal efter anmodning fra en leverandør gøres skriftligt. En ordregivende enhed skal på anmodning herom forklare en leverandør, der ikke har fået kontrakten, årsagerne til, at den ordregivende enhed ikke valgte den pågældendes tilbud, og de relative fordele ved tilbuddet fra den valgte leverandør, jf. artikel 12.24, stk. 2 og 3.

2. Efter tildelingen af hver af de kontrakter, der er omfattet af dette kapitel, skal en ordregivende enhed så tidligt som muligt i overensstemmelse med de frister, der er fastsat i hver parts lovgivning, offentliggøre en bekendtgørelse i de relevante papirmedier eller elektroniske medier, der er opført i tillæggene til bilag 12-F til 12-J. Anvendes der udelukkende et elektronisk medie, skal oplysningerne forblive lettilgængelige i en rimelig periode. Bekendtgørelsen skal mindst indeholde følgende oplysninger:

a) en beskrivelse af de indkøbte varer eller tjenesteydelser, som kan omfatte arten og mængden af de indkøbte varer samt arten og omfanget af de indkøbte tjenesteydelser

b) den ordregivende enheds navn og adresse

c) navn på den valgte leverandør

d) værdien af det antagne tilbud eller af det højeste og det laveste tilbud, der er taget i betragtning ved tildelingen af kontrakten

e) datoen for tildelingen, og

f) den anvendte udbudsprocedure samt, hvis der blev anvendt udbud med forhandling, en beskrivelse af de omstændigheder, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

3. Hver part fremsender tilgængelige og sammenlignelige statistiske data af relevans for det i dette kapitel omhandlede udbud til den anden part.

ARTIKEL 12.24

Videregivelse af oplysninger

1. Efter anmodning fra en part skal den anden part straks fremlægge alle relevante oplysninger om tildelingen af et omfattet udbud med henblik på at fastslå, om udbuddet blev gennemført i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel. Hvis videregivelse af disse oplysninger ville være til skade for konkurrencen ved fremtidige udbud, må den part, der modtager de pågældende oplysninger, ikke videregive disse til leverandører uden konsultation med og samtykke fra den part, der stillede oplysningerne til rådighed.

2. Uanset alle andre bestemmelser i dette kapitel må en part, herunder dens ordregivende enheder, ikke fremlægge oplysninger om en leverandør, som kan skade en fair konkurrence mellem leverandører.

3. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part, herunder dens ordregivende enheder, myndigheder og klageinstanser, pålægges at videregive fortrolige oplysninger, hvis en sådan videregivelse:

a) ville hindre retshåndhævelsen

b) kan skade den fair konkurrence mellem leverandører

c) ville skade bestemte personers legitime forretningsinteresser, herunder beskyttelse af intellektuel ejendomsret, eller

d) på anden måde ville være i strid med offentlige interesser.

ARTIKEL 12.25

Interne klageprocedurer

1. Hver part skal indføre eller opretholde rettidige, effektive, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende administrative eller retslige klageprocedurer, hvorigennem en leverandør kan klage over:

a) en overtrædelse af dette kapitel, eller

b) manglende overholdelse af en parts foranstaltninger til gennemførelse af dette kapitel, hvis leverandøren ikke har direkte adgang til at klage over en overtrædelse af dette kapitel i henhold til en parts lovgivning,

som opstår i forbindelse med et omfattet udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse. De proceduremæssige regler for alle klager skal foreligge skriftligt og være offentligt tilgængelige.

2. Hver part kan i sin lovgivning fastsætte, at hvis en leverandør indgiver en klage i forbindelse med omfattede udbud, skal den pågældende part tilskynde sin ordregivende enhed og leverandøren til at finde en løsning på klagen gennem konsultationer. Den ordregivende enhed tager klagen op til upartisk og rettidig overvejelse på en sådan måde, at dette ikke lægger hindringer i vejen for leverandørens deltagelse i igangværende eller fremtidige udbud eller ret til at søge om korrigerende foranstaltninger inden for rammerne af proceduren for administrativ prøvelse eller domstolsprøvelse.

3. En leverandør skal have rimelig tid til at udarbejde og indgive en klage, hvilket under ingen omstændigheder må være mindre end 10 (ti) dage regnet fra det tidspunkt, hvor leverandøren har eller med rimelighed må formodes at have kendskab til det forhold, der påklages.

4. Hver part opretter eller udnævner mindst én upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af dens ordregivende enheder, til at modtage og behandle klager fra leverandører i forbindelse med et omfattet udbud.

5. Behandler et andet organ end en myndighed som omhandlet i stk. 4 i første omgang en klage, skal parten sikre, at leverandøren kan klage over den oprindelige beslutning til en upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af den ordregivende enhed, hvis udbud er genstand for klagen. Et klageorgan, der ikke er en domstol, skal enten være underlagt domstolsprøvelse eller stille proceduremæssige garantier, der sikrer, at:

a) den ordregivende enhed besvarer klagen skriftligt og forelægger klageorganet alle relevante dokumenter

b) deltagerne i sagen har ret til at blive hørt, før klageorganet træffer afgørelse vedrørende klagen

c) deltagerne i sagen har ret til at blive repræsenteret og ledsaget

d) deltagerne i sagen har adgang til alle retsmøder

e) deltagerne i sagen har ret til at anmode om, at retsmøderne er offentlige, og at der kan føres vidner, og

f) beslutninger eller henstillinger vedrørende leverandørers klager meddeles skriftligt inden for en rimelig frist og med en redegørelse for, hvad der ligger til grund for den enkelte beslutning eller henstilling.

6. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der giver mulighed for:

a) hurtige foreløbige foranstaltninger for at bevare leverandørens mulighed for at deltage i udbudsproceduren. Sådanne foreløbige foranstaltninger kan indebære suspension af udbudsproceduren. Det kan i procedurerne fastsættes, at der ved beslutningen om, hvorvidt sådanne foranstaltninger skal bringes i anvendelse, kan tages hensyn til overvejende negative konsekvenser for de berørte interesser, herunder offentlighedens interesser. Den legitime grund til at undlade at træffe foranstaltninger skal gives skriftligt, og

b) korrigerende tiltag eller kompensation for tab eller skader, som kan begrænses til enten omkostningerne til udarbejdelsen af buddet eller omkostningerne vedrørende klagen eller begge, hvis klageinstansen finder, at der foreligger en overtrædelse eller manglende overholdelse som omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 12.26

Ændringer og berigtigelser af dækning

1. En part kan foreslå at ændre eller berigtige sine respektive bilag 12-A til 12-E.

Ændringer

2. Hvis en part har til hensigt at ændre sine bilag som omhandlet i stk. 1, skal den:

a) meddele dette skriftligt til den anden part, og

b) i meddelelsen foreslå den anden part passende kompenserende tilpasninger for at opretholde et dækningsniveau, der svarer til niveauet før ændringen.

3. Uanset stk. 2, litra b), skal en part ikke foreslå kompenserende tilpasninger, hvis ændringen vedrører en enhed, som reelt ikke længere er under partens kontrol eller indflydelse.

4. Den anden part kan gøre indsigelse mod ændringen, hvis:

a) en i henhold til stk. 2, litra b), foreslået tilpasning ikke er tilstrækkelig til at opretholde et dækningsniveau, der svarer til det indbyrdes aftalte, eller

b) ændringen vedrører en enhed, som reelt stadig er under partens kontrol eller indflydelse, jf. stk. 3.

Den anden part skal gøre indsigelse skriftligt senest 45 (femogfyrre) dage efter modtagelsen af meddelelsen som omhandlet i stk. 2, litra a). Er der ikke fremsat en sådan indsigelse senest 45 (femogfyrre) dage efter modtagelsen af meddelelsen, anses parten for at have accepteret den foreslåede ændring.

Berigtigelser

5. Følgende ændringer af en parts bilag anses for berigtigelser af rent formel karakter, forudsat at de ikke berører den indbyrdes aftalte dækning, der er fastsat i dette kapitel:

a) en ændring af en enheds navn

b) en sammenlægning af 2 (to) eller flere enheder, der er opført i et tillæg, og

c) en opdeling af en enhed, der er opført i et tillæg, i 2 (to) eller flere enheder, der alle tilføjes til de enheder, der er opført i samme tillæg.

Den part, der foretager en sådan berigtigelse af rent formel karakter, er ikke forpligtet til at foreslå kompensationstilpasninger.

6. I tilfælde af foreslåede berigtigelser af en parts bilag, skal denne part underrette den anden part om de foreslåede berigtigelser hvert andet (2.) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

7. En part kan over for den anden part gøre indsigelse mod en foreslået berigtigelse senest 45 (femogfyrre) dage efter modtagelsen af meddelelsen. Hvis en part fremsætter en indsigelse, skal den forklare, hvorfor den mener, at den foreslåede berigtigelse ikke udgør en ændring som omhandlet i stk. 5, og redegøre for den foreslåede berigtigelses indvirkning på den indbyrdes aftalte dækning, der er fastsat i dette kapitel. Fremsættes der ikke en sådan skriftlig indsigelse senest 45 dage (femogfyrre) efter modtagelsen af meddelelsen, anses parten for at have accepteret den foreslåede berigtigelse.

Konsultationer og tvistbilæggelse

8. Hvis den anden part gør indsigelse mod den foreslåede ændring eller berigtigelse, skal parterne søge at løse spørgsmålet gennem konsultationer. Hvis der ikke er opnået enighed senest 60 (tres) dage efter modtagelse af indsigelsen, kan den part, der ønsker at ændre eller berigtige sine bilag, henvise sagen til den tvistbilæggelsesprocedure, der er fastsat i kapitel 21, medmindre parterne er enige om at forlænge fristen.

9. Konsultationsproceduren, jf. stk. 8, berører ikke de konsultationer, der er omhandlet i kapitel 21.

10. Hvis en part ikke gør indsigelse mod den foreslåede ændring i henhold til stk. 2 og 3, eller mod den foreslåede berigtigelse i henhold til stk. 5, eller mod ændringer eller berigtigelser aftalt mellem parterne i forbindelse med konsultationer, eller sagen er blevet løst endeligt i henhold til kapitel 21, skal handelsudvalget ændre det relevante bilag, så det afspejler de aftalte ændringer eller berigtigelser eller de aftalte kompensationstilpasninger.

ARTIKEL 12.27

Underudvalget om offentlige udbud

1. Underudvalget om offentlige udbud, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, følgende funktioner:

a) at gennemgå den gensidige åbning af markederne for offentlige udbud

b) at udveksle oplysninger om mulighederne for offentlige udbud i hver part, herunder udveksling af statistiske data om offentlige udbud, og

c) at drøfte omfanget af og midlerne til samarbejdet om offentlige udbud mellem parterne som omhandlet i artikel 12.28.

ARTIKEL 12.28

Samarbejde om offentlige udbud

1. Parterne samarbejder med henblik på at sikre effektiv gennemførelse af dette kapitel. Parterne anvender de tilgængelige og eksisterende instrumenter, ressourcer og mekanismer.

2. Navnlig gennemføres samarbejdsaktiviteter på dette område, blandt andre aktiviteter, ved hjælp af:

a) udveksling af oplysninger, god praksis, statistiske data, eksperter, erfaringer og politikker på områder af fælles interesse

b) udveksling af god praksis vedrørende anvendelsen af bæredygtig udbudspraksis og andre områder af fælles interesse

c) fremme af netværk, seminarer og workshopper om emner af fælles interesse

d) videnoverførsel, herunder kontakter mellem eksperter fra Den Europæiske Union og undertegnende Mercosur-stater, og

e) udveksling af oplysninger mellem Den Europæiske Union og undertegnende Mercosur-stater med henblik på at lette adgangen til parternes markeder for offentlige udbud for leverandører, navnlig for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder.

KAPITEL 13

INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

AFDELING A

ALMINDELIGE BESTEMMELSER OG PRINCIPPER

ARTIKEL 13.1

Generelle bestemmelser

1. Hver part bekræfter rettighederne og forpligtelserne over for hinanden i henhold til WTO, TRIPS-aftalen og enhver anden multilateral aftale vedrørende intellektuel ejendom, som den er part i.

2. Parterne kan hver især frit fastlægge den mest hensigtsmæssige metode til gennemførelse af bestemmelserne i dette kapitel inden for deres eget retssystem og deres egen retspraksis på en måde, der er i overensstemmelse med målene og principperne i TRIPS-aftalen og dette kapitel.

ARTIKEL 13.2

Målsætninger

Dette kapitel har følgende målsætninger:

a) at lette adgangen til og produktionen og markedsføringen af innovative og kreative produkter og fremme handel og investeringer parterne imellem og derved bidrage til en mere bæredygtig, rimelig og inkluderende økonomi for parterne

b) opnå et passende og effektivt niveau for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der tilskynder til og belønner innovation og samtidig bidrager til effektiv overførsel og udbredelse af teknologi, fremme af social og økonomisk velfærd og balance mellem indehavernes rettigheder og offentlighedens interesser, og

c) fremme foranstaltninger, der vil hjælpe parterne med at fremme forskning og udvikling og få adgang til viden, herunder til et varieret offentligt område.

ARTIKEL 13.3

Forpligtelsernes art og omfang

1. Med henblik på denne aftale henviser "intellektuelle ejendomsrettigheder" til alle de kategorier af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omhandlet i TRIPS-aftalens del II, afsnit 1 til 7, og artikel 13.9 til 13.43 i denne aftale.

2. Beskyttelse af intellektuel ejendomsret omfatter bl.a. beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i artikel 10a i Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret, udfærdiget i Paris den 20. marts 1883, som senest revideret i Stockholm den 14. juli 1967 (i det følgende benævnt "Pariserkonventionen").

3. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part indfører de foranstaltninger, der er nødvendige for at forhindre rettighedshaveres misbrug af intellektuelle ejendomsrettigheder eller anvendelse af praksis, der i urimelig grad begrænser handelen eller påvirker den internationale teknologioverførsel negativt, forudsat at sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med dette kapitel.

4. En part er ikke forpligtet til gennem sin lovgivning at yde en mere omfattende beskyttelse end den, der kræves i henhold til dette kapitel. Dette kapitel forhindrer ikke en part i gennem sin lovgivning at anvende højere standarder for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, forudsat at den ikke er i strid med dette kapitel.

ARTIKEL 13.4

Principper

1. Hver part anerkender, at beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder kan og skal ske på en måde, der er befordrende for økonomiske, sociale og videnskabelige fremskridt. Hver part sikrer håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder inden for sit eget retssystem og sin egen retspraksis.

2. Hver part kan ved udformning eller ændring af sine love og forskrifter fastsætte undtagelser og fleksibilitetsmuligheder, der er tilladt i henhold til de multilaterale instrumenter, som parterne har undertegnet.

3. Parterne bekræfter på ny bestemmelserne om konkurrence i TRIPS-aftalen.

4. Parterne støtter opfyldelsen af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

5. Parterne støtter Verdenssundhedsforsamlingens resolution WHA 60.28 og rammerne for beredskab i forbindelse med pandemisk influenza, der blev vedtaget på den 64. Verdenssundhedsforsamling.

6. Parterne anerkender betydningen af at fremme gennemførelsen af den globale strategi og handlingsplan for folkesundhed, innovation og intellektuel ejendomsret, der blev vedtaget af Verdenssundhedsforsamlingen den 24. maj 2008 (resolution WHA 61.21 som ændret ved resolution WHA 62.16).

7. Parterne bekræfter anbefalingerne i udviklingsdagsordenen, som blev vedtaget i 2007 af generalforsamlingen i Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (i det følgende benævnt "WIPO").

8. Hvis erhvervelse af en intellektuel ejendomsrettighed er betinget af, at rettigheden tildeles eller registreres, gør hver part sit bedste for at sikre, at proceduren for tildeling eller registrering af rettigheden er befordrende for tildeling eller registrering inden for en rimelig frist for at undgå ubeføjet forkortelse af beskyttelsesperioden.

ARTIKEL 13.5

National behandling

Hver part indrømmer den anden parts statsborgere[1] en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne statsborgere, for så vidt angår beskyttelse[2] af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omfattet af dette kapitel, jf. dog undtagelserne i TRIPS-aftalens[3] artikel 3 og 5.

---

[1] Med henblik på dette kapitel forstås ved "statsborger": for så vidt angår den relevante intellektuelle ejendomsrettighed en person fra en part, som opfylder de kriterier for ret til beskyttelse, der er fastsat i TRIPS-aftalen eller multilaterale aftaler, der indgås og forvaltes inden for rammerne af WIPO, alt efter hvad der er relevant, og som en part er kontraherende part i.

[2] Med henblik på artikel 13.5 omfatter ordet "beskyttelse" forhold, der påvirker de intellektuelle ejendomsrettigheders disponibilitet, erhvervelse, anvendelsesområde, opretholdelse og håndhævelse, samt forhold, der påvirker brugen af de intellektuelle ejendomsrettigheder, som specifikt er omhandlet i dette kapitel.

[3] Hvad angår udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og TV-foretagender, gælder denne forpligtelse kun for de i dette kapitel fastsatte rettigheder.

ARTIKEL 13.6

Beskyttelse af biodiversitet og traditionel viden

1. Parterne anerkender vigtigheden og værdien af den biologiske diversitet og dens komponenter og af tilknyttet traditionel viden, innovationer og praksis hos oprindelige og lokale samfund[1]. Parterne bekræfter endvidere deres suveræne rettigheder over deres naturressourcer og deres rettigheder og forpligtelser som fastsat i biodiversitetskonventionen fra 1992, udfærdiget i Rio de Janeiro den 5. juni 1992 (i det følgende benævnt "CBD"), for så vidt angår adgang til genetiske ressourcer og til rimelig og retfærdig fordeling af fordelene ved udnyttelsen af disse genetiske ressourcer.

2. Parterne bekræfter, i erkendelse af, at biodiversiteten i landbruget er af en særlig karakter, og at dens særpræg og problemer kræver særlige løsninger, at adgang til genetiske ressourcer for fødevarer og landbrug skal være underlagt en særlig behandling i overensstemmelse med den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, udfærdiget i Rom den 3. november 2001.

3. Parterne kan efter gensidig aftale tage denne artikel op til revision med forbehold af resultaterne og konklusionerne af de multilaterale drøftelser.

---

[1] Med henblik på artikel 13.6 kan "oprindelige og lokale samfund" omfatte efterkommere af afrikanske slavegjorte og mindre landbrugere.

ARTIKEL 13.7

Konsumption

Hver part kan frit indføre dens egen ordning for konsumption af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. dog TRIPS-aftalen.

ARTIKEL 13.8

TRIPS-aftalen og folkesundhed

1. Parterne erkender vigtigheden af erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed (i det følgende benævnt "Dohaerklæringen"), der blev vedtaget den 14. november 2001 af ministerkonferencen under WTO. Parterne skal ved fortolkning og gennemførelse af rettighederne og forpligtelserne i henhold til dette kapitel sikre overensstemmelse med Dohaerklæringen.

2. Hver part gennemfører artikel 31a i TRIPS-aftalen samt bilaget og tillægget til bilaget hertil, som trådte i kraft den 23. januar 2017.

AFDELING B

STANDARDER VEDRØRENDE INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

OPHAVSRET OG BESLÆGTEDE RETTIGHEDER[1]

ARTIKEL 13.9

Internationale aftaler

Hver part bekræfter sine rettigheder og forpligtelser i henhold til følgende internationale aftaler under hensyntagen til, at aftaler ikke er bindende for dem, der ikke er part i dem:

a) Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, udfærdiget i Bern den 9. september 1886, som ændret den 28. september 1979 (i det følgende benævnt "Bernerkonventionen")

b) den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, udfærdiget i Rom den 18. maj 1964 ("Romkonventionen")

[1] Parterne kan i deres love og forskrifter frit anvende forskellige betegnelser for de rettigheder, der er fastsat i denne underafdeling, forudsat at det aftalte beskyttelsesniveau sikres.

c) Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, vedtaget i Marrakesh den 27. juni 2013.

d) WIPO-traktaten om ophavsret, udfærdiget i Genève den 20. december 1996

e) WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer, vedtaget i Genève den 20. december 1996, og

f) Beijingtraktaten om audiovisuelle fremførelser, udfærdiget i Beijing den 24. juni 2012.

ARTIKEL 13.10

Ophavsmænd

Hver part giver ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde:

a) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af deres værker

b) enhver form for distribution til offentligheden, ved salg eller på anden vis, af deres originalværker eller kopier heraf

c) enhver trådbunden eller trådløs overføring til offentligheden af deres værker, og

d) tilrådighedsstillelse af deres værker for offentligheden på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

ARTIKEL 13.11

Udøvende kunstnere

Hver part giver udøvende kunstnere eneret til at tillade eller forbyde:

a) optagelse af deres fremførelser

b) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af optagelser af deres fremførelser

c) distribution til offentligheden, ved salg eller på anden vis, af optagelser af deres fremførelser

d) trådløs eller trådbunden udsendelse, hvis en parts love og forskrifter foreskriver det, og overføring til offentligheden af deres fremførelser, medmindre fremførelsen i sig selv allerede er en radio- eller TV-udsendelse eller sker på grundlag af en optagelse, og

e) tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres fremførelser på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

ARTIKEL 13.12

Fremstillere af fonogrammer

Hver part giver fremstillere af fonogrammer eneret til at tillade eller forbyde:

a) direkte eller indirekte, midlertidig eller permanent reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis, af deres fonogrammer

b) distribution til offentligheden af deres fonogrammer, herunder eksemplarer heraf, ved salg eller på anden vis, og

c) tilrådighedsstillelse af deres fonogrammer for offentligheden på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

ARTIKEL 13.13

Radio- og TV-foretagender

Hver part kan fastsætte de retlige krav i sine love og forskrifter med hensyn til, hvad der skal betragtes som et radio- og TV-foretagende, og giver radio- og TV-foretagender eneret til at tillade eller forbyde:

a) optagelse af deres udsendelser

b) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af optagelser af deres udsendelser

c) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres udsendelser, hvad enten disse udsendelser transmitteres trådbundet eller trådløst, herunder via kabel eller satellit, på en sådan måde, at offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt

d) distribution til offentligheden, ved salg eller på anden vis, af optagelser af deres udsendelser[1], og

e) trådløs viderespredning af deres udsendelser, eller trådbunden viderespredning heraf, hvis partens love og forskrifter foreskriver det, samt overføring til offentligheden af deres udsendelser, hvis denne foretages på steder, hvortil der er offentlig adgang mod betaling af entré[2].

---

[1] Artikel 13.13, litra c) og d), finder ikke anvendelse på en part, i det omfang denne part ikke i sine love og forskrifter fastsætter de rettigheder, der er fastsat deri. I så fald kan de andre parter udelukke radio- og TV-foretagender fra den pågældende part fra den beskyttelse, der er tildelt i henhold til artikel 13.13, litra c) og d), og forpligtelsen i henhold til artikel 13.5 finder ikke anvendelse på de rettigheder, der er fastsat i artikel 13.13, litra c) og d).

[2] Hver part kan indrømme mere vidtgående rettigheder med hensyn til radio- og TV-foretagenders overføring til offentligheden.

ARTIKEL 13.14

Ret til vederlag for udsendelse og overføring til offentligheden
af fonogrammer, der offentliggøres i kommercielt øjemed

1. Hver part tillægger udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer ret til vederlag, der betales af brugeren, hvis et i kommercielt øjemed udgivet fonogram eller en reproduktion af et sådant fonogram anvendes til trådløs radio- og TV-spredning eller til enhver overføring til offentligheden[1].

2. Hver part skal sikre, at det i stk. 1 omhandlede vederlag opkræves hos brugeren af den udøvende kunstner eller af fremstilleren af et fonogram eller af begge. Hver part kan fastsætte retsforskrifter om, hvorledes de udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer skal dele et sådant vederlag, hvis der ikke mellem de udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer er indgået aftale herom.

[1] Hver part kan indrømme udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer mere vidtgående rettigheder, i stedet for retten til vederlag eller i tillæg hertil, med hensyn til udsendelse og overføring til offentligheden af i kommercielt øjemed udgivne fonogrammer.

ARTIKEL 13.15

Beskyttelsestid

1. Ophavsmandens rettigheder til et litterært eller kunstnerisk værk som defineret i Bernerkonventionens artikel 2 gælder i ophavsmandens levetid og i mindst 50 (halvtreds) år efter ophavsmandens død, eller hvis partens love og forskrifter foreskriver det, i 70 (halvfjerds) år efter ophavsmandens død. Med hensyn til fotografiske og kinematografiske værker fastsætter hver part beskyttelsestiden i overensstemmelse med dens love og forskrifter.

2. I tilfælde af fælles ophavsret til et værk beregnes den i stk. 1 omhandlede beskyttelsestid fra tidspunktet for den længstlevende ophavsmands død.

3. I forbindelse med anonyme eller pseudonyme værker gælder beskyttelsestiden i mindst 50 (halvtreds) år efter at værket lovligt er blevet gjort tilgængeligt for offentligheden, eller hvis partens love og forskrifter foreskriver det, i 70 (halvfjerds) år efter at værket lovligt er blevet gjort tilgængeligt for offentligheden. Hvis det af ophavsmanden valgte pseudonym, uanset første punktum, ikke efterlader nogen tvivl om ophavsmandens identitet, eller hvis ophavsmanden afslører sin identitet inden for det i første punktum nævnte tidsrum, gælder den beskyttelsestid, der er fastsat i stk. 1.

4. Rettighederne for udøvende kunstnere i en fremførelse, der ikke er optaget i et fonogram, udløber tidligst 50 (halvtreds) år efter fremførelsesdatoen.

5. Udøvende kunstneres og fremstillere af fonogrammers rettigheder udløber tidligst 50 (halvtreds) år efter at optagelsen er lovligt udgivet eller lovligt overført til offentligheden, eller hvis partens love og forskrifter foreskriver det, 70 (halvfjerds) år efter at optagelsen er lovligt udgivet eller lovligt overført til offentligheden[1]. Hver part kan i overensstemmelse med sine love og forskrifter vedtage effektive foranstaltninger for at sikre, at den fortjeneste, der genereres i løbet af de 20 (tyve) års beskyttelse, der fortsætter efter 50 (halvtreds) år, deles ligeligt mellem udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer.

6. Beskyttelsestiden for radio- og TV-foretagenders rettigheder er mindst 20 (tyve) år fra den første udsendelse eller, hvis en parts love og forskrifter foreskriver det, 50 (halvtreds) år fra den første udsendelse.

7. De i denne artikel fastsatte beskyttelsesperioder beregnes fra den 1. (første) januar i det år, der følger efter den begivenhed, der affødte rettigheden.

8. Hver part kan fastsætte længere beskyttelsesperioder end dem, der er fastsat i denne artikel.

ARTIKEL 13.16

Følgeret

1. Hver part kan til fordel for ophavsmanden til et billedkunstværk sikre en følgeret, som er en uoverdragelig og selv på forhånd ufrasigelig ret til at modtage en procentdel af den pris, der opnås ved videresalg af det pågældende værk efter ophavsmandens første afhændelse af det.

---

[1] Hver part kan fastsætte, at udgivelse eller lovlig overføring til offentligheden af optagelsen af fremførelsen eller af fonogrammet skal finde sted inden for et nærmere fastsat tidsrum efter datoen for fremførelsen (for udøvende kunstneres vedkommende) eller datoen for optagelsen (for fremstillere af fonogrammers vedkommende).

2. Den i stk. 1 omhandlede rettighed finder anvendelse på alt videresalg, hvor professionelle på kunstmarkedet deltager som sælgere, købere eller formidlere, herunder auktionshuse, kunstgallerier og alle kunsthandlere i øvrigt.

3. Hver part kan bestemme, at den i stk. 1 omhandlede ret ikke finder anvendelse på videresalg, hvis sælgeren har erhvervet værket direkte fra ophavsmanden mindre end 3 (tre) år inden videresalget, og hvis videresalgsprisen ikke overskrider et mindstebeløb.

4. Hver part kan fastsætte, at ophavsmænd, der er statsborgere i den anden part, og deres retssuccessorer har følgeret i overensstemmelse med denne artikel og den pågældende parts love og forskrifter, forudsat at love og forskrifter i det land, som ophavsmanden eller ophavsmandens retssuccessorer er statsborgere i, giver ophavsmænd fra den pågældende part og deres retssuccessorer beskyttelse af følgeret i det pågældende land.

ARTIKEL 13.17

Samarbejde om kollektiv rettighedsforvaltning

1. Parterne fremmer samarbejde, gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandling i kollektive forvaltningsorganisationer, navnlig med hensyn til de indtægter, de opkræver, de fradrag, de anvender på sådanne indtægter, anvendelsen af de royalties, der opkræves, distributionspolitikken og deres repertoire, herunder det digitale miljø.

2. Hvis en kollektiv forvaltningsorganisation, der er etableret på en parts territorium, repræsenterer en kollektiv forvaltningsorganisation, der er etableret på den anden parts territorium, via en repræsentationsaftale, skal den førstnævnte part bestræbe sig på at sikre, at den repræsenterende kollektive forvaltningsorganisation:

a) ikke forskelsbehandler berettigede medlemmer af den repræsenterede organisation, og

b) betaler de skyldige beløb til den repræsenterede organisation nøjagtigt, regelmæssigt, omhyggeligt og på en fuldt ud gennemsigtig måde og forelægger den repræsenterede organisation oplysninger om beløbene for de indtægter, der er opkrævet på dens vegne, og de anvendte fradrag.

ARTIKEL 13.18

Undtagelser og indskrænkninger

1. Hver part begrænser undtagelser og indskrænkninger af rettighederne i denne underafdeling til visse særlige tilfælde, der ikke strider mod en normal udnyttelse af værket eller en anden frembringelse og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

2. Hver part skal undtage midlertidige reproduktionshandlinger fra retten til reproduktion, når disse er flygtige eller utilsigtede, og udgør en integrerende og uundværlig del af en teknologisk proces, og hvis eneste formål er at muliggøre:

a) transmission i et netværk mellem tredjeparter gennem en formidler, eller

b) lovlig brug af et værk eller en anden frembringelse, der skal udføres, og som ikke har nogen selvstændig økonomisk betydning.

ARTIKEL 13.19

Beskyttelse af teknologiske foranstaltninger

1. Hver part sikrer passende retlig beskyttelse og effektive retsmidler mod omgåelse af effektive teknologiske foranstaltninger, der anvendes af rettighedshavere i forbindelse med udøvelsen af deres rettigheder i henhold til denne underafdeling, og som begrænser handlinger, der ikke er tilladt af de pågældende rettighedshavere eller tilladt ved lov.

2. Hver part kan, hvis det er tilladt i henhold til dens lovgivning, sikre, at rettighedshaverne stiller midler til rådighed for den, der er omfattet af en undtagelse eller indskrænkning, i det omfang det er nødvendigt, for at drage fordel af denne undtagelse eller indskrænkning.

ARTIKEL 13.20

Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "oplysninger om rettighedsforvaltning" enhver oplysning fra rettighedshavere, som identificerer et værk eller en anden frembringelse som omhandlet i denne underafdeling, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller oplysninger om vilkårene og betingelserne for anvendelse af værket eller frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

2. Hver part indfører en passende retlig beskyttelse mod personer, der bevidst og uden tilladelse udfører følgende handlinger, vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger foranlediger, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder:

a) fjernelse eller ændring af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning, og

b) distribution, import med henblik på distribution, udsendelse, overføring til eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af værker eller andre frembringelser, der er beskyttet i henhold til denne underafdeling, og fra hvilke de elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse.

3. Stk. 1 finder anvendelse, når en hvilken som helst af de i nævnte stykke omhandlede oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering af eller fremkommer i forbindelse med kommunikation til offentligheden af et værk eller en anden frembringelse, der er omhandlet i denne underafdeling.

4. Parterne sikrer, at forpligtelserne i denne artikel ikke skader anvendelser, der ikke udgør en krænkelse.

UNDERAFDELING 2

VAREMÆRKER

ARTIKEL 13.21

Internationale aftaler

Hver part skal:

a) overholde Nicearrangementet vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, udfærdiget i Nice den 15. juni 1957 (herefter benævnt "Niceklassifikationen")[1], og

b) bestræbe sig på at tiltræde protokollen til Madridarrangementet om international registrering af varemærker, vedtaget den 27. juni 1989 i Madrid, senest ændret den 12. november 2007.

[1] Denne forpligtelse gælder kun for varemærker, der er registreret efter datoen for vedtagelsen af Niceklassifikationskriterierne eller datoen for tiltrædelsen af instrumentet.

ARTIKEL 13.22

Registreringsprocedure

1. Hver part indfører en ordning for registrering af varemærker, hvor endelige beslutninger om afslag, herunder delvis afslag på registrering, truffet af den relevante varemærkemyndighed, meddeles skriftligt, begrundes behørigt og skal kunne anfægtes.

2. Hver part giver mulighed for at gøre indsigelse over for ansøgninger om registrering af varemærker eller i givet fald registrering af varemærker. En sådan indsigelsesprocedure skal være kontradiktorisk.

3. Hver part stiller en offentligt tilgængelig elektronisk database over ansøgninger om og registreringer af varemærker til rådighed.

ARTIKEL 13.23

Rettigheder, der er knyttet til et varemærke

Et registreret varemærke giver indehaveren en eneret dertil. Indehaveren har ret til at forhindre alle tredjeparter, der ikke har indehaverens samtykke, i at gøre erhvervsmæssig brug af:

a) ethvert tegn, der er identisk med varemærket, for varer eller tjenesteydelser, der er identiske med dem, for hvilke varemærket er registreret, og

b) ethvert tegn, der er identisk med eller ligner varemærket og anvendes i forbindelse med varer eller tjenesteydelser, som er identiske med eller ligner de varer eller tjenesteydelser, for hvilke varemærket er registreret, hvis der i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, som indbefatter risikoen for, at der antages at være en forbindelse mellem tegnet og varemærket.

ARTIKEL 13.24

Velkendte varemærker

1. Artikel 6a i Pariserkonventionen gælder med de fornødne ændringer for tjenesteydelser. Ved bestemmelsen af, om et varemærke er velkendt, tager hver part hensyn til kendskabet til varemærket i den relevante del af offentligheden, herunder kendskabet i den pågældende part som følge af reklame for varemærket.

2. Artikel 6a i Pariserkonventionen gælder med de fornødne ændringer for varer eller tjenesteydelser, der ikke ligner dem, for hvilke der er registreret et varemærke, forudsat at anvendelsen af det pågældende varemærke i forbindelse med de pågældende varer eller tjenesteydelser indikerer en forbindelse mellem de pågældende varer eller tjenesteydelser og indehaveren af det registrerede varemærke, og forudsat at de interesser, som indehaveren af det registrerede varemærke har, efter al sandsynlighed skades af en sådan anvendelse.

3. Med henblik på at sikre en effektiv beskyttelse af velkendte varemærker, jf. Pariserkonventionens artikel 6a og TRIPS-aftalens artikel 16, stk. 2 og 3, tager hver part behørigt hensyn til principperne i den fælles henstilling vedrørende bestemmelser om beskyttelse af velkendte mærker, der blev vedtaget af Pariserunionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret og WIPO's generalforsamling på 34. møderække i forsamlingerne af WIPO's medlemsstater den 20.-29. september 1999.

ARTIKEL 13.25

Ansøgninger i ond tro

Hver part skal fastsætte, at et varemærke kan erklæres ugyldigt, hvis ansøgeren har ansøgt om registrering heraf i ond tro. Hver part kan desuden fastsætte, at et sådant varemærke ikke registreres.

ARTIKEL 13.26

Undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke

1. Hver part tillader begrænsede undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke, såsom en rimelig anvendelse af deskriptive udtryk, herunder i forbindelse med geografiske betegnelser, og kan tillade andre begrænsede undtagelser, hvis der ved sådanne undtagelser tages hensyn til varemærkeindehaverens og tredjeparters legitime interesser.

2. Varemærket giver ikke indehaveren ret til at forbyde en tredjepart at gøre brug af følgende, for så vidt det sker i overensstemmelse med god markedsføringsskik:

a) vedkommendes eget navn eller adresse, hvis denne tredjepart er en fysisk person

b) angivelser vedrørende varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved varen eller tjenesteydelsen, eller

c) varemærket, når dette er nødvendigt for at angive anvendelsen af et produkt eller en tjenesteydelse, navnlig som tilbehør eller reservedele.

UNDERAFDELING 3

DESIGN

ARTIKEL 13.27

Internationale aftaler

Hver part bestræber sig på at tiltræde Genèveaftalen (1999) under Haagarrangementet vedrørende international registrering af industrielle design, udfærdiget i Genève den 2. juli 1999.

ARTIKEL 13.28

Beskyttelse af registrerede design

1. Hver part træffer foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte design, der er nye eller originale[1] [2]. Beskyttelsen ydes ved registrering og giver indehaverne eneret i overensstemmelse med denne underafdeling.

---

[1] Med henblik på denne artikel kan en part anse et design med individuel karakter for at være originalt.

[2] Argentina træffer foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte design, der er nye eller originale.

2. Indehavere af et registreret design har ret til at forhindre, at tredjeparter, som ikke har indehaverens samtykke, fremstiller, udbyder til salg, sælger, bringer i omsætning, importerer, eksporterer, oplagrer et sådant produkt, eller anvender varer, der bærer eller inkorporerer det beskyttede design, hvis en sådan handling har et kommercielt formål.

ARTIKEL 13.29

Beskyttelsestid

Beskyttelsens varighed, inklusive forlængelser, fastsættes til mindst 15 år fra datoen for indgivelse af ansøgningen.

ARTIKEL 13.30

Beskyttelse af ikkeregistrerede design

Hver part kan indføre retlige midler til at forhindre brugen af ikkeregistrerede design.

ARTIKEL 13.31

Undtagelser og udelukkelser

1. En part kan fastsætte begrænsede undtagelser fra beskyttelsen af design, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang strider mod den normale udnyttelse af beskyttede design og ikke indebærer urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren af det beskyttede design har, under hensyn til tredjeparters legitime interesser.

2. Designbeskyttelse gælder ikke for design, der i alt væsentligt er dikteret af tekniske eller funktionelle forhold.

ARTIKEL 13.32

Forhold til ophavsret

Hver part sikrer, i det omfang det er fastsat i dens love og forskrifter, at et design også kan beskyttes i henhold til partens ophavsret fra den dato, hvor designet blev frembragt eller fastlagt i en given form. Hver part fastsætter omfanget af og betingelserne for en sådan beskyttelse, herunder kravet til originalitet.

UNDERAFDELING 4

GEOGRAFISKE BETEGNELSER

ARTIKEL 13.33

Beskyttelse af geografiske betegnelser

1. Denne underafdeling gælder for anerkendelse og beskyttelse af geografiske betegnelser med oprindelse i parternes territorium.

2. Parterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre beskyttelsen af de geografiske betegnelser, der er omhandlet i stk. 1, på deres territorium og fastlægger den passende metode til en sådan gennemførelse inden for deres retssystem og retspraksis.

3. En parts geografiske betegnelser er kun omfattet af denne artikel, hvis de er beskyttet som geografiske betegnelser på oprindelsespartens territorium i henhold til partens regler for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser.

4. Efter at have gennemgået den anden parts lovgivning i bilag 13-A og de geografiske betegnelser i bilag 13-B og efter at have afsluttet en indsigelsesprocedure eller en offentlig konsultation vedrørende de geografiske betegnelser i bilag 13-B forpligter hver part sig til fra datoen for denne aftales ikrafttræden at beskytte disse geografiske betegnelser i overensstemmelse med det beskyttelsesniveau, der er fastsat i denne underafdeling, herunder det specifikke beskyttelsesniveau, navnlig som fastsat i artikel 13.35, stk. 8, og tillæg 13-B-1.

5. Hver part kan beskytte geografiske betegnelser for andre produkter end landbrugsfødevarer, vin, spiritus eller aromatiserede vine i sine love og forskrifter. Parterne anerkender, at de geografiske betegnelser, der er opført i bilag 13-D, er beskyttet som geografiske betegnelser i oprindelseslandet.

ARTIKEL 13.34

Tilføjelse af nye geografiske betegnelser

Efter anmodning fra en part og efter afslutningen af de procedurer, der er beskrevet i artikel 13.33, stk. 4, kan underudvalget om intellektuel ejendomsret, jf. artikel 13.59, henstille til handelsrådet, at det vedtager en afgørelse i henhold til artikel 22.1, stk. 6, litra f), om at tilføje nye geografiske betegnelser til bilag 13-B, herunder med henblik på at overføre de geografiske betegnelser, der er opført i bilag 13-C til bilag 13-B.

ARTIKEL 13.35

Anvendelsesområdet for beskyttelsen af geografiske betegnelser

1. Hver part skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter sikre, at der er adgang til retsmidler, hvorved interesserede parter kan forhindre:

a) anvendelsen af en geografisk betegnelse fra den anden part, der er opført i del 1 og 2 i bilag 13-B, for ethvert produkt, der falder ind under den relevante produktklasse, jf. bilag 13-B, afdeling 3, og som enten:

i) ikke har oprindelse i det oprindelsesland, der er angivet i bilag 13-B for den pågældende geografiske betegnelse, eller

ii) har oprindelse i det oprindelsesland, der er angivet i bilag 13-B for den pågældende geografiske betegnelse, men ikke er produceret eller fremstillet i overensstemmelse med de love og forskrifter i den anden part, som ville finde anvendelse, hvis produktet var bestemt til forbrug i den anden part

b) anvendelse af alle sådanne midler i betegnelsen eller præsentationen af en vare, som angiver eller antyder, at den pågældende vare har oprindelse i et andet geografisk område end det virkelige oprindelsessted, på en måde, som vildleder offentligheden med hensyn til varens geografiske oprindelse

c) enhver anden anvendelse, som udgør illoyal konkurrence i henhold til Pariserkonventionens artikel 10a

d) enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse af en beskyttet betegnelse for lignende produkter, som ikke er i overensstemmelse med den beskyttede betegnelses produktspecifikation, eller som udnytter en geografisk betegnelses omdømme

e) anvendelsen af en geografisk betegnelse, der ikke har oprindelse på det sted, der er angivet i den geografiske betegnelse, selv om varens egentlige oprindelse er angivet, eller den geografiske betegnelse er anvendt i oversættelse eller ledsaget af udtryk såsom "art", "type", "stil", "efterligning" eller lignende, og

f) enhver uretmæssig anvendelse, efterligning eller vildledning af anvendelsen af en beskyttet betegnelse for en geografisk betegnelse, enhver falsk eller vildledende angivelse af en beskyttet betegnelse for en geografisk betegnelse, eller enhver praksis, der vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til produktets sande oprindelse eller egenskaber.

2. For så vidt angår forholdet mellem varemærker og geografiske betegnelser gælder følgende:

a) Hvis en geografisk betegnelse er beskyttet i henhold til denne underafdeling, skal hver part afvise at registrere et varemærke for det samme eller et lignende produkt, hvis anvendelse ville være i strid med denne underafdeling, forudsat at en ansøgning om registrering af varemærket indgives efter den gældende dato for beskyttelse af den geografiske betegnelse i det berørte territorium; varemærker, der er registreret i strid med dette stykke, erklæres ugyldige i overensstemmelse med parternes lovgivning

b) For geografiske betegnelser, der er opført i bilag 13-B på datoen for denne aftales ikrafttræden, er datoen for indgivelse af ansøgningen om beskyttelse som omhandlet i litra a) datoen for offentliggørelsen af indsigelsesproceduren eller den offentlige konsultation på de respektive territorier.

c) For geografiske betegnelser som omhandlet i artikel 13.34 er datoen for indgivelse af ansøgning om beskyttelse den dato, hvor der sendes en anmodning om beskyttelse af en geografisk betegnelse til den anden part,

d) Med forbehold af litra e) beskytter hver part også de geografiske betegnelser, der er omhandlet i bilag 13-B, også selv om der findes et ældre varemærke; ved et ældre varemærke forstås et varemærke, som der er ansøgt om, som er registreret, eller som har vundet hævd, for så vidt denne mulighed er hjemlet i den pågældende parts love og forskrifter, i god tro på en parts territorium før den dato, hvor den anden part har ansøgt om beskyttelse af den geografiske betegnelse som omhandlet i stk. 1, i henhold til denne aftale;

et sådant ældre varemærke kan fortsat anvendes, fornyes og ændres, hvilket kan kræve indsendelse af nye varemærkeansøgninger, uanset beskyttelsen af den geografiske betegnelse, såfremt der i den lovgivning om varemærker, i henhold til hvilken varemærket er blevet registreret eller fastslået, ikke findes grunde til at erklære varemærket ugyldigt, eller til at rettighederne dertil fortabes;

hverken det ældre varemærke eller den geografiske betegnelse må anvendes på en måde, der kan vildlede forbrugeren med hensyn til arten af den pågældende intellektuelle ejendomsret. og

e) En part er ikke forpligtet til at beskytte en geografisk betegnelse, hvis beskyttelsen i relation til et velrenommeret, anset eller velkendt varemærke vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til produktets sande identitet.

3. Der er for så vidt angår produkter intet i denne underafdeling, der forhindrer, at en part anvender det sædvanlige navn på en plantesort eller en dyrerace, der findes på den pågældende parts territorium[1].

4. Intet i denne underafdeling forhindrer, at en part anvender en individuel komponent af et udtryk med flere komponenter, der er beskyttet som en geografisk betegnelse på den pågældende parts territorium, hvis en sådan individuel komponent er et udtryk, der er gængs på det fælles sprog som fællesnavn for den tilknyttede vare[2].

5 Der er der intet, der forpligter en part til at beskytte en geografisk betegnelse, der er identisk med det udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for den tilknyttede vare på den pågældende parts territorium.

6. Hvis en oversættelse af en geografisk betegnelse er identisk med eller indeholder udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for et produkt på en parts territorium, eller hvis en geografisk betegnelse ikke er identisk med, men indeholder et sådant udtryk, berører bestemmelserne i denne underafdeling ikke en persons ret til at anvende dette udtryk i forbindelse med det pågældende produkt.

---

[1] Parterne definerer i tillæg 13-B-1 de plantesorter og dyreracer, hvis anvendelse ikke forhindres.

[2] Parterne definerer i tillæg 13-B-1 de udtryk, for hvilke der ikke ansøges om eller indrømmes beskyttelse.

7. For så vidt angår enslydende geografiske betegnelser gælder følgende:

a) I tilfælde af eksisterende eller fremtidige enslydende geografiske betegnelser hos parterne for produkter i samme produktklasse[1] kan begge anvendes og hver af parterne skal fastsætte de praktiske regler for, hvordan sådanne enslydende betegnelser sondres fra hinanden, idet der tages hensyn til behovet for at sikre lige behandling af de berørte producenter og til, at forbrugerne ikke vildledes; og

b) Hvis en part i forbindelse med forhandlinger med et tredjeland påtænker at beskytte en geografisk betegnelse fra tredjelandet, og den pågældende betegnelse er enslydende med en geografisk betegnelse hos den anden part, skal sidstnævnte part underrettes herom og have lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, inden betegnelsen beskyttes.

[1] I overensstemmelse med Niceklassifikationen og ændringerne hertil.

8. Med forbehold af artikel 13.35, stk. 1-7, er der fastsat et særligt beskyttelsesniveau for følgende tilfælde af geografiske betegnelser, der er opført i bilag 13-B[1]:

a) "Genièvre", "Jenever" eller "Genever": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Genièvre", "Jenever" eller "Genever" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Ginebra" på Argentinas territorium på kontinuerlig vis i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Genièvre", "Jenever" eller "Genever" med henblik på indsigelse i Argentina og tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Genebra" på Brasiliens territorium på kontinuerlig vis forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Genièvre", "Jenever" eller "Genever" i Brasilien med henblik på indsigelse, fortsat anvender betegnelsen, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den egentlige oprindelse for den geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

[1] Det præciseres, at det specifikke beskyttelsesniveau for hver undertegnende Mercosur-stat som defineret i artikel 13.35, stk. 8 kun gælder for de tidligere brugere, der er opført på listen over tidligere brugere i den pågældende Mercosur-stat.

b) "Queso Manchego": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Queso Manchego" for oste, der er fremstillet i Spanien i overensstemmelse med de gældende tekniske specifikationer, og hvortil der anvendes fåremælk, er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Queso Manchego" på Uruguays territorium på kontinuerlig vis i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Queso Manchego" med henblik på indsigelse, hvis det drejer sig om oste, der er fremstillet af komælk, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse og sammensætning.

c) "Grappa": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Grappa" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Grappamiel" eller "Grapamiel" på Uruguays territorium på kontinuerlig vis forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Grappa" med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

d) "Steinhäger": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Steinhäger" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Steinhäger" på Brasiliens territorium på kontinuerlig vis forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Steinhäger" med henblik på indsigelse fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

e) "Parmigiano Reggiano":

i) Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Parmigiano Reggiano" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Parmesão" på Brasiliens territorium og betegnelsen "Parmesano" på Argentinas, Paraguays og Uruguays territorier på kontinuerlig vis forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Parmigiano Reggiano" med henblik på indsigelse fortsat anvender disse betegnelser, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

ii) Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Parmigiano Reggiano" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Reggianito" på Argentinas territorium på kontinuerlig vis forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Parmigiano Reggiano" med henblik på indsigelse, og tidligere brugere, der i god tro har anvendt denne betegnelse på kontinuerlig vis på Paraguays og Uruguays territorium og i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Parmigiano Reggiano" med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

f) "Fontina": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Fontina" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Fontina" på Argentinas, Brasiliens, Paraguays og Uruguays territorier på kontinuerlig vis i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Fontina" med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

g) "Gruyère" (Frankrig):

i) Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Gruyère" (Frankrig) er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelserne "Gruyère" og "Gruyere" på Argentinas, Brasiliens, Paraguays og Uruguays territorier på kontinuerlig vis og i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Gruyère" (Frankrig) med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

ii) Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Gruyère" (Frankrig) er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelserne "Gruyerito" and "Gruyer" på Uruguays territorium på kontinuerlig vis i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Gruyère" (Frankrig) med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

h) "Grana Padano": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Grana Padano" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelserne "Grana" på Brasiliens territorium på kontinuerlig vis i mindst 5 (fem) år forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse "Grana Padano" med henblik på indsigelse, fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den beskyttede europæiske geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse. og

i) "Gorgonzola": Beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Gorgonzola" er ikke til hinder for, at tidligere brugere, der i god tro har anvendt betegnelsen "Gorgonzola" på Brasiliens territorium forud for offentliggørelsen af den geografiske betegnelse med henblik på indsigelse fortsat anvender denne betegnelse, forudsat at disse produkter ikke markedsføres ved hjælp af grafik, navne, billeder eller flag, som henviser til den egentlige oprindelse af geografiske betegnelse, og forudsat at betegnelsen angives med en skrifttype, der er væsentligt mindre end varemærket, om end læsbar, og såfremt de kan adskilles på en måde, der er utvetydig for så vidt angår produktets oprindelse.

9. Tidligere brugere som omhandlet i stk. 8, litra a) -i), er opført i bilag 13-E. Tidligere brugeres efterfølgere og virkningerne heraf fastsættes i hver undertegnende Mercosur-stats nationale love og forskrifter.

10. Geografiske betegnelser, der er opført i bilag 13-B, må ikke blive til artsbetegnelser på parternes territorier.

11. Intet i dette kapitel forpligter parterne til at beskytte geografiske betegnelser, der ikke eller ikke længere beskyttes på deres oprindelsessted.

12. Intet i dette kapitel indskrænker en persons ret til at anvende sit eget navn eller sin erhvervsmæssige forgængers navn, medmindre navnet anvendes således, at offentligheden vildledes.

ARTIKEL 13.36

Ret til anvendelse af geografiske betegnelser

1. Aktører, der markedsfører landbrugsprodukter, fødevarer, vine, aromatiserede vine eller spiritus, som er i overensstemmelse med den tilsvarende varespecifikation, kan anvende en geografisk betegnelse i henhold til denne aftale.

2. Når en geografisk betegnelse først er beskyttet i henhold til denne aftale, må anvendelsen af en sådan beskyttet betegnelse ikke gøres betinget af, at brugerne registreres, eller af yderligere betingelser.

ARTIKEL 13.37

Håndhævelse af beskyttelse

Hver part skal give interesserede parter adgang til de retlige midler, der gør det muligt for dem at søge håndhævelse af den beskyttelse, der er omhandlet i artikel 13.35, ved hjælp af passende administrative og retlige foranstaltninger inden for deres eget retssystem og egen retspraksis.

ARTIKEL 13.38

Import, eksport og markedsføring

Import, eksport og markedsføring af produkter med de betegnelser, der er opført i bilag 13-B, skal foregå i overensstemmelse med de love og bestemmelser, der gælder på den parts territorium, hvor produkterne markedsføres.

ARTIKEL 13.39

Samarbejde og gennemsigtighed vedrørende geografiske betegnelser

1. Underudvalget om intellektuel ejendomsret, der er omhandlet i artikel 13.59, overvåger, at denne underafdeling fungerer korrekt, og kan behandle ethvert spørgsmål vedrørende dets gennemførelse og funktion. Det er ansvarligt for:

a) at udveksle oplysninger om udviklingen i lovgivning og politik for så vidt angår geografiske betegnelser og alle andre spørgsmål af fælles interesse vedrørende geografiske betegnelser, og

b) at samarbejde om udvikling af alternative betegnelser for produkter, der tidligere blev markedsført af en parts producenter med udtryk svarende til den anden parts geografiske betegnelser, navnlig i tilfælde, der er omfattet af en udfasning.

2. Underudvalget om intellektuel ejendomsret kan henstille til handelsrådet, at det i henhold til artikel 22.1, stk. 6, litra f), ændrer:

a) bilag 13-A for så vidt angår henvisninger til parternes gældende lovgivning

b) bilag 13-B for så vidt angår geografiske betegnelser og udveksling af oplysninger til dette formål

c) bilag 13-C for så vidt angår geografiske betegnelser og

d) bilag 13-E for så vidt angår tidligere brugere.

3. Den ene meddeler den anden part, hvis en geografisk betegnelse som opført i bilag 13-B ophører med at være beskyttet på dens territorium. Efter en sådan meddelelse ændrer handelsrådet bilag 13-B i overensstemmelse med artikel 22.1, stk. 6, litra f), for at bringe beskyttelsen i henhold til denne aftale til ophør. Kun den part, på hvis territorium produktet har sin oprindelse, har ret til at anmode om ophør af beskyttelsen i henhold til denne underafdeling af en geografisk betegnelse, der er opført i bilag 13-B.

4. Mercosur underretter Den Europæiske Union, hvis det efter denne aftales ikrafttræden identificerer yderligere tidligere brugere, der opfylder de specifikke krav i artikel 13.35, stk. 8, litra a) -i). Efter en sådan meddelelse, og forudsat at parterne er enige om, at de foreslåede yderligere forudgående brugere opfylder ovennævnte krav, ændrer handelsrådet bilag 13-E i henhold til artikel 22.1, stk. 6, litra f), ved at tilføje sådanne yderligere tidligere brugere.

5. Parterne opretholder, enten direkte eller gennem underudvalget om intellektuel ejendomsret, direkte forbindelse med hinanden vedrørende alle spørgsmål i forbindelse med denne underafdelings gennemførelse og funktion. I den forbindelse kan en part navnlig anmode den anden part om oplysninger vedrørende produktspecifikationer og ændringer heraf og om, hvem der kan kontaktes angående kontrol.

6. En produktspecifikation som omhandlet i denne underafdeling er den specifikation, som er godkendt af den parts myndigheder, på hvis territorium produktet har sin oprindelse, inklusive eventuelle ændringer, der også er godkendt.

7. Parterne kan offentliggøre produktspecifikationerne eller et resumé heraf i forbindelse med den anden parts beskyttede geografiske betegnelser i henhold til denne underafdeling på portugisisk, spansk eller engelsk.

UNDERAFDELING 5

PATENTER

ARTIKEL 13.40

Internationale traktater

Hver part bestræber sig på at tiltræde patentsamarbejdstraktaten, udfærdiget i Washington den 19. juni 1970[1].

[1] For Den Europæiske Union kan denne bestemmelse opfyldes gennem medlemsstaternes tilslutning.

UNDERAFDELING 6

PLANTESORTER

ARTIKEL 13.41

Internationale aftaler

Hver part skal beskytte plantesortsrettigheder i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder, vedtaget i Paris den 2. december 1961 og senest ændret i Genève den 10. november 1972 og den 23. oktober 1978 (UPOV ACT 1978) eller den 19. marts 1991 (1991 UPOV ACT), og samarbejde om at fremme beskyttelsen af plantesorter.

UNDERAFDELING 7

BESKYTTELSE AF FORTROLIGE OPLYSNINGER

ARTIKEL 13.42

Anvendelsesområde for beskyttelse af forretningshemmeligheder

1. I overensstemmelse med forpligtelsen i artikel 13.1, stk. 1, til at overholde TRIPS-aftalen, navnlig artikel 39, stk. 1 og 2, giver hver part alle forretningshemmelighedshavere adgang til passende civilretlige procedurer og retsmidler for at forhindre eller opnå godtgørelse for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen af en forretningshemmelighed, hvis det er foregået i strid med loyal erhvervspraksis.

2. Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

a) "forretningshemmelighed": oplysninger, som:

i) er hemmelige i den forstand, at de ikke i deres helhed eller i den præcise konfiguration eller sammensætning af deres komponenter er almindeligt kendt blandt eller umiddelbart tilgængelige for personer i de kredse, der normalt beskæftiger sig med den pågældende type oplysninger

ii) har handelsværdi, fordi de er hemmelige, og

iii) af den person, som lovligt kontrollerer oplysningerne, under de givne omstændigheder er blevet underkastet rimelige foranstaltninger til hemmeligholdelse, og

b) "forretningshemmelighedshaver": enhver fysisk eller juridisk person, der lovligt kontrollerer en forretningshemmelighed.

3. Med henblik på denne underafdeling skal en part som minimum betragte følgende adfærd som værende i strid med loyal erhvervspraksis:

a) erhvervelse af en forretningshemmelighed uden forretningshemmelighedshaverens samtykke, hvis dette sker ved uautoriseret adgang til, tilegnelse af eller kopiering af dokumenter, genstande, materialer, stoffer eller elektroniske filer, der lovligt kontrolleres af forretningshemmelighedshaveren, og som indeholder forretningshemmeligheden, eller hvoraf en forretningshemmelighed kan udledes

b) brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed, hvis dette sker uden forretningshemmelighedshaverens samtykke af en person, som:

i) har erhvervet forretningshemmeligheden på ulovlig vis

ii) har misligholdt en fortrolighedsaftale eller enhver anden pligt til ikke at videregive forretningshemmeligheden, eller

iii) har misligholdt en kontraktlig forpligtelse eller enhver anden pligt til at begrænse forretningshemmelighedens brug, og

c) erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed, når dette udføres af en person, der på tidspunktet for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen vidste eller under de givne omstændigheder burde have vidst, at forretningshemmeligheden var erhvervet direkte eller indirekte fra en anden person, som brugte eller videregav forretningshemmeligheden på ulovlig vis, jf. litra b).

4. En part er ikke forpligtet til at betragte nogen af følgende former for adfærd for at være i strid med loyal erhvervspraksis i henhold til denne underafdeling:

a) en persons uafhængige opdagelse eller frembringelse af de relevante oplysninger

b) baglæns konstruktion af et produkt foretaget af en person, som lovligt er i besiddelse af dette produkt, og som ikke er underlagt nogen retsgyldig forpligtelse til at begrænse erhvervelsen af de relevante oplysninger

c) erhvervelse, brug eller videregivelse af oplysninger, der kræves eller tillades af den relevante parts lovgivning, eller

d) arbejdstageres brug af deres erfaringer og kompetencer, som de normalt og på ærlig vis erhverver i løbet af deres ansættelse.

5. Intet i denne underafdeling skal fortolkes således, at ytrings- og informationsfriheden, herunder mediefriheden, som er beskyttet i hver af parternes jurisdiktion, begrænses.

ARTIKEL 13.43

Civilretlige procedurer og foranstaltninger vedrørende forretningshemmeligheder

1. Hver af parterne sikrer, at personer, der deltager i de civilretlige procedurer som omhandlet i artikel 13.42, eller som har adgang til dokumenter, der indgår som led i disse retssager, ikke har tilladelse til at bruge eller videregive forretningshemmeligheder eller påståede forretningshemmeligheder, som de kompetente retsmyndigheder som svar på en behørigt begrundet anmodning fra en interesseret part har identificeret som fortrolige, og som de er blevet bekendt med som følge af en sådan deltagelse eller adgang.

2. I de civilretlige sager, jf. artikel 13.42, sikrer hver part, at dens retsmyndigheder har beføjelse til som minimum at:

a) beordre midlertidige foranstaltninger i overensstemmelse med dens love og forskrifter for at forhindre erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis

b) beordre et påbud for at forhindre erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis

c) beordre de personer, der vidste eller burde have vidst, at de erhvervede, brugte eller videregav en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis, til at betale forretningshemmelighedshaveren en erstatning, der står i rimeligt forhold til det faktiske tab, denne har lidt som følge af den ulovlige erhvervelse, anvendelse eller videregivelse af forretningshemmeligheden

d) træffe særlige foranstaltninger for at bevare den fortrolige karakter af en hvilken som helst forretningshemmelighed eller påstået forretningshemmelighed, der frembringes i civile retssager vedrørende den påståede erhvervelse, brug og videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis; sådanne særlige foranstaltninger kan i overensstemmelse med parternes love og forskrifter omfatte muligheden for at begrænse adgangen til visse dokumenter i deres helhed eller i uddrag, at begrænse adgangen til retsmøder og de tilsvarende protokoller eller udskrifter og stille en ikkefortrolig udgave af en retsafgørelse til rådighed, hvori de afsnit, der indeholder forretningshemmeligheder, er fjernet eller redigeret, og

e) pålægge sanktioner over for parterne, eller andre berørte personer, som er omfattet at domstolens jurisdiktion, for krænkelse af retskendelser vedrørende beskyttelse af en forretningshemmelighed eller påstået forretningshemmelighed, der frembringes i disse sager.

3. En part er ikke forpligtet til at sørge for de retlige procedurer og foranstaltninger, der nævnes i artikel 13,42, hvis de handlinger, der er i strid med loyal erhvervspraksis, i overensstemmelse med den pågældende parts lovgivning, udføres med det formål at afdække fejl, forseelser eller ulovlige aktiviteter eller beskytte en ved lov anerkendt legitim interesse.

AFDELING C

HÅNDHÆVELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

CIVILRETLIG OG ADMINISTRATIV HÅNDHÆVELSE

ARTIKEL 13.44

Generelle forpligtelser

1. Hver part bekræfter sine forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen, navnlig del III, og sikrer håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med dens lovgivning og inden for deres eget retssystem og deres egen retspraksis.

2. I denne afdeling forstås ved "intellektuelle ejendomsrettigheder", medmindre andet er fastsat, intellektuelle ejendomsrettigheder som defineret i artikel 13.3, stk. 1, med undtagelse af de rettigheder, der er omhandlet i artikel 13.42 og 13.43.

3. Procedurer[1], der vedtages, opretholdes eller anvendes til at gennemføre denne afdeling, skal være effektive, retfærdige og rimelige og må ikke være unødigt komplicerede eller udgiftskrævende, og de må ikke indebære urimelige tidsfrister eller ubegrundede forsinkelser og skal virke afskrækkende på yderligere krænkelser. Hver part skal tage hensyn til behovet for proportionalitet mellem overtrædelsen, alle involverede parters rettigheder, tredjeparters interesser og gældende foranstaltninger, retsmidler og sanktioner.

4. Parterne skal anvende de i stk. 3 omhandlede procedurer vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder på en sådan måde, at der ikke opstår hindringer for lovlig samhandel, og at der ydes garanti mod misbrug heraf.

5. Artikel 13.44-13.58 forpligter ikke en part til at indføre et retligt system til håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der adskiller sig fra det retlige system, der anvendes til håndhævelse af lovgivningen i almindelighed i overensstemmelse med den pågældende parts lovgivning, og berører heller ikke parternes evne til at håndhæve deres lovgivning i almindelighed.

ARTIKEL 13.45

Personer, der har ret til at anmode om anvendelse af procedurer

Hver part anerkender følgende som personer, der er berettiget til at anmode om anvendelse af de procedurer vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omhandlet i denne afdeling og i del III i TRIPS-aftalen, i overensstemmelse med den lovgivning, hvor proceduren finder sted:

a) indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder

[1] I denne afdeling omfatter "procedurer" foranstaltninger og retsmidler.

b) enelicenshavere, forudsat at de er godkendt af rettighedshaverne, og

c) organer til kollektiv forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder, der retligt og udtrykkeligt er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder.

ARTIKEL 13.46

Bevismateriale

1. Hver part sikrer, at de kompetente retsmyndigheder har beføjelse til på begæring af en part, der har fremført et rimeligt tilgængeligt bevismateriale til støtte for sin påstand om, at dennes intellektuelle ejendomsret er blevet krænket eller vil blive krænket, at træffe afgørelse om, at der omgående skal iværksættes effektive foreløbige foranstaltninger med henblik på at sikre det relevante bevismateriale i forbindelse med den påståede krænkelse, under forudsætning af at fortrolige oplysninger beskyttes[1].

2. De i stk. 1 omhandlede foreløbige foranstaltninger kan omfatte en udførlig beskrivelse af de angiveligt krænkende varer med eller uden udtagning af prøver eller en beslaglæggelse af disse og, når det er hensigtsmæssigt, af de hertil hørende dokumenter.

3. Hver part træffer i tilfælde af varemærkeforfalskning eller krænkelse af ophavsret i kommerciel målestok[2] de nødvendige foranstaltninger, for at de kompetente retsmyndigheder, når det er hensigtsmæssigt, på begæring af en part og hvis det er nødvendigt for at afgøre eksistensen og omfanget af en krænkelse, kan kræve fremlæggelse af relevante dokumenter med bankoplysninger samt finansielle og kommercielle oplysninger, som modparten har kontrol over, under forudsætning af at fortrolige oplysninger beskyttes.

---

[1] Med henblik på denne artikel kan "fortrolige oplysninger" omfatte personoplysninger.

[2] En part kan udvide anvendelsen af dette stykke til andre intellektuelle ejendomsrettigheder.

4. Hver part sikrer, at retsmyndighederne har kompetence til at gøre foranstaltningerne til sikring af bevismateriale betinget af, at rekvirenten stiller tilstrækkelig sikkerhed eller en tilsvarende garanti med henblik på at sikre erstatning for den skade, som sagsøgte måtte lide.

5. Hvis foranstaltningerne til sikring af bevismateriale ophæves, hvis de bortfalder som følge af en handling eller undladelse fra rekvirentens side, eller hvis det efterfølgende konstateres, at der ikke forelå nogen krænkelse eller trussel om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, skal retsmyndighederne have beføjelse til på begæring af sagsøgte at pålægge rekvirenten at yde sagsøgte passende erstatning for det tab, der er lidt som følge af disse foranstaltninger.

ARTIKEL 13.47

Ret til oplysninger

1. Hver part skal sikre, at de kompetente retsmyndigheder i tilfælde af krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed og som svar på en velbegrundet og forholdsmæssig afpasset anmodning fra rekvirenten kan pålægge den krænkende part eller enhver anden person at fremlægge relevante oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de krænkende varer eller tjenesteydelser.

2. Med henblik på denne artikel forstås ved:

a) "enhver anden person" en person, som:

i) er fundet i besiddelse af de krænkende varer i kommerciel målestok

ii) er fundet i færd med at anvende de krænkende tjenesteydelser i kommerciel målestok

iii) er fundet i færd med at yde tjenesteydelser, der anvendes i de krænkende aktiviteter, i kommerciel målestok, eller

iv) er blevet identificeret af den i punkt i) til iii) omhandlede person som værende involveret i produktionen, fremstillingen eller distributionen af varerne eller leveringen af tjenesteydelserne.

b) "relevante oplysninger" kan omfatte oplysninger om enhver person, der i kommerciel målestok er involveret i en krænkelse eller en påstået krænkelse, og om midlerne til produktion og netværket til distribution af varerne eller tjenesteydelserne.

3. Denne artikel finder anvendelse med forbehold af andre lovbestemmelser, der:

a) tillægger rettighedshaveren en mere vidtgående ret til oplysninger

b) omhandler brugen af oplysninger meddelt i henhold til denne artikel i civilretlige sager

c) omhandler erstatningsansvaret ved misbrug af retten til oplysninger

d) danner grundlag for at nægte at meddele oplysninger, som ville tvinge den i stk. 1 omhandlede person til at indrømme, at vedkommende selv eller en nær slægtning har været involveret, eller

e) omhandler beskyttelse af fortrolige oplysninger eller behandling af personoplysninger.

ARTIKEL 13.48

Midlertidige og retsbevarende foranstaltninger

1. Hver part skal sikre, at dens retsmyndigheder har beføjelse til at påbyde omgående og effektive foreløbige og retsbevarende foranstaltninger, herunder et foreløbigt påbud, over for en part eller, hvis det er relevant, over for en tredjepart, over hvilken den relevante retsmyndighed har jurisdiktion, for at forhindre, at der sker en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, og navnlig for at forhindre, at krænkende varer kommer ind i handelen.

2. Et foreløbigt påbud kan også udstedes for at kræve beslaglæggelse eller udlevering af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, for derved at forhindre, at de bringes i handelen eller omsættes.

3. Hver part skal i tilfælde af en påstået overtrædelse i kommerciel målestok sikre, at deres retsmyndigheder, hvis rekvirenten godtgør, at der foreligger omstændigheder, som kan vanskeliggøre inddrivelsen af erstatning, kan kræve arrest i den påståede krænkende parts løsøregenstande og faste ejendom, herunder indefrysning af den krænkende parts bankkonti og andre aktiver. Med henblik herpå skal hver part sikre, at de kompetente myndigheder kan kræve fremlæggelse af dokumenter med bankoplysninger, finansielle og kommercielle oplysninger eller passende adgang til de relevante oplysninger.

4. Retsmyndighederne skal være beføjet til at kræve, at rekvirenten fremlægger alt rimeligt disponibelt bevismateriale, således at de med tilstrækkelig stor sikkerhed kan finde det godtgjort, at sagsøgeren er rettighedshaveren, og at sagsøgerens rettigheder krænkes, eller at en sådan krænkelse er umiddelbart forestående, samt være beføjet til at pålægge sagsøgeren i tilstrækkeligt omfang at stille sikkerhed eller på anden måde garantere, at den tiltaltes interesser er varetaget, og at misbrug er forhindret.

ARTIKEL 13.49

Retsmidler

1. Hver part sikrer, at de kompetente retsmyndigheder på begæring af rekvirenten kan træffe afgørelse om, at de varer, som de har fastslået krænker en intellektuel ejendomsrettighed, skal tilintetgøres eller i det mindste fjernes endeligt fra handelen, uden at det berører den erstatning, der skal udredes til rettighedshaveren som følge af krænkelsen, og uden nogen form for kompensation. Sådanne varer kan anvendes i offentlighedens interesse. Retsmyndighederne skal tillige have beføjelse til at bestemme, at materialer og redskaber, der overvejende har været anvendt til fremstilling af de krænkende varer, uden erstatning af nogen art skal afhændes uden for handelskanalerne på en sådan måde, at risikoen for yderligere krænkelser reduceres mest muligt. Ved behandlingen af sådanne begæringer tager de kompetente retsmyndigheder hensyn til, at der skal være et rimeligt forhold mellem krænkelsens alvor og de beordrede retsmidler, samt til tredjeparters interesser.

2. Hver parts kompetente retsmyndigheder skal have myndighed til at beordre disse foranstaltninger gennemført for rettighedskrænkerens regning, medmindre særlige grunde taler herimod.

ARTIKEL 13.50

Påbud

Hver part sikrer, at retsmyndighederne, hvis der er truffet en retsafgørelse, som fastslår en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, kan udstede et påbud over for den krænkende part eller i givet fald en tredjepart, over hvilken den pågældende retsmyndighed har jurisdiktion, med henblik på at forhindre fortsat krænkelse.

ARTIKEL 13.51

Alternative foranstaltninger

Hver part kan bestemme, at retsmyndighederne, når det er hensigtsmæssigt, og på begæring af den person, der kan pålægges de i artikel 13.49 eller 13.50 nævnte foranstaltninger, kan beordre betaling af økonomisk kompensation til den forurettede part i stedet for anvendelse af foranstaltningerne i artikel 13.49 eller 13.50, hvis det fastslås, at personen har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, eller hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade denne person uforholdsmæssigt meget, eller hvis en økonomisk kompensation til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende[1].

[1] Ved afgørelsen af, hvad der er "rimeligt tilfredsstillende", kan dommeren tage hensyn til offentlighedens interesse.

ARTIKEL 13.52

Erstatning

1. Hver part sikrer, at dens retsmyndigheder har beføjelse til begæring af den forurettede part at pålægge rettighedskrænker, der vidste eller med rimelighed burde have vidst, at vedkommende var involveret i aktiviteter, der krænker en intellektuel ejendomsret, at betale rettighedshaveren en passende erstatning for den skade, som rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen af den intellektuelle ejendomsrettighed. Ved fastsættelsen af erstatningen skal de kompetente retsmyndigheder:

a) tage hensyn til alle relevante aspekter, såsom negative økonomiske konsekvenser, herunder tabt fortjeneste, som den forurettede har lidt, rettighedskrænkerens uberettigede fortjeneste[1], og, eventuelt, andre elementer end de økonomiske faktorer såsom moralsk skade for rettighedshaveren som følge af krænkelsen, eller

b) som et alternativ til litra a), når det er hensigtsmæssigt, kunne fastsætte erstatningen til et fast beløb på grundlag af elementer, der som minimum svarer til størrelsen af de royalties eller afgifter, som den krænkende skulle have betalt, hvis vedkommende havde anmodet om tilladelse til at anvende den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed.

[1] Ved "uberettiget fortjeneste" forstås den fortjeneste, der stammer fra overtrædelsen, i overensstemmelse med en parts lovgivning.

ARTIKEL 13.53

Sagsomkostninger

Hver part sikrer, at dens retsmyndigheder, hvis det er relevant, har beføjelse til ved afslutningen af civile retssager vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder at pålægge den tabende part at betale den vindende part for sagsomkostninger og andre udgifter i henhold til den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 13.54

Offentliggørelse af retsafgørelser

Hver part sikrer, at dens retsmyndigheder kan kræve, at afgørelsen i tilfælde af en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed offentliggøres, medmindre dette ikke står i et rimeligt forhold til krænkelsens alvor.

ARTIKEL 13.55

Formodning om ophavs- eller ejendomsret

I forbindelse med midlertidige foranstaltninger, der anmodes om i civile retssager vedrørende ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder, indfører parterne som minimum en formodning om, at den person eller enhed, hvis navn på sædvanlig vis er anført som indehaver af ophavsrettigheden eller en beslægtet rettighed til et værk eller en frembringelse, er rettighedshaveren til det pågældende værk eller den pågældende frembringelse, medmindre andet er bevist.

ARTIKEL 13.56

Offentlighedens kendskab

Parterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at fremme offentlighedens kendskab til beskyttelse af intellektuel ejendom, herunder uddannelses- og formidlingsprojekter om brugen af intellektuelle ejendomsrettigheder samt om håndhævelsen heraf.

UNDERAFDELING 2

GRÆNSEKONTROL

ARTIKEL 13.57

Overensstemmelse med GATT og TRIPS-aftalen

Hver part skal ved gennemførelsen af grænseforanstaltninger til deres toldmyndigheders håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, uanset om de er omfattet af dette kapitel, sikre overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til GATT og TRIPS-aftalen, særlig artikel V i GATT og TRIPS-aftalens artikel 41 og del III, afdeling 4.

ARTIKEL 13.58

Foranstaltninger ved grænsen

1. For så vidt angår varer under toldkontrol indfører eller opretholder hver part procedurer, som giver rettighedshaveren mulighed for at indgive anmodninger til de kompetente myndigheder om at få suspenderet frigivelsen af eller få tilbageholdt varer, der som minimum mistænkes for varemærkeforfalskning, piratkopiering af ophavsretsligt eller dermed beslægtede rettigheder i kommerciel målestok eller for krænkelse af geografiske betegnelser (i det følgende benævnt "mistænkte varer").

2. Parterne er ikke forpligtet til at anvende procedurerne i denne underafdeling på varer i transit.

3. Hver part fremmer anvendelsen af elektroniske systemer til toldmyndighedernes behandling af de ansøgninger, der er blevet meddelt eller registreret.

4. Hver part sikrer, at toldmyndighederne inden for en rimelig frist meddeler ansøgeren, om de har meddelt eller registreret ansøgningen.

5. Hver part skal sørge for, at sådanne meddelte eller registrerede ansøgninger gælder for flere forsendelser, når det er tilladt i overensstemmelse med bestemmelserne i partens lovgivning.

6. Hver part kan fastsætte, at dens toldmyndigheder for så vidt angår varer under toldkontrol har beføjelse til at suspendere frigivelsen af eller tilbageholde mistænkte varer på eget initiativ.

7. Hver part sikrer, at toldmyndighederne kan anvende risikoanalyse til at identificere mistænkte varer.

8. Hver part kan indføre administrative eller retlige procedurer i overensstemmelse med partens lovgivning, der giver mulighed for destruktion af mistænkte varer, hvis de berørte personer er enige eller ikke modsætter sig destruktionen heraf. Hvis sådanne varer ikke destrueres, sikrer hver part, at de bortskaffes uden for de kommercielle kanaler på en sådan måde, at rettighedsindehaveren ikke forvoldes skade.

9. Parterne er ikke forpligtet til at anvende denne artikel på import af varer, der udbydes på et andet lands marked af rettighedshavere eller med disses samtykke. En part kan undlade at anvende denne artikel på varer af ikkekommerciel karakter, som transporteres i rejsendes personlige bagage.

10. Parterne sikrer, at toldmyndighederne i de enkelte parter opretholder en regelmæssig dialog og fremmer samarbejdet med de relevante interessenter og med andre myndigheder, der er involveret i håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder som omhandlet i stykke 1.

11. Parterne samarbejder om international handel med mistænkte varer og navnlig om udveksling af oplysninger om sådan handel.

12. Med forbehold af andre former for samarbejde finder bilag 4-A anvendelse på overtrædelser af lovgivningen om intellektuel ejendomsret, hvis håndhævelse henhører under toldmyndighedernes kompetence i overensstemmelse med denne artikel.

AFDELING D

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 13.59

Underudvalget om intellektuel ejendomsret

1. Underudvalget om intellektuel ejendomsret, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 13.39 og 22.3, også følgende funktioner:

a) udveksling af oplysninger:

i) om de retlige rammer for intellektuelle ejendomsrettigheder og relevante regler for beskyttelse og håndhævelse, og

ii) vedrørende det offentlige område på parternes territorier og

b) udveksling af erfaringer om:

i) lovgivningsmæssige fremskridt

ii) håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, og

iii) toldmyndigheders, politis, administrative og retslige organers håndhævelse på centralt og decentralt niveau.

ARTIKEL 13.60

Samarbejde

1. Med henblik på at lette gennemførelsen af dette kapitel samarbejder parterne:

a) i underudvalget om intellektuel ejendomsret

b) i internationale fora

c) via forskellige agenturer, eller

d) på enhver anden måde, der findes hensigtsmæssig.

2. Samarbejdsområderne omfatter følgende aktiviteter:

a) samordning med henblik på at forhindre eksport af forfalskede varer, herunder også med andre lande

b) teknisk bistand, kapacitetsopbygning og udveksling og uddannelse af personale

c) beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder samt formidling af oplysninger herom inden for bl.a. erhvervslivet og civilsamfundet

d) bevidstgørelse af forbrugere og rettighedshavere samt styrkelse af det institutionelle samarbejde, navnlig mellem kontorer for intellektuelle ejendomsrettigheder

e) aktiv bevidstgørelse og uddannelse af offentligheden om politikker vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder

f) samarbejde med SMV'er, herunder ved SMV-fokuserede arrangementer eller forsamlinger, vedrørende brugen, beskyttelsen og håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder

g) anvendelsen af CBD og relaterede instrumenter og de nationale rammer for adgang til genetiske ressourcer og tilknyttet traditionel viden, innovation og praksis, og

h) fremme af frivillige initiativer fra interessenter for at nedbringe antallet af krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder via internettet og på andre markedspladser.

KAPITEL 14

SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER

ARTIKEL 14.1

Generelle principper

1. Parterne anerkender, at SMV'er, som omfatter mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder og iværksættere, bidrager væsentligt til handel, økonomisk vækst, beskæftigelse og innovation. Parterne bekræfter deres hensigt om at støtte SMV'ers vækst og udvikling ved at forbedre deres evne til at deltage i og drage fordel af de muligheder, som udspringer af denne aftale.

2. Parterne anerkender betydningen af at reducere ikketoldmæssige hindringer, som pålægger SMV'er en uforholdsmæssig stor byrde. De anerkender også, at der ud over bestemmelserne i dette kapitel er andre bestemmelser i denne aftale, der har til formål at styrke samarbejdet mellem parterne vedrørende spørgsmål af relevans for SMV'er, eller som på anden måde kan være til særlig gavn for SMV'er.

ARTIKEL 14.2

Udveksling af oplysninger

1. Hver part opretter eller opretholder sit eget offentligt tilgængelige websted med oplysninger vedrørende nærværende aftale, herunder:

a) aftalens tekst, inklusive alle bilag, toldtariffer og produktspecifikke oprindelsesregler

b) et resumé af denne aftale, og

c) oplysninger af særlig interesse for SMV'er, der omfatter:

i) en beskrivelse af bestemmelserne i denne aftale, som den pågældende part anser for at være af relevans for SMV'er, og

ii) alle yderligere oplysninger, som parten anser for at være nyttige for SMV'er, der er interesserede i de muligheder, som denne aftale giver.

2. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted links til:

a) den anden parts tilsvarende websted

b) oplysninger fra partens egne myndigheders websteder, som denne part anser for nyttige for personer, der er interesserede i at handle og gøre forretninger på den pågældende parts territorium, herunder tilgængelige oplysninger om følgende:

i) mestbegunstigelsessatser og præferencetold og toldkontingenter, oprindelsesregler og told eller andre afgifter, der pålægges ved grænsen

ii) toldforskrifter og -procedurer for import, eksport og transit samt andre nødvendige formularer, og dokumenter i den forbindelse

iii) forskrifter og procedurer vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder

iv) tekniske forskrifter, herunder om nødvendigt obligatoriske procedurer for overensstemmelsesvurdering

v) links til lister over overensstemmelsesvurderingsorganer, jf. kapitel 5

vi) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i forbindelse med import og eksport, jf. kapitel 6

vii) offentlige udbud, gennemsigtighedsregler og offentliggørelse af udbudsbekendtgørelser samt andre relevante bestemmelser i kapitel 12

viii) procedurer for virksomhedsregistrering, og

ix) andre oplysninger, som SMV-koordinatorerne anser for at være nyttige for SMV'er

c) en database, hvori der kan søges elektronisk på koder i toldnomenklaturen, og som indeholder de oplysninger, der er omhandlet i litra b), punkt i), samt følgende oplysninger:

i) punktafgifter

ii) afgifter (moms eller omsætningsafgift)

iii) andre toldmæssige foranstaltninger

iv) udsættelse eller andre former for lempelser, der reducerer, refunderer eller fritager for told

v) de kriterier, der anvendes til at fastlægge toldværdien af varen

vi) eventuelle mærkningskrav om oprindelsesland, herunder mærkningens placering og mærkningsmetode

vii) oplysninger, der er nødvendige for importprocedurer, og

viii) oplysninger vedrørende ikketoldmæssige foranstaltninger.

3. Hver undertegnende Mercosur-stat bestræber sig på at sikre, at de websteder og den database, der er omhandlet i stk. 1 og 2, senest 3 (tre) år efter denne aftales ikrafttræden er etableret, og indeholder så mange oplysninger som muligt vedrørende adgang til dens markeder.

4. Hver part ajourfører regelmæssigt eller efter anmodning fra den anden part de oplysninger og links, der er omhandlet i stk. 1 og 2.

5. Hver part sikrer, at de oplysninger, der er fastsat i denne artikel, præsenteres for SMV'erne på en letanvendelig måde. Hver part tilstræber om muligt at gøre oplysningerne tilgængelige på engelsk.

6. En part må ikke opkræve et gebyr for adgang til de oplysninger, der gives i henhold til stk. 1 og 2, af en person fra en part.

ARTIKEL 14.3

SMV-koordinatorer

1. Hver part meddeler gennem SMV-koordinatorerne den anden part sin SMV-koordinator, der er ansvarlig for at udføre de funktioner, der er anført i denne artikel, samt enhver ændring af kontaktoplysningerne for dens SMV-koordinator. SMV-koordinatorerne skal:

a) udarbejde en arbejdsplan for udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i denne artikel

b) udføre deres arbejde gennem de kommunikationskanaler, som er aftalt af SMV-koordinatorerne, og som kan omfatte e-mail, fysiske møder, møde eller kommunikation via telefonkonference eller videokonference eller kommunikation via andre midler, og

c) regelmæssigt rapportere om deres aktiviteter til behandling i handelsudvalget.

2. SMV-koordinatorerne har til opgave at:

a) sikre, at SMV'ernes behov tages i betragtning ved gennemførelsen af denne aftale

b) overvåge gennemførelsen af artikel 14.2, med henblik på at sikre, at oplysningerne heri altid er ajourførte og relevante for SMV'er

c) anbefale yderligere oplysninger, der kan medtages på parternes websteder, jf. artikel 14.2

d) samarbejde og udveksle oplysninger, således at SMV'er i Den Europæiske Union og Mercosur udnytter de nye muligheder i henhold til denne aftale for at øge handelen og investeringerne

e) behandle anliggender af interesse for SMV'er i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale

f) om nødvendigt deltage i arbejdet i underudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, når disse underudvalg behandler spørgsmål af relevans for SMV'er

g) udveksle oplysninger for at bistå handelsudvalget med at overvåge og gennemføre denne aftale, for så vidt den vedrører SMV'er, og

h) behandle alle andre spørgsmål, der opstår under denne aftale vedrørende SMV'er.

3. Når det er relevant, kan SMV-koordinatorer i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter samarbejde med eksperter og eksterne organisationer.

ARTIKEL 14.4

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Ingen part må gøre brug af tvistbilæggelse i henhold til kapitel 21 i forbindelse med spørgsmål, der opstår vedrørende dette kapitel.

KAPITEL 15

KONKURRENCE

ARTIKEL 15.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) "konkurrencebegrænsende praksis": enhver adfærd eller handling, der er defineret i en parts konkurrencelovgivning, og som pålægges sanktioner

b) "konkurrencemyndighed":

i) for Den Europæiske Union: Europa-Kommissionen, og

ii) for Mercosur: de kompetente myndigheder i hver af de undertegnende Mercosur-stater

c) "konkurrencelovgivning":

i) for Den Europæiske Union artikel 101, 102 og 106 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser[1] samt gennemførelsesforordninger[2] vedrørende nævnte artikler og nævnte forordning, og

ii) for Mercosur: konkurrencelovgivningen i hver af de undertegnende Mercosur-stater og de respektive gennemførelsesforordninger

d) "fusioner og virksomhedsovertagelser": enhver transaktion eller handling som defineret i en parts konkurrencelovgivning, og

e) "håndhævelsesforanstaltninger" enhver anvendelse af konkurrencelovgivningen i form af undersøgelser eller procedurer, der gennemføres af en parts konkurrencemyndigheder.

---

[1] EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

[2] Det præciseres, at konkurrencelovgivningen i Den Europæiske Union finder anvendelse på landbrugssektoren i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

ARTIKEL 15.2

Principper

1. Parterne anerkender vigtigheden af fri og ufordrejet konkurrence i deres handelsforbindelser. Parterne erkender, at konkurrencebegrænsende praksis og fusioner og virksomhedsovertagelser , som i væsentlig grad lægger hindringer i vejen for effektiv konkurrence, kan påvirke velfungerende markeder og fordelene ved handelsliberalisering.

2. Følgende er uforenelige med denne aftale, i det omfang de kan påvirke samhandelen mellem parterne:

a) aftaler mellem virksomheder, beslutninger truffet af virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis mellem virksomheder, som har til formål eller resultat at forhindre, begrænse eller fordreje konkurrencen[1], som defineret i de enkelte parters respektive lovgivning

b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling som defineret i de enkelte parters respektive konkurrencelovgivning, og

c) fusioner og virksomhedsovertagelser, som i væsentlig grad lægger hindringer i vejen for effektiv konkurrence, som defineret i de enkelte parters konkurrencelovgivning.

[1] Det præciseres, at dette litra ikke må fortolkes således, at det begrænser omfanget af den analyse, der skal foretages i tilfælde af aftaler mellem virksomheder, beslutninger truffet af virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis mellem virksomheder i henhold til de enkelte parters respektive konkurrencelovgivning.

3. Parterne anerkender betydningen af at anvende konkurrencelovgivningen på en gennemsigtig, rettidig og ikkediskriminerende måde under overholdelse af principperne om en retfærdig rettergang over for alle interesserede parter, herunder retten til forsvar for de parter, der er genstand for en undersøgelse.

ARTIKEL 15.3

Gennemførelse

1. Hver part indfører eller opretholder en omfattende konkurrencelovgivning, som effektivt behandler konkurrencebegrænsende praksis og fusioner og virksomhedsovertagelser som omhandlet i artikel 15.2, stk. 2 og overholder principperne i artikel 15.2, stk. 3. Hver part opretter eller opretholder konkurrencemyndigheder, der er udpeget og råder over de beføjelser, der er nødvendige for at sikre en gennemsigtig og effektiv gennemførelse af deres konkurrencelovgivning.

2. Hver parts konkurrencemyndigheder udpeger et kontaktpunkt og underretter hinanden herom. Kontaktpunkterne kan kommunikere og udveksle oplysninger om gennemførelsen af artikel 15.5, 15.6 og 15.7.

ARTIKEL 15.4

Statsejede virksomheder og virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier

1. Intet i dette kapitel forhindrer en part i at udpege eller opretholde statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier eller monopoler i henhold til deres respektive lovgivning.

2. De i stk. 1 omhandlede enheder er underlagt konkurrencelovgivningen, forudsat at anvendelsen af denne lovgivning ikke retligt eller faktisk hindrer udførelsen af de særlige opgaver af almen interesse, som en part har pålagt dem.

ARTIKEL 15.5

Udveksling af ikkefortrolige oplysninger og samarbejde om håndhævelse

1. Med henblik på at lette en effektiv anvendelse af de enkelte parters konkurrencelovgivning kan konkurrencemyndighederne udveksle ikkefortrolige oplysninger.

2. En parts konkurrencemyndighed kan anmode den anden parts konkurrencemyndighed om at samarbejde om håndhævelsesaktiviteter. Dette samarbejde forhindrer ikke parterne i at træffe uafhængige afgørelser.

3. En part er ikke forpligtet til at meddele oplysninger til den anden part i henhold til denne artikel. Uanset foregående punktum kan en part, hvis den giver oplysninger til den anden part i henhold til denne artikel, kræve, at sådanne oplysninger anvendes på de vilkår og betingelser, den fastsætter.

ARTIKEL 15.6

Konsultationer

1. En parts konkurrencemyndighed kan anmode om konsultationer med en konkurrencemyndighed i den anden part, hvis den finder, at dens interesser påvirkes væsentligt og negativt af:

a) konkurrencebegrænsende praksis, som en eller flere virksomheder, der er beliggende på den anden parts territorium, udøver eller har udøvet

b) fusioner og virksomhedsovertagelser som omhandlet i artikel 15.2, stk. 2, eller

c) håndhævelsesaktiviteter gennemført af den anden parts konkurrencemyndighed.

2. Indledningen af de i stk. 1 omhandlede konsultationer berører ikke en parts konkurrencemyndigheds eventuelle tiltag i henhold til dens konkurrencelovgivning eller dens beslutningstagning.

3. En konkurrencemyndighed, der konsulteres i henhold til stk. 1, kan træffe de korrigerende foranstaltninger, den finder passende, i overensstemmelse med dens love og forskrifter, og uden at dette berører dens skønsbeføjelser til at håndhæve konkurrencelovgivningen.

ARTIKEL 15.7

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Ingen part må gøre brug af tvistbilæggelse i henhold til kapitel 21 i forbindelse med spørgsmål, der opstår vedrørende dette kapitel.

KAPITEL 16

SUBSIDIER

ARTIKEL 16.1

Principper

Hver part kan yde subsidier, hvis det er nødvendigt for at forfølge et samfundspolitisk mål. Parterne erkender ikke desto mindre, at visse subsidier kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering.

ARTIKEL 16.2

Samarbejde

1. Parterne anerkender behovet for at samarbejde, både på multilateralt og regionalt plan, for at:

a) søge effektive metoder til at koordinere deres holdninger og forslag vedrørende subsidier inden for rammerne af WTO

b) undersøge, hvordan gennemsigtigheden med hensyn til subsidier kan forbedres, og

c) udveksle oplysninger om, hvordan deres ordninger for kontrol med subsidier fungerer.

2. Handelsrådet kan overveje, hvordan parternes forståelse af subsidieringens indvirkning på handelen kan styrkes yderligere.

3. Parterne undersøger, hvordan deres samarbejde fungerer, senest 3 (tre) år efter denne aftales ikrafttræden og derefter med regelmæssige mellemrum. Parterne konsulterer hinanden om, hvordan deres samarbejde kan forbedres i lyset af de indhøstede erfaringer og eventuelle initiativer vedrørende subsidieregler, der er udviklet inden for rammerne af WTO.

4. Nærmere bestemmelser om et sådant samarbejde kan fastsættes i en administrativ aftale.

KAPITEL 17

STATSEJEDE VIRKSOMHEDER OG VIRKSOMHEDER INDRØMMET EKSKLUSIVE ELLER SÆRLIGE PRIVILEGIER

ARTIKEL 17.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) "kommercielle aktiviteter": aktiviteter, der udøves af en virksomhed med fortjeneste for øje og som i sidste instans fører til produktion af en vare eller levering af en tjenesteydelse, som sælges på det relevante marked i mængder og til priser, som er fastsat af virksomheden[1]

b) "kommercielle hensyn": pris, kvalitet, rådighed, omsættelighed, transport og andre vilkår og betingelser for køb eller salg andre faktorer, som der normalt ville blive taget hensyn til i de kommercielle beslutninger i en privatejet virksomhed, som drives efter markedsøkonomiske principper inden for den relevante erhvervsgren eller industri

c) "virksomhed indrømmet eksklusive eller særlige privilegier": en offentlig eller privat virksomhed, herunder et datterselskab, som en part formelt eller i praksis har indrømmet eksklusive eller særlige privilegier

[1] Det præciseres, at dette udelukker aktiviteter, der udføres af en virksomhed, der opererer: a) på nonprofitbasis eller b) på omkostningsdækningsbasis.

d) "eksklusive eller særlige privilegier": rettigheder eller privilegier, som en part indrømmer en enkelt virksomhed eller et begrænset antal virksomheder, der har tilladelse til at levere en vare eller en tjenesteydelse, og som ikke tildeles efter objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier, idet der tages hensyn til den specifikke sektorlovgivning, hvorefter rettighederne eller privilegierne er indrømmet, hvilket i væsentlig grad påvirker andre virksomheders mulighed for at levere de samme varer eller tjenesteydelser i det samme geografiske område på i alt væsentligt ensartede betingelser[1]

e) "tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed": en tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed som defineret i artikel I, stk. 3, litra c), i GATS og, hvis det er relevant, i artikel 1, litra b), c), og d), i bilaget om finansielle tjenester til GATS, og

f) "statsejet virksomhed": en virksomhed, som ejes eller kontrolleres af en part[2].

---

[1] Det præciseres, at tildelingen af en licens til et begrænset antal virksomheder med henblik på allokering af en knap ressource i henhold til objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier ikke i sig selv udgør et særligt eller specielt privilegie.

[2] I denne definition forstås ved "ejes eller kontrolleres" situationer, hvor en part ejer mere end 50 % af aktiekapitalen eller kontrollerer udøvelsen af mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde udøver en tilsvarende grad af kontrol over virksomheden i henhold til virksomhedens ledelsesregler.

ARTIKEL 17.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på statsejede virksomheder og på virksomheder, der udøver kommercielle aktiviteter, og som en part formelt eller i praksis har indrømmet eksklusive eller særlige privilegier. Hvis en virksomhed kombinerer kommercielle og ikkekommercielle aktiviteter, er kun virksomhedens kommercielle aktiviteter omfattet af dette kapitel.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts indkøb af en vare eller en tjenesteydelse til statslig brug og uden sigte på kommercielt videresalg eller til brug i produktion eller levering af en vare eller en tjenesteydelse til kommercielt salg, uanset om indkøbet er et "omfattet udbud" som defineret i artikel 12.3.

3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed.

4. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder eller virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier, hvis den pågældende virksomheds årlige indtægter fra de kommercielle aktiviteter, der er omhandlet af dette kapitel, i et af de seneste 3 (tre) på hinanden følgende regnskabsår har været mindre end 200 (to hundrede) mio. særlige trækningsrettigheder.

5. Dette kapitel finder ikke anvendelse på kommercielle aktiviteter i statsejede virksomheder og virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier med hensyn til sektorer eller delsektorer, for hvilke der ikke er indgået specifikke forpligtelser i henhold til tillæg 17-A-1 og 17-A-2, eller på sektorer eller delsektorer, for hvilke der er indgået specifikke forpligtelser, der er underlagt begrænsninger i henhold til tillæg 17-A-1 og 17-A-2, for så vidt angår disse begrænsninger og på de deri fastsatte vilkår og betingelser.

6. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder i forsvarssektoren.

7. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder eller virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier som omhandlet i tillæg 17-A-1 og 17-A-2. Artikel 17.4 finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder, der er opført i tillæg 17-A-1.

ARTIKEL 17.3

Generelle bestemmelser

1. Hver part bekræfter sine rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII i GATT 1994, forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i GATT 1994, såvel som i henhold til artikel VIII i GATS.

2. Intet i dette kapitel forhindrer en part i at oprette eller opretholde statsejede virksomheder, udpege eller opretholde monopoler eller indrømme virksomheder eksklusive eller særlige privilegier.

ARTIKEL 17.4

Kommercielle hensyn

1. Hver part sikrer, at dens statsejede virksomheder og virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier, når de udøver kommercielle aktiviteter på en parts territorium, handler i overensstemmelse med kommercielle hensyn ved køb eller salg af varer eller tjenesteydelser, undtagen for at opfylde deres offentlige mandat eller formål[1] som fastsat i en parts lovgivning.

2. Stk. 1 hindrer ikke disse virksomheder i at:

a) købe eller levere varer eller tjenesteydelser på forskellige vilkår eller betingelser, herunder vilkår eller betingelser vedrørende pris, forudsat at sådanne forskellige vilkår eller betingelser er i overensstemmelse med kommercielle hensyn, eller

b) afvise at købe eller levere varer eller tjenesteydelser, forudsat at afvisningen foretages i overensstemmelse med kommercielle hensyn.

---

[1] Det præciseres, at begrebet "offentligt mandat eller formål" bl.a. omfatter nationale bankers aktiviteter vedrørende køb af varer og tjenesteydelser i henhold til føderale love om offentlige indkøb og udlånspolitikker til støtte for økonomisk overkommelige boliger, eksport eller import, mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder og landbrugere eller enhver opgave, som en part har pålagt sine statsejede virksomheder og virksomheder, der af en part er indrømmet eksklusive eller særlige privilegier. Begrebet "offentligt mandat eller formål" omfatter også aktiviteter, der udføres af en offentlig enhed eller en offentlig trust vedrørende social sikring eller offentlige pensionsplaner.

ARTIKEL 17.5

Gennemsigtighed

1. En part, der har grund til at tro, at dens interesser påvirkes negativt af kommercielle aktiviteter i en statsejet virksomhed eller i en virksomhed indrømmet eksklusive eller særlige privilegier fra den anden part, kan anmode den anden part om skriftligt at fremlægge oplysninger om den pågældende virksomheds kommercielle aktiviteter, som er omfattet af bestemmelserne i dette kapitel. Den anmodede part skal så vidt muligt give et rettidigt svar.

2. De anmodninger om oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, skal angive den pågældende virksomhed, de pågældende varer og markeder og de interesser i henhold til dette kapitel, som den anmodende part mener påvirkes negativt.

ARTIKEL 17.6

Samarbejde

Parterne samarbejder om at:

a) undersøge muligheden for at indgå yderligere forpligtelser for statsejede virksomheder og virksomheder indrømmet eksklusive eller særlige privilegier, og

b) udveksle erfaringer med udvikling af bedste praksis for virksomhedsledelse i statsejede virksomheder.

ARTIKEL 17.7

Ændring af bilag 17-A

Handelsrådet tager bilag 17-A op til revision 5 (fem) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden med henblik på at undersøge muligheden for at indgå yderligere forpligtelser. Handelsrådet kan i givet fald vedtage en beslutning om ændring af bilag 17-A.

KAPITEL 18

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

ARTIKEL 18.1

Målsætninger og anvendelsesområde

1. Målsætningen med dette kapitel er at fremme indarbejdningen af bæredygtig udvikling i parternes samhandel og investeringer, navnlig ved at fastsætte principper og foranstaltninger vedrørende arbejdsmarkedsmæssige[1] og miljømæssige aspekter af bæredygtig udvikling, der er af særlig relevans i forbindelse med handel og investeringer.

[1] Med henblik på dette kapitel forstås ved "arbejdsmarkedsmæssige" Den Internationale Arbejdsorganisations strategiske målsætning, der er omfattet af dagsordenen for anstændigt arbejde, som kommer til udtryk i ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering.

2. Parterne henviser til Agenda 21 om miljø og udvikling, som blev vedtaget på FN's konference om miljø og udvikling, der blev afholdt i Rio de Janeiro fra den 3.-14. juni 1992, og Rioerklæringen om miljø og udvikling, der blev vedtaget af De Forenede Nationers konference om miljø og udvikling i 1992, Johannesburgerklæringen om bæredygtig udvikling og gennemførelsesplanen fra verdenstopmødet i Johannesburg om bæredygtig udvikling fra 2002, FN's Økonomiske og Sociale Råds ministererklæring om skabelse af et miljø på nationalt og internationalt plan, der fremmer fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, og dets indvirkning på en bæredygtig udvikling fra 2006, Den Internationale Arbejdsorganisations ("ILO's") erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering fra 2008, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonference på dens 97. møde, afholdt den 10. juni 2008 i Genève (i det følgende benævnt "ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering"), og slutdokumentet fra FN's konference om bæredygtig udvikling fra 2012 med titlen "Den fremtid, vi ønsker" ("The future we want"), inkorporeret i resolution 66/288, der blev vedtaget den 27. juli 2012, og verdensmålene for bæredygtig udvikling i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling i dokumentet "Ændring af vores samfund: 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling", som blev vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 25. september 2015 (i det følgende benævnt "2030-dagsordenen")

3. Parterne erkender, at de økonomiske og miljømæssige dimensioner af en bæredygtig udvikling er indbyrdes afhængige og gensidigt forstærkende, og de bekræfter på ny deres engagement med hensyn til at fremme udviklingen af den internationale handel på en sådan måde, at det bidrager til målsætningerne om bæredygtig udvikling til gavn for nuværende og kommende generationer.

4. I overensstemmelse med de instrumenter, der er omhandlet i stk. 2, fremmer parterne bæredygtig udvikling gennem:

a) udvikling af handelsmæssige og økonomiske forbindelser på en måde, der bidrager til målet om at nå verdensmålene for bæredygtig udvikling og støtter deres respektive arbejdsmarkeds- og miljøstandarder og -målsætninger inden for rammerne af frie, åbne, gennemsigtige og respektfulde multilaterale aftaler, som de er part i

b) overholdelse af deres multilaterale forpligtelser på arbejdsmarkeds- og miljøområdet, og

c) øget samarbejde og forståelse af deres respektive arbejdsmarkeds- og miljørelaterede handelspolitikker og -foranstaltninger under hensyntagen til de forskellige nationale realiteter, kapaciteter, behov og udviklingsniveauer og under hensyntagen til nationale politikker og prioriteter.

5. I erkendelse af forskellene i deres udviklingsniveau er parterne enige om, at dette kapitel omfatter en samarbejdsbaseret tilgang baseret på fælles værdier og interesser.

ARTIKEL 18.2

Ret til at regulere og beskyttelsesniveauer

1. Parterne anerkender hver parts ret til at fastlægge sine politikker og prioriteter for bæredygtig udvikling, til at fastsætte de niveauer for intern miljø- og arbejdstagerbeskyttelse, som den finder hensigtsmæssig, og til at vedtage eller ændre sine relevante love, forskrifter og politikker. Sådanne niveauer, love, forskrifter og politikker skal være i overensstemmelse med hver parts tilslutning til de i artikel 18.4 og 18.5 omhandlede internationale aftaler og arbejdsstandarder.

2. Hver part tilstræber at forbedre sine relevante love, forskrifter og politikker for at sikre et højt og effektivt niveau af miljø- og arbejdstagerbeskyttelse.

3. En part må ikke svække beskyttelsesniveauet i sine miljø- eller arbejdsmarkedsmæssige love og forskrifter med den hensigt at fremme handel eller investeringer.

4. En part må ikke indrømme fritagelse fra eller fravige eller tilbyde at indrømme fritagelse eller at fravige dens miljø- og arbejdsmarkedsmæssige love for forskrifter for at fremme handel eller investeringer.

5. En part må ikke undlade effektivt at håndhæve dens love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet ved vedholdende eller gentagne gange at handle eller forsømme at handle på en måde, der påvirker handel eller investeringer.

6. En part må ikke anvende sine love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet på en måde, der ville udgøre en skjult begrænsning af handel eller urimelig eller vilkårlig forskelsbehandling.

ARTIKEL 18.3

Gennemsigtighed

1. Hver part sikrer i overensstemmelse med kapitel 19, at udviklingen, vedtagelsen og gennemførelsen af følgende sker på en gennemsigtig måde, der sikrer bevidsthed og tilskynder til offentlig deltagelse i overensstemmelse med dens regler og procedurer:

a) foranstaltninger, der har til formål at beskytte miljøet og arbejdsvilkårene, og som kan påvirke handel eller investeringer, og

b) handels- eller investeringsforanstaltninger, der kan påvirke beskyttelsen af miljøet eller arbejdsvilkårene.

ARTIKEL 18.4

Multilaterale arbejdsstandarder og -aftaler

1. Parterne bekræfter værdien af en mere sammenhængende politik til skabelse af anstændigt arbejde, som inddrager grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder og et højt niveau af arbejdstagerbeskyttelse, kombineret med en effektiv håndhævelse heraf, og anerkender den gavnlige rolle, disse områder kan spille for økonomisk effektivitet, innovation og produktivitet, herunder eksportresultater. I denne forbindelse anerkender de ligeledes betydningen af den sociale dialog om arbejdsmarkedsforhold mellem arbejdstagere og arbejdsgivere og deres respektive organisationer samt regeringer, og forpligter sig til at fremme en sådan dialog.

2. Parterne bekræfter deres tilsagn om at fremme udviklingen af den internationale handel på en måde, der fremmer anstændigt arbejde for alle, herunder kvinder og unge. I den forbindelse bekræfter hver part på ny sit tilsagn om at fremme og effektivt gennemføre de ILO-konventioner og -protokoller, som de undertegnende Mercosur-stater og Den Europæiske Unions medlemsstater har ratificeret, og som ILO har klassificeret som ajourført.

3. I overensstemmelse med ILO's statut og ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og opfølgningen heraf, der blev vedtaget den 18. juni 1998 i Genève (i det følgende benævnt "ILO's" erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet"), forpligter hver part sig til at respektere, fremme og effektivt gennemføre de følgende internationalt anerkendte grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder som fastlagt i de grundlæggende ILO-konventioner:

a) foreningsfrihed og reel anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger

b) afskaffelse af alle former for tvangsarbejde

c) reel afskaffelse af børnearbejde, og

d) afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og ansættelse.

4. Hver part bestræber sig fortsat og vedvarende på at ratificere de grundlæggende ILO-konventioner, protokoller og andre relevante ILO-konventioner, som den endnu ikke er part i, og som ILO har klassificeret som ajourført. Parterne udveksler regelmæssigt oplysninger om deres respektive politikker i den henseende.

5. Parterne minder om, at afskaffelsen af tvangsarbejde er blandt målsætningerne for 2030-dagsordenen, og understreger vigtigheden af ratificering og en effektiv gennemførelse af protokollen af 2014 til konventionen om tvangsarbejde.

6. Parterne konsulterer hinanden efter behov om handelsrelaterede arbejdsmarkedsspørgsmål af fælles interesse, herunder inden for rammerne af ILO.

7. Parterne minder om ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering og bemærker, at krænkelse af grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet ikke kan påberåbes eller på anden måde anvendes som en legitim komparativ fordel, og at arbejdsstandarder ikke bør anvendes til handelsbeskyttelsesformål.

8. Hver part fremmer anstændigt arbejde som fastlagt i ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering. Hver part skal være særlig opmærksom på:

a) udvikling og styrkelse af foranstaltninger til fremme af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, herunder erstatning i tilfælde af arbejdsskade eller sygdom, som defineret i de relevante ILO-konventioner og andre internationale forpligtelser

b) anstændige arbejdsvilkår for alle bl.a. for så vidt angår løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår

c) arbejdstilsyn, navnlig gennem effektiv gennemførelse af relevante ILO-standarder for arbejdstilsyn, og

d) ikkeforskelsbehandling med hensyn til arbejdsvilkår, herunder for vandrende arbejdstagere.

9. Hver part sikrer, at der er adgang til administrative og retslige procedurer, således at der kan træffes effektive foranstaltninger mod de i dette kapitel omhandlede krænkelser af arbejdstagerrettigheder.

ARTIKEL 18.5

Multilaterale miljøaftaler

1. Parterne anerkender, at miljøet er en af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling — den økonomiske, den sociale og den miljømæssige — og at disse tre bør håndteres på en afbalanceret og integreret måde. Desuden anerkender parterne det bidrag, som handel kan yde til bæredygtig udvikling.

2. Parterne anerkender betydningen af De Forenede Nationers Miljøforsamling under De Forenede Nationers Miljøprogram (i det følgende benævnt "UNEP") og multilaterale miljøaftaler som et svar fra det internationale samfund på globale eller regionale miljøudfordringer og understreger behovet for at fremme det gensidigt understøttende forhold mellem handels- og miljøpolitikker.

3. Hver part bekræfter sine tilsagn om at fremme og effektivt gennemføre multilaterale miljøaftaler, protokoller og ændringer heraf, som den er part i.

4. Parterne udveksler regelmæssigt oplysninger om deres respektive fremskridt med hensyn til ratificeringen af multilaterale miljøaftaler, herunder protokoller og ændringer heraf.

5. Parterne konsulterer hinanden efter behov om handelsrelaterede miljøspørgsmål af fælles interesse, herunder inden for rammerne af multilaterale miljøaftaler.

6. Parterne anerkender deres ret til at påberåbe sig artikel 20.2 i forbindelse med miljøforanstaltninger.

7. Intet i denne aftale forhindrer en part i at indføre eller opretholde foranstaltninger til gennemførelse af de multilaterale miljøaftaler, som den er part i, hvis sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med artikel 18.2, stk. 6.

ARTIKEL 18.6

Handel og klimaændringer

1. Parterne anerkender vigtigheden af at forfølge den endelige målsætning med De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, udfærdiget i New York den 9. maj 1992 (i det følgende benævnt "UNFCCC"), for at tackle den presserende trussel, som klimaændringerne udgør, og den rolle, som handel har i denne henseende.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

a) effektivt gennemføre UNFCCC og Parisaftalen, udfærdiget i Paris den 20. december 2015 (i det følgende benævnt "Parisaftalen"), der er oprettet i henhold hertil, og

b) i overensstemmelse med artikel 2 i Parisaftalen fremme handelens positive bidrag til en kurs hen imod lavere drivhusgasemissioner og en klimarobust udvikling og til at øge evnen til at tilpasse sig de negative virkninger af klimaændringer på en måde, der ikke truer fødevareproduktionen.

3. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, om handelsrelaterede spørgsmål vedrørende klimaændringer på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora, navnlig i UNFCCC.

ARTIKEL 18.7

Handel og biologisk mangfoldighed

1. Parterne anerkender betydningen af bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i overensstemmelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed, udfærdiget i Rio de Janeiro den 5. juni 1992, konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter undertegnet i Washington D. C. den 3. marts 1973 (i det følgende benævnt "CITES"), den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug og de afgørelser, der er vedtaget i henhold hertil, samt den rolle, som handel kan spille med hensyn til at bidrage til målsætningerne i nævnte konventioner og nævnte traktat.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

a) fremme anvendelsen af CITES som et instrument til bevarelse og bæredygtig forvaltning af den biologiske mangfoldighed, herunder gennem medtagelse af dyre- og plantearter i CITES-tillæggene, hvis de pågældende arters bevaringsstatus anses for truet på grund af international handel

b) gennemføre effektive foranstaltninger, der fører til en reduktion af den ulovlige handel med vilde dyr og planter, i overensstemmelse med internationale aftaler, som den er part i

c) tilskynde til handel med produkter baseret på naturressourcer, som stammer fra en bæredygtig anvendelse af biologiske ressourcer, eller som bidrager til bevarelse af den biologiske mangfoldighed, i overensstemmelse med dens love og forskrifter, og

d) fremme en rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved anvendelsen af genetiske ressourcer, og, hvis det er relevant, foranstaltninger vedrørende adgang til sådanne ressourcer og forudgående informeret samtykke.

3. Parterne udveksler også oplysninger om initiativer og god praksis vedrørende handel med produkter baseret på naturressourcer med henblik på at bevare den biologiske mangfoldighed og samarbejder, hvor det er relevant, på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora om spørgsmål, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 18.8

Handel og bæredygtig forvaltning af skove

1. Parterne anerkender betydningen af bæredygtig skovforvaltning og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af dette mål, samt betydningen af skovbevarelse med henblik på bevarelse og bæredygtig anvendelse.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

a) fremme handel med produkter fra bæredygtigt forvaltede skove, som er høstet i overensstemmelse med hugstlandets love og forskrifter

b) fremme, hvor det er relevant og med deres forudgående informerede samtykke, inddragelsen af skovbaserede lokalsamfund og oprindelige folk i bæredygtige forsyningskæder for træ og andre skovprodukter end træ som et middel til at øge deres indkomstmuligheder og fremme bevarelse og bæredygtig udnyttelse af skovene

c) gennemføre foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig skovhugst og tilknyttet handel

d) udveksle oplysninger om handelsrelaterede initiativer vedrørende bæredygtig skovforvaltning, skovdrift og om bevarelse af skovarealer og samarbejde for at maksimere virkningerne af og sikre det gensidigt understøttende forhold mellem deres respektive politikker af fælles interesse, og

e) samarbejde, hvor det er relevant, på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora om spørgsmål vedrørende handel og bevarelse af skovarealer samt bæredygtig skovforvaltning i overensstemmelse med 2030-dagsordenen.

ARTIKEL 18.9

Handel og bæredygtig forvaltning af fiskeri og akvakultur

1. Parterne anerkender betydningen af bevarelse og bæredygtig forvaltning af havets biologiske ressourcer og havets økosystemer og af at fremme ansvarlig og bæredygtig akvakultur og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af disse målsætninger, og deres fælles tilsagn om at nå det 14. verdensmål i 2030-dagsordenen, navnlig delmål 4 og 6.

2. I medfør af stk. 1 og på en måde, der er i overensstemmelse med dens internationale forpligtelser, skal hver part:

a) gennemføre langsigtede bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger og bæredygtig udnyttelse af levende marine ressourcer i overensstemmelse med folkeretten som nedfældet i UNCLOS og andre relevante instrumenter fra De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (i det følgende benævnt "FAO"), som den er part i

b) handle i overensstemmelse med principperne i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri, der blev vedtaget ved resolution 4/95 af 31. oktober 1995 (i det følgende benævnt "FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri")

c) deltage i og samarbejde aktivt i de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og andre relevante internationale fora, hvori den er medlem, observatør eller samarbejdende ikkekontraherende part, med henblik på at opnå god fiskeriforvaltning og bæredygtigt fiskeri, herunder gennem effektiv kontrol, overvågning og håndhævelse af forvaltningsforanstaltninger og, hvis det er relevant, indførelse af fangstdokumentation eller certificeringsordninger

d) i overensstemmelse med sine internationale forpligtelser gennemføre omfattende, effektive og gennemsigtige foranstaltninger til bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og udelukke produkter, der ikke overholder sådanne foranstaltninger, fra international handel og samarbejde med henblik herpå, herunder ved at lette udvekslingen af oplysninger

e) arbejde med at koordinere de foranstaltninger, der er nødvendige for bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fælles fiskebestande i områder af fælles interesse, og

f) fremme udviklingen af bæredygtig og ansvarlig akvakultur under hensyntagen til de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter heraf, også hvad angår gennemførelsen af målsætningerne og principperne i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri.

ARTIKEL 18.10

Videnskabelige og tekniske oplysninger

1. Hver part skal ved udarbejdelsen og gennemførelsen af foranstaltninger, som har til formål at beskytte miljøet eller arbejdsmarkedsforholdene, og som kan påvirke handelen eller investeringerne, sikre, at den videnskabelige og tekniske dokumentation, som de er baseret på, stammer fra anerkendte tekniske og videnskabelige organer, og at foranstaltningerne er baseret på relevante internationale standarder, retningslinjer eller henstillinger, hvor sådanne findes.

2. I tilfælde, hvor de videnskabelige beviser er utilstrækkelige eller ikke er entydige, og der er risiko for alvorlige miljøforringelser eller for sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen på dens territorium, kan en part træffe foranstaltninger på grundlag af forsigtighedsprincippet. Sådanne foranstaltninger baseres på tilgængelige relevante oplysninger og tages regelmæssigt op til evaluering. Den part, der indfører sådanne foranstaltninger, skal søge at indhente nye eller yderligere videnskabelige oplysninger, der er nødvendige for en mere endelig vurdering, og evaluerer sådanne foranstaltninger, hvis det er relevant.

3. Hvis en foranstaltning, som er indført i overensstemmelse med stk. 2, har indvirkning på handelen eller investeringerne, kan en part anmode den part, som har indført foranstaltningen, om at fremlægge oplysninger, der angiver, at den videnskabelige dokumentation eller de videnskabelige oplysninger er utilstrækkelige eller ikke fyldestgørende i forhold til det pågældende spørgsmål, og at den indførte foranstaltning er i overensstemmelse med dens eget beskyttelsesniveau, og kan anmode om drøftelse af spørgsmålet i underudvalget om handel og bæredygtig udvikling som omhandlet i artikel 18.14.

4. De i denne artikel omhandlede foranstaltninger skal ikke anvendes på en sådan måde, at de udgør et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den internationale handel.

ARTIKEL 18.11

Handel og ansvarlig forvaltning af forsyningskæder

1. Parterne anerkender betydningen af ansvarlig forvaltning af forsyningskæderne gennem ansvarlig virksomhedsadfærd og virksomhedernes sociale ansvar på grundlag af internationalt vedtagne retningslinjer.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

a) støtte udbredelsen og anvendelsen af relevante internationale instrumenter, som er blevet godkendt og støttes af den pågældende part, såsom ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik, vedtaget i Genève i november 1977, FN's Global Compact-initiativ, FN's Global Compact-initiativ og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, godkendt ved Menneskerettighedsrådets resolution 17/4 af 16. juni 2011, og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder: Henstillinger vedrørende ansvarlig forretningsskik i global sammenhæng, der er knyttet som bilag til OECD's erklæring om internationale investeringer og multinationale virksomheder, udfærdiget i Paris den 21. juni 1976

b) fremme erhvervslivets frivillige indførelse af virksomhedernes sociale ansvar eller ansvarlig virksomhedspraksis i overensstemmelse med de retningslinjer og principper, der er omhandlet i litra a), og

c) tilvejebringe understøttende politiske rammer for en effektiv gennemførelse af de principper og retningslinjer, der er omhandlet i litra a).

3. Parterne anerkender nytteværdien af internationale sektorspecifikke retningslinjer for virksomhedernes sociale ansvar og for ansvarlig virksomhedsadfærd og fremmer fælles arbejde i denne henseende. Med hensyn til OECD's due diligence-retningslinjer for ansvarlige forsyningskæder for mineraler fra konfliktramte områder og højrisikoområder og tillæggene hertil gennemfører de parter, der har tilsluttet sig eller støtter disse retningslinjer, også foranstaltninger for at fremme udbredelsen heraf.

4. Parterne udveksler oplysninger og bedste praksis og samarbejder, hvis det er relevant, i relevante regionale og internationale fora om spørgsmål, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 18.12

Andre handels- og investeringsrelaterede initiativer til fremme af bæredygtig udvikling

1. Parterne bekræfter deres tilsagn om at forbedre den måde, hvorpå handel og investeringer bidrager til at opfylde de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af målsætningen om bæredygtig udvikling.

2. Parterne skal i medfør af stk. 1:

a) fremme målsætningerne i dagsordenen for anstændigt arbejde i overensstemmelse med ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering, herunder mindsteløn, inklusiv social beskyttelse, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og andre aspekter vedrørende arbejdsvilkår

b) tilskynde til handel med og investeringer i varer og tjenesteydelser samt frivillig udveksling af praksis og teknologier, der bidrager til bedre sociale og miljømæssige forhold, herunder dem, der er af særlig relevans for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, på en måde, der er i overensstemmelse med denne aftale, og

c) samarbejde, hvor det er relevant, på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora om spørgsmål, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 18.13

Samarbejde om handel og bæredygtig udvikling

1. Parterne anerkender betydningen af at samarbejde med henblik på at nå målsætningerne i dette kapitel. De kan samarbejde om bl.a.:

a) arbejdsmarkeds- og miljømæssige aspekter vedrørende handel og bæredygtig udvikling i internationale fora, herunder navnlig WTO, ILO, UNEP, UNCTAD, FN's Politiske Forum på Højt Niveau vedrørende Bæredygtig Udvikling og multilaterale miljøaftaler

b) virkningerne af arbejdsmarkeds- og miljølovgivningen og -standarderne for handel og investeringer

c) virkningerne af handels- og investeringslovgivning for arbejdsmarkedet og miljøet, og

d) frivillige garantiordninger for bæredygtighed, såsom fair og etiske handelsordninger og miljømærker, gennem udveksling af erfaringer og oplysninger om sådanne ordninger.

2. For at nå målsætningerne i dette kapitel kan parterne også samarbejde om de handelsrelaterede aspekter af:

a) gennemførelse af grundlæggende, prioriterede og andre ajourførte ILO-konventioner

b) ILO's dagsorden for anstændigt arbejde, herunder de indbyrdes forbindelser mellem handel og fuld og produktiv beskæftigelse, tilpasning af arbejdsmarkedet, grundlæggende arbejdsstandarder, anstændigt arbejde i globale forsyningskæder, social beskyttelse og social inklusion, social dialog, udvikling af færdigheder og ligestilling mellem kønnene

c) gennemførelse af multilaterale miljøaftaler og støtte til hinandens deltagelse i sådanne multilaterale miljøaftaler

d) den dynamiske internationale klimaændringsordning under UNFCCC, navnlig gennemførelsen af Parisaftalen

e) Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, udfærdiget i Montreal den 16. september 1987, og eventuelle ændringer hertil, som parterne har ratificeret, navnlig foranstaltninger til kontrol af produktionen og forbruget af samt handel med ozonlagsnedbrydende stoffer og hydrofluorcarboner og fremme af miljøvenlige alternativer hertil og foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig handel med stoffer, der er omfattet af nævnte protokol

f) virksomhedernes sociale ansvar, ansvarlig forretningsadfærd, ansvarlig forvaltning af globale forsyningskæder og ansvarlighed, herunder med hensyn til gennemførelse, opfølgning og udbredelse af relevante internationalt aftalte instrumenter

g) forsvarlig forvaltning af kemikalier og affald

h) bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed og rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer, herunder gennem passende adgang til sådanne ressourcer, jf. artikel 18.7

i) bekæmpelse af ulovlig handel med vilde dyr og planter, jf. artikel 18.7

j) fremme af bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove med henblik på at mindske skovrydning og ulovlig skovhugst, jf. artikel 18.8

k) private og offentlige initiativer, der bidrager til målsætningen om at standse skovrydning, herunder dem, der forbinder produktion og forbrug gennem forsyningskæder, i overensstemmelse med det 12. og 15. verdensmål for bæredygtig udvikling i 2030-dagsordenen

l) fremme af bæredygtige fangstmetoder og handel med fiskeprodukter fra bæredygtigt forvaltet fiskeri, jf. artikel 18.9, og

m) initiativer vedrørende bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion, der er i overensstemmelse med det 12. verdensmål for bæredygtig udvikling i 2030-dagsordenen, herunder, men ikke begrænset til, cirkulær økonomi og andre bæredygtige økonomiske modeller, der har til formål at øge ressourceeffektiviteten og reducere affaldsproduktionen.

ARTIKEL 18.14

Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling og kontaktpunkter

1. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling, der er nedsat i henhold til artikel 22.3, stk. 4, har ud over dem, der er anført i artikel 22.3, følgende funktioner:

a) fremme og overvåge samarbejdsaktiviteter, der gennemføres i henhold til dette kapitel

b) udføre de opgaver, der er omhandlet i artikel 18.16 til 18.18, og

c) udføre det forberedende interne arbejde, der er nødvendigt for handelsudvalget, herunder med hensyn til emner, der skal drøftes med de interne rådgivende grupper, der er omhandlet i artikel 22.6.

2. Underudvalget offentliggør en rapport efter hvert af sine møder.

3. Hver part udpeger et kontaktpunkt inden for sin forvaltning, som skal lette kommunikationen og koordineringen mellem parterne om ethvert anliggende vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 18.15

Tvistbilæggelse

1. Parterne gør deres yderste ved hjælp af dialog, konsultationer, udveksling af oplysninger og samarbejde for at løse enhver uenighed om fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel.

2. Alle frister, der er nævnt i artikel 18.16 og 18.17, kan forlænges ved fælles overenskomst mellem parterne.

3. Alle frister, der er fastsat i dette kapitel, regnes i kalenderdage fra dagen efter den handling eller omstændighed, som de vedrører.

4. Med henblik på dette kapitel er parterne i en tvist i henhold til dette kapitel de parter, der er fastsat i artikel 21.3.

5. Ingen part må gøre brug af tvistbilæggelse i henhold til kapitel 21 i forbindelse med spørgsmål, der opstår vedrørende dette kapitel.

ARTIKEL 18.16

Konsultationer

1. En part kan anmode om konsultationer med den anden part vedrørende fortolkning eller anvendelse af dette kapitel ved skriftlig henvendelse til den anden parts kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 18.14, stk. 3. Anmodningen skal indeholde en beskrivelse af det pågældende problem og et kort resumé af kravene i henhold til dette kapitel, herunder angivelse af de relevante bestemmelser heri, samt en redegørelse for, hvordan problemet har indvirkning på målsætningerne for dette kapitel, samt alle andre oplysninger, som parten måtte finde relevante. Konsultationerne indledes straks efter, at en part har indgivet en anmodning om konsultationer, og under alle omstændigheder senest 30 (tredive) dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

2. Konsultationerne afholdes ved fysisk fremmøde eller, hvis parterne er enige herom, via videokonference eller andre elektroniske midler. Hvis konsultationerne afholdes ved fysisk fremmøde, skal de afholdes på territoriet i den part, som anmodningen er stilet til, medmindre parterne aftaler andet.

3. Parterne indleder konsultationer med henblik på at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning på problemet. I spørgsmål vedrørende de multilaterale aftaler, der er omhandlet i dette kapitel, skal parterne tage hensyn til oplysninger fra ILO eller fra relevante organisationer eller organer med ansvar for multilaterale miljøaftaler, som begge parter har ratificeret, for at fremme sammenhængen mellem parternes og disse organisationers arbejde. Når det er relevant, søger parterne rådgivning hos disse organisationer eller organer eller andre eksperter eller organer, som de anser for passende.

4. Hvis en part finder, at spørgsmålet kræver yderligere drøftelser, kan den skriftligt anmode om, at underudvalget om handel og bæredygtig udvikling indkaldes, og meddele denne anmodning til det kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 18.14, stk. 3. En sådan anmodning fremsættes tidligst 60 (tres) dage fra datoen for modtagelsen af anmodningen i henhold til stk. 1. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling træder straks sammen og tilstræber at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet.

5. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling tager hensyn til eventuelle synspunkter fra de interne rådgivende grupper, der er omhandlet i artikel 22.6, samt eventuel ekspertrådgivning.

6. Enhver beslutning truffet af parterne gøres offentligt tilgængelig.

ARTIKEL 18.17

Ekspertpanel

1. Hvis der ikke senest 120 (et hundrede og tyve) dage efter en anmodning om konsultationer i henhold til artikel 18.16 er fundet en gensidigt tilfredsstillende løsning, kan en part anmode om, at der nedsættes et ekspertpanel til at undersøge sagen. En sådan anmodning fremsættes skriftligt til den anden parts kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 18.14, stk. 3, og skal indeholde en begrundelse for, at der anmodes om nedsættelse af et ekspertpanel, herunder en beskrivelse af de pågældende foranstaltninger og de relevante bestemmelser i dette kapitel, der anses for at være gældende.

2. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, finder artikel 21.9, 21.11, 21.12, 21.26 og 21.27 samt forretningsordenen i bilag 21-A og adfærdskodeksen i bilag 21-B anvendelse.

3. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling skal på det første møde efter datoen for denne aftales ikrafttræden udarbejde en liste over mindst 15 (femten) personer, som er villige og i stand til at indgå et ekspertpanel. Listen skal bestå af 3 (tre) dellister: 1 (én) delliste foreslået af EU, 1 (én) delliste foreslået af Mercosur og 1 (én) delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne. Hver part skal foreslå mindst 5 (fem) personer til sin delliste. Parterne udvælger også mindst 5 (fem) personer til listen over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling sikrer, at listen holdes ajourført, og at der altid er mindst 15 (femten) eksperter på listen.

4. De i stk. 3 omhandlede personer skal have specialiseret viden eller ekspertise inden for de spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel, herunder arbejdsmarkedsspørgsmål, miljø- eller handelslov, eller inden for bilæggelse af tvister i forbindelse med internationale aftaler. De skal handle efter deres egen overbevisning, være uafhængige og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller offentlig forvaltning vedrørende tvisten eller være tilknyttet en parts offentlige forvaltning. De skal desuden opfylde kravene i bilag 21-B.

5. Et ekspertpanel skal bestå af 3 (tre) medlemmer, medmindre parterne aftaler andet. Formanden skal være fra dellisten over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne. Et ekspertpanel nedsættes efter procedurerne i artikel 21.9, stk. 1-4. Eksperterne udvælges blandt de relevante personer på de dellister, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i artikel 21.9, stk. 2, 3 og 4.

6. Medmindre parterne aftaler andet senest 7 (syv) dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet, jf. artikel 21.9, stk. 5, er ekspertpanelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i kapitel 18 i interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked, Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay på den anden side at undersøge det spørgsmål, der henvises til i anmodningen om nedsættelse af ekspertpanelet, og at udarbejde en rapport i overensstemmelse med artikel 18.17 med dets konklusioner og henstillinger til, hvordan sagen løses".

7. Med hensyn til spørgsmål vedrørende overholdelse af de multilaterale aftaler, der er omhandlet i dette kapitel, bør ekspertudtalelser eller oplysninger, som ekspertpanelet anmoder om i overensstemmelse med artikel 21.12 omfatte oplysninger og rådgivning fra de relevante ILO-organer eller organer oprettet under disse aftaler. Alle oplysninger, der er indhentet i henhold til dette stykke, forelægges parterne med henblik på bemærkninger.

8. Ekspertpanelet fortolker bestemmelserne i dette kapitel efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten.

9. Ekspertpanelet forelægger parterne en foreløbig rapport senest 90 (halvfems) dage efter nedsættelsen af ekspertpanelet og en endelig rapport senest 60 (tres) dage efter forelæggelsen af den foreløbige rapport. I disse rapporter redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de relevante bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for de anførte resultater og henstillinger. Hver af de involverede parter kan fremsætte skriftlige bemærkninger til den foreløbige rapport til ekspertpanelet senest 45 (femogfyrre) dage efter datoen for forelæggelsen af den foreløbige rapport. Ekspertpanelet kan efter at have analyseret sådanne skriftlige bemærkninger ændre rapporten og foretage yderligere behandling af sagen, hvis det anses for hensigtsmæssigt. Finder panelet, at fristerne i dette stykke ikke kan overholdes, skal ekspertpanelets formand underrette parterne skriftligt derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår ekspertpanelet agter at fremlægge sin foreløbige rapport eller endelige rapport.

10. Parterne gør den endelige rapport offentligt tilgængelig senest 15 (femten) dage efter ekspertpanelets fremsendelse heraf.

11. Parterne drøfter, hvilke foranstaltninger der skal træffes under hensyntagen til rapporten og ekspertpanelets henstillinger. Den indklagede part underretter sin interne rådgivende gruppe som omhandlet i artikel 22.6 og den anden part om sine beslutninger og eventuelle tiltag eller foranstaltninger, der skal gennemføres, senest 90 (halvfems) dage efter at rapporten er gjort tilgængelig for offentligheden. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling overvåger opfølgningen af ekspertpanelets rapport og henstillinger. Den interne rådgivende gruppe, der er omhandlet i artikel 22.6, kan fremsætte bemærkninger til underudvalget i denne henseende.

ARTIKEL 18.18

Evaluering

1. Med henblik på at lette virkeliggørelsen af målsætningerne i dette kapitel drøfter parterne på møderne i underudvalget om handel og bæredygtig udvikling, hvor effektiv gennemførelsen er, herunder en eventuel revision af dets bestemmelser, under hensyntagen til bl.a. de indhøstede erfaringer, den politiske udvikling i hver part, udviklingen i internationale aftaler og de synspunkter, som interessenterne fremlægger.

2. Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling kan anbefale parterne ændringer af de relevante bestemmelser i dette kapitel, der afspejler resultatet af de drøftelser, der er omhandlet i stk. 1.

KAPITEL 19

GENNEMSIGTIGHED

ARTIKEL 19.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel anvendes følgende definitioner:

a) "administrativ afgørelse": en afgørelse, der har virkning for en bestemt persons rettigheder og forpligtelser i en konkret sag, og som omfatter en administrativ handling eller undladelse af at træffe en administrativ handling eller afgørelse som fastsat i partens love og forskrifter

b) "interesseret person": en fysisk eller juridisk person, som kan blive berørt af en alment gældende foranstaltning, og

c) "alment gældende foranstaltning": almengyldig lov, forskrift, retsafgørelse, procedure og administrativ kendelse, der kan have betydning for forhold, der er omfattet af denne aftale.

ARTIKEL 19. 2

Målsætninger

I anerkendelse af den betydning, deres lovgivningsmæssige rammer kan have for samhandelen mellem parterne, skal hver part fremme gennemsigtige og forudsigelige lovgivningsmæssige rammer og effektive procedurer for økonomiske aktører, navnlig små og mellemstore virksomheder, i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel.

ARTIKEL 19.3

Offentliggørelse

1. Hver part sikrer, at en alment gældende foranstaltning vedrørende spørgsmål, som er omfattet af denne aftale:

a) straks offentliggøres via et officielt udpeget medie, om muligt via elektroniske midler, eller på anden måde gøres tilgængelig, således at enhver kan blive bekendt med den

b) giver en redegørelse for dens formål og begrundelse, og

c) tillader en tilstrækkelig lang frist mellem dens offentliggørelse og ikrafttræden, undtagen når dette ikke er muligt på grund af sagens hastende karakter.

2. Hver part skal så vidt muligt, når den vedtager eller ændrer vigtige alment gældende love eller forskrifter vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer:

a) på forhånd offentliggøre forslag til love og forskrifter eller konsultationsdokumenter med nærmere oplysninger om formålet med og begrundelsen for en sådan lov eller forskrift

b) give interesserede personer og den anden part rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger til sådanne forslag til love og forskrifter eller konsultationsdokumenter, og

c) bestræbe sig på at tage hensyn til de bemærkninger, der er modtaget til sådanne forslag til love eller forskrifter eller konsultationsdokumenter.

ARTIKEL 19.4

Forespørgsler

1. Senest 3 (tre) år efter datoen for denne aftales ikrafttræden etablerer eller opretholder hver part passende mekanismer til modtagelse og besvarelse af forespørgsler fra enhver person om enhver alment gældende eller planlagt foranstaltning, og om, hvordan den vil blive anvendt i spørgsmål, der er omfattet af denne aftale.

2. Efter anmodning fra en part giver den anden part straks oplysninger og besvarer forespørgsler vedrørende en alment gældende foranstaltning eller et forslag om at indføre eller ændre en alment gældende foranstaltning, der vedrører spørgsmål, som er omfattet af denne aftale, og som den anmodende part anser for at kunne påvirke anvendelsen af denne aftale.

ARTIKEL 19.5

Forvaltning af alment gældende foranstaltninger

1. Hvert part forvalter alle alment gældende foranstaltninger på et hvilket som helst område, der er omfattet af denne aftale, på en objektiv, upartisk og rimelig måde.

2. Når der anvendes alment gældende foranstaltninger over for personer, varer eller tjenesteydelser fra den anden part i særlige tilfælde, skal hver part:

a) tilstræbe, i overensstemmelse med dens love og forskrifter, at give personer, der er direkte berørt af en administrativ sag[1], rettidig meddelelse om indledningen af sagen, herunder en beskrivelse af sagens art, en angivelse af den retslige myndighed, hvorunder sagen indledes, og en generel gennemgang af de spørgsmål, som sagen omfatter, og

b) give sådanne interesserede personer rimelig mulighed for at fremlægge oplysninger og argumenter til støtte for deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ afgørelse, for så vidt det er muligt under hensyn til tidshorisont, sagens art og offentlighedens interesse.

[1] Det præciseres, at i tilfælde af spørgsmål, der er omfattet af kapitel 15, er sådanne personer modtagere for en afgørelse truffet af en parts konkurrencemyndighed.

ARTIKEL 19.6

Prøvelse og klage

1. Hver part skal oprette eller opretholde domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole eller tilsvarende procedurer med henblik på omgående prøvelse eller klage og, hvis det er berettiget, afhjælpning af administrative afgørelser vedrørende ethvert forhold, der er omfattet af denne aftale. Hver part sikrer, at dens procedurer for prøvelse eller klage gennemføres på en ikkediskriminerende og upartisk måde af domstole, der er upartiske og uafhængige af den myndighed, der står for den administrative håndhævelse, og sammensættes af personer, som ikke har nogen væsentlig interesse i sagens udfald.

2. Hver part sikrer, at parterne i de sager, der er omhandlet i stk. 1, har ret til:

a) en rimelig mulighed for at underbygge eller forsvare deres respektive synspunkter, og

b) en afgørelse baseret på bevismateriale og forelagte aktstykker eller, hvis det kræves efter partens lovgivning, de af den administrative myndighed indsamlede aktstykker.

3. Hver af parterne skal, med forbehold af yderligere prøvelse eller klage i henhold til deres love, sikre, at den afgørelse, der er omhandlet i stk. 2, litra b), gennemføres af den myndighed, der har fået overdraget administrative håndhævelsesbeføjelser for så vidt angår den pågældende administrative afgørelse, og er bestemmende for denne myndigheds praksis med hensyn hertil.

ARTIKEL 19.7

Lovgivningskvalitet og -resultater og god reguleringspraksis

1. Parterne anerkender principperne for god reguleringsskik og fremmer lovgivningskvalitet og -resultater. Parterne bestræber sig især på at:

a) tilskynde til brugen af reguleringsmæssig konsekvensanalyse ved udvikling af større initiativer, og

b) indføre eller opretholde procedurer til fremme af regelmæssig retrospektiv evaluering af foranstaltninger af almen interesse.

2. Parterne bestræber sig på at samarbejde i regionale og multilaterale fora for at fremme god reguleringspraksis og gennemsigtighed vedrørende international handel og investeringer på de områder, der er omfattet af denne aftale.

ARTIKEL 19.8

Sammenhæng med andre kapitler

Dette kapitel finder anvendelse, uden at det berører eventuelle særlige bestemmelser i andre kapitler i denne aftale.

KAPITEL 20

UNDTAGELSER

ARTIKEL 20.1

Undtagelser af sikkerhedshensyn

Intet i denne aftale må fortolkes således, at:

a) en part pålægges at afgive eller tillade adgang til oplysninger, hvis videregivelse den betragter som stridende mod sine væsentlige sikkerhedsinteresser, eller

b) en part afskæres fra at træffe foranstaltninger, som den anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, som:

   i) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller handel og transaktioner med andre varer og materialer, tjenesteydelser og teknologi og økonomiske aktiviteter, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg

   ii) vedrører fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes, eller

   iii) foretages i krigstid eller anden krisetilstand i internationale forbindelser, eller

c) en part afskæres fra at træffe foranstaltninger som følge af sine forpligtelser i medfør af De Forenede Nationers pagt, der blev undertegnet den 26. juni 1945 i San Francisco ved afslutningen af De Forenede Nationers konference om Den Internationale Organisation, med henblik på at opretholde international fred og sikkerhed.

ARTIKEL 20.2

Almindelige undtagelser

1. Med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor lignende forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af international handel, må intet i kapitel 2, 4 og 17 fortolkes således, at en part forhindres i at indføre eller håndhæve de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX i GATT 1994. Med henblik herpå er artikel XX i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.

2. Med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor lignende forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af liberalisering af investeringer eller handel med tjenesteydelser, må intet i kapitel 10 og 17 i denne aftale fortolkes således, at en part forhindres i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:

a) som er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller den offentlige sædelighed eller af hensyn til opretholdelse af den offentlige orden[1]

[1] Undtagelserne vedrørende den offentlige sikkerhed og den offentlige orden må kun påberåbes, hvis der består en reel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse.

b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed

c) som vedrører bevarelsen af udtømmelige naturressourcer, såfremt sådanne foranstaltninger anvendes i forbindelse med begrænsninger for interne investorer eller for interne levering eller forbrug af tjenesteydelser

d) som er nødvendige til beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi

e) som er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller forskrifter, der ikke er uforenelige med bestemmelserne i nærværende aftale, herunder bestemmelser om:

i) forebyggelse af vildledende og svigagtig praksis[1] eller følgerne af misligholdelse af kontrakter

ii) beskyttelse af privatlivets fred i forbindelse med behandling og videregivelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige optegnelser og konti, eller

iii) sikkerhed.

3. Intet i kapitel 10 må fortolkes således, at det er til hinder for vedtagelse eller håndhævelse af en foranstaltning, der gennemfører et krav, der indføres eller håndhæves af en domstol, forvaltningsdomstol eller konkurrencemyndighed for at afhjælpe en overtrædelse af konkurrencelove og -forskrifter.

[1] Det præciseres, at dette omfatter bestemmelser om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

4. Det præciseres, at parterne er enige om, at i det omfang sådanne foranstaltninger på anden måde er uforenelige med bestemmelserne i kapitel 2, 4 og 17:

a) omfatter de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX, litra b), i GATT 1994, miljøforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed

b) finder artikel XX, litra g), i GATT 1994 anvendelse på foranstaltninger vedrørende bevarelse af levende og ikkelevende udtømmelige naturressourcer, og

c) kan foranstaltninger, der træffes for at gennemføre multilaterale miljøaftaler, falde ind under artikel XX, litra b) eller g), i GATT 1994.

5. Før en part træffer foranstaltninger i overensstemmelse med artikel XX, litra i) og j), i GATT 1994, giver denne part den anden part alle relevante oplysninger med henblik på at finde en løsning, der er acceptabel for parterne. Hvis der ikke opnås enighed senest 30 (tredive) dage efter afgivelsen af disse oplysninger, kan parten træffe de relevante foranstaltninger. Såfremt ekstraordinære og kritiske omstændigheder kræver øjeblikkelig handling, kan den part, der agter at træffe de pågældende foranstaltninger, uden forudgående meddelelse træffe de foranstaltninger, som er nødvendige for at afhjælpe situationen og skal straks underrette den anden part herom.

ARTIKEL 20.3

Skattemæssige bestemmelser

1. Intet i denne aftale må påvirke rettigheder og forpligtelser, som Den Europæiske Union, dens medlemsstater eller de undertegnende Mercosur-stater har i henhold til en skatteaftale. Skulle denne aftale på et givet område være uforenelig med en sådan skatteaftale, har sidstnævnte aftale forrang i det omfang, der er uforenelighed.

2. Med det forbehold, at sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handel eller investeringer, må intet i denne aftale fortolkes således, at en part forhindres i at vedtage, opretholde eller håndhæve foranstaltninger, der har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter[1]:

a) der skelner mellem skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation, særlig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret, eller

---

[1] Det præciseres, at parterne er enige om, at sådanne foranstaltninger omfatter foranstaltninger, der er uforenelige med artikel 10.4, og som har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, der træffes af en part i henhold til dens skattesystem:

i) finder anvendelse på ikkebosiddende investorer og tjenesteydere i erkendelse af, at ikkebosiddendes skattepligt fastslås efter det beskatningsgrundlag, der stammer fra eller er beliggende på partens territorium,

ii) finder anvendelse på ikkebosiddende for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter på partens territorium,

iii) finder anvendelse på ikkebosiddende eller bosiddende for at forhindre skattesvig og -unddragelse, herunder efterlevelsesforanstaltninger,

iv) finder anvendelse på forbrugere af tjenesteydelser, der leveres i eller fra en anden parts territorium, for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter hos sådanne forbrugere fra kilder på partens territorium,

v) skelner mellem investorer og tjenesteydere, der er skattepligtige af globale skattegrundlag, og andre investorer og tjenesteydere i erkendelse af forskellen mellem dem hvad angår arten af beskatningsgrundlaget, eller

vi) fastslår, tildeler eller fordeler indkomst, fortjeneste, gevinst, tab, fradrag eller kredit for bosiddende personer eller filialer eller mellem forbundne personer eller filialer af samme person med henblik på at sikre partens skattegrundlag.

Skattemæssige udtryk eller begreber i denne fodnote fortolkes i henhold til skattemæssige definitioner og begreber eller identiske eller lignende definitioner og begreber i den nationale lovgivning i den part, der træffer foranstaltningen.

b) der har til formål at forhindre skattesvig og -unddragelse på grundlag af bestemmelserne i en skatteaftale eller på grundlag af national skattelovgivning.

3. Med henblik på denne artikel forstås ved:

a) "bopæl": skattemæssigt hjemsted og

b) "skatteaftale": en aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller andre internationale aftaler eller ordninger, der udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning, som Den Europæiske Union eller dens medlemsstater eller en undertegnende Mercosur-stat deltager i.

ARTIKEL 20.4

Videregivelse af oplysninger

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part pålægges at fremlægge fortrolige oplysninger, hvis videregivelse vil vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med samfundsmæssige interesser, eller som vil skade individuelle offentlige eller private virksomheders legitime kommercielle interesser, medmindre et panel kræver udlevering af sådanne fortrolige oplysninger i forbindelse med tvistbilæggelsesprocedurer under kapitel 21. I sådanne tilfælde skal panelet sikre, at fortroligheden beskyttes fuldt ud.

2. Når en part forelægger oplysninger, der anses for at være fortrolige i henhold til dens love og forskrifter, skal den anden part behandle disse oplysninger som fortrolige, medmindre der aftales andet med den forelæggende part.

ARTIKEL 20.5

Fritagelser fra WTO

Hvis en forpligtelse i denne aftale i væsentlig grad svarer til en forpligtelse i WTO-overenskomsten, anses enhver foranstaltning truffet i overensstemmelse med en fritagelse vedtaget i henhold til WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 3 og 4, for at være i overensstemmelse med den i det væsentlige tilsvarende bestemmelse i denne aftale.

KAPITEL 21

TVISTBILÆGGELSE

AFDELING A

MÅLSÆTNINGER, DEFINITIONER OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 21.1

Målsætning

Målsætningen med dette kapitel er at etablere en effektiv og velfungerende mekanisme til:

a) undgåelse og bilæggelse af tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne aftale med henblik på om muligt at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning, og

b) bevare balancen mellem de indrømmelser, der gives ved denne aftale, hvor det er relevant.

ARTIKEL 21.2

Definitioner

I dette kapitel og bilag 21-A, 21-B og 21-C forstås ved:

a) "rådgiver": en person, som af en part er udpeget til at rådgive eller bistå den pågældende part i forbindelse med panelets sagsbehandling

b) "voldgiftspanel": et panel nedsat i henhold til artikel 21.9

c) "voldgiftsmand": en person, der er medlem af et voldgiftspanel

d) "assistent": en person, som efter mandat fra en voldgiftsmand foretager undersøgelser for eller bistår voldgiftsmanden

e) "kandidat": en person, hvis navn står på den liste over voldgiftsmænd, der er omhandlet i artikel 21.8, stk. 3, og som overvejes udvalgt til medlem af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.9

f) "klagende part": en part, som anmoder om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7

g) "ekspert": en person med specialiseret og anerkendt viden og erfaring inden for et bestemt område, som et voldgiftspanel eller en mægler anmoder om at afgive en udtalelse, eller hvis udtalelse på dette område forelægges for eller anmodes om af en af parterne

h) "mægler": en person, der foretager mægling i henhold til artikel 21.6

i) "repræsentant for en part": en ansat eller enhver anden person, der er udnævnt af et ministerium, et offentligt agentur eller ethvert andet offentligt organ i en part, og som repræsenterer parten i forbindelse med en tvist, der falder ind under dette kapitel, og

j) "personale": i forbindelse med en voldgiftsmand, personer, der arbejder under en voldgiftsmands ledelse og tilsyn, dog ikke assistenter.

ARTIKEL 21.3

Tvistens parter

1. Med henblik på dette kapitel kan Den Europæiske Union og Mercosur eller en eller flere af de undertegnende Mercosur-stater være parter i en tvist. Parterne i tvisten benævnes i det følgende "parten" eller "parterne".

2. Den Europæiske Union kan indlede tvistbilæggelsesprocedurer mod Mercosur vedrørende en foranstaltning, der vedrører Den Europæiske Union eller en eller flere af dens medlemsstater, hvis den pågældende foranstaltning er en foranstaltning truffet af Mercosur.

3. Den Europæiske Union kan indlede tvistbilæggelsesprocedurer mod en eller flere af de undertegnende Mercosur-stater vedrørende en foranstaltning, der vedrører Den Europæiske Union eller en eller flere af dens medlemsstater, hvis den pågældende foranstaltning er en foranstaltning truffet af den pågældende undertegnende Mercosur-stat eller de pågældende undertegnende Mercosur-stater.

4. Mercosur kan indlede tvistbilæggelsesprocedurer mod Den Europæiske Union vedrørende en foranstaltning, der vedrører Mercosur eller alle de undertegnende Mercosur-stater, hvis den pågældende foranstaltning er en foranstaltning truffet af Den Europæiske Union[1] eller af en eller flere af Den Europæiske Unions medlemsstater.

5. En eller flere undertegnende Mercosur-stater individuelt kan indlede tvistbilæggelsesprocedurer mod Den Europæiske Union vedrørende en foranstaltning, der vedrører den undertegnende Mercosur-stat eller de undertegnende Mercosur-stater, hvis foranstaltningen er en foranstaltning truffet af Den Europæiske Union eller af en eller flere af Den Europæiske Unions medlemsstater.

6. Hvis flere end én undertegnende Mercosur-stat indleder tvistbilæggelsesprocedurer mod Den Europæiske Union om samme spørgsmål, finder artikel 9 i tvistbilæggelsesforståelsen tilsvarende anvendelse[2].

---

[1] Det præciseres, at en foranstaltning truffet af Den Europæiske Union som omhandlet i denne artikel også vil omfatte en foranstaltning truffet af en eller flere af Den Europæiske Unions medlemsstater.

[2] Det præciseres, at artikel 9, stk. 3, i tvistbilæggelsesforståelsen ikke er til hinder for, at en undertegnende Mercosur-stat udpeger et medlem af voldgiftspanelet fra den delliste, der er omhandlet i artikel 21.8, stk. 3, litra b), i dette kapitel, og som er en anden end den, der fungerede eller fungerer som voldgiftsmand, i et panel, der er nedsat til at behandle en klage fra en anden undertegnende Mercosur-stat om samme sag.

ARTIKEL 21.4

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på enhver tvist:

a) vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i denne aftale (i det følgende benævnt "omfattede bestemmelser"), medmindre andet udtrykkeligt er fastsat, eller

b) for så vidt angår en parts påstand om, at en foranstaltning, der anvendes af den anden part, annullerer eller i væsentlig grad forringer en fordel, som tilkommer den pågældende i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt, uanset om en sådan foranstaltning er i strid med bestemmelserne i denne aftale eller ej, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat.

AFDELING B

KONSULTATIONER OG MÆGLING

ARTIKEL 21.5

Konsultationer

1. Parterne tilstræber at løse tvister vedrørende den påståede manglende overholdelse af de omfattede bestemmelser, der er omhandlet i artikel 21.4, litra a), eller vedrørende den påståede annullation eller væsentlige forringelse som omhandlet i artikel 21.4, litra b), ved i god tro at indlede konsultationer med det formål at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning. I den forbindelse tages der yderligere hensyn til de særlige udfordringer for udviklingslande, der er indlandsstater.

2. En part fremsætter ønske om konsultationer ved at fremsende en skriftlig anmodning til den anden part og til handelsudvalget med angivelse af begrundelsen for anmodningen, herunder identifikation af den pågældende foranstaltning og, i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), de omfattede bestemmelser, som efter dens opfattelse finder anvendelse, og som den anden part ikke har overholdt, eller i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), de fordele, som efter partens opfattelse er blevet annulleret eller væsentligt forringet som følge af den anfægtede foranstaltning på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt.

3. Konsultationerne afholdes senest 15 (femten) dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen og afholdes på den konsulterede parts territorium, medmindre parterne aftaler andet. Konsultationerne anses for afsluttet senest 30 (tredive) dage efter datoen for modtagelse af anmodningen, medmindre begge parter aftaler at fortsætte konsultationerne. Konsultationerne, og især de holdninger, parterne indtager under konsultationerne, er fortrolige og berører ikke en parts rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.

4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærvelige varer eller andre varer eller tjenesteydelser, der hurtigt mister deres kvalitet, aktuelle tilstand eller handelsværdi i løbet af en kort periode, afholdes senest 15 (femten) dage efter datoen for modtagelse af anmodningen og anses for at være afsluttet inden for disse 15 (femten) dage, medmindre begge parter er enige om at fortsætte konsultationerne.

5. Under konsultationerne fremlægger hver part faktuelle oplysninger, således at der kan foretages en fuldstændig undersøgelse af, hvordan den anfægtede foranstaltning i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), kan påvirke anvendelsen af denne aftale eller i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), annullere eller i væsentlig grad forringe fordelene for den anmodende part i henhold til denne aftale på en måde, der påvirker handelen mellem parterne negativt.

6. Hvis der ikke afholdes konsultationer inden for den frist, der er fastsat i stk. 3 eller 4, eller hvis konsultationerne afsluttes, og der ikke opnås enighed om en indbyrdes aftalt løsning, kan den part, der har anmodet om konsultationer, gøre brug af nedsættelsen af et voldgiftspanel i overensstemmelse med artikel 21.7.

7. En anmodning om konsultationer vedrørende en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), berører ikke den anmodende parts ret til sideløbende eller efterfølgende at anmode om konsultationer vedrørende en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), vedrørende den samme foranstaltning og omvendt.

ARTIKEL 21.6

Mægling

En part kan anmode om i medfør af bilag 21-C at deltage i en mægling vedrørende alle foranstaltninger, som er truffet af en part og har negative virkninger for handelen mellem parterne. Mægling kan kun indledes ved fælles overenskomst mellem parterne.

AFDELING C

VOLDGIFT

ARTIKEL 21.7

Indledning af voldgiftspanelprocedurer

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse spørgsmålet gennem konsultationer i overensstemmelse med artikel 21.5, eller hvis den klagende part finder, at den indklagede part ikke har fulgt en indbyrdes aftalt løsning under konsultationerne, kan den klagende part anmode om nedsættelse af et voldgiftspanel ved skriftlig anmodning til den indklagede part og handelsudvalget.

2. Den klagende part skal angive årsagerne til anmodningen, herunder en identifikation af den anfægtede foranstaltning, og i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), redegøre for, hvordan den anfægtede foranstaltning udgør en tilsidesættelse af de omfattede bestemmelser på en måde, der klart præsenterer retsgrundlaget for klagen, eller i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), hvordan den anfægtede foranstaltning annullerer eller i væsentlig grad forringer fordelene for den klagende part i henhold til denne aftale.

3. En anmodning om nedsættelse af et voldgiftspanel vedrørende en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), berører ikke den klagende parts ret til sideløbende eller efterfølgende at anmode om nedsættelse af et voldgiftspanel vedrørende en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), vedrørende den samme foranstaltning og omvendt.

4. Hvis den klagende part samtidig og for så vidt angår den samme foranstaltning har anmodet om, at der nedsættes et voldgiftspanel, både vedrørende en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), og en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), nedsættes der ét enkelt voldgiftspanel, der fører en enkelt voldgift i forbindelse med begge tvister. I tilfælde af efterfølgende voldgift vedrørende samme foranstaltning henvises den senere voldgift så vidt muligt til det samme panel som den foregående tvist.

ARTIKEL 21.8

Udpegelse af voldgiftsmænd

1. Voldgiftsmændene skal have specialiseret viden eller erfaring inden for jura og international handel. Voldgiftsmænd, der ikke er statsborgere i en part, skal være jurister.

2. Voldgiftsmænd skal:

a) være uafhængige

b) handle efter deres egen overbevisning

c) ikke modtage instrukser fra nogen organisation eller regering eller være tilknyttet nogen regering eller statslig organisation i en part i denne aftale, og

d) overholde bilag 21-B.

3. Handelsudvalget udarbejder senest 6 (seks) måneder efter datoen for denne aftales ikrafttræden en liste over 32 (toogtredive) personer, som er villige og i stand til at fungere som voldgiftsmænd. Denne liste skal bestå af følgende 3 (tre) dellister:

a) en delliste over 12 (tolv) personer udarbejdet efter forslag fra Den Europæiske Union

b) en delliste over 12 (tolv) personer udarbejdet efter forslag fra Mercosur, og

c) en delliste udarbejdet efter forslag fra begge parter over 8 (otte) personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i voldgiftspanelet.

4. Handelsudvalget skal sørge for, at den liste, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, indeholder det antal personer, der kræves deri. Handelsudvalget kan ændre listen over voldgiftsmænd i overensstemmelse med forretningsordenens regel 25 som fastsat i bilag 21-A.

5. Hvis den i artikel 21.9, stk. 3, omhandlede liste ikke er udarbejdet på tidspunktet for nedsættelsen af et bestemt voldgiftspanel i henhold til artikel 21.9, eller hvis ikke alle personer på en bestemt delliste, når den er oprettet, kan fungere som voldgiftsmand i en tvist, udvælger handelsudvalgets medformand fra den klagende part ved lodtrækning voldgiftsmændene i overensstemmelse med forretningsordenens punkt 10, 26 og 28-31, jf. bilag 21-A.

ARTIKEL 21.9

Nedsættelse af voldgiftspanelet

1. Et voldgiftspanel skal bestå af 3 (tre) voldgiftsmænd.

2. Senest 10 (ti) dage efter datoen for modtagelse af den skriftlige anmodning om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7, stk. 1 konsulterer parterne hinanden med henblik på at nå til enighed om dets sammensætning[1]. Parterne kan ved udvælgelsen af voldgiftsmænd tage hensyn til den ekspertise, der er relevant for tvistens genstand. Formandskabet for voldgiftspanelet varetages altid af en af person, der ikke er statsborger i nogen af parterne.

3. Når parterne ikke til enighed om voldgiftspanelets sammensætning inden for den i denne artikels stk. 2 fastsatte frist, udpeger hver part et medlem af voldgiftspanelet fra dennes respektive delliste, som omhandlet i artikel 21.8, stk. 3, senest 10 (ti) dage efter udløbet af fristen i medfør af denne artikels stk. 2. Hvis en part ikke udpeger en voldgiftsmand inden for denne frist, vælger den klagende parts medformand for handelsudvalget eller dennes stedfortræder senest 5 (fem) dage efter udløbet af den frist, der er omhandlet i foregående punktum, voldgiftsmanden ved lodtrækning fra dellisten for pågældende part.

4. I den periode, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, bestræber parterne sig på at nå til enighed om formanden for voldgiftspanelet. Når parterne ikke til enighed, skal de anmode den klagende parts medformand for handelsudvalget om at vælge formanden for voldgiftspanelet ved lodtrækning fra den delliste, der er omhandlet i artikel 21.8, stk. 3, senest 5 (fem) dage efter anmodningen.

---

[1] Det præciseres, at når parterne når til enighed om voldgiftspanelets sammensætning i henhold til dette stykke, kan de aftale at udvælge personer, der ikke er opført på den liste over voldgiftsmænd, der er oprettet i henhold til artikel 21.8, stk. 3, til voldgiftsmænd.

5. Datoen for nedsættelse af voldgiftspanelet er den dato, på hvilken alle de udvalgte voldgiftsmænd har accepteret udnævnelsen i henhold til forretningsordenen i bilag 21-A.

6. Hvis en part finder, at en voldgiftsmand ikke overholder bilag 21-B, finder procedurerne i bilag 21-A anvendelse.

7. Hvis en voldgiftsmand ikke er i stand til at deltage i proceduren, trækker sig tilbage eller skal udskiftes, udvælges en ny voldgiftsmand i overensstemmelse med de udvælgelsesprocedurer, der er fastsat i denne artikel, og forretningsordenen i bilag 21-A. Voldgiftssagen suspenderes i denne periode i op til højst 25 (femogtyve) dage.

8. Parterne accepterer ipso facto og uden behov for en særlig aftale, at et voldgiftspanel, der er nedsat i henhold til dette kapitel, er bindende.

ARTIKEL 21.10

Beslutning om sagens hastende karakter

Hvis en part anmoder herom, skal panelet senest 10 (ti) dage efter nedsættelsen heraf beslutte, om sagen vedrører spørgsmål af hastende karakter.

ARTIKEL 21.11

Høringer

Voldgiftspanelets høringer er åbne for offentligheden, medmindre tvistens parter fastsætter andet. Voldgiftspanelets høringer holdes helt eller delvist for lukkede døre, når en parts indlæg eller anbringender indeholder oplysninger, som den pågældende part har udpeget som fortrolige.

ARTIKEL 21.12

Oplysninger og teknisk rådgivning

1. Voldgiftspanelet kan i overensstemmelse med bilag 21-A anmode om ekspertudtalelser eller indhente oplysninger fra enhver kilde, der anses for relevant.

2. Ekspertudtalelser og oplysninger indhentet fra enhver relevant kilde er ikkebindende.

3. Eksperterne skal være fagfolk og have erfaring inden for det relevante område. Voldgiftspanelet skal konsultere parterne, inden det vælger sådanne eksperter.

4. Voldgiftspanelet fastsætter en rimelig frist for indgivelse af oplysninger eller af eksperternes rapport.

5. Personer fra parterne har tilladelse til at indgive amicus curiae-indlæg til voldgiftspanelerne i overensstemmelse med betingelserne i bilag 21-A. Disse betingelser skal sikre, at amicus curiae-indlæggene ikke skaber en urimelig byrde for tvistens parter eller unødigt forsinker eller komplicerer voldgiftspanelets procedurer.

6. Alle oplysninger, der er indhentet i henhold til denne artikel, skal være tilgængelige for parterne, og de skal kunne fremsætte bemærkninger hertil.

ARTIKEL 21.13

Lovvalg og fortolkningsregler

1. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), bilægger voldgiftspanelet tvisten i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser.

2. I alle tvister som omhandlet i artikel 21.4 fortolker voldgiftspanelet de omfattede bestemmelser efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten. Ved fortolkningen af en forpligtelse i henhold til denne aftale, som er identisk med en forpligtelse i henhold til WTO-overenskomsten, tager voldgiftspanelet hensyn til en fortolkning, som er i overensstemmelse med eventuelle relevante fortolkninger i kendelser afsagt af WTO's tvistbilæggelsesorgan.

ARTIKEL 21.14

Voldgiftskendelse

1. Voldgiftspanelet skal forelægge en foreløbig voldgiftsrapport for parterne senest 90 (halvfems) dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftspanelet. I den foreløbige voldgiftsrapport redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de omfattede bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for de anførte resultater og anbefalinger, som voldgiftspanelet har udarbejdet.

2. Finder voldgiftspanelet, at den i stk. 1 omhandlede frist ikke kan overholdes, meddeler panelets formand parterne og handelsudvalget derom skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår voldgiftspanelet agter at forelægge dets foreløbige voldgiftsrapport. Den foreløbige voldgiftsrapport må under ingen omstændigheder forelægges senere end 120 (et hundrede og tyve) dage efter nedsættelsen af voldgiftspanelet.

3. I hastesager, herunder i sager vedrørende letfordærvelige varer eller andre varer og tjenesteydelser, der hurtigt mister deres kvalitet, aktuelle tilstand eller handelsværdi i løbet af en kort periode, skal voldgiftspanelet bestræbe sig på i videst muligt omfang at afgive dets foreløbige voldgiftsrapport inden for en frist på 45 (femogfyrre) dage og under alle omstændigheder senest 60 (tres) dage efter datoen for voldgiftspanelets nedsættelse.

4. En part kan indgive en skriftlig anmodning til voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i den foreløbige voldgiftsrapport senest 14 (fjorten) dage efter modtagelsen heraf eller i hastende tilfælde, herunder dem, der vedrører letfordærvelige varer eller sæsonvarer eller -tjenesteydelser, senest 7 (syv) dage efter modtagelsen. Efter at have undersøgt eventuelle skriftlige bemærkninger fra parterne vedrørende den foreløbige voldgiftsrapport, kan voldgiftspanelet ændre dets rapport og foretage yderligere undersøgelser, hvis det finder det hensigtsmæssigt.

5. Hvis der ikke indgives skriftlige anmodninger om genbehandling af bestemte punkter i den foreløbige voldgiftsrapport inden for den i stk. 4 fastlagte frist, anses den foreløbige rapport som voldgiftskendelsen.

6. Voldgiftspanelet forelægger sin voldgiftskendelse for parterne og handelsudvalget senest 120 (et hundrede og tyve) dage efter nedsættelsen af voldgiftspanelet. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, meddeler formanden for voldgiftspanelet parterne og handelsudvalget dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen. Voldgiftskendelsen må under ingen omstændigheder forelægges senere end 150 (et hundrede og halvtreds) dage efter nedsættelsen af voldgiftspanelet.

7. I hastesager, herunder i sager vedrørende letfordærvelige varer eller andre varer og tjenesteydelser, der hurtigt mister deres kvalitet, aktuelle tilstand eller handelsværdi i løbet af en kort periode, skal voldgiftspanelet bestræbe sig på i videst muligt omfang at afgive dets voldgiftskendelse senest 60 (tres) dage efter datoen for voldgiftspanelets nedsættelse. Voldgiftskendelsen må under ingen omstændigheder afsiges senere end 75 (femoghalvfjerds) dage efter denne dato.

8. I voldgiftskendelsen redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de omfattede bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for de anførte resultater og henstillinger. Voldgiftskendelsen skal indeholde en tilstrækkelig analyse af parternes argumenter og skal klart besvare begge parters spørgsmål og bemærkninger, herunder dem, der er fremsat i den foreløbige voldgiftsrapport.

9. Voldgiftspanelet skal foretage en objektiv vurdering af den sag, det har fået forelagt, herunder en objektiv vurdering af sagens omstændigheder og af de argumenter og beviser, som parterne har fremlagt, og:

a) i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), anvendeligheden af og overensstemmelsen med de omfattede bestemmelser, eller

b) i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), en eventuel annullation eller væsentlig forringelse af en fordel, der tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt.

10. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), skal voldgiftspanelet, medmindre parterne aftaler andet:

a) afgøre, om den anfægtede foranstaltning udgør en annullation eller væsentlig forringelse af en fordel, der tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt

b) i givet fald fastsætte størrelsen af de fordele, som tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, og som er blevet annulleret eller væsentligt forringet på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt

c) hvis det konstateres, at den anfægtede foranstaltning udgør en annullation eller væsentlig forringelse af en fordel, der tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt, henstille til at den indklagede part foretager en gensidigt tilfredsstillende tilpasning; den indklagede part er ikke forpligtet til at trække den anfægtede foranstaltning tilbage, og

d) hvis det er relevant, og hvis begge parter anmoder herom, foreslå metoder til at opnå en gensidigt tilfredsstillende tilpasning, herunder i form af kompensation; sådanne forslag er ikke bindende for parterne.

11. Voldgiftspanelet skal tilstræbe sig mest muligt på at træffe afgørelse ved enstemmighed. Er det imidlertid ikke muligt at træffe afgørelse ved enstemmighed, afgøres sagen ved flertalsafstemning. Voldgiftsmændene må ikke afgive afvigende udtalelser eller dissens og har tavshedspligt med hensyn til afstemningen.

12. Handelsudvalget offentliggør voldgiftspanelets voldgiftskendelse i sin helhed, medmindre parterne efter fælles aftale beslutter ikke at offentliggøre dele heraf, der indeholder fortrolige oplysninger.

13. Voldgiftskendelsen er bindende for parterne fra datoen for dens afsigelse og kan ikke appelleres.

14. Voldgiftskendelsen kan ikke supplere eller indskrænke de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i de omfattede bestemmelser. Voldgiftskendelsen må ikke fortolkes således, at den skaber rettigheder eller forpligtelser for personer.

15. Stk. 2, 4, 6, 8 og 11 finder anvendelse på voldgiftspanelets kendelser, jf. artikel 21.18, 21.19, 21.20 og 21.21.

ARTIKEL 21.15

Tilbagetrækning, indbyrdes aftalt løsning eller suspension af en tvist

1. Den klagende part kan med den indklagede parts samtykke trække sin klage tilbage, før voldgiftskendelsen er afsagt.

2. Hvis parterne når frem til en indbyrdes aftalt løsning på et hvilket som helst tidspunkt enten før eller efter udstedelsen af voldgiftskendelsen, underrettes handelsudvalget skriftligt herom af begge parter.

3. Voldgiftspanelet skal efter anmodning fra begge parter til enhver tid suspendere sit arbejde, før udstedelsen af voldgiftskendelsen, i en af parterne aftalt periode på højst 12 (tolv) på hinanden følgende måneder. I denne periode genoptager voldgiftspanelet kun sit arbejde på skriftlig anmodning fra begge parter. Anmodningen meddeles handelsudvalget. Sagen genoptages fra det tidspunkt, hvor den blev suspenderet 20 (tyve) dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Hvis voldgiftspanelets arbejde har været indstillet i mere end 12 (tolv) måneder, bortfalder voldgiftspanelets myndighed, uden at dette berører den klagende parts ret til på et senere tidspunkt at anmode om nedsættelse af et voldgiftspanel for samme spørgsmål.

ARTIKEL 21.16

Anmodning om uddybende oplysninger

Senest 10 (ti) dage efter modtagelsen af voldgiftskendelsen kan en part forelægge voldgiftspanelet, med den anden part og handelsudvalget i kopi, en skriftlig anmodning om præcisering med hensyn til specifikke aspekter af enhver konstatering eller henstilling i voldgiftskendelsen, som den anmodende part anser for tvetydig. Den anden part i tvisten kan fremsætte bemærkninger til denne anmodning til voldgiftspanelet senest 5 (fem) dage efter modtagelsen. Voldgiftspanelet skal besvare anmodningen om præcisering af voldgiftskendelsen senest 15 (femten) dage efter modtagelsen af anmodningen. Anmodninger om præcisering må ikke anvendes som et middel til at tagevoldgiftskendelsen op til fornyet overvejelse.

ARTIKEL 21.17

Efterlevelse af voldgiftskendelsen

1. Den indklagede part skal træffe de foranstaltninger, som er nødvendige for hurtigt og i god tro at efterleve voldgiftskendelsen

2. Hvis voldgiftspanelet konkluderer, at den anfægtede foranstaltning udgør en annullation eller væsentlig forringelse af en fordel, der tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt, skal parterne indlede konsultationer med henblik på at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning. Parterne bestræber sig på at prioritere en løsning, der effektivt udvider markedsadgangen ved hjælp af foranstaltninger, herunder reduktion af toldsatser eller fjernelse af ikketoldmæssige hindringer.

ARTIKEL 21.18

Rimelig frist til efterlevelse

1. Hvis det ikke er praktisk muligt straks at efterleve voldgiftskendelsen, skal den indklagede part indrømmes en rimelig frist til efterlevelsen. I så fald underretter den indklagede part senest 30 (tredive) dage efter modtagelsen af voldgiftskendelsen den klagende part og handelsudvalget om længden af den rimelige frist, der er nødvendig for at efterleve kendelsen.

2. Når parterne ikke til enighed om længden af den rimelige frist for at efterleve voldgiftskendelsen, anmoder den klagende part senest 20 (tyve) dage efter datoen for modtagelse af meddelelsen fra den indklagede part, jf. stk. 1, skriftligt det oprindelige voldgiftspanel om at fastsætte længden af den rimelige frist. Denne anmodning meddeles til den anden part og handelsudvalget. Voldgiftspanelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 20 (tyve) dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

3. Den indklagede part giver mindst 1 (en) måned inden udløbet af den rimelige frist den klagende part skriftlig meddelelse om sine fremskridt med hensyn til at efterleve voldgiftskendelsen.

4. Den rimelige frist kan forlænges efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 21.19

Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftskendelsen

1. Inden udløbet af den rimelige frist, der er omhandlet i artikel 21.18, underretter den indklagede part den anden part og handelsudvalget om de foranstaltninger, den har truffet for at efterleve voldgiftskendelsen.

2. Er parterne uenige om eksistensen af eller overensstemmelsen mellem den foranstaltning, som den indklagede part har meddelt i henhold til stk. 1, og voldgiftskendelsen eller de omfattede bestemmelser, kan den klagende part anmode det oprindelige voldgiftspanel om at træffe afgørelse i sagen. Anmodningen skal indeholde den pågældende anfægtede foranstaltning, og der redegøres for, hvordan denne foranstaltning udgør en tilsidesættelse af eller er uforenelig med de omfattede bestemmelser på en måde, der er tilstrækkelig til klart at redegøre for retsgrundlaget for klagen Voldgiftspanelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 45 (femogfyrre) dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

ARTIKEL 21.20

Midlertidige retsmidler i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Hvis den indklagede part ikke har givet meddelelse om, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterleve voldgiftskendelsen eller de omfattede bestemmelser inden for den rimelige frist, der er fastsat i henhold til artikel 21.18, eller hvis voldgiftspanelet i henhold til artikel 21.19, stk. 2, afsiger en kendelse om, at der ikke er truffet foranstaltninger til efterlevelse, eller at den foranstaltning, der er meddelt i henhold til artikel 21.19, stk. 1, er uforenelig med voldgiftskendelsen eller den indklagede parts forpligtelser i henhold til de omfattede bestemmelser, skal den indklagede part, hvis den klagende part anmoder herom, fremsætte et tilbud om midlertidig kompensation.

2. Den klagende part kan efter meddelelse til den indklagede part og handelsudvalget suspendere indrømmelser eller andre forpligtelser i henhold til de omfattede bestemmelser, hvis:

a) den klagende part beslutter ikke at indgive anmodning om et tilbud om midlertidig kompensation i henhold til stk. 1, eller

b) en sådan anmodning fremsættes, og der er ikke opnået enighed om kompensation senest 30 (tredive) dage efter:

   i) udløbet af den rimelige frist, der er fastsat i henhold til artikel 21.18, eller

   ii) afsigelsen af en voldgiftskendelse i henhold til artikel 21.19, stk. 2, hvori det konstateres, at der ikke er truffet foranstaltninger til efterlevelse, eller at den foranstaltning, der er meddelt i henhold til artikel 21.19, stk. 1, ikke er i overensstemmelse med voldgiftskendelsen eller de omfattede bestemmelser.

3. Suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser må ikke overstige det omfang, der svarer til den annullation eller forringelse, der er forårsaget af den indklagede parts manglende efterlevelse af voldgiftskendelsen. Den klagende part underretter den anden part om de indrømmelser eller andre forpligtelser, den har til hensigt at suspendere 30 (tredive) dage før den dato, hvor suspensionen skal træde i kraft.

4. Ved valget af, hvilke indrømmelser eller andre forpligtelser der skal suspenderes, søger den klagende part først at suspendere indrømmelser eller andre forpligtelser i samme sektor eller sektorer som dem, der berøres af den foranstaltning, der anses for at være uforenelig med de omfattede bestemmelser, eller at have annulleret eller i væsentlig grad forringet fordele, der tilkommer den klagende part i henhold til denne aftale på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt.

5. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), kan suspensionen af indrømmelser finde anvendelse på andre sektorer end den eller de sektorer, hvor voldgiftspanelet har konstateret annullation eller forringelse, navnlig hvis den klagende part er af den opfattelse, at en sådan suspension er effektiv med hensyn til at tilskynde til efterlevelse.

6. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), kan den klagende part, hvis den finder, at suspension af indrømmelser inden for den eller de samme sektorer som dem, der påvirkes negativt af den pågældende foranstaltning, ikke er praktisk mulig eller effektiv, søge at anvende disse på andre sektorer. I så fald tager den klagende part hensyn til:

a) samhandelen i den sektor, der påvirkes negativt af den pågældende foranstaltning, og betydningen af denne samhandel for den pågældende part

b) de bredere økonomiske elementer i forbindelse med annulleringen eller den væsentlige forringelse, og

c) de bredere økonomiske konsekvenser af anvendelsen af suspensionen af indrømmelser, herunder ved at fordele vedtagelsen af midlertidige retsmidler på flere sektorer for at tage højde for de involverede sektorers forskellige økonomiske størrelse.

7. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), skal den klagende part inden for den sektor, der er omfattet af de pågældende retsmidler, fortsat indrømme den indklagede part en behandling, der på meningsfuld vis er gunstigere end den behandling, som den pågældende part blev indrømmet før denne aftales ikrafttræden.

Navnlig når der vedtages et midlertidigt retsmiddel gennem suspension af toldindrømmelser, skal den klagende part prioritere varer, der er omfattet af fuld toldliberalisering.

For varer, der er omfattet af toldkontingenter, skal eventuelle midlertidige retsmidler anvendes på en sådan måde, at mindst 50 (halvtreds) procent af den kontingentmængde, der er anført i bilag 2-A, og som vedrører den indklagede part, forbliver uberørt og fuldt tilgængelig i henhold til denne aftale.

For varer, der er omfattet af en gradvis liberalisering, og for hvilke afviklingsperioden indtil fuld liberalisering er længere end 11 (elleve) år, må eventuelle midlertidige retsmidler i form af suspension af toldindrømmelser ikke overstige 50 (halvtreds) procent af forskellen mellem på den ene side den sats i bilag 2-A, der var gældende på det relevante tidspunkt, og på den anden side den suspenderende parts ikkepræferentielle toldsats, indtil handelen med de pågældende varer er fuldt liberaliseret.

8. I tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), der involverer et udviklingsland, der er en indlandsstat, skal den klagende part overveje, hvilke yderligere foranstaltninger den kan træffe, som ville være passende for så vidt angår forholdene i det pågældende udviklingsland, idet der ikke blot tages hensyn til de påklagede foranstaltningers handelsdækning, men også til eventuelle midlertidige retsmidlers indvirkning på det pågældende udviklingslands specifikke økonomiske udfordringer.

9. Finder den indklagede part, at det meddelte omfang af suspension af indrømmelser eller andre forpligtelser overstiger det omfang, der svarer til den annullation eller forringelse, der er forårsaget af den indklagede parts manglende efterlevelse af voldgiftskendelsen, kan den indgive en skriftlig anmodning til det oprindelige voldgiftspanel om at træffe afgørelse i sagen En sådan anmodning meddeles den klagende part og handelsudvalget senest 30 (tredive) dage efter datoen for modtagelsen af den i stk. 2 omhandlede meddelelse. Senest 10 (ti) dage efter modtagelsen af anmodningen om voldgiftspanelet forelægger den klagende part et dokument med angivelse af den metode, der er anvendt til at beregne omfanget af suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser. Voldgiftspanelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 30 (tredive) dage efter datoen for modtagelse af anmodningen. I denne periode må den klagende part ikke suspendere indrømmelser eller andre forpligtelser.

10. Suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser skal være midlertidig og må ikke erstatte målsætningen om fuld efterlevelse af voldgiftskendelsen og de omfattede bestemmelser. Indrømmelser eller andre forpligtelser suspenderes kun, indtil:

a) enhver foranstaltning, som voldgiftspanelet, i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra a), har fundet uforenelig med de omfattede bestemmelser, er blevet trukket tilbage eller ændret for at bringe den indklagede part i overensstemmelse med disse bestemmelser

b) enhver foranstaltning, som efter voldgiftspanelets opfattelse, i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), annullerer eller i væsentlig grad forringer en fordel, der tilkommer den klagende part i henhold til de omfattede bestemmelser, på en måde, der påvirker samhandelen mellem parterne negativt, er blevet trukket tilbage eller ændret for at bringe denne annullation eller væsentlige forringelse til ophør

c) parterne er nået til enighed om, at den foranstaltning, der er meddelt i henhold til artikel 21.19, stk. 1, bringer den indklagede part i overensstemmelse med voldgiftskendelsen eller de omfattede bestemmelser, eller

d) parterne er nået til enighed om en indbyrdes aftalt løsning i henhold til artikel 21.24.

11. Uanset stk. 1 kan kompensation i tilfælde af en tvist som omhandlet i artikel 21.4, litra b), være en del af en gensidigt tilfredsstillende tilpasning som endelig bilæggelse af tvisten.

ARTIKEL 21.21

Evaluering af eventuelle efterlevelsesforanstaltninger truffet efter vedtagelsen af midlertidige retsmidler over for manglende efterlevelse

1. Den indklagede part skal give den klagende part og handelsudvalget meddelelse om enhver foranstaltning, den er truffet med henblik på at efterleve voldgiftskendelsen efter suspension af forpligtelserne eller efter anvendelse af midlertidig kompensation, alt efter omstændighederne. Den klagende part skal, undtagen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde, afslutte suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser senest 30 (tredive) dage efter indgivelse af meddelelsen. Hvis der er blevet anvendt kompensation, og med undtagelse af de i stk. 2 omhandlede tilfælde, kan den indklagede part afslutte anvendelsen af en sådan kompensation senest 30 (tredive) dage efter indgivelsen af sin meddelelse om, at den har efterlevet voldgiftskendelsen.

2. Når parterne ikke til enighed om, hvorvidt den meddelte foranstaltning bringer den indklagede part i overensstemmelse med voldgiftskendelsen eller de omfattede bestemmelser, kan parterne senest 30 (tredive) dage efter indgivelse af meddelelsen om foranstaltningen skriftligt anmode voldgiftspanelet om at træffe afgørelse i sagen. Denne anmodning meddeles til den anden part og handelsudvalget. Voldgiftspanelet fremlægger sin afgørelse for parterne og handelsudvalget senest 45 (femogfyrre) dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen Finder voldgiftspanelet, at de trufne efterlevelsesforanstaltninger er i overensstemmelse med voldgiftskendelsen og de omfattede bestemmelser, bringes suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser eller kompensationen til ophør. Hvis det er relevant, tilpasser den klagende part omfanget af suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser til det omfang, som voldgiftspanelet har fastsat.

3. Suspensionen af indrømmelser eller andre forpligtelser eller kompensationen, alt efter omstændighederne, bringes også til ophør, hvis der ikke fremsættes nogen anmodning til voldgiftspanelet i overensstemmelse med stk. 2.

ARTIKEL 21.22

Bilag

1. Bilag 21-A, 21-B og 21-C udgør en integrerende del af dette kapitel.

2. Tvister i henhold til dette kapitel behandles i overensstemmelse med bilag 21-A og 21-B.

3. Handelsudvalget kan ændre bilag 21-A og 21-B.

AFDELING D

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 21.23

Valg af værneting

1. Tvister vedrørende samme spørgsmål, der opstår i henhold til de omfattede bestemmelser og WTO-overenskomsten eller enhver anden aftale, som de relevante parter er part i, kan bilægges i henhold til dette kapitel, i henhold til tvistbilæggelsesforståelsen eller i henhold til tvistbilæggelsesprocedurerne i den pågældende aftale efter den klagende parts skøn.

2. Med henblik på denne artikel:

a) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 6 i tvistbilæggelsesforståelsen

b) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til enhver anden aftale for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et tvistbilæggelsespanel eller en tvistbilæggelsesret i overensstemmelse med bestemmelserne i den pågældende aftale, og

c) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til dette kapitel for at være indledt, når en part anmoder om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7

3. Uden at det berører stk. 1 og med forbehold af stk. 4 må Den Europæiske Union eller Mercosur eller en eller flere undertegnende Mercosur-stater, når de har anmodet om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i tvistbilæggelsesforståelsen eller i henhold til de relevante bestemmelser i en anden aftale, som de relevante parter er part i, eller et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7, ikke indlede en anden sag om samme forhold i nogen af de andre fora, undtagen i tilfælde, hvor det kompetente organ i det valgte forum ikke har truffet afgørelse om sagens realitet af andre retslige eller proceduremæssige årsager end afslutning af sagen efter en anmodning om at trække sagen tilbage eller suspendere sagen.

4. Når Mercosur har anmodet om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7, må en undertegnende Mercosur-stat ikke indlede endnu en procedure om samme sag i noget andet forum. Når Den Europæiske Union har anmodet om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 21.7 mod Mercosur, må Den Europæiske Union ikke indlede endnu en procedure mod en eller flere undertegnende Mercosur-stater i noget andet forum, hvis den eller de undertegnende Mercosur-staters anfægtede foranstaltning er en foranstaltning til gennemførelse af den anfægtede foranstaltning fra Mercosur, og Den Europæiske Union hævder, at en forpligtelse, der i alt væsentligt svarer hertil, er blevet tilsidesat.

5. To eller flere tvister vedrører samme sag, når de involverer de samme parter i tvisten, henviser til den samme foranstaltning og omhandler den påståede overtrædelse af en forpligtelse, der i alt væsentligt er tilsvarende[1].

6. Uden at det berører stk. 3, er intet i denne aftale til hinder for, at en part suspenderer forpligtelser, der er godkendt af WTO's tvistbilæggelsesorgan eller godkendt i henhold til tvistbilæggelsesprocedurerne i en anden international aftale, som tvistens parter deltager i. WTO-overenskomsten eller anden international aftale mellem parterne kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 21.24

Indbyrdes aftalt løsning

1. Parterne kan til enhver tid finde frem til en indbyrdes aftalt løsning på enhver tvist som omhandlet i artikel 21.4. Parterne aftaler en frist for gennemførelsen af en sådan løsning.

2. Findes der frem til en indbyrdes aftalt løsning i løbet af voldgiftspanelproceduren, skal parterne i fællesskab meddele den aftalte løsning til voldgiftspanelets formand. Voldgiftspanelproceduren afsluttes ved en sådan meddelelse.

[1] Det præciseres, at to eller flere tvister, som involverer de samme parter i tvisten og vedrører den samme foranstaltning, men som ikke vedrører en påstået overtrædelse af de omfattede bestemmelser eller WTO-overenskomsten eller en anden aftale, som de relevante parter er part i, ikke anses for at vedrøre samme sag i forbindelse med denne artikel.

3. Hver part indfører de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre den indbyrdes aftalte løsning inden for den aftalte frist.

4. Løsningen kan vedtages ved en afgørelse, der træffes i handelsrådet. Parterne kan indgå en indbyrdes aftalt løsning, forudsat at de nødvendige interne procedurer er afsluttet. Indbyrdes aftalte løsninger gøres offentligt tilgængelige, dog uden de oplysninger, som en part har betegnet som fortrolige.

5. Den gennemførende part skal inden udløbet af den aftalte frist skriftligt give den anden part meddelelse om enhver foranstaltning, som den har truffet for at gennemføre den indbyrdes aftalte løsning.

ARTIKEL 21.25

Frister

1. Voldgiftspanelet eller mægleren kan til enhver tid foreslå parterne at ændre en i dette kapitel omhandlet frist med angivelse af begrundelsen for et sådant forslag.

2. Alle frister, der er omhandlet i dette kapitel, kan forlænges efter fælles aftale mellem parterne.

ARTIKEL 21.26

Fortrolighed

Voldgiftspanelets drøftelser er fortrolige. Voldgiftspanelet og parterne skal behandle alle oplysninger, som en part forelægger panelet og har udpeget som fortrolige, som sådanne. Hvis denne part fremlægger en fortrolig udgave af sine skriftlige indlæg for voldgiftspanelet, skal denne, hvis den anden part anmoder herom, give et ikkefortroligt resumé af oplysningerne i sine indlæg, som kan bringes til offentlighedens kendskab.

ARTIKEL 21.27

Omkostninger

1. Hver part afholder sine egne udgifter til deltagelse i et voldgiftspanel eller i mæglingsprocedurer.

2. Parterne[1] deler ligeligt udgifterne til organisatoriske aspekter, herunder voldgiftspanelmedlemmernes og mæglerens vederlag og udgifter i henhold til bilag 21-A.

[1] Det præciseres, at sådanne omkostninger deles ligeligt mellem på den ene side Den Europæiske Union og på den anden side de undertegnende Mercosur-stater, der er parter i tvisten, og Mercosur, hvis sidstnævnte også er part i tvisten.

KAPITEL 22

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 22.1

Handelsrådet

1. Der nedsættes hermed et handelsråd, der skal påse opfyldelsen af målsætningerne i denne aftale og føre tilsyn med gennemførelsen heraf. Handelsrådet behandler de spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, og undersøger alle vigtige spørgsmål, der opstår inden for rammerne af denne aftale.

2. Handelsrådet består af repræsentanter for Den Europæiske Union på den ene side og for hver af de undertegnende Mercosur-stater på den anden side på ministerplan med ansvar for handel og handelsrelaterede anliggender eller af deres stedfortrædere.

3. Handelsrådet holder møde på ministerplan med regelmæssige mellemrum, mindst hvert andet år eller på ad hoc-basis efter fælles aftale. Det kan også holde møde via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om.

4. Handelsrådet fastsætter selv sin forretningsorden samt handelsudvalgets forretningsorden.

5. Formandskabet for handelsrådet varetages i fællesskab af en repræsentant for Den Europæiske Union og en repræsentant for Mercosur i overensstemmelse med bestemmelserne i dets forretningsorden, idet der tages hensyn til de specifikke spørgsmål, der skal behandles på et givent møde.

6. Handelsrådet har beføjelse til at:

a) påse opfyldelsen af målsætningerne i denne aftale og føre tilsyn med gennemførelsen heraf

b) drøfte alle spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, og med forbehold af kapitel 21 behandle alle større spørgsmål, der opstår som følge af dens gennemførelse

c) vedtage afgørelser og fremsætte passende henstillinger til parterne som fastsat i denne aftale

d) vedtage afgørelser om fortolkninger af denne aftales bestemmelser, som er bindende for parterne og alle underudvalg og andre organer, der er nedsat i henhold til denne aftale, herunder paneler, der er nedsat i henhold til kapitel 21,

e) træffe alle andre foranstaltninger, som parterne måtte aftale, i forbindelse med udøvelsen af sine opgaver, og

f) med henblik på at opfylde målsætningerne i denne aftale vedtage afgørelser om ændring af:

   i) bilag 2-A i overensstemmelse med artikel 2.4, stk. 9

   ii) tillæg 2-D-1 i overensstemmelse med artikel 2, stk. 6, i bilag 2-D

   iii) tillæg 2-D-2 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i bilag 2-D

   iv) tillæg 2-D-3 i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, i bilag 2-D

   v) kapitel 3 i henhold til artikel 3.34

vi) afsnit A i bilag 5-A i overensstemmelse med artikel 5.8, stk. 9

vii) bilag 6-A i overensstemmelse med artikel 6.18

viii) bilag 12-A til 12-E i overensstemmelse med artikel 12.26

ix) bilag 12-F til 12-J i overensstemmelse med artikel 12.12

x) bilag 13-A i overensstemmelse med artikel 13.39

xi) bilag 13-B i overensstemmelse med artikel 13.39

xii) bilag 13-C i overensstemmelse med artikel 13.39

xiii) bilag 13-E i overensstemmelse med artikel 13.39

xiv) bilag 17-A i overensstemmelse med artikel 17.7

xv) bilag 21-A og 21-B i overensstemmelse med artikel 21.22, og

xvi) andre bestemmelser, bilag, tillæg eller protokoller, for hvilke muligheden for en sådan afgørelse udtrykkeligt er omhandlet i denne aftale.

7. Medmindre parterne aftaler andet indleder handelsrådet 3 (tre) år efter denne aftales ikrafttræden og derefter hvert 5. (femte) år en evalueringsproces vedrørende denne aftale. På grundlag af resultatet af hver gennemgang drøfter handelsrådet behovet for at ændre denne aftale.

8. De beslutninger, der vedtages af handelsrådet, er bindende for parterne, som træffer de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af disse beslutninger. De i stk. 6, litra f), omhandlede beslutninger er omfattet af artikel 23.5, stk. 2. Alle handelsrådets beslutninger og henstillinger vedtages efter aftale mellem parterne og i overensstemmelse med handelsrådets forretningsorden.

9. Handelsrådet kan delegere enhver af sine funktioner til handelsudvalget, herunder beføjelsen til at træffe beslutninger i overensstemmelse med handelsrådets forretningsorden.

ARTIKEL 22.2

Handelsudvalget

1. Der nedsættes hermed et handelsudvalg.

2. Handelsudvalget sammensættes af repræsentanter for Den Europæiske Union på den ene side og for hver af de undertegnende Mercosur-stater på den anden side på højtstående ministerplan med ansvar for handelsrelaterede anliggender eller af deres stedfortrædere.

3. Formandskabet for handelsudvalget varetages i fællesskab af en repræsentant for Mercosur og en repræsentant for Den Europæiske Union, idet der tages hensyn til de specifikke spørgsmål, der skal behandles på et givent møde.

4. Handelsudvalget træder normalt sammen en gang årligt skiftevis i Bruxelles og i en Mercosur-deltagerstat på en dato og med en dagsorden, som parterne på forhånd er blevet enige om. Der kan indkaldes til yderligere møder, hvis parterne er enige herom, efter anmodning fra Den Europæiske Union eller Mercosur. Det kan også holde møde via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om.

5. Handelsudvalget har beføjelse til at:

a) bistå handelsrådet ved udøvelsen af dettes funktioner

b) forberede møderne i handelsrådet

c) evaluere gennemførelsen af denne aftale, herunder med henblik på at vurdere dens indvirkning på beskæftigelse, investeringer og handel mellem parterne; evalueringen skal tage hensyn til synspunkter eller henstillinger fra civilsamfundsaktører, herunder ikkestatslige organisationer, erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer, sociale bevægelser og fagforeninger, under særlig hensyntagen til bestemmelserne i artikel 22.5-22.7, der er i overensstemmelse med hver parts love og forskrifter

d) vedtage beslutninger som fastsat i denne aftale, eller når handelsrådet har delegeret sådanne beføjelser til det; når handelsudvalget udøver delegerede beføjelser, træffer det sine beslutninger i overensstemmelse med forretningsordenen for handelsrådet

e) føre tilsyn med arbejdet i alle underudvalg, der nedsættes i henhold til denne aftale

f) undersøge den mest hensigtsmæssige måde at forebygge eller løse eventuelle vanskeligheder, der måtte opstå i forbindelse med fortolkningen og anvendelsen af denne aftale, jf. dog kapitel 21 (Tvistbilæggelse)

g) nedsætte yderligere underudvalg, tildele ansvarsområder til underudvalg inden for dets kompetence, beslutte at ændre funktionerne i de underudvalg, det nedsætter, herunder ved at nedsætte nye, eller opløse underudvalgene

h) forberede beslutninger med henblik på vedtagelse i handelsrådet i overensstemmelse med denne aftales specifikke målsætninger, herunder de ændringer, der er omhandlet i artikel 22.1, stk. 6, litra f), eller vedtage beslutninger i perioden mellem møderne i handelsrådet, eller når handelsrådet ikke kan mødes, og

i) træffe alle andre foranstaltninger, som parterne måtte aftale, i forbindelse med udøvelsen af sine funktioner, eller efter handelsrådets anvisninger.

6. De beslutninger, der vedtages af handelsudvalget er bindende for parterne, som træffer de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af disse beslutninger. De i stk. 5, litra d) og h), omhandlede beslutninger om ændring af denne aftale er omfattet af artikel 23.4, stk. 2. Alle handelsudvalgets beslutninger vedtages efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 22.3

Underudvalg

1. Underudvalg sammensættes af repræsentanter for Den Europæiske Union på den ene side og af repræsentanter for hver af de undertegnende Mercosur-stater på den anden side.

2. Underudvalgene mødes på et passende niveau efter anmodning fra en part og under alle omstændigheder mindst én gang om året. Hvis møderne afholdes som fysiske møder, afholdes de skiftevis i Bruxelles og i en af de undertegnende Mercosur-stater. Underudvalgene kan også afholde møde via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om. Formandskabet for underudvalgene varetages i fællesskab af en repræsentant for Den Europæiske Union og en repræsentant for Mercosur.

3. Hvert underudvalg fastlægger sin mødeplan og fastsætter sin dagsorden efter fælles overenskomst.

4. Der nedsættes følgende underudvalg under handelsudvalget:

a) Underudvalget om handel med varer

b) Underudvalget om handel med vinprodukter og spiritus

c) Underudvalget om told, handelslettelser og oprindelsesregler

d) Underudvalget om SPS-spørgsmål

e) Underudvalget om dialoger om spørgsmål vedrørende fødevarekæden

f) Underudvalget om handel med tjenesteydelser og etablering

g) Underudvalget om offentlige udbud

h) Underudvalget om intellektuel ejendomsret, og

i) Underudvalget om handel og bæredygtig udvikling.

5. For så vidt angår spørgsmål i forbindelse med deres kompetenceområde har underudvalgene beføjelse til at:

a) overvåge gennemførelsen og sikre, at denne aftale fungerer korrekt

b) vedtage afgørelser og henstillinger, efter aftale mellem parterne, for så vidt angår alle de områder, der er omfattet af denne aftale.

c) drøfte spørgsmål, der opstår i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, med henblik på at løse dem, jf. dog kapitel 21, og

d) udgøre et forum, hvor parterne kan udveksle oplysninger, drøfte bedste praksis og udveksle erfaringer med gennemførelsen.

6. Underudvalgenes opgaver defineres yderligere efter behov i de relevante kapitler i denne aftale og kan om nødvendigt ændres ved handelsudvalgets beslutning.

7. Underudvalgene forestår det forberedende tekniske arbejde, der er nødvendigt for at støtte handelsrådets og handelsudvalgets funktioner, herunder når disse organer skal vedtage beslutninger eller henstillinger.

8. Underudvalgene aflægger rapport om deres aktiviteter til handelsudvalget. Det forhold, at der findes et underudvalg, er ikke til hinder for, at parterne kan indbringe et spørgsmål direkte for handelsudvalget.

9. Handelsudvalget vedtager forretningsordenen, som indeholder bestemmelser om underudvalgenes og andre organers sammensætning, opgaver og funktion.

ARTIKEL 22.4

Koordinatorer i forbindelse med aftalen

1. Den Europæiske Union og hver af de undertegnende MERCOSUR-stater udnævner hver især en koordinator og underretter den anden part herom senest 30 (tredive) dage efter denne aftales ikrafttræden.

2. Koordinatorerne har til opgave at:

a) udarbejde dagsordenen og koordinere forberedelsen af møderne i handelsrådet og handelsudvalget i overensstemmelse med artikel 22.1 og 22.2

b) følge op på de beslutninger, der træffes af handelsrådet og handelsudvalget, alt efter hvad der er relevant

c) fungere som kontaktpunkter med henblik på at lette kommunikationen mellem parterne om forhold, der er omhandlet i denne aftale, medmindre andet fremgår af denne aftale

d) modtage alle meddelelser og oplysninger, der indgives i henhold til denne aftale, herunder alle meddelelser eller oplysninger, der indgives til handelsrådet eller handelsudvalget, medmindre andet er fastsat i denne aftale, og

e) udføre alle andre opgaver efter anmodning fra handelsrådet eller handelsudvalget.

ARTIKEL 22.5

Forhold til civilsamfundet

1. For at lette gennemførelsen af denne aftale fremmer parterne konsultationer med civilsamfundet gennem etablering af en passende konsultationsmekanisme og fremme af samspillet mellem repræsentanterne for deres civilsamfund.

2. Parterne fremmer dialogen mellem Det Økonomiske og Sociale Udvalg for Den Europæiske Union og Det Rådgivende Sociale og Økonomiske Forum for Mercosur og opfordrer dem til at deltage i de mekanismer, der er fastsat nedenfor.

ARTIKEL 22.6

Interne rådgivende grupper

1. EU-parten og Mercosur-parten udpeger hver især en intern rådgivende gruppe, der nedsættes i overensstemmelse med hver parts interne ordninger, og som skal rådgive den pågældende part om spørgsmål, der er omfattet af denne aftale. De bør omfatte en afbalanceret repræsentation af uafhængige civilsamfundsorganisationer, herunder ikkestatslige organisationer, erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger, der er aktive inden for økonomi, udvikling, sociale anliggender, menneskerettigheder, miljø og andre anliggender.

2. Parterne fremmer en regelmæssig dialog med deres interne rådgivende gruppe og tager hensyn til synspunkter eller henstillinger fra deres respektive interne rådgivende gruppe om gennemførelsen af denne aftale.

3. For at fremme offentlighedens kendskab til de interne rådgivende grupper stiller EU-parten og Mercosur-parten hver især listen over organisationer, der deltager i konsultationer, samt kontaktpunktet for den pågældende gruppe til rådighed for offentligheden.

ARTIKEL 22.7

Civilsamfundsforum

1. Parterne fremmer oprettelsen af et civilsamfundsforum med henblik på at føre en offentlig dialog om gennemførelsen af denne aftale og aftaler på det første møde i Handelsrådet de operationelle retningslinjer for afholdelsen af forummet.

2. Parterne kan også befordre deltagelsen i Civilsamfundsforummet ved hjælp af virtuelle midler.

3. Civilsamfundsforummet er åbent for deltagelse af uafhængige civilsamfundsorganisationer, der er etableret på EU-partens eller Mercosur-partens territorier, herunder medlemmer af de interne rådgivende grupper, som er omhandlet i artikel 22.6. Parterne fremmer en afbalanceret repræsentation, herunder ikkestatslige organisationer, erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger, der er aktive inden for økonomi, udvikling, sociale anliggender, menneskerettigheder, miljø og andre anliggender.

4. Parternes repræsentanter, der deltager i handelsrådet eller handelsudvalget, deltager, hvis det er relevant, i et møde i Civilsamfundsforummet for at fremlægge oplysninger om gennemførelsen af denne aftale og indlede en dialog med forummet.

KAPITEL 23

GENERELLE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 23.1

Territorialt anvendelsesområde

1. Denne aftale finder anvendelse:

a) på de territorier, hvor traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse, og på de vilkår, der er fastlagt i begge traktater, og

b) på territorierne for henholdsvis Den Argentinske Republik, Den Føderative Republik Brasilien, Republikken Paraguay og Den Østlige Republik Uruguay.

2. Begrebet "territorium" i denne aftale omfatter luftrum og søterritorium som fastsat i De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982.

3. Begrebet "territorium" i denne aftale skal forstås i denne betydning, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat.

4. For så vidt angår disse bestemmelser vedrørende toldbehandling af varer, herunder bestemmelser om told- og handelslettelser, gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og oprindelsesregler samt midlertidig suspension af denne behandling, finder denne aftale også anvendelse på de områder af Den Europæiske Unions toldområde. der er defineret i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen[1], og som ikke er omfattet af nærværende artikels stk. 1), litra a).

ARTIKEL 23.2

Ikrafttræden

1. Denne aftale træder i kraft mellem på den ene side Den Europæiske Union og på den anden side Mercosur og de undertegnende Mercosur-stater den første dag i måneden efter den dato, hvor de skriftligt har givet hinanden meddelelse om gennemførelsen af deres respektive interne procedurer, der er nødvendige til dette formål.

2. Meddelelserne sendes til generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og regeringen for Republikken Paraguay eller dens efterfølgere, som er depositarer for denne aftale.

[1] EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1.

ARTIKEL 23.3

Anvendelse før ikrafttræden

1. Denne aftale kan anvendes midlertidigt. En sådan midlertidig anvendelse kan finde sted mellem Den Europæiske Union på den ene side og en eller flere af de undertegnende Mercosur-stater på den anden side i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer.

2. Den Europæiske Unions og en undertegnende Mercosur-stats midlertidige anvendelse af denne aftale begynder den første dag i den anden måned efter den dato, hvor Den Europæiske Union og den undertegnende Mercosur-stat har underrettet hinanden om gennemførelsen af deres respektive interne procedurer eller ratificeringen af aftalen og bekræfter deres tilslutning til at anvende aftalen midlertidigt.

3. Meddelelser sendes til depositarerne for denne aftale.

4. Handelsrådet samt handelsudvalget og andre organer, der er nedsat i henhold til denne aftale, kan varetage deres funktioner i forbindelse med denne aftale i den periode, hvor denne aftale anvendes midlertidigt. Beslutninger, der vedtages i løbet af denne periode i forbindelse med varetagelsen af deres funktioner, finder udelukkende anvendelse mellem de parter, der anvender aftalen midlertidigt, og ophører med at gælde mellem den eller de parter, der ophører med at anvende aftalen midlertidigt, og den eller de resterende parter.

4. Når denne aftale i overensstemmelse med denne artikel anvendes midlertidigt af Den Europæiske Union og en eller flere undertegnende Mercosur-stater, forstås enhver henvisning til:

a) Mercosur som en henvisning til de undertegnende Mercosur-stater, der er blevet enige om at anvende aftalen midlertidigt

b) "parterne" som en henvisning til den eller de undertegnende Mercosur-stater, der er blevet enige om at anvende aftalen midlertidigt, og Den Europæiske Union, og

c) datoen for aftalens ikrafttræden som en henvisning til den dato, fra hvilken den midlertidige anvendelse finder sted.

5. Ændringer af denne aftale kan også anvendes midlertidigt i overensstemmelse med denne artikel. Hvis ændringer af denne aftale vedtages i forbindelse med aftalens midlertidige anvendelse, finder de anvendelse på en undertegnende Mercosur-stat, når den er indforstået med at anvende aftalen midlertidigt i overensstemmelse med stk. 2, og forbliver gyldige efter aftalens ikrafttræden.

ARTIKEL 23.4

Andre aftaler

1. Afsnit II i den mellemregionale rammeaftale om samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked og dets deltagerstater på den anden side, der blev undertegnet den 15. december 1995 i Madrid, har ikke længere virkning og erstattes af denne aftale ved dens ikrafttræden.

2. Henvisninger til førnævnte afsnit i førnævnte aftale i alle andre aftaler mellem parterne betragtes som henvisninger til nærværende aftale.

3. Senest 3 (tre) måneder efter datoen for denne aftales ikrafttræden og inden for de første tre måneder af hvert efterfølgende år, underretter Den Europæiske Union, hvis der anmodes herom, Mercosur og de undertegnende Mercosur-stater om, hvordan den vil gennemføre de samarbejdsordninger, der er beskrevet i partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur, herunder for så vidt angår den planlagte finansiering, der er bebudet i forbindelse hermed.

ARTIKEL 23.5

Ændringer

1. Parterne kan skriftligt blive enige om at ændre denne aftale. En ændring træder i kraft, når parterne skriftligt har meddelt hinanden, at de har gennemført deres respektive gældende interne krav og procedurer, der er nødvendige for ændringens ikrafttræden, eller på en dato, som parterne er enige om.

2. Uanset stk. 1 kan handelsrådet eller handelsudvalget, alt efter hvad der er relevant, træffe beslutninger om at ændre bilagene til aftalen eller andre dele af denne aftale, hvis den giver mulighed herfor. I en sådan beslutning kan det fastsættes, at sådanne ændringer finder anvendelse fra den dato, der er aftalt mellem parterne, eller efter meddelelsen om, at en eller flere af parternes retlige krav er opfyldt, hvis det er relevant.

ARTIKEL 23.6

Opfyldelse af forpligtelser

1. Hver part vedtager fornødne generelle eller specifikke foranstaltninger til opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til denne aftale, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at de overholdes af centrale, regionale eller lokale myndigheder samt ikkestatslige organer under udøvelsen af de beføjelser, der er delegeret til dem.

2. Hvis en af parterne på grundlag af den faktiske situation mener, at Den Europæiske Union eller en eller flere af dens medlemsstater, Mercosur eller en eller flere af de undertegnende Mercosur-stater, alt efter omstændighederne, har overtrådt de forpligtelser, der i artikel 1.2, stk. 1, artikel 5.2, stk. 2 og artikel 7.7, stk. 3 i partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur er beskrevet som væsentlige elementer, kan den træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 30.4, stk. 3 i nævnte aftale, også med hensyn til denne aftale.

3. Hver part kan også træffe passende foranstaltninger med hensyn til denne aftale, hvis den mener, at den faktiske situation er af en sådan art, at den vil udgøre en overtrædelse fra Den Europæiske Unions eller en eller flere af dens medlemsstaters side, eller Mercosur eller en eller flere af de undertegnende Mercosur-staters side, alt efter omstændighederne, af de forpligtelser, der er beskrevet som væsentlige elementer i artikel 1.2, stk. 1, artikel 5.2, stk. 2 og artikel 7.7, stk. 3, hvis disse bestemmelser anvendes.

Inden dette gøres, underretter den part, der påberåber sig anvendelsen af dette stykke, den anden part herom og om de foranstaltninger, der skal træffes. Den part, der modtager meddelelsen, kan anmode handelsrådet om at træde sammen senest 15 dage efter datoen for meddelelsen for at afholde hastekonsultationer med henblik på at finde en rettidig og indbyrdes aftalt løsning. Den meddelende part, som indfører foranstaltningerne, fremlægger alle relevante oplysninger, der er nødvendige for en grundig undersøgelse af situationen. Hvis der ikke findes en indbyrdes aftalt løsning inden for en periode på op til 15 dage fra indledningen af konsultationerne og senest 30 dage efter datoen for meddelelsen, kan den part, der påberåber sig anvendelsen af dette stykke, anvende de foranstaltninger, der er omhandlet i første afsnit. Den meddelende part kan forlænge fristerne i dette stykke efter anmodning fra den anden part. Hvis parterne ikke er i stand til at nå til enighed om en gensidigt acceptabel løsning, kan parterne også anvende den mæglingsprocedure, der er omhandlet i artikel 21.6.

Med henblik på dette stykke kan "passende foranstaltninger" omfatte hel eller delvis suspension af denne aftale. Suspension af denne aftale er en sidste udvej og kan kun anvendes, hvis den faktiske situation er af en sådan art, at den ville udgøre en særligt alvorlig og betydelig overtrædelse fra den anden parts side af de forpligtelser, der er beskrevet som væsentlige elementer i artikel 1.2, stk. 1, artikel 5.2, stk. 2 og artikel 7.7, stk. 3 i partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur, hvis disse bestemmelser blev anvendt. I så fald fritages parterne for forpligtelsen til helt eller delvis at opfylde denne aftale i deres gensidige forbindelser i suspensionsperioden. En sådan suspension gælder i den minimumsperiode, der er nødvendig for at løse problemet på en måde, der er acceptabel for parterne.

4. Med henblik på denne artikels stk. 2 og 3 indarbejdes artikel 30.4, stk. 5-7 i partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosur og gøres til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 23.7

Private rettigheder

1. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at der opstår rettigheder eller forpligtelser for personer ud over dem, som stiftes mellem parterne i henhold til folkeretten.

2. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at aftalen kan gøres direkte gældende i parternes interne retsordener. En Mercosur-deltagerstat, som har undertegnet denne aftale, kan fastsætte andre bestemmelser i sin nationale lovgivning.

ARTIKEL 23.8

Nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union

1. Den Europæiske Union giver Mercosur meddelelse om enhver anmodning fra et tredjeland om tiltrædelse af Den Europæiske Union.

2. Under forhandlingerne mellem Den Europæiske Union og det kandidatland, der søger om tiltrædelse, skal Den Europæiske Union:

a) på Mercosurs anmodning og i det omfang, det er muligt, give oplysninger om et hvilket som helst emne, som er omhandlet af denne aftale, og

b) tage hensyn til eventuelle betænkeligheder, som Mercosur måtte give udtryk for.

3. Handelsudvalget skal i tilstrækkelig god tid inden datoen for et tredjelands tiltrædelse af Den Europæiske Union undersøge, hvorledes denne aftale påvirkes af en sådan tiltrædelse.

4. Ved beslutning truffet af handelsrådet indfører parterne i det omfang det er nødvendigt, inden ikrafttrædelsen af aftalen om et tredjelands tiltrædelse af Den Europæiske Union, de nødvendige tilpasninger eller overgangsordninger vedrørende denne aftale.

5. Denne aftale finder anvendelse mellem på den ene side Den Europæiske Unions nye medlemsstat og på den anden side Mercosur og hver af de undertegnende Mercosur-stater fra datoen for den nye medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union, jf. dog stk. 4.

ARTIKEL 23.9

Deltagerstaters tiltrædelse af Mercosur

1. Mercosur giver Den Europæiske Union meddelelse om enhver anmodning fra et tredjeland om tiltrædelse af Mercosur.

2. Under forhandlingerne mellem Mercosur og det kandidatland, der søger om tiltrædelse, skal Mercosur:

a) på Den Europæiske Unions anmodning, i det omfang, det er muligt, give oplysninger om et hvilket som helst anliggende, der er omfattet af denne aftale, og

b) tage hensyn til eventuelle betænkeligheder, som Den Europæiske Union måtte give udtryk for.

3. Enhver Mercosur-deltagerstat, som ikke er part i denne aftale på datoen for dens undertegnelse ("ansøgende Mercosur-deltagerstat"), kan tiltræde denne aftale ved en tiltrædelsesprotokol indgået mellem Den Europæiske Union og den ansøgende Mercosur-deltagerstat. Tiltrædelsesprotokollen skal indeholde resultaterne af tiltrædelsesforhandlingerne og om nødvendigt eventuelle tilpasninger, som handelsudvalget anbefaler i henhold til stk. 4. Denne aftale ændres i henhold til artikel 23.5, stk. 1, for at afspejle tiltrædelsesvilkårene som aftalt i tiltrædelsesprotokollen mellem Den Europæiske Union og den ansøgende Mercosur-deltagerstat.

4. Under forhandlingerne om den tiltrædelsesprotokol, der er omhandlet i stk. 3, kan Mercosur ledsage delegationen fra den ansøgende Mercosur-deltagerstat, og inden forhandlingerne afsluttes, kan hver af parterne anmode om et møde i handelsudvalget for at undersøge eventuelle virkninger for denne aftale som følge af den ansøgende Mercosur-deltagerstats tiltrædelse og overveje mulige tilpasninger.

ARTIKEL 23.10

Varighed

Denne aftale forbliver i kraft indtil datoen for partnerskabsaftalen mellem EU og Mercosurs ikrafttræden.

ARTIKEL 23.11

Opsigelse

1. Hver part kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsige denne aftale.

2. Opsigelsen får virkning 9 (ni) måneder efter meddelelsen til den anden part.

ARTIKEL 23.12

Bilag, tillæg og protokoller

1. Bilagene, tillæggene og protokollerne til denne aftale udgør en integrerende del heraf.

2. Hvert bilag til denne aftale, herunder tillæggene hertil, som identificeres ved en kode, der starter med et arabisk tal, udgør en integrerende del af det kapitel i denne aftale, der identificeres ved det samme tal, og hvori der henvises til det pågældende bilag.

ARTIKEL 23.13

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.